



4.12.2013

cor01

PARANDUS

20. novembril 2013. aastal esimesel lugemisel vastu võetud Euroopa Parlamendi seisukohale eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006

P7_TA-PROV(2013)0482
(COM(2013)0246 – C7-0107/2013 – 2011/0276(COD))

Kooskõlas Euroopa Parlamendi kodukorra artikliga 216 tehakse ülalnimetatud seisukohale järgmine parandus:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU

MÄÄRUS (EL) nr .../2013,

...,

millega kehtestatakse ühissätted ■ Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi ■ kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 177,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,
olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,
võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamusi¹,
võttes arvesse Regioonide Komitee arvamusi²,
võttes arvesse kontrollikoja arvamusi³,
toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt⁴
ning arvestades järgmist:

¹ ELT C 191, 29.6.2012, lk 30, ELT C 44, 15.2.2013, lk 76 ja ELT C 271, 19.9.2013, lk 101.

² ELT C 225, 27.7.2012, lk 58 ja ELT C 17, 19.1.2013, lk 56.

³ ELT C 47, 17.2.2011, lk 1, ELT C 13, 16.1.2013, lk 1 ja ELT C 267, 17.9.2013, lk 1.

⁴ Euroopa Parlamendi 20. novembri 2013. aasta seisukoht.

- (1) Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise lepingu) artikli 174 kohaselt taotleb liit majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse tugevdamiseks eri regioonide arengutaseme ühtlustamist ning mahajäämuse vähendamist kõige ebasoodsamates piirkondades või saartel, erilist ***tähelepanu pööratakse*** maapiirkondadele, tööstuslikust üleminekust mõjutatud piirkondadele ja regioonidele, kus valitsevad rasked ja püsivad ebasoodsad looduslikud või demograafilised tingimused, ***muu hulgas äärepoolseimad piirkonnad, väga väikese asustustihedusega põhjapoolseimad piirkonnad ning saared, piiriülesed ja mäestikualad***. ELi toimimise lepingu artikli 175 kohaselt on nõutav, et liit toetaks nende eesmärkide saavutamist Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfondi arendusrahastu, Euroopa Sotsiaalfondi, Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Investeeringispanga ja teiste rahastamisvahendite kaudu võetavate meetmetega.

- (2) Et tagada koordineeritus ja ühtlustada ühtekuuluvspoliitika raames toetusi andvate fondide - Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERF), Euroopa Sotsiaalfondi (ESF) ja Ühtekuuluvusfondi - kasutamist maaelu arenguks abi andvate fondide - Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi (EAFRD) ning merendus- ja kalandussektoris koostöös liikmesriikidega toimuva eelarve täitmise raames meetmeid rahastava Euroopa Merendus- ja Kalandusfondiga (EMKF), tuleb kõigi nende fondide (**„Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid”**) jaoks kehtestada ühissätted. Lisaks sisaldab käesolev määrus üldsätteid, mida kohaldatakse ERFi, ESFi ja Ühtekuuluvusfondile, kuid mis ei kehti EAFRD-i ja EMKFi suhtes, samuti üldsätteid, mida kohaldatakse ERFi, ESFi, Ühtekuuluvusfondile ja EMKFi, kuid ei kehti EAFRD-i suhtes. Iga **Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi** eripära tõttu on siiski vaja eraldi määrustes ette näha erieeskirjad, mis on kohaldatavad iga **Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi** suhtes ja Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi puhul ERFi raames.
- (3) Euroopa Ülemkogu 17. juuni 2010. aasta järeldused, millega võeti vastu liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia, näevad ette, et liit ja liikmesriigid peaksid viima ellu arukat, jätkusuutlikku ja kaasavat majanduskasvu, edendades samal ajal liidu harmoonilist arengut ja vähendades piirkondade ebavõrdsust. **Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidel peaks liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia eesmärkide saavutamisel olema oluline osa.**

- (4) Ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) osas on juba saavutatud märkimisväärne koostoime tänu ÜPP esimese samba (Euroopa Põllumajanduse Tagatisfond – EAGF) ja teise samba (EAFRD) juhtimis- ja kontrollieeskirjade ühtlustamisele ja joondamisele. Tugev seos EAGFi ja EAFRD vahel peaks seetõttu alles jääma ja liikmesriikides juba loodud struktuurid peaksid säilima.
- (5) Äärepoolseimatele piirkondadele tuleks kehtestada **tulemuslikud** erimeetmed ja **ka piisav** täiendav rahastus, tasakaalustada nende struktuurset ühiskondlikku ja majanduslikku olukorda ning ebasoodsamat olukorda, mis tuleneb ELi toimimise lepingu artiklis 349 osutatud teguritest.
- (6) ***Põhjapoolsetele hõredalt asustatud piirkondadele tuleks ette näha erimeetmed ja lisaraha, millega tasakaalustada 1994. aasta ühinemisakti protokollis nr 6 artiklis 2 osutatud raskeid looduslikke või demograafilisi tingimusi.***
- (7) Et tagada eeskirjade õige ja järjepidev tõlgendamine ning suurendada liikmesriikide ja toetusesaajate õiguskindlust, on vaja määratleda mõned terminid, mida käesolevas määruses kasutatakse.

- (8) *Kui komisjonile on käesoleva määruse kohaselt seatud mingi otsuse vastuvõtmiseks või muutmiseks ajapiirang, ei tohiks sellise otsuse vastuvõtmiseks ega muutmiseks ette nähtud ajapiirang hõlmata perioodi, mis algab kuupäeval, mil komisjon saadab oma tähelepanekud liikmesriigile, ja mis lõppeb kuupäeval, mil liikmesriik vastab nendele tähelepanekutele.*
- (9) Käesolev määrus *koosneb viiest osast, millest esimeses sätestatakse reguleerimisese ja määratletakse mõisted, teine* sisaldab **■** *kõikide Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide* suhtes kehtivaid eeskirju, **■** *kolmas üksnes ERFi, ESFi ja Ühtekuuluvusfondi (edaspidi „fondid”) suhtes kehtivaid sätteid, neljas sätteid, mida kohaldatakse ainult fondide ja EMKFi suhtes ja viies osa käsleb endas lõppsätteid. Et käesoleva määruse eri osade ning käesoleva määruse ja fondispetsiifiliste määruste tõlgendamisel oleks võimalik tagada sidusus, tuleb nendevahelised eri seosed selgelt kindlaks määrata. Peale selle saavad fondispetsiifiliste eeskirjade sätted käesolevat määrust täiendada, kuid need võivad käesoleva määruse vastavatest sätetest lahkned ainult juhtudel, mille puhul see on käesolevas määruses sõnaselgelt ette nähtud.*

- (10) ELi toimimise lepingu artikli 317 alusel ja koostöös liikmesriikidega toimuva eelarve täitmise raames tuleks täpsustada tingimusi, mis peavad olema täidetud, et komisjon saaks täita oma kohustusi liidu eelarve täitmisel, ning selgitada liikmesriikidega koostöö kohustusi. Need tingimused peaksid võimaldama komisjonil veenduda, et liikmesriigid kasutavad ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfonde*** seaduslikult ja korrektselt ning kooskõlas ***Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 966/2012¹*** ("finantsmäärus") sätestatud usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega. Liikmesriigid sobival territoriaalsel tasandil kooskõlas asjaomase liikmesriigi institutsioonilise, õigus- ja finantsraamistikuga ja nende selleks otstarbeks nimetatud asutused peaksid vastutama programmide ettevalmistamise ja rakendamise eest. Samuti peaksid need sätted tagama, et tähelepanu pööratakse vajadusele tagada asjaomase liidu sekkumiste vastastikune täiendavus ja järjepidevus, ***järgida*** proportsionaalsuse põhimõtet ning võtta arvesse halduskoormuse vähendamise üldist eesmärki.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL, Euratom) nr 966/2012, mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ning millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (ELT L 298, 26.10.2012, lk 1).

- (11) Partnerluslepingu ja iga programmi jaoks peaks iga liikmesriik korraldama partnerluse pädeva piirkondliku, kohaliku, linna- ja muude avaliku võimu esindajatega, majandus- ja sotsiaalpartnerite ning muude *asjakohaste* kodanikuühiskonda esindavate organitega, sealhulgas keskkonnaorganisatsioonide, valitsusväliste organisatsioonide ning sotsiaalse kaasamise ja soolise võrdõiguslikkuse edendamise ja diskrimineerimise vastu võitlemise eest vastutavate organitega, *sealhulgas vajaduse korral nende asutuste ja organite katusorganisatsioonidega*. Sellise partnerluse eesmärk on tagada mitmetasandilise valitsemise *põhimõtete jaka subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte järgimine ning liikmesriikide erinevate õigus- ja institutsiooniliste ja õigusraamistike eripära austamine, samuti* tagada kavandatavate sekkumiste heakskiit sidusrühmade hulgas ja lähtuda vastavate osaliste kogemustest ja erialateadmistest. *Liikmesriigid peaksid kindlaks määrama kõige olulisemad asjaomased partnerid. Nende partnerite hulka peaksid kuuluma asutused, organisatsioonid ja rühmad, kes on võimelised mõjutama programmide ettevalmistamist või keda programmide ettevalmistamine ja rakendamine mõjutab. Sellega seoses peaks liikmesriikidel ühtlasi olema võimalik vajaduse korral asjaomaste partneritena kindlaks määrata*

nn katusorganisatsioonid, kes on vastavalt kohaldatavale riiklikule õigusele ja tavale asjakohaste piirkondlike, kohalike ja linnavõimude või muude organite liidud, föderatsioonid või konföderatsioonid. Komisjonil peaks olema õigus võtta vastu delegeeritud õigusakt, milles sätestatakse Euroopa partnerluse käitumisjuhend, et hõlbustada liikmesriikidel partnerluse korraldamist, tagamaks asjaomaste partnerite järjepideva osalemise partnerluslepingute ja programmide ettevalmistamisel, rakendamisel, seires ja hindamisel. Vastu võetud delegeeritud õigusakt ei tohi olla mingil juhul ega mingi tõlgenduse põhjal tagasiulatuva mõjuga ega finantskorrektsioonideni viivate eeskirjadest kõrvalekaldumiste aluseks. Vastu võetud delegeeritud õigusaktiga ei peaks määrama kohaldamiskuupäeva, mis saabub enne selle vastuvõtmise kuupäeva. Vastu võetud delegeeritud õigusakt peaks võimaldama liikmesriikidel otsustada kõige asjakohasema üksikasjaliku korra üle partnerluse rakendamiseks kooskõlas oma institutsioonilise ja õigusliku raamistiku ning riikliku ja kohaliku pädevusega, eeldusel, et käesolevas määruses sätestatud eesmärgid on saavutatud.

- (12) ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide*** tegevus ja nendest toetatavad tegevused peaksid olema kooskõlas nii kohaldatava liidu õiguse kui ka ***seonduva*** liikmesriikide õigusega, ***millega otseselt või kaudselt rakendatakse käesolevat määrust ja fondispetsiifilisi eeskirju.***
- (13) Püüdes suurendada majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust, peaks liit ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide*** kasutamise igas etapis püüdma kõrvaldada ebavõrdsust, edendada meeste ja naiste võrdõiguslikkust ***ja soolise mõõtme lõimimist*** ning võidelda diskrimineerimisega soo, rassi või rahvuse, religiooni või usu, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel, ***nagu see on sätestatud Euroopa Liidu lepingu (ELi lepingu) artiklis 2, ELi toimimise lepingu artiklis 10 ja Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 21, võttes arvesse eelkõige puudega inimeste juurdepääsu ning samuti põhiõiguste harta artikli 5 lõikes 2, mille kohaselt ei või kellelki nõuda sunniviisilist või kohustuslikku töötamist.***

- (14) ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide*** eesmärged tuleks ellu viia säästva arengu raames ning seejuures peaks liit edendama keskkonnakaitse ja keskkonna kvaliteedi ***säilitamise ja*** parandamise eesmärged, nagu on sätestatud ELi toimimise lepingu ***artiklis 11*** ja ***artikli 191 lõikes 1***, võttes arvesse põhimõtet, et saastaja maksab. Liikmesriigid peaksid andma ***selleks*** teavet kliimamuutuse eesmärgi raames antavate toetuste kohta, mis vastavad kavatsusele suunata vähemalt 20 % liidu eelarvest nimetatud eesmärkide saavutamiseks, kasutades komisjoni poolt rakendusaktiga vastu võetud, ***sekkumiskategooriatel***, ***tähelepanu all olevatel valdkondadel või meetmetel põhinevat*** metoodikat, ***mis kajastab proportsionaalsuse põhimõtet***.
- (15) Liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu sihtidesse ja eesmärkidesse panustamiseks ***ning fondispetsiifiliste ülesannete täitmiseks kooskõlas nende aluslepingul põhinevate eesmärkidega, mis hõlmavad ka majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust***, peaksid ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid*** keskendama oma abi piiratud arvule ühistele valdkondlikele eesmärkidele. Iga ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi*** täpne reguleerimisala tuleks sätestada fondispetsiifilistes eeskirjades. Peaks olema võimalik piirata seda üksnes mõne käesolevas määruses piiritletud valdkondliku eesmärgiga.

- (16) Et maksimeerida *Euroopa struktuuri-ja investeerimisfondidest saadavat toetust* ning *kehtestada* liikmesriikide ja piirkondade tasandil tehtavale programmitööle *lihtsustavad strateegilised juhtpõhimõtted*, tuleks kehtestada ühine strateegiline raamistik. Ühine strateegiline raamistik peaks hõlbustama liidu sekkumiste valdkondlikku ja territoriaalset koordineerimist *Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide* vahel ning samuti muude asjakohaste liidu poliitikavaldkondade ja vahenditega, *mis on kooskõlas liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia sihtide ja eesmärkidega, võttes arvesse* eri liiki territooriumide *põhilisi territoriaalseid probleeme*.
- (17) Seetõttu peaks ühises strateegilises raamistikus olema sätestatud ■, *kuidas Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid saavad panustada liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegiasse, Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide integreeritud kasutamist edendavasse korda, Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide muude asjakohaste liidu poliitikasuundade ja instrumentide vahelise koordineerimise korda, Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide rakendamise* horisontaalsetesse põhimõtetesse ja valdkonnaülestesse poliitikaeesmärkidesse, *põhiliste territoriaalsete probleemide lahendamise korda, ning Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide koostöötegevuse alla kuuluvatesse prioriteetsetesse valdkondadesse*.

- (18) *Liikmesriikidel ja piirkondadel tuleb üha enam tegelda ülesannetega, mis on seotud globaliseerumise, keskkonna- ja energiaprobleemide, rahvastiku vananemise ja demograafiliste muutuste, tehnoloogia ümberkujundamise ja innovatsioonivajaduste ning sotsiaalse ebavõrdsusega. Nende ülesannete keerukuse ja vastastikuse seotuse tõttu peaksid Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest toetust saavad lahendused olema seostatud, mitmesektorilised ja mitmemõõtmelised. Sellega seoses ning poliitika tulemuslikkuse ja tõhususe suurendamiseks peaks olema võimalik ühendada Euroopa struktuuri- ja investeerimisfonde pakettideks, mis on koostatud territoriaalsete erivajaduste järgi.*
- (19) *Vähenev töö- ja suurenev pensioniealiste osakaal elanikkonnas, samuti elanikkonna hajutatusega seotud probleemid survestavad tõenäoliselt jätkuvalt muu hulgas liikmesriikide haridus- ja sotsiaaltoetuste struktuure ja seega ka liidu majanduslikku konkurentsivõimet. Selliste demograafiliste muutustega kohanemine on lähiaastatel üks liikmesriikide ja piirkondade keskseid probleeme ning sellele tuleks pöörata erilist tähelepanu piirkondades, mida demograafilised muutused kõige rohkem mõjutavad.*

- (20) Ühise strateegilise raamistiku põhjal peaks iga liikmesriik valmistama koostöös partneritega ja dialoogis komisjoniga ette partnerluslepingu. See peaks asetama ühises strateegilises raamistikus sätestatud elemendid riigisisesse konteksti ja kehtestama kindlad kohustused saavutada liidu eesmärgid *Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide* programmitöö kaudu. *Partnerluslepingus tuleks sätestada kord, millega tagatakse kooskõlastamine liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegiaga ja konkreetsete fondide ülesannetega vastavalt aluslepingul põhinevatele eesmärkidele; kord, millega tagatakse Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide tõhus ja toimiv rakendamine, partnerluse põhimõtte järgimise kord ja territoriaalse arengu ühtne käsitlus. Partnerluslepingu puhul tuleks eristada olulisi elemente, mille üle peaks otsustama komisjon, ja muid elemente, mis ei ole komisjoni pädevuses ja mida saab muuta liikmesriik. Juhuks, kui ühe või mitme fondispetsiifilise määruse jõustumine peaks viibima või kui eeldatakse, et see viibib, tuleb kavandada partnerluslepingu ja programmide esitamise ja vastuvõtmise kord. See hõlmab selliste sätete kehtestamist, mis võimaldavad partnerluslepingu esitamist ja vastuvõtmist ka siis, kui puuduvad teatavad viivitusest mõjutatud Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi(de)ga seotud elemendid, ja läbivaadatud partnerluslepingu hilisemat esitamist pärast viibiva(te) fondispetsiifilis(t)e määrus(t)e jõustumist. Et Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondist kaasrahastatud, viivitusest mõjutatud programme tuleks sel juhul esitada ja vastu võtta üksnes pärast asjaomase fondispetsiifilise määruse jõustumist, tuleks ühtlasi kehtestada mõjutatud programmide esitamiseks asjakohased tähtajad.*

- (21) Liikmesriigid peaksid keskendama toetuse eesmärgile anda oluline panus liidu eesmärkide saavutamisse kooskõlas oma vastavate riiklike ja piirkondlike arenguvajadustega. Tuleks kindlaks määrata eeltingimused **ning kokkuvõtlikud ja täielikud objektiivsed kriteeriumid nende hindamiseks**, tagamaks, et liidu toetuse tulemuslikuks **ja tõhusaks** kasutamiseks oleksid olemas vajalikud eeldused. **Sel eesmärgil tuleks eeltingimusi kohaldada prioriteedi või teatud programmi suhtes ainult siis, kui nendel on investeerimisprioriteedi või liidu prioriteedi konkreetse eesmärgi tulemusliku ja tõhusa saavutamise otsene ja tõeline seos või sellele otsene mõju, arvestades, et iga konkreetne eesmärk ei ole tingimata seotud fondispetsiifilistes eeskirjades sätestatud eeltingimusega. Eeltingimuste kohaldatavuse hindamises tuleks võtta arvesse proportsionaalsuse põhimõtet, arvestades vajaduse korral eraldatud toetuse taset.** Seda, kas **kohaldatavad** eeltingimused on täidetud, peaks hindama **liikmesriik** programmide ettevalmistamise ja vajaduse korral partnerluslepingu raames. **Komisjon peaks hindama liikmesriikide esitatud teabe ühtsust ja adekvaatsust.** Juhul kui **kohaldatavaid** eeltingimusi ei ole **sätestatud tähtajaks** täidetud, peaks komisjonil olema volitus peatada programmi **asjaomastele prioriteetidele** tehtavad **vahemaksed täpselt kindlaksmääratud tingimustel.**

- (22) *Komisjon peaks 2019. aastal koostama koostöös liikmesriikidega tulemusraamistikul põhineva tulemuslikkuse analüüsi. Iga programmi jaoks tuleks kindlaks määrata tulemusraamistik, mille alusel jälgida iga prioriteedi jaoks programmiperioodiks 2014-2020 („programmiperiood”) seatud eesmärkide ja sihtide poole liikumist. Tagamaks, et liidu eelarvet ei raisataks ega kasutataks ebatõhusalt kui on selgunud, et mingi prioriteedi puhul on tulemusraamistikus määratud vahe-eesmärgid, mis on seotud ainult finantsnäitajate, väljundnäitajate ja rakendamise olulisimate etappidega, jäänud olulisel määral saavutamata ja seda rakendamises kindlaks tehtud puuduste tõttu, millest komisjon on eelnevalt teada andnud ning mille osas liikmesriik ei ole võtnud vajalikke parandusmeetmeid, peaks komisjonil olema õigus programmiga seoses tehtavad maksed peatada või kohaldada programmiperioodi lõpus finantskorrektsioone.*
- Finantskorrektsioonide kohaldamisel tuleks proportsionaalsuse põhimõtet järgides võtta arvesse raha kasutamise suutlikkust ning väliseid tegureid, millel oli oma osa selles, et eesmärk jäi saavutamata. Finantskorrektsioone ei tohiks kohaldada juhul, kui eesmärgid on jäänud saavutamata sotsiaal-majanduslike või keskkonnategurite mõju, liikmesriigi majandus- või keskkonnatingimuste oluliste muutuste või vääramatute jõu tõttu, mis mõjutavad tõsiselt asjaomaste prioriteetide rakendamist. Tulemusnäitajaid ei tohiks maksete peatamise ega finantskorrektsioonide kohaldamisel arvesse võtta.*

(23) *Et seada tegevuse keskmesse tulemused ja liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia eesmärkide saavutamine, tuleks iga liikmesriigi jaoks luua tulemusreserv, mis moodustab 6 % majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi ning meetmete, mida rahastatakse koostöös liikmesriikidega kooskõlas tulevase liidu õigusaktiga, millega kehtestatakse programmiperioodiks 2014-2020 merendus- ja kalanduspoliitika finantstoetuse saamise tingimused ("EMKFi määrus"), vahendite kogueraldisest. Et Euroopa territoriaalse koostöö programmid on mitmekesised ja hõlmavad mitut riiki, ei tohiks neile tulemusreservi ette näha. Tulemusreservi arvutamisest tuleks välja jätta noorte tööhõive algatusele eraldatud vahendid, mis on määratletud rakenduskavas kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 2013/...⁺¹ ("ESFi määrus"); komisjoni algatusel tehniliseks abiks eraldatavad vahendid; Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 2013/...⁺⁺² kohased ülekanded ühtse põllumajanduspoliitika esimesest sambast EAFRDsse; ülekanded EAFRDsse nõukogu määruse (EÜ) nr 73/2009³ otsetoetuste vabatahtlikku kohandamist aastal 2013 ja ülekandmist EAFRDsse käsitlevate sätete kohaselt seoses 2013. ja 2014. kalendriaastaga; ülekanded Ühtekuuluvusfondist Euroopa ühendamise rahastule; ülekanded Euroopa abifondile enim puudust kannatavate isikute jaoks (nii nagu on määratletud tulevases liidu õigusaktis); ning linnade säästva arengu uuenduslikud meetmed.*

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada dokumendis PE-CONS 87/13 sisalduva määruse viitenumber.

¹ **Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) nr 2013/...**, mis käsitleb Euroopa Sotsiaalfondi ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1081/2006 (ELT L ...).

⁺⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada dokumendis PE-CONS 95/13 sisalduva määruse viitenumber.

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) nr 2013/..., millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames toetuskavade alusel põllumajandustootjatele makstavate otsetoetuste eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 637/2008 ja (EÜ) nr 73/2009 (ELT L ...).

³ Nõukogu 19. jaanuari 2009. aasta määrus (EÜ) nr 73/2009, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames põllumajandustootjate suhtes kohaldatavate otsetoetuskavade ühiseeskirjad ja teatavad toetuskavad põllumajandustootjate jaoks, muudetakse määruseid (EÜ) nr 1290/2005, (EÜ) nr 247/2006, (EÜ) nr 378/2007 ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1782/2003 (ELT L 30, 31.1.2009, lk 16).

- (24) *Tihedam side* ühtekuuluvuspoliitika ja liidu majanduse juhtimise vahel *on vajalik, tagamaks, et Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide* raames tehtavate kulutuste tulemuslikkust võimendab usaldusväärne majanduspoliitika ning et *Euroopa struktuuri- ja investeerimisfonde* võib vajaduse korral ümber suunata, et lahendada liikmesriigi ees seisvaid majandusprobleeme. Meetmete, mis seovad Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide tõhususe usaldusväärse majandusjuhtimisega, *esimese tegevussuuna raames peaks komisjonil olema õigus nõuda partnerluslepingus ja programmides muudatuste tegemist, millega toetada asjaomaste nõukogu soovitude rakendamist või suurendada kasutada olevate Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide mõju nende liikmesriikide majanduskasvule ja konkurentsivõimele, kes saavad asjaomast rahalist abi. Ümberjaotamist tuleks kasutada ainult siis, kui sel on tõepoolest otsene mõju majandusjuhtimise mehhanismide raames antud asjaomastes nõukogu soovitudes kindlaks tehtud probleemide lahendamisele, et vältida sagedast ümberjaotamist, mis halvendaks fondi haldamise prognoositavust.* Kui liikmesriik *ei võta* majanduse juhtimise protsessis tulemuslikke meetmeid, peaks *komisjon tegema* meetmete, mis seovad Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide tõhususe usaldusväärse majandusjuhtimisega, *teise tegevussuuna raames nõukogule ettepaneku peatada osa selle liikmesriigi programmidele ettenähtud kulukohustustest või maksetest või kõik*

selle liikmesriigi programmidele ettenähtud kulukohustused või maksed. Kulukohustuste ja maksete peatamiseks tuleb luua eri menetlused. Kummalgi juhul peaks aga komisjon võtma peatamisettepaneku tegemisel arvesse kogu asjakohast teavet ja kõiki Euroopa Parlamendiga peetavast struktureeritud dialoogist tulenevaid aspekte ja selle kaudu esitatud arvamusi. Peatamise ulatus ja tase peaksid olema proportsionaalsed ja mõjusad ja nende puhul tuleks järgida liikmesriikide võrdse kohtlemise põhimõtet. Peale selle tuleks peatamise puhul võrra arvesse asjaomase liikmesriigi majanduslikku ja sotsiaalset olukorda ning võimalikku üldist mõju, mida ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse ja ülemäärase tasakaalustamatuse menetluse eri etapid liikmesriigi majandusele avaldavad.

- (25) *Tulenevalt ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokollist nr 15 teatavate Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriiki käsitlevate sätete kohta, ei kohaldata teatavaid ülemäärast eelarvepuudujääki käsitlevaid sätteid ja sellega seotud menetlusi Ühendkuningriigi suhtes. Kulukohustuste ja maksete osalist või täielikku peatamist käsitlevaid sätteid ei tohiks seetõttu Ühendkuningriigi suhtes kohaldada.*

(26) *Et kaasrahastamise põhimõte on Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide rakendamisel väga tähtis, tagamaks kohapeal meetmete eest vastutuse võtmist, tuleks kõigi otsuste puhul, mis meetmete, mis seovad Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide tõhususe usaldusväärse majandusjuhtimisega, teise tegevussuuna raames peatamiste kohta tehakse, võtta kooskõlas peatamiste proportsionaalse kohaldamisega arvesse asjaomase liikmeriigi suhtes kehtivaid kohustusi Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest rahastatavaid programme kaasrahastada.* Peatamine tuleks tühistada ja vahendid asjaomasele liikmesriigile uuesti kättesaadavaks teha niipea, kui liikmesriik võtab vajalikud meetmed.

(27) *Euroopa struktuuri- ja investeerimisfonde tuleks rakendada programmiperioodi hõlmavate programmide vahendusel kooskõlas partnerluslepinguga. Programmid peaksid läbipaistvatele menetlustele toetudes koostama liikmesriigid vastavalt nende institutsioonilisele ja õiguslikule raamistikule. Liikmesriigid ja komisjon peaksid tegema koostööd, et tagada Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidele programmide koostamise kooskõlastatus ja järjepidevus. Kuna programmide sisu on tihedalt seotud partnerluslepingu sisuga, tuleks programmid esitada kolme kuu jooksul pärast partnerluslepingu esitamist. Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi alla kuuluvate programmide esitamisele tuleks ette näha üheksakuuline tähtaeg alates käesoleva määruse jõustumisest, võtmaks arvesse nende programmide eripära, et need hõlmavad mitut riiki. Eeskätt tuleks eristada neid partnerluslepingu ja programmide põhielemente, mis kuuluvad komisjoni pädevusse, ja teisi elemente, mis ei ole seotud komisjoni otsusega ning mida võib muuta liikmesriigi vastutusel. Programmitöö peaks tagama kooskõla ühise strateegilise raamistiku ja partnerluslepinguga, Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide vahelise koordineerimise ning koordineerimise teiste olemasolevate rahastamisvahendite ja Euroopa Investeerimispanga panusega, kui see on asjakohane.*

- (28) *Selleks et tagada kooskõla erinevatest Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest toetatavate programmide vahel, eelkõige liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia täitmisesse panustamise kontekstis, on vaja kehtestada programmide sisuga seoses ühised miinimumnõuded, mida võib täiendada fondispetsiifiliste eeskirjadega, et võtta arvesse iga Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi eripära.*
- (29) *On vaja kehtestada selged menetlused, mida komisjon kasutab programmide hindamisel, vastuvõtmisel ja muutmisel. Selleks et tagada kooskõla partnerluslepingu ja programmide vahel, tuleks täpsustada, et programme, välja arvatud Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi kohased programmid, ei saa enne heaks kiita, kui komisjon on kiitnud heaks partnerluslepingu. Liikmesriikide halduskoormuse vähendamiseks peaks programmide teatud osade muutmise heakskiitmine komisjoni poolt tooma automaatselt kaasa partnerluslepingu asjakohaste osade muutmise. Peale selle tuleks ESFi määruses osutatud noorte tööhõive algatuse spetsiaalsete rakenduskavade esitamise- ja heakskiitmismenetluse jaoks eeskirjade kehtestamise abil tagada ka noorte tööhõive algatusele eraldatud vahendite viivitamatu kasutuselevõtmine.*

- (30) *Täielikult või osaliselt liidu üldeelarvest tehtavate teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonna investeeringute lisaväärtuse optimeerimiseks tuleks taotleda eelkõige Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr .../2013⁺¹ loodud programmi „Horisont 2020” koostoimet, tunnustades samal ajal nende eri eesmärgi. Koostoime saavutamise peamiseks mehhanismiks peaks olema programmi „Horisont 2020” rahastamiskõlblike kulude ühtse määra tunnustamine sarnaste tegevuste ja toetusesaajate puhul ning võimalus ühendada samas tegevuses liidu erinevatest vahenditest, sealhulgas Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest ja programmist „Horisont 2020” saadavaid toetusi, vältides samas kahekordset rahastamist. Riiklike ja piirkondlike osalejate teadusuuringute- ja innovatsioonivõimaluste tugevdamiseks ja et saavutada vähem arenenud piirkondades ja madala teadus- ja arendustegevuse ja innovatsioonisuutlikkusega liikmesriikides ja piirkondades *tiptasemeni jõudmise eesmärk*, tuleks Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ning programmi „Horisont 2020” vahel välja töötada tihe koostoime kõikides programmi asjakohastes prioriteetides.*

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada dokumendis PE-CONS 67/13 sisalduva määruse viitenumber.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) nr .../2013, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Horisont 2020” aastateks 2014–2020 ning tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1982/2006/EÜ (ELT L ...).

- (31) ELi toimimise lepinguga on majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse eesmärkide hulka lisatud territoriaalne ühtekuuluvus ning on tarvis tegeleda linnade rolliga, funktsionaalsete geograafiliste üksustega ja allpiirkondadega, mis seisavad silmitsi eriliste geograafiliste või demograafiliste probleemidega. Sel eesmärgil ning selleks, et paremini kaasata kohaliku tasandi võimalusi, on vaja tugevdada ja hõlbustada kogukonna juhitud kohalikku arengut, sätestades ühised eeskirjad ja tagades kõigi ***asjaomaste Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide*** tiheda koordineerimise. ***Kogukonna juhitud kohalik areng peaks võtma arvesse kohalikke vajadusi ja võimalusi, samuti asjakohaseid sotsiaalkultuurilisi tunnusjooni. Kogukonna juhitud kohalike arengustrateegiate kavandamise ja rakendamise eest peaksid üldpõhimõttena vastutama kohalikud algatusrühmad, mis esindavad kogukonna huve. Üksikasjalikud meetmed kogukonna juhitud kohalike strateegiaga hõlmatud piirkonna ja elanikkonna määratlemiseks tuleks sätestada asjakohastes programmides fondispetsiifiliste eeskirjade kohaselt.***
- (32) ***Selleks et hõlbustada teostatavat lähenemisviisi lõimimisele programmitöö protsessi, võib kogukonna juhitud kohalikku arengut edendada üheainsa valdkondliku eesmärgi raames, kas selleks, et edendada sotsiaalset kaasatust ja võidelda vaesuse vastu, või selleks, et edendada tööhõivet ja tööjõu liikuvust, olenemata sellest, et meetmed, mida rahastatakse kogukonna juhitud kohaliku arengu osana, saavad kaasa aidata kõigi teiste valdkondlike eesmärkide saavutamisele.***
- (33) Kui linna arengu või territoriaalarengu strateegia nõuab integreeritud lähenemisviisi, sest see hõlmab ühe või mitme rakenduskava enam kui ühe prioriteetse suuna investeeringuid, võib fondidelt toetust saavad meetmed, ***mida võib täiendada EAFRD või EMKFi finantstoetustega***, ellu viia integreeritud territoriaalse investeeringuna rakenduskava või rakenduskavade raames.

- (34) Rahastamisvahendid on omandamas üha suuremat tähtsust, sest nad avaldavad ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidele*** võimendavat mõju, nende puhul on võimalik kombineerida eri liiki avalikke ja erasektori vahendeid, et toetada avaliku poliitika eesmäärke ning ringrahastamisvormid muudavad niisuguse toetuse pikemas perspektiivis jätkusuutlikumaks.
- (35) ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest*** toetatavaid rahastamisvahendeid tuleks kasutada nii, et rahuldatakse konkreetsed turuvajadused ***ning eriti reageerides turutõrgetele ja mitteoptimaalsetele investeerimisolukordadele*** kulutõhusal viisil kooskõlas programmide eesmärkidega, ning need ei tohiks tõrjuda välja erasektorist tulevat rahastamist. Otsus rahastada abimeetmeid rahastamisvahenditest tuleks seega teha ***eelhindamise*** põhjal, ***mille käigus on leitud tõendeid turutõrgetest ja mitteoptimaalsetest investeerimisolukordadest, ning lähtuvalt avaliku sektori investeerimisvajaduste hinnangulisest tasemest ja ulatusest. Eelhindamise olulised osad tuleks käesolevas määruses selgelt kindlaks määrata. Eelhindamise üksikasjalikkuse tõttu tuleks ette näha võimalus teha eelhindamist mitmes etapis ning samuti eelhindamise läbivaatamine ja ajakohastamine rakendamise käigus.***

- (36) Rahastamisvahendid tuleb välja töötada ja neid kasutada nii, et edendatakse erasektori investorite ja rahandusasutuste olulist osalemist sobiva riskijagamisega. Et rahastamisvahendid oleksid erasektorile piisavalt atraktiivsed, on oluline, et need töötataks välja ja neid kasutataks paindlikult. Korraldusasutused peaksid seega leidma kõige sobivamad viisid, kuidas rahastamisvahendeid kasutada, et sihtpiirkondade konkreetseid vajadusi rahuldada, ning seda kooskõlas vastava programmi eesmärkide, *eelhindamise tulemuste ja kohaldatavate riigiabieeskirjadega. Vajaduse korral peaks selline paindlikkus hõlmama ka võimalust kasutada osa rahastamiskõlblikkusperioodi jooksul tagasi makstud vahenditest selleks, et näha ette soodustasu erainvestoritele või avaliku sektori investoritele, kes tegutsevad vastavalt turumajanduse põhimõttele. Sellise soodustasu puhul tuleks võtta arvesse turustandardeid ning tagada, et mis tahes riigiabi vastab kohaldatavale liidu ja riigisisesele õigusele ning piirdub miinimumsummaga, mis on vajalik, et kompenseerida erasektori kasutatava kapitali nappust, võttes arvesse turutõrkeid ja mitteoptimaalseid investeerimisolukordi.*

- (37) *Selleks et võtta arvesse rahastamisvahenditest makstud rahalise toetuse tagastatavat laadi ja tegutseda kooskõlas turutavadega, peaks Euroopa struktuuri ja investeerimisfondide toetustega lõppsaajale omakapitali või kvaasiomakapitali investeringute, laenude või tagatiste või muude riskijagamise vahendite vormis olema võimalised katta kogu lõppsaaja investeringu, ilma käibemaksuga seotud kulude eristamiseta. Seega peaks käibemaksu lõppsaaja tasandil arvessevõtmise viis toetusega seotud kulutuse rahastamiskõlblikkuse asjakohasuse määramisel oluline olema ainult juhtudel, kui finantsvahendid on kombineeritud toetustega.*
- (38) *Kui investeringu teatavad osad ei tooda otsest rahalist tulu, võib osutada põhjendatuks kombineerida rahastamisvahendeid toetusega ulatuses, mis on lubatud kohaldatavate liidu riigiabieeskirjadega, et projektid oleksid majanduslikult jätkusuutlikud. Selliseks puhuks tuleks kehtestada eritingimused, et hoida ära topeltrahastamist.*
- (39) *Et tagada rahastamisvahenditele eraldatud vahendite puhul uue VKE laenuraha tõhusa ja tulemusliku kriitilise massi saavutamine, peaks olema võimalik kasutada neid vahendeid kogu asjaomase liikmesriigi territooriumil, sõltumata riigis olevatest piirkonnakategooriatest. Liikmesriigi ja EIP vahelise rahastamislepingu läbirääkimistel peaks siiski olema võimalik lubada proportsionaalset tagastamist sama liikmesriigi piirkonnale või piirkondade rühmale osana ühest eriotstarbelisest riiklikust programmist ERFi ja EAFRD rahalise toetuse kohta.*
- (40) *Vastavalt pangandustavale ja selleks, et jagada mõju ühe aasta maksete assigneeringutele pikemale ajale, tuleks liikmesriikide rahaline osalus jagada aastatele 2014, 2015 ja 2016 ning summade kohta, mida liikmesriigid peavad maksma EIP-le, tuleks rahastamislepingus ette näha vastav ajakava.*
- (41) *Väärtpaberistamistehingute puhul tuleks programmi lõpetamisel vastavalt finantsmääruses sätestatud, rahastamisvahenditega seotud põhimõtetele tagada, et VKEde toetamiseks kasutatakse vähemalt sellist summat, mis vastab liidu toetusele.*

- (42) Korraldusasutustele tuleks võimaldada *paindlikkus* anda programmidest saadavaid ressursse liidu tasandil moodustatud *ja komisjoni poolt otse või kaudselt juhitud* rahastamisvahenditesse või *riiklikul*, piirkondlikul, *riikide- või piiriülesel* tasandil moodustatud *ja korraldusasutuse poolt või selle vastutusel juhitud* vahenditesse. Korraldusasutustel peaks olema ka võimalus kasutada rahastamisvahendeid otse, *olemasolevate või äsja loodud* fondide kaudu või fondifondide kaudu.
- (43) *Proportsionaalse kontrollikorra tagamise ja rahastamisvahendite lisaväärtuse kindlustamise huvides ei tuleks kavandatud lõppsaajatele panna üleliigset halduskoormust. Programmide auditeerimise eest vastutavad asutused peaksid esmalt viima läbi auditeid korraldusasutuste ning rahastamisvahendeid rakendavate asutuste – sh fondifondide – tasandil. Siiski võib esineda erakorralisi asjaolusid, kus üksikute auditite lõpuleviimiseks vajalikud dokumendid ei ole korraldusasutuste tasandil või rahastamisvahendeid rakendavate asutuste tasandil kättesaadavad või kus sellised dokumendid ei kajasta antud toetuse tõest ja täpset olukorda. Selliste erijuhtude korral on vajalik ette näha teatavad sätted, mis võimaldavad auditeerimist ka lõppsaajate tasandil.*

- (44) Ükskõik missugusel hetkel ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest*** rahastamisvahenditesse makstavate ressursside summa peaks vastama summale, mis on vajalik planeeritud investeeringute elluviimiseks ja maksete tegemiseks lõppsaajatele, kaasa arvatud halduskulud ja teenustasud. ***Vahemaksetaotlused peaksid olema seega etapiviisilised. Vahemakse summa ei tohiks ületada 25 % programmist vastava rahastamislepingu alusel rahastamisvahendi jaoks eraldatud maksete kogusummast ning edasised vahemaksed sõltuvad nende tegelike summade minimaalsest protsendimäärast, mis sisalduvad varasemates taotlustes ning on kulutatud rahastamiskõlblike kuludena.***
- (45) On vaja kehtestada erieeskirjad summade kohta, mida peetakse rahastamiskõlblikeks summadeks programmi lõpetamisel, tagamaks, et neid summasid (kaasa arvatud halduskulud ja teenustasud), mis makstakse ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest*** rahastamisvahenditesse, kasutatakse tulemuslikult investeeringuteks lõppsaajatele. ***Need eeskirjad peaksid olema piisavalt paindlikud, et võimaldada ettevõtetele mõeldud omakapitaliinstrumentide toetamist, ning neis tuleks seepärast arvestada teatavaid omadusi, mis on ettevõtetele mõeldud omakapitaliinstrumentidel, näiteks turutavad seoses jätkurahastamise andmisega riskikapitalifondide valdkonnas. Käesolevas määruses kehtestatud tingimustel peaksid sihtettevõtted saama Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest sellistele instrumentidele antavat jätkuvat toetust pärast rahastamiskõlblikkusperioodi lõppu.***

- (46) *Samuti on tarvis kehtestada erieeskirjad, mis puudutavad Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide toetusest saadud vahendite taaskasutamist kuni rahastamiskõlblikkusperioodi lõpuni, ja lisaeeskirjad, mis puudutavad pärast rahastamiskõlblikkusperioodi järele jäänud vahendite kasutamist.*
- (47) *Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide toetust ei tohiks üldjuhul kasutada investeerimisotsuse kuupäevaks juba lõpule viidud või täielikult rakendatud investeeringute rahastamiseks. Siiski võib taristuinvesteeringute puhul, mille eesmärk on toetada linna arengut või linna taaselustamist, või sarnaste taristuinvesteeringute puhul, mille eesmärk on mitmekesistada mittepõllumajandustegevust maapiirkondades, osutada vajalikuks teatav toetus laenuportfelli ümberkorraldamiseks seoses asjaoluga, et taristu moodustab osa uuest investeeringust. Sellistel juhtudel peaks olema võimalik kasutada Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest antavat toetust laenuportfelli ümberkorraldamiseks kuni 20% ulatuses rahastamisvahendist investeeringuks antavast programmitoetuse kogusummast.*

- (48) Liikmesriigid peaksid jälgima programme, et vaadata läbi programmi rakendamine ja edusammud, mida on tehtud selle eesmärkide saavutamisel. ***Liikmesriigid peaksid selleks koostöös oma institutsioonilise, õigusliku ja finantsraamistikuga moodustama Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide seirekomisjonid ning määrama kindlaks nende koosseisu ja ülesanded. Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi alla kuuluvate programmide eriolemuse tõttu tuleks nende programmide seirekomisjonidele sätestada erieeskirjad. Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide omavaheliseks koordineerimiseks võiks moodustada ühised seirekomisjonid. Tulemuslikkuse tagamiseks peaks seirekomisjonil olema võimalik teha korraldusasutustele tähelepanekuid programmide elluviimise ja hindamise kohta, sealhulgas meetmete kohta, mis on seotud toetusesaajate halduskoormuse vähendamisega,*** ning nad peaksid jälgima, milliseid tegevusi ***tähelepanekute*** tulemusena tehakse.
- (49) ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide*** seire- ja aruandekord on vaja omavahel vastavusse viia, et lihtsustada juhtimise korraldamist kõikidel tasanditel. Oluline on tagada proportsionaalsed aruandlusnõuded, aga ka igakülgse teabe olemasolu peamistes läbivaatuspunktides tehtud edusammude kohta. Seepärast on vaja, et aruandlusnõuded kajastaksid teabevajadust antud aastatel ning oleksid koostöös tulemuslikkuse ***analüüsi*** ajastusega.

- (50) Et jälgida programmides tehtud edusamme, peaks iga liikmesriigi ja komisjoni vahel toimuma igal aastal läbivaatuskoosolek. Siiski peaks liikmesriigil ja komisjonil olema võimalik kokku leppida koosolek ***muudel aastatel kui 2017 ja 2019*** korraldamata jätta, et vältida tarbetut halduskoormust.
- (51) Et komisjon saaks jälgida liidu eesmärkide ***ning aluslepingu eesmärkidele vastavate fondispetsiifiliste missioonide*** saavutamise alal tehtud edusamme, peaksid liikmesriigid esitama eduaruandeid oma partnerluslepingute rakendamise kohta. Nende aruannete põhjal peaks komisjon aastatel 2017 ja 2019 koostama strateegilise eduaruande. ***Et näha ette korrapäraseid strateegilised poliitilised arutelud Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide panuse üle liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegiasse ning parandada kulutuste kvaliteeti ja poliitika tõhusust kooskõlas Euroopa poolaastaga, tuleks strateegilisi aruandeid arutada nõukogus. Nõukogu peaks andma selle arutelu alusel panuse Euroopa Ülemkogu kevadisel kohtumisel tehtavasse hinnangusse liidu poliitika ja vahendite rolli kohta kestlikus ja töökohti loovas kasvus liidus.***

- (52) Et parandada programmide väljatöötamise ja rakendamise kvaliteeti, on vaja hinnata ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest*** antava abi tulemuslikkust, tõhusust ja mõju ning määrata kindlaks programmide mõju liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu eesmärkide saavutamise raames ning – ***võttes*** asjakohasel juhul ***arvesse programmi mahtu*** – sisemajanduse kogutoodangule (SKP) ja töötuse määraga seotud sihtidele ***asjaomases programmialas***. Tuleb täpsustada kohustusi, mis liikmesriikidel ja komisjonil selles osas on.
- (53) Et parandada iga programmi kvaliteeti ja väljatöötamist ning kontrollida, kas eesmärke ja sihte on võimalik saavutada, on vaja läbi viia iga programmi eelhindamine.
- (54) ***Korraldusasutus*** või liikmesriik peaks koostama hindamiskava. ***Hindamiskavaga peaks olema võimalik hõlmata rohkem kui ühte programmi***. Programmiperioodi jooksul peaksid korraldusasutused ***tagama*** programmide ***tulemuslikkuse, tõhususe*** ja mõju ***hindamise***. Hindamistulemustest tuleks teatada seirekomisjonile ja Euroopa Komisjonile, et hõlbustada juhtimisotsuste tegemist.

- (55) Tuleks teha järelhindamisi, et hinnata *Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide* tulemuslikkust ja tõhusust ning nende mõju *Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide* ja liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu üldeesmärkidele, *võttes arvesse liidu strateegias kehtestatud eesmäärke. Komisjon peaks koostama iga Euroopa struktuuri-ja investeerimisfondi kohta kokkuvõtva aruande, milles esitatakse peamised järelhindamise järeldused.*
- (56) Tuleks täpsustada, mis liiki meetmeid võib *Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide* toetusel võtta komisjoni ja liikmesriikide algatusel tehnilise abina.
- (57) Et tagada liidu ressursside tulemuslik kasutamine ja vältida *pärast lõpetamist puhastulu* tekitavate tegevuste ülefinantseerimist, *tuleks kasutada eri meetodeid, millega saab määrata kindlaks sellistest tegevustest tekkinud puhastulu, sealhulgas lihtsustatud lähenemisviis, mis põhineb sektorite või allsektorite jaoks määratud kindlatel määradel. Need kindlad määrad peaksid põhinema komisjonile kättesaadavatel varasematel andmetel, kulude katmise võimel ning vajaduse korral põhimõttel, et saastaja maksab. Tuleks ette näha ka säte, mille kohaselt kohaldatakse delegeeritud õigusaktidega kindlaid määrasid uute sektorite suhtes, kehtestatakse allsektorid ja vaadatakse määrad läbi tulevaste tegevuste jaoks, kui on saadud uusi andmeid. Kindlate määrade kasutamine võiks olla eriti sobilik info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatega (IKT), teadusuuringute, arendustegevuse ja innovatsiooni ning energiatõhususe valdkonna tegevuste puhul. Proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamise tagamiseks ja muude võimalike kohaldatavate reguleerivate ja lepinguliste sätete arvessevõtmiseks võibolla samuti vaja kehtestada erandid nendest eeskirjadest.*

(58) *Oluline on tagada proportsionaalne lähenemisviis ning vältida rahastamisvajaduse kontrolli dubleerimist nende tegevuste puhul, mis tekitavad puhastulu pärast lõpetamist ja mille suhtes kohaldatakse riigiabi eeskirju, arvestades, et selliste eeskirjadega kehtestatakse samuti antava toetuse piirangud. Seega ei tuleks kohaldada sätteid, millega nõutakse puhastulu arvutamist, vähese tähtsusega abi puhul, sarnase riigiabi puhul VKEdele, kui kohaldatakse abi osatähtsuse või summa suuruse piirangut või sarnase riigiabi puhul suurtele ettevõtetele, kui rahastamisvajaduse individuaalne kontroll on viidud läbi kooskõlas kohaldatavate riigiabi eeskirjadega. Sellegipoolest võiksid liikmesriigid kohaldada puhastulu arvutamise meetodit, kui see on ette nähtud riigisiseste eeskirjadega.*

- (59) *Avaliku ja erasektori partnerlused võivad olla tõhus vahend tegevuste teostamiseks, tagades avaliku poliitika eesmärkide saavutamise eri liiki avalike ja erasektori vahendite ühendamise teel. Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kasutamise hõlbustamiseks avaliku ja erasektori partnerluse struktuuriga tegevuste puhul tuleks käesolevas määruses võtta arvesse teatud avaliku ja erasektori partnerlustele iseloomulikke jooni, muutes mõningaid Euroopa struktuuri- ja investeerimisfonde käsitlevaid ühissätteid.*
- (60) Tuleks kindlaks määrata kulude rahastamiskõlblikkuse algus- ja lõppkuupäev, et sätestada ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide*** rakendamise ühtsed ja õiglased reeglid kogu liidus. Programmide elluviimise hõlbustamiseks on asjakohane näha ette, et kulutuste rahastamiskõlblikkuse alguskuupäev võib olla enne 1. jaanuari 2014, kui asjaomane liikmesriik esitab programmi enne nimetatud kuupäeva. Võttes arvesse kiireloomulist vajadust kasutada ***noorte tööhõive algatusele eraldatud vahendeid, et toetada selle viivitamatut rakendamist, peaks kulutuste rahastamiskõlblikkuse alguskuupäev olema erandlikult 1. september 2013.*** Et tagada ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide*** tulemuslik kasutamine ja vähendada liidu eelarvele tekitatavat riski, on vaja kehtestada lõpuleviidud tegevuste toetamise piirangud.

- (61) Kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega ja arvestades Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr .../2013⁺¹, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr .../2013⁺⁺², Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr .../2013⁺⁺⁺³, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr .../2013⁺⁺⁺⁺⁴ ning EMKFi määruses ette nähtud erandeid, peaksid liikmesriigid võtma vastu riiklikud eeskirjad kulude rahastamiskõlblikkuse kohta.

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada dokumendis PE-CONS 83/13 sisalduva määruse viitenumber.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2013, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi ja majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgiga seonduvaid erisätteid ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1080/2006 (ELT L ...).

⁺⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada dokumendis PE-CONS 82/13 sisalduva määruse viitenumber.

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2013 mis käsitleb Ühtekuuluvusfondi ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1084/2006 (ELT L ...).

⁺⁺⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada dokumendis PE-CONS 81/13 sisalduva määruse viitenumber.

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2013, erisäete kohta, mis käsitlevad Euroopa Regionaalarengu Fondist toetuse andmist Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgil (ELT L ...).

⁺⁺⁺⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada dokumendis PE-CONS 93/13 sisalduva määruse viitenumber.

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist antavate maaelu arengu toetuste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005 (ELT L ...).

- (62) Et lihtsustada ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide*** kasutamist ja vähendada veariski, tagades samal ajal diferentseerimise, kui on vaja arvesse võtta poliitika iseärasusi, on asjakohane määrata kindlaks toetuse liigid, toetuste ***ja tagastatava abi*** tagastamise ühtlustatud tingimused, kindla määraga rahastamine, rahastamiskõlblikkuse erikriteeriumid toetuste ***ja tagastatava abi*** puhul ning tegevuste rahastamiskõlblikkuse eritingimused, mis sõltuvad tegevuste teostamise kohast.
- (63) ***Et vastutavatel asutustel oleks kindlaks tehtud vajaduste katmiseks võimalik valida kõige sobivam abi vorm, peaks Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest olema võimalik abi anda toetustena, auhindadena, tagastatava abina, rahastamisvahenditena või nende kombinatsioonina.***

- (64) ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide*** tegevuse tulemuslikkuse, õigluse ja püsiva mõju kindlustamiseks tuleks näha ette sätted, mis tagaksid äriühingutesse ja taristutesse tehtavate investeeringute pikaajalisuse ja hoiaksid ära ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide*** kasutamise põhjendamatute eeliste saamiseks. Kogemused on näidanud, et viis aastat on sobiv **■** periood, välja arvatud juhul, kui riigiabi eeskirjades on sätestatud teistsugune ajavahemik. On võimalik, et ***lühem, kolmeaastane periood on siiski põhjendatud väikeste või keskmise suurusega ettevõtjate investeeringu või nende loodud töökohtade säilitamise puhul, mis on kooskõlas ka proportsionaalsuse põhimõttega.*** ***Juhul kui tegevus sisaldab taristu- või tootmisinvesteeringut, ja kui toetusesaaja ei ole VKE, peaks nimetatud tegevuse jaoks Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidelt saadud toetuse tagasi maksuma, kui 10 aasta jooksul alates toetusesaajale lõppmakse tegemisest paigutatakse tootmistegevus ümber väljapoole liitu.*** Asjakohane on tegevuste kestvuse üldnõude alt välja jätta ESFi toetatavad meetmed ning meetmed, mis ei hõlma tootlikke investeeringuid või taristuinvesteeringuid, välja arvatud juhul, kui selline nõue tuleneb kehtivatest riigiabi eeskirjadest, ning samuti jätta selle nõude alt välja rahastamisvahenditest või neisse vahenditesse tehtud maksed. ***Alusetult makstud summad tuleks sisse nõuda ja nende suhtes tuleks kohaldada eeskirjade eiramise puhul kohaldatavat menetlust.***

- (65) Liikmesriigid peaksid kehtestama piisavad meetmed, et tagada oma juhtimis- ja kontrollisüsteemide nõuetekohane struktuur ja toimimine, et need pakuksid kindlust ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide*** õiguspärase ja nõuetekohase kasutamise osas. Seepärast tuleks kindlaks määrata liikmesriikide kohustused, mis on seotud programmide juhtimis- ja kontrollisüsteemidega ning eeskirjade eiramise ja ühenduse õiguse rikkumise ennetamise, avastamise ja kõrvaldamisega.
- (66) Vastavalt ühise juhtimise põhimõttele peaksid liikmesriigid ***ja komisjon vastutama programmide juhtimise ja kontrolli eest. Liikmesriigid*** peaksid kandma oma juhtimis- ja kontrollisüsteemide kaudu esmavastutust programmides sisalduvate tegevuste rakendamise ja kontrolli eest. Et tugevdada tegevuste väljavalimise ja rakendamise ning juhtimis- ja kontrollisüsteemi üle toimuva kontrolli tõhusust, tuleks kindlaks määrata korraldusasutuse ülesanded.

- (67) *Liikmesriigid peaksid täitma juhtimise, kontrollimise ja auditeerimisega seotud kohustusi ning võtma endale sellest tulenevad ülesanded, mis on sätestatud käesolevas määruses, finantsmääruses ja fondispetsiifilistes eeskirjades kindlaks määratud koostöös liikmesriikidega toimuva eelarve täitmise eeskirjades. Liikmesriigid peaksid tagama, et käesolevas määruses sätestatud tingimuste kohaselt on kehtestatud tõhus, Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidega seotud kaebuste käsitlemise kord. Kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega peaksid liikmesriigid komisjoni taotlusel käsitlema komisjonile esitatud kaebusi, mis on nende kehtestatud korraga hõlmatud, ja teavitama komisjoni taotluse korral käsitlemise tulemustest.*
- (68) Tuleks määrata kindlaks komisjoni volitused ja vastutus juhtimis- ja kontrollisüsteemide tõhusa toimimise kontrollimisel ning liikmesriigilt meetmete võtmise nõudmisel. Samuti peaksid komisjonil olema volitused teostada kohapealseid auditeid ja kontrolle, mis keskendusid usaldusväärse finantsjuhtimise küsimustele, et oleks võimalik teha järeldusi *Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide* tulemuslikkuse kohta.

- (69) Liidu eelarvelised kulukohustused tuleks täita igal aastal. Et tagada tõhus programmijuhtimine, on vaja kehtestada ühised eeskirjad *eelmaksete*, vahemaksetaotluste *ja* lõppmakse kohta, ilma et see piiraks iga *Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi* puhul nõutavate erieeskirjade kohaldamist.
- (70) Programmi alguses tehtava eelmaksega tagatakse, et liikmesriigil on vahendeid, et *maksta toetusesaajatele toetust* alates programmi *rakendamisest, et toetusesaajad saavad vajalikke ettemakseid kavandatud investeeringute tegemiseks ja et hüvitamine toimub kiiresti pärast maksetaotluse esitamist*. Seepärast tuleks ette näha *Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest* tehtavad algsed eelmaksesummad. Algne eelmakse peaks olema programmi lõpetamise ajaks täielikult raamatupidamisarvestusest välja kantud.

(71) Liidu finantshuvide kaitseks tuleks ette näha sätted, mis on ajaliselt piiratud, et võimaldada volitatud eelarvevahendite käsutajal katkestada maksed, kui on **selgeid** tõendeid, mis annavad alust väita, et juhtimis- ja kontrollisüsteemi toimimises on märkimisväärsed puudusi, tõendeid eeskirjade ränga rikkumise kohta seoses maksetaotlusega või kui on jäänud esitamata dokumendid raamatupidamisarvestuse kontrollimiseks **ja heakskiitmiseks. Maksete katkestamise kestus peaks olema kuni kuus kuud, mida võib liikmesriigi nõusolekul pikendada seda perioodi kuni üheksa kuuni, et anda piisavalt aega katkestamise põhjuste lahendamiseks, et vältida peatamise kohaldamist.**

■

(72) Liidu eelarve kaitseks on võimalik, et komisjonil võib tekkida vajadus teha finantskorrektsioone. Et tagada liikmesriikidele õiguskindlus, on oluline määrata kindlaks asjaolud, mille korral kohaldatava liidu **õiguse** või **selle kohaldamisega seotud** liikmesriigi õiguse rikkumine võib tuua kaasa komisjoni tehtavad mis tahes finantskorrektsioonid. Tagamaks, et finantskorrektsioonid, mida komisjon võib liikmesriikidele kehtestada, oleksid seotud liidu finantshuvide kaitsmisega, peaksid need finantskorrektsioonid piirduma juhtudega, kus **kohaldatava** liidu **õiguse** või **asjaomase liidu õiguse kohaldamisega seotud** riigi õiguse rikkumine puudutab otseselt või kaudselt tegevuste ja vastavate **komisjonile deklareeritud** kulude rahastamiskõlblikkust, seaduslikkust, juhtimist või kontrolli. Et tagada proportsionaalsus, on oluline, et komisjon võtab finantskorrektsiooni ■ üle otsustamisel arvesse rikkumise raskust **ja sellega seotud rahalist mõju liidu eelarvele.**

- (73) Et soodustada finantsdistsipliini, on kohane määrata kindlaks programmi mis tahes eelarvelise kulukohustuse osa vabastamise kord, eriti kui summa puhul võib vabastamise suhtes teha erandi, eelkõige siis, kui viivitused programmi rakendamisel tulenevad asjaoludest, mis ei sõltu erandit taotlevast isikust ja on ebatavalised või ettearvamatud ning mille tagajärgi isikul ei ole hoolikusele vaatamata võimalik vältida, ***samuti olukorras, kus on tehtud maksetaotlus, kuid selle hüvitamine on peatatud.***
- (74) ***Üks tulemusreservi eraldamise mehhanismi oluline osa on ka kulukohustustest vabastamise menetlus ja selle kohaldamisel peaks olema võimalik kasutada assigneeringuid selleks, et siduda need muude programmide ja prioriteetide kulukohustustega. Peale selle tuleks assigneeringute kasutamine muude programmide kulukohustustega sidumiseks sätestada ka teatavate VKEsid toetavate rahastamisvahendite rakendamise puhul, kui kulukohustustest vabastamine toimub seetõttu, et liikmesriik ei osale enam sellistes rahastamisvahendites. Et assigneeringute uuesti kasutusele võtmiseks tuleb finantsmäärusesse lisada sätteid, peaks selliste menetluste kohaldamine olema lubatud alles finantsmääruse vastava muudatuse jõustumise kuupäevast alates.***

- (75) Täiendavad üldsätted on vajalikud seoses fondide spetsiifilise toimimisega. Eelkõige selleks, et suurendada nende lisaväärtust ja võimendada nende osa liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu prioriteetide saavutamises ja konkreetsete fondide aluslepingul põhinevate eesmärkide kohaste ülesannete täitmises, tuleks nende fondide toimimist lihtsustada ja keskendada see majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgile ning Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgile.
- (76) Täiendavad sätted EAFRDi ja EMKFi spetsiifilise toimimise kohta on sätestatud vastavates valdkondlikes õigusaktides.

- (77) ELi toimimise lepingus sätestatud majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse eesmärkide edendamiseks tuleks majanduskasvu ja tööhõivesse investeeringute eesmärgi alusel toetada kõiki piirkondi. Et anda tasakaalustatud ja järkjärgulist abi vastavalt majandusliku ja ühiskondliku arengu tasemele, tuleks ERFist ja ESFist sellele eesmärgile eraldatavad vahendid jaotada liidu vähem arenenud piirkondade, üleminekupiirkondade ja enam arenenud piirkondade vahel vastavalt nende sisemajanduse koguproduktile (SKP) ühe elaniku kohta, võrrelduna 27-liikmelise ELi keskmisega. Et tagada struktuurifondidest tehtavate investeeringute jätkusuutlikkus pikas perspektiivis, **kindlustada saavutatud arengut ning ergutada majanduskasvu ja Euroopa piirkondade sotsiaalset ühtekuuluvust**, peaksid piirkonnad, mille SKP elaniku kohta oli programmiperioodil 2007–2013 alla 75 % 25-liikmelise ELi vaatlusperioodi keskmisest, kuid mille SKP elaniku kohta on kasvanud nii, et ületab 75 % 27-liikmelise ELi keskmisest, saama vähemalt **60 % summast, mis** neile aastail 2007–2013 **aasta kohta esialgu keskmiselt eraldati. Liikmesriigile ERFist, ESFist ja Ühtekuuluvusfondist ette nähtud kogueraldis peaks moodustama vähemalt 55 % selle riigi 2007.–2013. aasta kogueraldisest.** Liikmesriigid, mille kogurahvatulu elaniku kohta on alla 90 % liidu keskmisest, peaksid saama majanduskasvu ja tööhõive investeeringute eesmärgi raames Ühtekuuluvusfondist abi.

- (78) Tuleks kehtestada objektiivsed kriteeriumid, et valida välja rahastamiskõlblikud piirkonnad ja alad, mis võivad saada fondidelt toetust. Selleks peaks liidu tasandil piirkondade ja alade kindlakstegemine põhinema ühisel piirkondade klassifitseerimise süsteemil, mis on loodud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1059/2003¹, mida on muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 105/2007².
- (79) Et sätestada ***fondide jaoks*** asjakohane finantsraamistik, peaks komisjon rakendusaktidega kehtestama olemasolevate kulukohustuste assigneeringute soovitusliku jaotuse aastate kaupa, kasutades objektiivset ja läbipaistvat meetodit ning võttes eesmärgiks, et toetus suunataks arengus maha jäänud piirkondadele, sealhulgas piirkondadele, mis saavad üleminekutoetust. ***Et võtta arvesse kriisi tõttu kannatavate liikmesriikide eriti keerulist olukorda ja järgida nõukogu määrust (EL) nr .../2013³⁺, peaks komisjon kõikide liikmesriikide kogueraldised 2016. aastal siis kättesaadavate kõige uuemate statistiliste andmete alusel läbi vaatama ja vajadusel korral neid eraldi korrigeerima. Korrigeerimiseks vajalikud summad tuleks jaotada võrdsetes osades aastatele 2017–2020.***

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. mai 2003. aasta määrus (EÜ) nr 1059/2003, millega kehtestatakse ühine statistiliste territoriaalüksuste liigitus (NUTS) (ELT L 154, 21.6.2003, lk 1).

² Komisjoni 1. veebruari 2007. aasta määrus (EÜ) nr 105/2007, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1059/2003 (millega kehtestatakse ühine statistiliste territoriaalüksuste liigitus (NUTS)) lisasid (ELT L 39, 10.2.2007, lk 1).

³ Nõukogu määrus (EL) nr .../2013, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020 (ELT L ...).

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada mitmeaastase finantsraamistiku määruse number (dokument st11791/13).

- (80) *Et innustada kogu liidus transpordi- ja energeetikataristu ja IKT kiiremat arengut, on loodud Euroopa ühendamise rahastu vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr .../2013⁺. Ühtekuuluvustfondist tuleks toetada projekte, mille raames rakendatakse põhivõrke, või projekte ja horisontaalseid tegevusi, mis on kindlaks määratud nimetatud määruse lisa I osas.*
- (81) *Iga-aastased assigneeringud fondidest liikmesriigile peaksid olema piiratud ülemmääraga, mis määratakse kindlaks, võttes arvesse konkreetse liikmesriigi SKPd.*

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada dokumendis PE-CONS 76/13 sisalduva määruse number.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) nr .../2013, millega luuakse Euroopa Ühendamise Rahastu muudetakse määrust (EL) nr 913/2010 ja tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 680/2007 ja (EÜ) nr 67/2010 (ELT L ...).

- (82) Tuleb kindlaks määrata piirid, mille ulatuses kasutatakse neid ressursse majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi raames. *Lükkmesriigid peaksid toetuse koondama, et tagada piisavad investeeringud noorte tööhõivesse, tööjõu liikuvusse, teadmistesse, sotsiaalsesse kaasatusse ja vaesusevastasesse võitlusse, tagades nii, et ESFi osakaal struktuurifondide ja Ühtekuuluvusfondi ühendatud vahendite kogusummast liidu tasandil, välja arvatud Ühtekuuluvusfondist Euroopa ühendamise rahastu raames transporditaristu jaoks antav toetus ja struktuurifondidest enim puudustkannatavatele isikutele mõeldud abiks antav toetus, moodustab liikmesriikides vähemalt 23,1%.*
- (83) Arvestades, kui tähtis on lahendada noorte töötuse probleem sellest kõige rängemini mõjutatud piirkondades, *nagu ka liidus tervikuna*, luuakse noorte tööhõive algatus, mida rahastatakse sihtotstarbelisest eraldisest ning ESFi sihipärastest investeeringutest, et anda lisa struktuuri- ja investeerimisfondidest juba antavale väga märkimisväärsele toetusele ja selle mõju tugevdada. Noorte tööhõive algatuse kaudu tuleks toetada rahastamiskõlblikes piirkondades elavaidnoori, eelkõige neid, kes ei tööta ega omanda haridust või kutset. Algatust tuleks rakendada majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi saavutamiseks.

- (84) *Lisaks on peamise, st vaesuse vähendamise eesmärgi täitmiseks vaja Euroopa abifond enim puudustkannatavate isikute jaoks ümber orienteerida, et edendada sotsiaalset kaasatust. Tuleks kavandada mehhanism, mille abil sellele vahendile struktuurifondidest eraldatud vahendeid liikmesriikidele üle kanda.*
- (85) *Võttes arvesse majanduse praegust olukorda, ei tohiks ühele liikmesriigile fondist ülekantavate summade maksimummäär (piiristus) olla liikmesriigi kohta suurem kui 110% selle liikmesriigi programmitperioodi 2007-2013 tegelikust määrast.*

I

- (86) Et tagada asjakohane vahendite eraldamine igale piirkonnakategooriale, ei tohiks vähem arenenud, ülemineku- ja enam arenenud piirkonnad fondide vahendeid üksteisele üle kanda, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud olukordades, mis on seotud ühe või mitme valdkondliku eesmärgi saavutamisega. Üle ei tohiks kanda rohkem kui 3% sellele piirkonnakategooriale eraldatud vahenditest.

- (87) Tegelik majandusliku mõju tagamiseks ei tohiks abi fondidest asendada riiklikke või samaväärseid struktuurikulutusi, mida liikmesriigid teevad käesoleva määruse kohaldamisel. Et fondidest toetuste andmisel võetaks arvesse laiemat majanduslikku konteksti, tuleks ühtlasi kindlaks määrata avalike kulutuste tase, lähtudes üldistest makromajanduslikest tingimustest, milles rahastamine toimub ja mis põhinevad näitajatel, mis on esitatud stabiilsus- ja lähenemisprogrammides, mida liikmesriigid esitavad igal aastal vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 1466/1997¹. Kui komisjon kontrollib täiendavuse põhimõtet, peaks ta keskenduma liikmesriikidele, kus vähem arenenud ja üleminekupiirkondade elanikkond moodustab vähemalt 15 % elanikkonnast, nendele eraldatud rahaliste vahendite ulatuse tõttu.

¹ Nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrus (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta (EÜT L 209, 2.8.1997, lk 1).

- (88) On vaja kehtestada täiendavad normid, mis käsitlevad fondidelt toetust saavate rakenduskavade väljatöötamist, juhtimist, seiret ja kontrolli, *et suurendada keskendumist tulemustele. Eelkõige on vaja kehtestada üksikasjalikud nõuded rakenduskavade sisu kohta. See peaks hõlbustama järjekindla sekkumisloogika esitamist*, et täita tuvastatud arenguvajadused, sätestada raamistik tulemuslikkuse hindamiseks *ja toetada fondide tulemuslikku ja tõhusat rakendamist. Üldpõhimõttena peaks prioriteetne suund hõlmama üht valdkondlikku eesmärki, üht fondi ja üht piirkonnakategooriat. Vajaduse korral ja selleks, et suurendada valdkondlikult ühtse integreeritud lähenemisviisi tulemuslikkust, peaks olema võimalik, et prioriteetne suund hõlmab rohkem kui üht piirkonnakategooriat ning ühendab üht või enamat ERFi, ESFi ja Ühtekuuluvusfondi täiendavat investeerimisprioriteeti ühe või enama valdkondliku eesmärgi raames.*

- (89) *Olukorras, kus liikmesriik ei koosta fondi kohta üle ühe rakenduskava, mistõttu nii programmid kui ka partnerlusleping koostatakse riigi tasandil, tuleks kehtestada erikord, et tagada nende dokumentide vastastikune täiendavus.*
- (90) *Et ühelt poolt on vaja sisukaid rakenduskavasid, milles on selgelt sätestatud liikmesriikide kohustused, ja teiselt poolt on muutuvate tingimustega kohandamiseks vaja paindlikkust, tuleks rakenduskavade puhul eristada olulisi elemente, mille üle peaks otsustama komisjon, ja muid elemente, mis ei ole komisjoni pädevuses ja mida saab muuta liikmesriik. Seetõttu on vaja sätestada menetlused, mille abil muuta neid vähemolulisi elemente ilma komisjoni otsuseta riigi tasandil.*
- (91) Vastastikuse täiendavuse parandamiseks ja rakendamise lihtsustamiseks peaks majanduskasvu ja *tööhõivesse investeerimise* eesmärgi raames olema võimalik kombineerida ühistes rakenduskavades Ühtekuuluvusfondist ja ERFist saadavaid toetusi ESFist saadavate toetustega.

- (92) Suurprojektid moodustavad olulise osa liidu kulutustest ning on sageli liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava kasvu strateegia eesmärkide saavutamise seisukohast strateegilise tähtsusega. Seepärast on õigustatud, et *teatud lävendit ületavate* tegevuste suhtes *kehhtiksid* käesoleva määruse alusel ka edaspidi *heakskiitmise erimenetlused*. *See lävend tuleks kehtestada seoses rahastamiskõlblike kogukuludega pärast eeldatavate netotulude arvesse võtmist ning transpordiprojektidele tuleks ette näha kõrgem lävend, sest selles sektoris on investeeringute maht tavaliselt suurem.* Selguse huvides oleks vaja sel juhul kindlaks määrata suurprojekti *taotluse* sisu. *Taotlus peaks sisaldama teavet, mis on vajalik kindluse saamiseks selle kohta, et fondidest eraldatav rahaline toetus ei põhjusta märkimisväärset töökohtade kaotust nende praeguses asukohas liidus.*
- (93) *Toetamaks suurprojektide koostamist ja rakendamist usaldusväärset, majanduslikul ja tehnilisel alusel ning soodustamaks ekspertide kaasamist juba varases staadiumis, mil sõltumatud eksperdid, kellele komisjon annab selliste projektide koostamisel tehnilist abi või keda kokkuleppel komisjoniga toetavad teised sõltumatud eksperdid, saavad esitada selgeid seisukohti suurprojekti teostatavuse ja majandusliku elujõulisuse kohta, tuleks komisjoni heakskiitmismenetlust lihtsustada. Komisjonil peaks olema võimalik keelduda rahalise osaluse heakskiitmisest ainult juhul, kui ta teeb kindlaks märkimisväärsed puudused sõltumatus kvaliteedikontrollis.*

- (94) *Kui suurprojektile ei ole tehtud sõltumatut kvaliteedikontrolli, peaks liikmesriik esitama kogu nõutud teabe ning komisjon peaks suurprojekti hindama, et teha kindlaks, kas taotletav rahaline osalus on õigustatud.*
- (95) *Rakendamise järjepidevuse tagamiseks, et vältida tarbetut halduskoormust, samuti komisjoni otsusega (programmiperioodi 2007–2013 lõpetamist käsitlevate suuniste kohta) kooskõlla viimiseks on kehtestatud etappideks jaotamise sätted nõukogu määruse (EÜ) nr 1083/2006¹ alusel heaks kiidetud suurprojektide jaoks, mille rakendamise periood kestab eeldatavasti käesoleva määrusega hõlmatud programmiperioodist kauem. Teatud tingimustel peaks olema võimalik kasutada kiirendatud menetlust suurprojekti teisest või järgnevast etapist teatamiseks ja nende heakskiitmiseks, kui komisjon oli selle eelneva etapi või eelnevad etapid programmiperioodil 2007–2013 heaks kiitnud. Kõik etappideks jaotatud tegevuse üksikud etapid, mis teenivad ühte ja sama üldeesmärki, tuleks rakendada kooskõlas asjaomase programmiperioodi eeskirjadega.*

¹ Nõukogu 11. juuli 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1083/2006, millega nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1260/1999 (ELT L 210, 31.7.2006, lk 25).

- (96) Et anda liikmesriikidele võimalus rakendada osa rakenduskavast tulemuspõhist lähenemisviisi kasutades, on kasulik näha ette ühine tegevuskava, mis koosneb **projektist või projektide rühmast**, mida toetusesaaja viib ellu, et aidata kaasa rakenduskava eesmärkide saavutamisele. Et lihtsustada ja tugevdada fondide orienteeritust tulemustele, peaks ühise tegevuskava juhtimine põhinema ainult ühiselt kokku lepitud vahe-eesmärkidel, väljunditel ja tulemustel, nagu on kindlaks määratud komisjoni otsuses, millega ühine tegevuskava vastu võetakse. Ühise tegevuskava kontrollimine ja audit peaksid samuti piirduma nende vahe-eesmärkide, väljundite ja tulemuste saavutamise kontrolliga. Seega on tarvis kehtestada reeglid ühiste tegevuskavade väljatöötamise, sisu, vastuvõtmise, finantsjuhtimise ja kontrolli kohta.

- (97) On vaja vastu võtta erieeskirjad seirekomisjoni ülesannete kohta ning fondidest toetatavate rakenduskavade rakendamise aastaaruannete kohta. Täiendavad sätted EAFRD toimimise kohta tuleks sätestada vastavates valdkondlikes õigusaktides.
- (98) Et tagada programmi käsitleva olulise ja ajakohase teabe kättesaadavus, on vaja, et liikmesriigid esitaksid komisjonile regulaarselt olulisemaid andmeid. Et vältida liikmesriikidele tekkivat täiendavat halduskoormust, peaks see piirduma pidevalt kogutavate andmetega ning andmeedastus peaks toimuma elektroonilise andmevahetuse kaudu.
- (99) *Selleks et tugevdada fondide rakendamise käigu seiret ja hõlbustada finantsjuhtimist, on vaja tagada, et rakendamise kulgu puudutavad põhilised finantsandmed oleksid õigeaegselt kättesaadavad.*

- (100) Vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 175 esitab komisjon Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ja Regioonide Komiteele iga kolme aasta järel ühtekuuluvusaruanded edusammude kohta, mida on tehtud liidu majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse alal. On vaja kehtestada sätted selle aruande sisu kohta.

I

- (101) Liidu fondide saavutusi tuleb tutvustada laiemale avalikkusele **ja ühtekuuluvuspoliitika eesmärkide kohta tuleb rohkem teavet anda**. Kodanikel on õigus teada, kuidas liidu rahalisi vahendeid investeeritakse. Põhiroll avalikkusele asjakohase teabe edastamisel lasub nii korraldusasutustel kui ka toetusesaajatel. Et tagada laiema üldsuse tõhusam teavitamine ja tugevam koostoime komisjoni algatusel toimuvate teavitustegevuse vahel, tuleb käesoleva määruse alusel rahastada teavitusmeetmete eraldatud vahenditest ka liidu poliitiliste prioriteetide propageerimist niivõrd, kuivõrd need on seotud käesoleva määruse üldeesmärkidega.

- (102) Et parandada rahastamisvõimalusi ja projektide toetusesaajaid käsitleva teabe kättesaadavust ja läbipaistvust, peaks igas liikmesriigis olema üks veebileht või -portaal, millel antakse teavet kõikide rakenduskavade kohta, sealhulgas loetelud tegevustest, mida iga rakenduskava raames toetatakse.
- (103) Et tagada laialdane infolevik fondide saavutuste kohta ja liidu rolli kohta neis ning informeerida potentsiaalseid toetusesaajaid rahastamisvõimalustest, tuleks käesolevas määruses sätestada üksikasjalikud reeglid teabe- ja teavitamismeetmete kohta ning nende meetmete teatud tehnilised omadused, ***võttes arvesse rakenduskavade mahtu kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega.***
- (104) ***Tagamaks, et iga fondi puhul keskendutakse vahendite eraldamisel liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegiale ning fondispetsiifilistele ülesannetele vastavalt nende aluslepingupõhiste eesmärkidele, on vaja kehtestada liikmesriigile tehtava tehnilise abi eraldise ülemmäärad. Samuti on vaja tagada, et tehnilise abi kavandamise õigusraamistik aitab luua lihtsustatud abiandmiskorda olukorras, kus liikmesriigid rakendavad samal ajal mitut fondi ja nimetatud raamistikuga peaks olema võimalik hõlmata mitut piirkonnakategooriat.***

- (105) On vaja määrata kindlaks elemendid, mille alusel kohandatakse fondide kaasfinantseerimise määraprioriteetsete suundadega , eelkõige ühenduse vahendite mitmekordse mõju tugevdamiseks. Samuti on vaja kehtestada kaasrahastamise maksimummäärad iga piirkonnakategooria jaoks, et tagada sobiva siseriikliku toetuse kaudu, *nii avaliku kui ka erasektori tasandil*, kaasfinantseerimise põhimõtte järgimine.
- (106) Liikmesriigid peavad iga rakenduskava puhul nimetama korraldusasutuse, sertifitseerimisasutuse ja funktsionaalselt sõltumatu auditeerimisasutuse. Et liikmesriikidel oleks kontrollisüsteemide kehtestamisel rohkem paindlikkust, on kohane ette näha võimalus, et sertifitseerimisasutuse ülesandeid täidab korraldusasutus. Liikmesriigil peaks olema ka võimalus nimetada vahendusasutused, mis täidavad mõningaid korraldusasutuse või sertifitseerimisasutuse ülesandeid. Sellisel juhul peaks liikmesriik selgesti sätestama nende vastavad vastutusalad ja ülesanded.

- (107) Et võtta arvesse *fondide ja EMKFi* juhtimis- ja kontrollisüsteemide spetsiifilist korraldust ning vajadust tagada proportsionaalne lähenemine, on vaja erisätteid korraldusasutuse ja sertifitseerimisasutuse *määramiseks*. *Tarbetu halduskoormuse vältimiseks peaks eelkontroll, mille käigus hinnatakse vastavust käesolevas määruses osutatud määramist käsitlevatele kriteeriumidele, piirduma korraldus- ja sertifitseerimisasutusega, ning käesolevas määruses sätestatud tingimustel ei tohiks nõuda täiendavat auditeerimist, kui süsteem on oma laadilt samasugune nagu programmiperioodil 2007–2013. Määramise puhul ei tohiks nõuda, et komisjon peab selle heaks kiitma. Teatavatel käesolevas määruses sätestatud tingimustel peaks liikmesriikidel olema suurema õiguskindluse huvides aga õigus esitada määramist käsitlevad dokumendid komisjonile. Kui määramiskriteeriumidest kinnipidamise kontrollimisel kontrolli ja auditeerimise korra alusel selgub, et kriteeriumidest ei ole kinni peetud, tuleks võtta parandusmeetmeid ja vajaduse korral ka määramine lõpetada.*

- (108) Korraldusasutus kannab peamist vastutust fondide ja EMKFi tulemusliku ja tõhusa rakendamise eest ning täidab seega suure hulga funktsioone, mis on seotud programmide juhtimise ja seire, finantsjuhtimise ja kontrolliga ning projektide väljaavalimisega. Seega tuleks sätestada korraldusasutuse vastutus ja ülesanded.
- (109) Sertifitseerimisasutus peaks koostama maksetaotlused ja esitama need komisjonile. Asutus peaks koostama aastaaruande, milles tõendatakse raamatupidamise aastaaruannete terviklikkust, täpsust ja õigsust ning seda, et neisse kantud kulutused on vastavuses liidu ja siseriiklike eeskirjadega. Tuleks sätestada sertifitseerimisasutuse vastutus ja ülesanded.
- (110) Auditeerimisasutus peaks tagama, et auditeeritakse juhtimis- ja kontrollisüsteeme, sobivat tegevusvalimit ning raamatupidamise aastaaruandeid. Tuleks sätestada auditeerimisasutuse vastutus ja ülesanded. ***Deklareeritud kulude auditeerimist tuleks läbi viia tegevuste esindusliku valimi osas, et tulemusi oleks võimalik ekstrapoleerida. Üldjuhul tuleks usaldusväärse esindusliku valimi saamiseks kasutada statistilise testi meetodit. Auditeerimisasutustel peaks olema võimalik nõuetekohaselt põhjendatud asjaoludel siiski kasutada ka mittestatistilise testi meetodit, kui käesolevas määruses sätestatud tingimused on täidetud.***

- (111) Ilma et see piiraks komisjoni volitusi finantskontrolli alal, tuleks nimetatud valdkonnas tugevdada liikmesriikide ja komisjoni koostööd ning kehtestada kriteeriumid, mille põhjal komisjonil oleks võimalik siseriiklike süsteemide kontrollimise strateegia alusel kindlaks teha, millisel tasemel kindlust liikmesriikide auditeerimisasutused talle pakuvad.
- (112) Lisaks Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide finantsjuhtimise ühistele eeskirjadele tuleks sätestada lisasätted fondide ja EMKFi kohta. Eelkõige selleks, et anda komisjonile enne raamatupidamisaruannete **heakskiitmist** piisav kindlus, tuleks vahemaksete taotlused rahuldada 90 % ulatuses summast, mis saadakse, kohaldades **prioriteedi** rahastamiskõlblike kulutuste suhtes iga **prioriteedi** kaasrahastamise määra, mis on kindlaks määratud rakenduskava vastuvõtmise otsuses. Tasumata summad tuleks liikmesriigile välja maksta raamatupidamise aastaaruannete **heakskiitmise** järel, tingimusel et **komisjon saab järeldada, et need aruanded on täielikud, täpsed ja õiged**.

- (113) ■ Toetusesaajad *peaksid saama* toetuse *täielikult* kätte *hiljemalt 90 päeva jooksul alates kuupäevast, mil toetusesaaja on maksenõude esitanud, sõltuvalt esialgsete ja iga-aastaste eelmaksete ja vahemaksetega kättesaadavaks tehtud vahenditest. Korraldusasutusel peaks olema võimalik tähtaja arvestamine katkestada, kui tõendavad dokumendid ei ole täielikud või kui on tõendeid eeskirjade eiramise kohta, mis vajab edasist uurimist.* ■ Tuleks ette näha *esialgsed ja iga-aastased* eelmaksed, et liikmesriikidel oleks piisavalt vahendeid, et sellise korra alusel tegutseda. *Iga-aastased* eelmaksed tuleks igal aastal raamatupidamise aastaaruannete ■ heakskiitmise käigus raamatupidamisarvestusest välja kanda.
- (114) *Et vähendada eeskirju eirava kulude deklareerimise riski, peaks sertifitseerimisasutusel olema võimalik lisada täiendavat kontrollimist vajavad summad vahemaksetaotlusesse pärast aruandeaastat, mil need kanti tema raamatupidamissüsteemi, ilma et ta peaks seda täiendavalt põhjendama.*
- (115) Et tagada kohustustest vabastamise üldreeglite asjakohane kohaldamine, peaks fondidele *ja EMKFile* kehtestatud eeskirjades olema üksikasjalikult sätestatud, kuidas kohustustest vabastamise tähtajad kindlaks määratakse.

(116) *Kohaldamaks finantsmääruses sätestatud nõudeid fondide ja EMKFi finantsjuhtimise suhtes, tuleb kehtestada raamatupidamisarvestuse ettevalmistamise, kontrolli ja heakskiitmise menetlus, mis peaks tagama selle korra selge aluse ja õiguskindluse. Lisaks peaks liikmesriikidel olema võimalik oma kohustuste nõuetekohaseks täitmiseks jätta välja summad, mille osas toimub nende seaduslikkuse ja korrektsuse hindamine.*

I

(117) *Et vähendada toetusesaajate halduskoormust, tuleks kehtestada konkreetset tähtajad, mille jooksul peavad korraldusasutused tagama tegevuse dokumentide kättesaadavuse pärast kulu deklareerimist või tegevuse lõpuleviimist. Vastavalt proportsionaalsuse põhimõttele peaksid dokumentide säilitamise tähtajad olema erinevad sõltuvalt tegevuse rahastamiskõlblikest kogukuludest.*

(118) *Kuna raamatupidamise aastaaruandeid kontrollitakse ja kiidetakse heaks igal aastal, tuleks lõpetamismenetlust märkimisväärselt lihtsustada. Programmi lõplik lõpetamine peaks seetõttu põhinema üksnes viimase aruandeaastaga seotud dokumentidel ja rakendamise lõpparuandel või viimasel rakendamise aastaaruandel, ilma et tuleks esitada mis tahes täiendavaid dokumente.*

- (119) Et kaitsta liidu finantshuve ja pakkuda võimalust tagada programmide tulemuslik rakendamine, tuleks kehtestada sätted, mis võimaldavad komisjonil maksed *prioriteetide* või rakenduskavade tasandil peatada.
- (120) Et tagada liikmesriikidele õiguskindlus, on asjakohane kehtestada erikord ja -menetlused liikmesriikide ja komisjoni finantskorrektsioonide jaoks seoses fondide ja EMKFIGa, *pidades kinni proportsionaalsuse põhimõttest.*
- (121) *On vaja kehtestada õigusraamistik, millega nähakse ette kindlad juhtimis- ja kontrollisüsteemid riigi ja piirkondlikul tasandil ning asjakohane ülesannete ja vastutuse jaotus koostöös liikmesriikidega toimuva eelarve täitmise kontekstis. Seega tuleks täpsustada ja selgitada komisjoni ülesandeid ning kehtestada proportsionaalsed eeskirjad komisjoni tehtavate finantskorrektsioonide kohaldamise kohta.*

- (122) Tegevuste auditeerimise sagedus peaks olema proportsionaalne fondidest ja EMKFist antava liidu abi ulatusega. Eelkõige tuleks vähendada auditite arvu, kui tegevuse rahastamiskõlblike kulutuste kogusumma ei ületa **200 000 eurot ERFi ja Ühtekuuluvusfondi, 150 000 eurot ESFi ja 100 000 eurot EMKFi puhul**. Auditeid peab siiski olema võimalik teha igal ajal, kui on märke rikkumisest või pettusest, või auditivalimina pärast lõpuleviidud tegevuse lõpetamist. **Komisjonil peaks olema õigus analüüsida auditeerimisasutuse kontrolljälge või võtta osa auditeerimisasutuse kohapealsest kontrollist. Kui komisjon ei saa sel viisil auditeerimisasutuste tulemusliku töö kohta vajalikku kindlust, peaks tal olema õigus auditeerimistegevust korrata, kui see on kooskõlas rahvusvaheliselt tunnustatud auditeerimisstandarditega.** Et komisjoni auditeerimistase oleks proportsionaalne riskiga, peaks komisjonil olema õigus vähendada oma auditeerimistegevust rakenduskavade puhul, kus ei ole märkimisväärsed vajakajäämisi, või juhtudel, kui võib jääda lootma auditeerimisasutusele. **Et vähendada toetusesaajate halduskoormust, tuleks kehtestada erieeskirjad, mille abil vähendada erinevate institutsioonide – Euroopa Kontrollikoja, komisjoni ja auditeerimisasutuse – poolt samade tegevuste suhtes tehtud auditite kattumise ohtu.**

- (123) Et täiendada või muuta käesoleva määruse teatavaid vähem olulisi sätteid, tuleks komisjonile delegeerida volitused võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu õigusakte seoses Euroopa partnerluse käitumisjuhendiga ühise strateegilise raamistiku 4. ja 7. jao muudatustega, kriteeriumitega kohaldatava finantskorrektsiooni taseme määramiseks, **konkreetsete eeskirjadega maa ostmise kohta ning tehnilise abi kombineerimise kohta rahastamisvahenditega, rahastamisvahendeid rakendavate asutuste rolli, kohustuste ja vastutusega**, rahastamisvahendite juhtimise ja kontrolliga, rahastamisvahenditele **tehtavate** maksete tühistamisega ning **järgnevat** maksetaotluste **kohandamisega**, intressitoetuste ja garantiitasude toetuste iga-aastaste osamaksude kapitaliseerimise süsteemi loomisega, erieeskirjadega halduskulude ja -tasude arvestamise kriteeriumide kohta tulemuste ja kohaldatavate künniste põhjal ning omakapitaliinstrumentide ja mikrokrediidi puhul kapitaliseeritud halduskulude või -tasude hüvitamise eeskirjadega, puhastulu tekitavate tegevuste ühtse määra kohandustega teatud sektorites, ühtsete määrade kehtestamisega IKT, teadus- ja arendustöö ning innovatsiooni ja energiatõhususe sektorite või allsektorite jaoks, puhastulu tekitavate tegevuste **diskonteeritud puhastulu jooksevväärtuse arvutamise meetodiga, avaliku ja erasektori partnerluse korral toetusesaaja muutmist ja sellega seotud kohustusi käsitlevate täiendavate eeskirjadega, avaliku ja erasektori partnerluse lepingutsse lisatavate miinimumnõuetega, mis on vajalikud kulude rahastamiskõlblikkust puudutava erandi kohaldamiseks**, ühtse määra määratlusega ja sellega seotud meetoditega ning ja liidu valdkonnapoliitikas kohaldatavate vastavate määradega, suurprojekti kvaliteedikontrolli teostamisel kasutatava meetodikaga, täiendavate üksikasjalike eeskirjadega teatamist vajavate eiramisjuhtude kindlaksmääramise kriteeriumide, esitatavate andmete ning tingimuste ja menetluste kohta, mida kohaldatakse, et teha kindlaks, kas summad, mida ei ole võimalik tagasi nõuda, tuleb hüvitada liikmesriigil, üksikasjalike eeskirjadega süsteemi jaoks, et koguda ja salvestada elektroonilisel kujul andmeid seiresüsteemi raames, üksikasjalikud miinimumnõuded kontrollijälje, tegevuste auditite ja raamatupidamisaruannete auditite ulatuse ja sisu ning meetodika kohta, **auditeerimise jooksul kogutud andmete kasutamist puudutavate eeskirjadega, üksikasjalike eeskirjadega juhtude kohta, mida loetakse** haldus- ja kontrollisüsteemide tõhusa toimimise **tõsisteks puudusteks, et määrata kindlaks finantskorrektsioonide ulatus ja et kohaldada ühtset määraga või ekstrapoleeritud finantskorrektsioone**. On eriti oluline, et

komisjon viiks oma ettevalmistustöö käigus läbi konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama vastavate dokumentide üheaegse, õigeaegse ja nõuetekohase üleandmise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

- (124) ***Seoses kõigi Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidega*** peaks komisjonil olema õigus võtta rakendusaktidega vastu partnerluslepingute ja nende muudatuste või läbi vaadatud partnerluslepingute elementide heakskiitmise otsused, otsused vahe-eesmärgid saavutanud programmide ja prioriteetide kohta, millele võib teha eraldisi tulemusreservist, otsused programmide muutmise kohta, mis on tingitud rahaliste eraldiste teistele programmidele ülekandmist puudutavatest parandusmeetmetest, otsused iga-aastaste tegevuskavade kohta, mida rahastatakse komisjoni algatusel antava tehnilise abi raames, ■ ning kohustusest vabastamise korral programmide kehtestamise otsuste muutmise otsused; ERFi, ESFi ja Ühtekuuluvusfondi puhul otsused, milles määratakse kindlaks majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi tingimustele vastavad piirkonnad ja liikmesriigid, otsused, milles sätestatakse liikmesriikidele eraldatavate kulukohustuste assigneeringute aastane jaotus, otsused summade kohta, mis tuleb iga liikmesriigi Ühtekuuluvusfondi eraldisest üle kanda Euroopa ühendamise rahastusse, otsused summade kohta, mis tuleb iga liikmesriigi struktuurifondide eraldisest kanda üle abile enim puudust kannatavatele isikutele, ***otsused, millega kiidetakse heaks osa Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi jaoks ettenähtud assigneeringute ülekandmine majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi alla***, otsused finantskorrektsiooni tegemise või tegemata jätmise kohta, kui ei ole kinni peetud täiendavuse põhimõttest, otsused rakenduskavade vastuvõtmise ja muutmise kohta, otsused suurprojekti rahalisest toetamisest keeldumise kohta, välja valitud suurprojekti rahalise toetamise heakskiitmise ning suurprojektide heakskiitmise tingimuse täitmise perioodi pikendamisega seotud otsused ning otsused ühiste tegevuskavade kohta, ERFi, ESFi, Ühtekuuluvusfondi ja EMKFi puhul otsused raamatupidamisaruannete heakskiitmata jätmise ja sellest tulenevalt tasumisele kuuluva summa kohta, ***vahemaksete peatamise otsused ja finantskorrektsioone käsitlevad otsused.***

- (125) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused eduaruande esitamisel kasutatavate näidiste, fondide rakenduskava näidise, suurprojektide kulude-tulude analüüsi tegemisel kasutatava metoodika, suurprojektidega seotud teabe vormingu, ühise tegevuskava standardvormi, rakendamise aasta- ja lõpparuannete näidise, eeskirjade eiramisest teatamise sageduse ning standardse aruandevormi, juhtkonna kinnitava avalduse näidise, auditistrateegia näidise, auditiarvamuse näidise ja iga-aastase kontrolliaruande näidise osas. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011¹.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

(126) *Tagamaks liikmesriikide vajalikkude panust ja paremat kaasatust, kui komisjon kasutab oma rakendamisevolitusi käesoleva määruse rakendamiseks mõnes Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidega seotud eriti tundlikus poliitikavaldkonnas, ja tugevdamiseks liikmesriikide osa sellega seotud ühetaoliste tingimuste või muude rakendusmeetmete vastuvõtmisel, millel on märkimisväärsed tagajärjed või potentsiaalselt oluline mõju kas liikmesriikide majandusele, eelarvele või avaliku halduse nõuetekohasele toimimisele, tuleks rakendusaktid, mis on seotud kliimamuutuste eesmärkide toetuste kohta antava teabe metoodikaga, üksikasjaliku korraga, millega tagatakse ühtne lähenemine tulemusraamistikus kindlaksmääratavatele vahe- ja lõppeesmärkidele kõikide prioriteetide puhul ning vahe- ja lõppeesmärkide saavutamise hindamisele, standardtingimustega rahastamisvahendite seireks, rahastamisvahendeid rakendavate asutuste poolt hallatavate programmi osamaksude ülekandmist ja haldamist käsitlev üksikasjalik kord, näidisvormiga rahastamislepingu jaoks, mis puudutab VKEde toetuseks mõeldud piiristamata garantiide ja väärtipaberistamisega seotud ühisinstrumente, näidistega, mida kasutatakse koos maksetaotlustega rahastamisvahendeid puudutava täiendava teabe esitamisel komisjonile, näidistega, mida kasutatakse rahastamisvahendeid käsitlevate aruannete koostamiseks komisjonile, nomenklatuuriga, mille alusel saab määratleda rakenduskavade prioriteetse suuna sekkumiskategooriaid, välja valitud suurprojektist teatamise vormiga, tegevusega seotud teabe- ja teavitamismeetmete tehniliste omaduste ning juhiste embleemi loomiseks ja standardvärvide määratlusega, näidisega, mida kasutatakse finantsandmete esitamiseks komisjonile seire eesmärgil, toetusesaajate ning korraldusasutuste, sertifitseerimisasutuste, auditeerimisasutuste ja vahendusasutuste vahelise teabevahetuse korraga, sõltumatu auditeerimisorgani aruande ja auditiarvamuse näidis seoses korraldusasutuse ja asjakohasel juhul sertifitseerimisasutuse määramise menetlustega, juhtimis- ja kontrollisüsteemi tehniline kirjeldus; programmi osamaksude ülekande ja haldamise üksikasjalik kord, tuleks vastu võtta kooskõlas määruse (EL) nr 182/2011 artiklis 5 sätestatud kontrollimenetlusega.*

(127) *Teatavate rakendusaktide puhul, mis tuleb vastu võtta kooskõlas määruse (EL) nr 182/2011 artiklis 5 sätestatud kontrollimenetlusega, on potentsiaalne mõju liikmesriikidele nii suur, et üldistest nõuetest on põhjust teha erandeid. Seega, kui komitee arvamust ei esita, siis komisjon ei tohiks rakendusakti eelnõu vastu võtta. Need rakendusaktid puudutavad kliimamuutuste eesmärkide toetuste kohta antava teabe metoodika kindlaks määramist; tulemusraamistiku vahe-eesmärkide metoodika kindlaks määramist; rahastamisvahenditega seotud standardtingimuste koostamist; programmi osamaksude ülekande ja haldamise korra sätestamist seoses teatavate rahastamisvahenditega; näidisvormi vastuvõtmist rahastamislepingu jaoks, mis puudutab VKEde toetuseks mõeldud piiristamata garantiide ja väärtpäberistamisega seotud ühisinstrumente; näidise koostamist, mida kasutatakse komisjonile esitatavate, rahastamisvahendeid käsitlevate aruannete koostamiseks; nomenklatuuri kindlaksmääramist, mille alusel saab määratleda rakenduskavade prioriteetse suuna sekkumiskategooriaid; tegevusega seotud teabe- ja teavitamismeetmete tehniliste näitajate kindlaks määramist ning juhiste koostamist embleemi loomiseks ja standardvärvide määratlemist ning tehnilise kirjelduse koostamist andmete salvestamise ja säilitamise kohta seoses juhtimis- ja kontrollisüsteemidega. Seetõttu tuleks nende rakendusaktide suhtes kohaldada määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku.*


- (128) Kuna käesoleva määrusega asendatakse määrus (EÜ) nr 1083/2006, tuleks kõnealune määrus seega kehtetuks tunnistada. *Käesolev määrus ei peaks aga mõjutama sellise abi jätkamist või muutmist, mille komisjon on kiitnud heaks määruse (EÜ) nr 1083/2006 alusel või mis tahes muude õigusaktide alusel, mida kohaldatakse sellise abi suhtes 31. detsembri 2013. aasta seisuga. Määruse (EÜ) nr 1083/2006 kohaselt esitatud või heaks kiidetud taotlused peaksid seetõttu jääma jõusse. Erandina nõukogu määruse (EÜ) nr 1083/2006 artikli 59 lõike 1 punktist b tuleks ette näha ka üleminekuperioodi erieeskirjad selle kohta, millal korraldusasutus võib varasema õigusraamistiku alusel rakendatud rakenduskavade puhul hakata täitma sertifitseerimisasutuse ülesandeid, et komisjon saaks anda hinnangu vastavalt määruse (EÜ) nr 1083/2006 artikli 73 lõikele 3, kui kohaldatakse käesoleva määruse artikli 123 lõiget 5 ja seoses artikli 102 lõike 1 punkti a kohase suurprojektide heakskiitmisemenetlusega.*

- (129) Et käesoleva määruse eesmärki, nimelt *majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse tugevdamist, ei suuda liikmesriigid eri piirkondade arengutaseme erinevuse, kõige ebasoodsamas olukorras olevate piirkondade mahajäämuse ning liikmesriikide ja piirkondade piiratud rahaliste vahendite tõttu piisavalt saavutada, küll aga saab seda paremini saavutada* liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kooskõlas kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõttega ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (130) *Et võimaldada käesolevas määruses sätestatud meetmete kohest kohaldamist, peaks käesolev määrus jõustuma järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas,*

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

ESIMENE OSA
REGULEERIMISESE JA MÕISTED

Artikkel 1
Reguleerimisese

Käesoleva määrusega kehtestatakse ühised eeskirjad, mida kohaldatakse ühises  raamistikus toimivate fondide – Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERF), Euroopa Sotsiaalfondi (ESF), Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi (EAFRD) ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi (EMKF) („**Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid**”) – suhtes. Määrusega kehtestatakse ka õigusnormid, mis on vajalikud, et tagada **Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide** tulemuslikkus ning nende koordineerimine üksteisega ja muude liidu vahenditega. **Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide** suhtes kohaldatavad ühiseeskirjad on sätestatud teises osas.

Kolmandas osas nähakse ette ERFi, ESFi (edaspidi koos „struktuurifondid”) ja Ühtekuuluvusfondi reguleerivad üldeeskirjad, mis käsitlevad struktuurifondide ja Ühtekuuluvusfondi (edaspidi „fondid”) ülesandeid, prioriteetseid eesmärke ja korraldust, kriteeriume, millele liikmesriigid ja piirkonnad peavad vastama, et saada ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest*** toetust, olemasolevaid rahastamisvahendeid ja nende eraldamise kriteeriume.

Neljandas osas sätestatakse fondide ja EMKFi üldeeskirjad, mis käsitlevad juhtimist ja kontrolli, finantsjuhtimist, arvepidamist ja finantskorrektsioone.

Käesolevas määruses ette nähtud eeskirju kohaldatakse, ilma et see piiraks sätteid, mis on kehtestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega¹ (EL) nr .../2013⁺, ja erisätteid, mis on ette nähtud järgmiste määrustega („fondispetsiifilised määrused”) ***kooskõlas käesoleva artikli viienda lõiguga***:

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus nr .../2013 ühise põllumajanduspoliitika rahastamise, haldamise ja seire kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 352/78, (EÜ) nr 165/94, (EÜ) nr 2799/98, (EÜ) nr 814/2000, (EÜ) nr 1290/2005 ja (EÜ) nr 485/2008 (ELT L ..., ..., lk ...).

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada dokumendis 94/13 sisalduva määruse avaldamisviide.

- 1) määrus (EÜ) nr .../2013⁺ (ERFi määrus);
- 2) määrus (EÜ) nr .../2013⁺⁺ (ESFi määrus);
- 3) määrus (EÜ) nr .../2013⁺⁺⁺ (Ühtekuuluvusfondi määrus);
- 4) määrus (EÜ) nr .../2013⁺⁺⁺⁺ (ETK määrus);
- 5) määrus (EÜ) nr .../2013⁺⁺⁺⁺⁺ (EAFRD määrus) ning

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada dokumendis 83/13 sisalduva määruse avaldamisviide.
⁺⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada dokumendis 87/13 sisalduva määruse avaldamisviide.
⁺⁺⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada dokumendis 82/13 sisalduva määruse avaldamisviide.
⁺⁺⁺⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada dokumendis 81/13 sisalduva määruse avaldamisviide.
⁺⁺⁺⁺⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada dokumendis 93/13 sisalduva määruse avaldamisviide.

- 6) *tulevane liidu õigusakt, millega kehtestatakse merendus- ja kalanduspoliitika finantstoetuse saamise tingimused programmiperioodiks 2014-2020 (EMKFi määrus).*

Käesoleva määruse teist osa kohaldatakse kõikide Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide suhtes, v.a juhul, kui teises osas on erandid selgelt lubatud. Käesoleva määruse kolmandas osas sätestatakse fondide suhtes kohaldatavad eeskirjad ja neljandas osas fondide ja EMKFi suhtes kohaldatavad eeskirjad, mis täiendavad käesoleva määruse teise osa eeskirju ning milles võib lubada teha erandeid asjaomastest fondispetsiifilistest määrustest. Fondispetsiifilistes määrustes võib sätestada käesoleva määruse teist osa täiendavad eeskirju Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide jaoks, käesoleva määruse kolmandat osa täiendavad eeskirju fondide jaoks ja käesoleva määruse neljandat osa täiendavad eeskirju fondide ja EMKFi jaoks.

Fondispetsiifilistes määrustes sisalduvad täiendavad eeskirjad ei tohi olla käesoleva määruse teise, kolmanda või neljanda osaga vastuolus. Kui tekib kahtlus, milliseid sätteid kohaldada, on käesoleva määruse teine osa ülimuslik fondispetsiifiliste eeskirjade suhtes ning käesoleva määruse teine, kolmas ja neljas osa on ülimuslikud fondispetsiifiliste eeskirjade suhtes.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses ■ kasutatakse järgmisi mõisteid:

■

- (1) „liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia” – eesmärgid ja ühised sihid, mis annavad suuna liikmesriikide ja liidu tegevusele ning mis on sätestatud ■ Euroopa Ülemkogu 17. juuni 2010. aasta järelduste I lisas (Euroopa uus tööhõive ja majanduskasvu strateegia, ELi peamised eesmärgid), nõukogu 13. juuli 2010. aasta soovitus¹ ning nõukogu otsuses 2010/707/EL², samuti nende eesmärkide ja ühiste sihtide muudatustes;

¹ Nõukogu 13. juuli 2010. aasta soovitus liikmesriikide ja liidu majanduspoliitika üldsuuniste kohta (ELT L 191, 23.7.2010, lk 28).

² Nõukogu 21. oktoobri 2010. aasta otsus 2010/707/EL liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniste kohta (ELT L 308, 24.11.2010, lk 46).

- 2) *„strateegiline poliitiline raamistik” – riigi või piirkonna tasandi kohta kehtestatud dokument või mitu dokumenti, milles sätestatakse piiratud arv ühtseid prioriteete, mis on seatud põhistatud alustel ja kõnealuste prioriteetide elluviimise ajakava, ning milles võib sisalduda seiremehhanism;*
- 3) *„aruka spetsialiseerumise strateegia” – riiklik või piirkondlik innovatsioonistrateegia, millega sätestatakse prioriteetid konkurentsieeliste loomiseks, arendades ja sobitades teadustöö ja innovatsiooni tugevaid külgi äriliste vajadustega, et kasutada tekkivaid võimalusi ja turumuutusi ühtsel viisil, vältides dubleerimist ja killustumist; aruka spetsialiseerumise strateegiast võib kujuneda riiklik või piirkondlik teadusuuringute ja innovatsiooni strateegiline poliitikaraamistik või mis võidakse sellise raamistikuga liita;*

- 4) „fondispetsiifilised eeskirjad” – sätted, mis on sätestatud käesoleva määruse kolmandas või neljandas osas või kehtestatud kõnealuste osade alusel, või määruhes, mis reguleerib üht või enam artikli 1 neljandas lõigus loetletud *Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi*, või mis on kehtestatud sellise määruse alusel;
- 5) „programmitöö” – mitmeastmeline korralduse, otsustamise ja rahaliste vahendite eraldamise protsess, *mis toimub partnerite osalusel kooskõlas artikliga 5 ja* mille eesmärk on rakendada mitut aastat hõlmava ajavahemiku vältel liidu ja liikmesriikide ühiseid meetmeid liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia *eesmärkide saavutamiseks*;
- 6) „programm” – käesoleva määruse kolmandas või neljandas osas osutatud „rakenduskava” ning EAFRDi määruhes osutatud „maaelu arengukava”;
- (7) *„programmiala” – eriprogrammiga hõlmatud geograafiline ala või enam kui üht piirkondlikku kategooriat hõlmava programmi korral igale eraldiseisvale piirkondlikule kategooriale vastav geograafiline alal.*

- 8) „prioriteet” **käesoleva määruse teises ja neljandas osas** – käesoleva määruse kolmandas osas osutatud „prioriteetne suund” **ERFi, ESFi ja Ühtekuuluvusfondi puhul** ning EMKFi määruses ja EAFRD määruses osutatud „liidu prioriteet”;
- 9) „tegevus” – projekt, leping, toiming või projektide rühm, mille on valinud välja asjaomaste programmi korraldusasutused või mis on valitud nende vastutusel ja mis aitab kaasa prioriteedi või prioriteetide eesmärkide saavutamisele; rahastamisvahendite kontekstis koosneb tegevus rahalistest maksetest programmist rahastamisvahendisse ja sellele järgnevast rahalisest toetusest, mida annavad need rahastamisvahendid;
- 10) „toetusesaaja” – tegevuse algatamise või algatamise ja rakendamise eest vastutav avalik-õiguslik või eraõiguslik juriidiline isik **ning ainult EAFRD määruse ja EMKF määruse puhul ka füüsiline isik; käesoleva artikli punktis 13 määratletud** riigiabi kavade kontekstis üksus, mis saab toetust; **käesoleva määruse teise osa IV jaotise kohaste** rahastamisvahendite kontekstis asutus, kes rakendab rahastamisvahendit **või, kui see on asjakohane, fondifondi**;

- 11) *„rahastamisvahendid” –finantsmääruses määratletud rahastamisvahendid, kui käesolevas määruses ei ole sätestatud teisiti;*
- 12) „lõppsaaja” – juriidiline või füüsiline isik, kes saab rahastamisvahendist rahalist toetust;
- 13) „riigiabi” – ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 kohane abi, mille puhul käesoleva määruse kohaldamisel loetakse, et see sisaldab ka vähese tähtsusega abi tähenduses, mis on sätestatud komisjoni määruses (EÜ) nr 1998/2006¹, komisjoni määruses (EÜ) nr 1535/2007² ning komisjoni määruses (EÜ) nr 875/2007³;

¹ Komisjoni 15. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1998/2006, milles käsitletakse asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 379, 28.12.2006, lk 5).

² Komisjoni 20. detsembri 2007. aasta määrus (EÜ) nr 1535/2007, milles käsitletakse EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes põllumajandustoodete tootmise sektoris (ELT L 337, 21.12.2007, lk 35).

³ Komisjoni 24. juuli 2007. aasta määrus (EÜ) nr 875/2007, milles käsitletakse EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes kalandussektoris ja millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1860/2004 (ELT L 193, 25.7.2007, lk 6).

- 14) „lõpetatud tegevus” – tegevus, mis on füüsiliselt lõpetatud või täielikult läbi viidud ning mille puhul on kõik vastavad maksed toetusesaaja poolt tehtud ja vastav avaliku sektori rahaline osalus toetusesaajatele välja makstud;
- 15) „avaliku sektori *kulud*” – igasugune *avaliku sektori rahaline osalus*, et rahastada *tegevused*, mille aluseks on riigi- või piirkondlike või kohalike ametiasutuste eelarve, *Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidega* seotud liidu eelarve, avalik-õiguslike asutuste või avalik-õiguslike asutuste ühingute eelarve, *ja mis võib ESFi programmide või prioriteetide kaasfinantseerimismäära kindlaksmääramiseks hõlmata tööandjate ja töötajate mis tahes ühiselt panustatud rahalisi ressursse*;
- 16) „avalik-õiguslik isik” – avalik-õiguslik isik Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/18/EÜ¹ artikli 1 punkti 9 tähenduses ja iga Euroopa territoriaalse koostöö rühmitus (ETKR), mis on asutatud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1082/2006², sõltumata sellest, kas asjakohastes siseriiklikes rakendusnormides peetakse ETKRi avalik-õiguslikuks või eraõiguslikuks isikuks;

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. märtsi 2004. aasta direktiiv 2004/18/EÜ ehitustööde riigihankelepingute, asjade riigihankelepingute ja teenuste riigihankelepingute sõlmimise korra kooskõlastamise kohta (ELT L 134, 30.4.2004, lk 114).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1082/2006 Euroopa territoriaalse koostöö rühmituse (ETKR) kohta (ELT L 210, 31.7.2006, lk 19).

- 17) „dokument” – paberkandjal või elektroonilisel andmekandjal teave, mis on käesoleva määruse kontekstis asjakohane;
- 18) „vahendusasutus” – mis tahes avalik-õiguslik või eraõiguslik isik, mis tegutseb korraldus- või sertifitseerimisasutuse alluvuses või täidab nende nimel ülesandeid, mis on seotud tegevusi läbi viivate toetusesaajatega;
- 19) „**kogukonna juhitud** kohaliku arengu strateegia” – ühtne kogum tegevusi kohaliku tasandi eesmärkide saavutamiseks ja vajaduste rahuldamiseks, mis panustab liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia elluviimisse ning **mille töötab välja ja mida rakendab kohalik algatusrühm**;

I

- 20) „partnerlusleping” – dokument, mille liikmesriik on partnerite kaasabil ette valmistanud kooskõlas mitmetasandilise valitsemise meetodiga ning milles on sätestatud liikmesriigi strateegia, prioriteedid ja meetmed *Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide* kasutamiseks tulemuslikult ja tõhusalt, et järgida liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegiaid, ning mille komisjon on pärast hindamist ja dialoogi liikmesriigiga heaks kiitnud;
- 21) „piirkonnakategooria” – piirkondade liigitus vähem arenenud piirkondadeks, üleminekupiirkondadeks või enam arenenud piirkondadeks vastavalt artikli 90 lõikele 2;
- 22) „maksetaotlus” – taotlus makse saamiseks või kulude deklaratsioon, mille liikmesriik on komisjonile esitanud;
- 23) „EIP” – Euroopa Investeerimispank, Euroopa Investeerimisfond või Euroopa Investeerimispanga tütarettevõtte;

- 24) *„avaliku ja erasektori partnerlus” – avalik-õiguslike asutuste ja erasektori vahelised koostöövormid, mille eesmärk on riskijagamise, erasektori oskusteadmiste koondamise või kapitali lisaallikate kaudu parandada investeerimist taristuprojektidesse või muud tüüpi tegevustesse avalike teenuste osutamiseks;*
- 25) *„avaliku ja erasektori partnerlustegevus” – tegevus, mida viiakse läbi või mis on mõeldud läbiviimiseks avaliku ja erasektori partnerluse raames;*
- 26) *„tinghoiukonto” – pangakonto, mille kohta sõlmitakse kirjalik leping korraldusasutuse või vahendusasutuse ja rahastamisvahendit rakendava asutuse vahel, või avaliku ja erasektori partnerluse puhul kirjalik leping toetusesaajast avaliku sektori asutuse ja erasektori partneri vahel, mille on heaks kiitnud korraldusasutus või vahendusasutus, ning mis luuakse spetsiaalselt selleks, et hoida sellel pärast rahastamiskõlblikkusperioodi väljamakstavaid summasid eranditult artikli 42 lõike 1 punktis c, artikli 42 lõigetes 2 ja 3 ning artiklis 64 ette nähtud eesmärkidel, või pangakonto, mis luuakse tingimustel, millega nähakse ette samaväärsed tagatised fondidest makstavate summade kohta;*

- 27) „fondifond” – fond, mis on loodud eesmärgiga anda programmi(de)st toetust mitmele rahastamisvahendile. Kui rahastamisvahendeid rakendatakse fondifondi kaudu, käsitletakse fondifondi rakendavat asutust käesoleva artikli punkti 10 tähenduses ainsa toetusesaajana;
- 28) „VKE” – mikro-, väike- või keskmise suurusega ettevõtte, *nagu on määratletud komisjoni soovitus* 2003/361/EÜ¹;
- 29) „aruandeaasta” – kolmanda ja neljanda osa kohaldamisel tähendab see ajavahemikku 1. juulist 30. juunini, välja arvatud programmiperioodi esimese aruandeaasta puhul, mil see tähendab ajavahemikku alates kulutuste rahastamiskõlblikkuse alguskuupäevast kuni 30. juunini 2015. Viimane aruandeaasta kestab 1. juulist **2023** kuni 30. juunini **2024**;
- 30) „majandusaasta” – kolmanda ja neljanda osa kohaldamisel ajavahemik 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini.

¹ Komisjoni 6. mai 2003. aasta soovitus mikroettevõtete ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete määratlemise kohta (ELT L 124, 20.5.2003, lk 36).

- 31) *„makropiirkondlik strateegia” – Euroopa Ülemkogu poolt kinnitatud integreeritud raamistik, mida võivad muu hulgas toetada Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid, mis on ette nähtud kindlaksmääratud geograafilise piirkonna ühiste probleemide käsitlemiseks, mis on seotud samas geograafilises piirkonnas asuvate liikmesriikide ja kolmandate riikidega, kes saavad seetõttu kasu tihedamast koostööst, millega antakse panus majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse saavutamiseks;*
- 32) *„mere vesikonna strateegia” – teatava geograafilise alaga seotud struktureeritud koostööraamistik, mille on välja töötanud liidu institutsioonid, liikmesriigid, nende piirkonnad ja vajaduse korral vesikonda jagavad kolmandad riigid; strateegias arvestatakse mere vesikonna geograafilist, kliimaatilist, majanduslikku ja poliitilist eripära;*
- 33) *„kohaldatav eeltingimus” – konkreetne ja täpselt eelmääratletud oluline tegur, mis on eeltingimuseks ning millel on otsene ja tegelik seos investeerimisprioriteedi või liidu prioriteedi erieesmärgi tõhusa ja tulemusliku saavutamise ja otsene mõju sellele;*

- 34) *„erieesmärk” – tulemus, mille saavutamist investeerimisprioriteedid või liidu prioriteedid toetavad konkreetse riigi või piirkonna kontekstis tegevuse või meetmete kaudu prioriteedi raames.*
- 35) *„asjaomased riigipõhised soovitused, mis on vastu võetud kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 121 lõikega 2” ja „asjakohased nõukogu soovitused, mis on vastu võetud kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 148 lõikega 4” – struktuursete probleemidega seotud soovitused, mida on asjakohane käsitleda mitmeaastaste investeeringute kaudu, mis kuuluvad otseselt fondispetsiifilistes määrustes sätestatud Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kohaldamisalasse;*

- 36) *„eeskirjade eiramine” – liidu õiguse või selle kohaldamisega seotud liikmesriigi õiguse rikkumine, mis tuleneb Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide rakendamisega seotud ettevõtja tegevusest või tegevusetusest, mis on mõjutanud või oleks võinud kahjustavalt mõjutada liidu eelarvet põhjendamata kuluartikli liidu eelarvest debiteerimise tõttu.*
- 37) *„ettevõtja” – füüsiline või juriidiline isik või muu üksus, mis osaleb Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest saadava toetuse rakendamises, välja arvatud riigivõimu teostav liikmesriik;*
- 38) *„süsteemaatiline eeskirjade eiramine” – eeskirjade eiramine, mis võib olla korduvat laadi, ja mis võib suure tõenäosusega toimuda sarnast liiki tegevuste puhul, tuleneb suurtest puudustest juhtimis- ja kontrollsüsteemi tõhusas toimimises, sealhulgas käesoleva määruse ja fondispetsiifiliste eeskirjade kohaste asjakohaste menetluste loomata jätmisest;*

- (39) *„suur puudus juhtimis- ja kontrollisüsteemi tõhusas toimimises” – neljanda osa kohase fondide ja EMKFi rakendamise mõistes puudus, mille puhul on vajalikud süsteemi põhjalikud parandused, mille puhul ohustavad fonde ja EMKFi olulised süstemaatilised eeskirjade eiramised ning mille olemasolu ei ole kooskõlas märkusteta auditiarvamusega juhtimis- ja kontrollisüsteemi nõuetekohase toimimise kohta.*

Artikkel 3

Komisjoni otsuste vastuvõtmise tähtaja arvutamine

Kui artikli 16 lõigete 2 ja 3, artikli 29 lõike 3, artikli 30 lõigete 2 ja 3, artikli 102 lõike 2, artikli 107 lõike 2 ja artikli 108 lõike 3 kohaselt on komisjonile antud tähtaeg otsuse vastuvõtmiseks või muutmiseks rakendusaktiga, ei arvestata tähtaja sisse ajavahemikku, mis algab järgmisel päeval pärast seda, kui komisjon on saatnud liikmesriigile oma tähelepanekud, ja kestab seni, kuni liikmesriik on neile tähelepanekutele vastanud.

TEINE OSA
EUROOPA STRUKTUURI- JA INVESTEERIMISFONDIDE SUHTES KOHALDATAVAD
ÜHISSÄTTED

I JAOTIS

Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidele antava liidu toetuse põhimõtted

I

Artikkel 4

Üldpõhimõtted

1. *Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest* antakse toetust mitmeaastaste programmide kaudu, mis täiendavad riiklikke, piirkondlikke ja kohaliku tasandi meetmeid, et viia ellu liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia, **ning ka konkreetsete fondide ülesannete kaudu vastavalt Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide aluslepingul põhinevatele, sealhulgas majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse eesmärkidele**, võttes arvesse *asjaomaseid* strateegia „Euroopa 2020“ koondsuuniseid ja *asjaomaseid* riigipõhiseid soovitusi, mis on vastu võetud **ELi toimimise lepingu** artikli 121 lõike 2 kohaselt, ning vastavaid nõukogu soovitusi, mis on vastu võetud **ELi toimimise lepingu** artikli 148 lõike 4 alusel, ja *kui see on riiklikul tasandil asjakohane, siis riiklikku reformiprogrammi*.


2. Komisjon ja liikmesriigid tagavad *iga liikmesriigi konkreetseid asjaolusid arvesse võttes*, et *Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidelt* saadav toetus on kooskõlas liidu poliitika, *artiklites 5, 7 ja 8 osutatud horisontaalsete põhimõtete* ja prioriteetidega ning täiendab muid liidu rahastamisvahendeid.
3. *Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidelt* saadavat toetust rakendatakse komisjoni ja liikmesriikide tihedas koostöös *vastavalt subsidiaarsuse põhimõttele*.
4. Liikmesriigid – *asjakohasel territoriaalsel tasandil kooskõlas oma institutsioonilise, õigus- ja finantsraamistikuga* – ja nende selleks määratud asutused vastutavad programmide *ettevalmistamise ning* rakendamise ja oma ülesannete täitmise eest *koostöös asjaomaste artiklis 5 osutatud partneritega*, vastavalt käesolevale määrusele ja fondispetsiifilistele eeskirjadele **II** .

5. *Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide* toetuse rakendamise ja kasutamise kord, eeskätt programmide *ettevalmistamiseks ja* elluviimiseks vajalikud finants- ja haldusressursid, mis on seotud *seire*, aruandluse, hindamise, juhtimise ja kontrolliga, *järgib eraldatud toetust arvestades proportsionaalsuse põhimõtet ning võtab arvesse programmide juhtimise ja kontrollimisega tegelevate asutuste halduskoormuse vähendamise üldist eesmärki.*
6. Kooskõlas oma vastavate kohustustega tagavad komisjon ja liikmesriigid koordineerimise *Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide* vahel ning *Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide* ja muude *asjakohaste* liidu poliitikavaldkondade, *strateegiate* ja vahendite vahel, sealhulgas nende vahel, mis kuuluvad liidu välistegevuse raamistikku.

7. ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidele*** eraldatud osa Euroopa Liidu eelarvest rakendatakse liikmesriikide ja komisjoni ühisjuhtimise raamistikus vastavalt finantsmääruse artiklile **59**, välja arvatud Ühtekuuluvusfondist käesoleva määruse artikli 92 lõikes 6 osutatud Euroopa ühendamise rahastusse üle kantav summa, komisjoni algatusel ERFi määruse artikli **8** kohaselt võetavad uuenduslikud meetmed, **■** ja komisjoni algatusel antav tehniline abi ***ja EMKFi määruse alusel otse haldamise korralantav toetus***.
8. Komisjon ja liikmesriigid rakendavad usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtet kooskõlas finantsmääruse artikliga **30**.
9. Komisjon ja liikmesriigid tagavad Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide tulemuslikkuse ***ettevalmistamise ja rakendamise faasis seoses seire, aruandluse ja hindamisega***.
10. Komisjon ja liikmesriigid täidavad oma vastavat rolli ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide*** suhtes, eesmärgiga vähendada toetusesaajate halduskoormust.

Artikkel 5

Partnerlus ja mitmetasandiline valitsemine

1. Partnerluslepingu ja iga programmi tarbeks korraldab liikmesriik ***kooskõlas oma institutsioonilise ja õigusraamistikuga*** partnerlussuhte ***pädevate piirkondlike ja kohalike asutustega. Partnerlus peab hõlmama järgmisi partnereid:***
 - a) pädevad  linnade ja muud avaliku sektori asutused;
 - b) majandus- ja sotsiaalpartnerid ja
 - c) ***asjaomased*** kodanikuühiskonda esindavad organid, sealhulgas keskkonnapartnerid, valitsusvälised organisatsioonid ning ***sotsiaalse kaasatuse***, soolise võrdõiguslikkuse ja mittediskrimineerimise edendamise eest vastutavad organid.

2. Kooskõlas mitmetasandilise valitsemise põhimõttega kaasavad liikmesriigid ***lõikes 1 osutatud*** partnerid partnerluslepingute ettevalmistusse ja eduaruannetesse ***kogu*** programmide ***ettevalmistuse ja rakendamise ajal; see hõlmab ka osalemist*** programmide seirekomisjonides ***kooskõlas artikliga 42***.
3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 149 vastu delegeeritud õigusakte, et sätestada Euroopa partnerluse käitumisjuhend („käitumisjuhend”), millega ***toetatakse ja hõlbustatakse liikmesriikides partnerluse korraldamist vastavalt käesoleva artikli lõigetele 1 ja 2. Käitumisjuhendis nähakse ette raamistik, mille kohaselt liikmesriigid hakkavad neid partnerlusi kooskõlas oma institutsioonilise ja õigusraamistikuga ning riikliku ja piirkondliku pädevusega ellu viima. Järgides täielikult subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtet, sätestatakse käitumisjuhendis järgmised elemendid:***

- a) *läbipaistvate menetluste peamised põhimõtted, mida järgitakse asjaomaste partnerite, seejuures vajaduse korral nende katusorganisatsioonide kindlaksmääramisel, et hõlbustada liikmesriikidel kõige esinduslikumate asjaomaste partnerite nimetamist kooskõlas oma institutsioonilise ja õigusraamistikuga;*
- b) *peamised põhimõtted ja head tavad seoses asjaomaste partnerite eri kategooriate osalemisega vastavalt lõikes 1 sätestatule partnerluslepingute ja programmide ettevalmistamisel, nende osalemise kohta ning rakendamise eri etappides antav teave;*
- c) *head tavad seoses seirekomisjonide liikmesuseeskirjade ja sisemenetluste koostamisega, mille üle otsustavad vastavalt kas liikmesriigid või programmide seirekomisjonid kooskõlas käesoleva määruse asjaomaste sätetega ja fondispetsiifiliste eeskirjadega;*

- d) *peamised eesmärgid ja head tavad juhtudel, kui korraldusasutus kaasab asjaomaseid partnereid projektikonkursside ettevalmistamisse, ning eeskätt head tavad võimalike huvikonfliktide vältimiseks juhtudel, kui on võimalus, et asjaomased partnerid on ka võimalikud toetusesaajad, ning asjaomaste partnerite kaasamisel eduaruannete ettevalmistamisse ning seoses programmide seire ja hindamisega kooskõlas käesoleva määruse asjaomaste sätete ja fondispetsiifiliste eeskirjadega;*
- e) *soovituslikud valdkonnad, teemad ja head tavad, et liikmesriigi pädevad asutused võiksid kasutada Euroopa struktuuri- ja investeerimisfonde, sealhulgas tehnilist abi asjaomaste partnerite institutsioonilise suutlikkuse suurendamisel kooskõlas käesoleva määruse asjaomaste sätetega ja fondispetsiifiliste eeskirjadega;*

f) komisjoni roll heade tavade levitamisel;

g) peamised põhimõtted ja head tavad, mis hõlbustavad liikmesriikidel partnerluse rakendamise ja selle lisandväärtuse hindamist.

Käitumisjuhendi sätted ei lähe ühelgi viisil vastuollu käesoleva määruse asjaomaste sätete või fondispetsiifiliste eeskirjadega.

- 4. Komisjon teavitab partnerluselast käitumisjuhendit käsitleva käesoleva artikli lõikes 3 osutatud delegeeritud õigusakti vastuvõtmisest üheaegselt Euroopa Parlamenti ja nõukogu ...^{*}. Nimetatud delegeeritud õigusaktis ei määratleta selle kohaldamiskuupäevana varasemat kuupäeva kui selle vastuvõtmise kuupäev.*

^{*} Väljaannete talitus: palun sisestada kuupäev (saavas käändes), mis saabub neli kuud pärast käesoleva määruse jõustumist.

5. *Liikmesriigile kas käesoleva artikliga või kooskõlas lõikega 3 vastu võetud delegeeritud õigusaktiga pandud mis tahes kohustuse rikkumist ei või käsitleda eeskirjade eiramisena, mille tagajärjeks on artikli 85 kohane finantskorrektsioon.*
6. Komisjon konsulteerib iga *Euroopa sotsiaal- ja investeerimisfondi* puhul vähemalt korra aastas organisatsioonidega, mis esindavad partnereid liidu tasandil, *Euroopa sotsiaal- ja investeerimisfondidelt* saadud toetuse rakendamise *teemal ning annab tulemustest aru Euroopa Parlamendile ja nõukogule.*

Artikkel 6

Vastavus liidu ja liikmesriikide õigusele

Tegevused, mida *toetatakse Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest*, peavad olema kooskõlas kohaldatava liidu *õiguse* ja *selle kohaldamisega seotud* riikliku õigusega (*edaspidi „kohaldatav õigus“*).

Artikkel 7

Meeste ja naiste võrdõiguslikkuse edendamine ja mittediskrimineerimine

Liikmesriigid ja komisjon tagavad, et **kogu** programmide **ettevalmistamise ja elluviimise ajal võetakse arvesse ja** toetatakse meeste ja naiste võrdõiguslikkust ning sooküsimuste lõimimist **seoses programmide seire, aruandluse ja hindamisega**.

Liikmesriigid ja komisjon võtavad vajalikud meetmed, et hoida programmide ettevalmistamise ja rakendamise ajal ära igasugune diskrimineerimine soo, rassi või rahvuse, usutunnistuse või veendumuse, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse põhjal. **Eelkõige võetakse kogu programmide ettevalmistamise ja rakendamise ajal arvesse puuetega inimeste juurdepääsu.**

Artikkel 8

Säästev areng

Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide eesmärgi tuleb ellu viia kooskõlas säästva arengu põhimõttega ning seejuures peab liit edendama keskkonna **säilitamise**, keskkonnakaitse ja keskkonna kvaliteedi parandamise eesmärgi, nagu on sätestatud ELi toimimise lepingu artiklis 11 **ja artikli 191 lõikes 1**, võttes arvesse põhimõtet, et saastaja maksab.

Liikmesriigid ja komisjon tagavad, et partnerluslepingute ja programmide ettevalmistamisel ja rakendamisel edendatakse keskkonnakaitse nõudeid, ressursitõhusust, kliimamuutuste leevendamist ja nendega kohanemist, **bioloogilist mitmekesisust**, vastupidavust katastroofidele ning riskiennetust ja -juhtimist. Liikmesriigid annavad teavet kliimamuutuse eesmärkide toetuste kohta, kasutades **metoodikat, mis põhineb sekkumis-, tähelepanu all olevate valdkondade või meetmekategooriatel vastavalt iga Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi eripärale. See metoodika hõlmab Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest antava toetuse kaalu määramist tasemel, mis kajastab toetuse panuse ulatust kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise eesmärkidesse. Määratud kaalu liigendatakse vastavalt sellele, kas toetuse panus kliimamuutuste eesmärkide saavutamisse on märkimisväärne või mõõdukas. Kui toetus ei anna panust nimetatud eesmärkide saavutamisse või on panus tühine, määratakse kaaluks null. ERFi, ESFi ja Ühtekuuluvusfondi puhul seotakse kaal komisjoni vastuvõetud nomenklatuuris kehtestatud sekkumiskategooriatega. EAFRD puhul seotakse kaal EAFRD määruses sätestatud tähelepanu all olevate valdkondadega ning EMKFi puhul EMKF määruses sätestatud meetmetega.**

Komisjon **sätestab** rakendusakti teel **iga Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi jaoks teises lõigus osutatud metoodika kohaldamise ühetaolised tingimused**. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 150 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

II JAOTIS
STRATEEGILINE LÄHENEMISVIIS

I PEATÜKK

Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ja ühise strateegilise raamistiku valdkondlikud eesmärgid

Artikkel 9

Valdkondlikud eesmärgid

Selleks et aidata kaasa liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegiale ***ning fondispetsiifilistele ülesannetele kooskõlas nende aluslepingul põhinevate eesmärkidega, mis hõlmavad ka majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust***, toetavad kõik ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid*** järgmisi valdkondlikke eesmärke:

- 1) teaduse, tehnoloogilise arendustegevuse ja innovatsiooni edendamine;

- 2) IKTle juurdepääsu, selle tehnoloogia kasutamise ning kvaliteedi parandamine;
- 3) VKEd ja põllumajandussektori (EAFRD puhul) ning kalandus- ja vesiviljelussektori (EMKFi puhul) konkurentsivõime suurendamine;
- 4) vähese CO₂-heitega majandusele ülemineku toetamine kõikides sektorites;
- 5) kliimamuutustega kohanemise, riskiennetamise ja -juhtimise edendamine;
- 6) **keskkonnahoid ja** keskkonnakaitse ning ressursitõhususe edendamine;
- 7) säästva transpordi ja tähtsate võrgutaristute kitsaskohtade kõrvaldamise edendamine;
- 8) **kestva ja kvaliteetse** tööhõive edendamine ja tööjõu liikuvuse toetamine;
- 9) sotsiaalse kaasatuse edendamine ning vaesuse **ja mis tahes diskrimineerimise** vastu võitlemine;
- 10) investeerimine haridusse, koolitusse **ja oskuste omandamiseks kutsekoolitusse** ja pidevõppesse;
- 11) **riigiasutuste ja sidusrühmade** institutsioonilise suutlikkuse ja tõhusa avaliku halduse edendamine.

Valdkondlikud eesmärgid kantakse üle iga ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi*** konkreetsetesse prioriteetidesse ja sätestatakse fondispetsiifilistes eeskirjades.

Artikkel 10

Ühine strateegiline raamistik

1. Edendamaks liidu harmoonilist, tasakaalustatud ja säästvat arengut, ***kehtestatakse käesolevaga ühine strateegiline raamistik, mis on sätestatud I lisas. Ühise strateegilise raamistikuga kehtestatakse strateegilised juhtpõhimõtted, et hõlbustada*** programmitöö ***protsessi*** ja liidu sekkumiste valdkondlikku ja territoriaalset koordineerimist ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide*** vahel ning samuti muude asjakohaste liidu poliitikavaldkondade ja vahenditega, lähtudes liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia eesmärkidest ja sihtidest ***ning võttes arvesse eri liiki territooriumide põhilisi territoriaalseid probleeme.***

2. *Ühises strateegilises raamistikus sätestatud strateegilised juhtpõhimõtted kehtestatakse vastavalt igast Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondist antava toetuse eesmärgile ja ulatusele ning vastavalt iga Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi toimimist reguleerivatele eeskirjadele, nagu on määratletud käesolevas määruses ja fondispetsiifilistes eeskirjades. Ühise strateegilise raamistikuga ei panda liikmesriikidele täiendavaid kohustusi lisaks liidu asjakohase valdkondliku poliitika raamistikus ettenähtud kohustustele.*
3. *Ühine strateegiline raamistik hõlbustab partnerluslepingu ja programmide ettevalmistamist vastavalt subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtetele ning võttes arvesse riikide ja piirkondade pädevust otsustada konkreetsete ja asjakohaste poliitika- ja koordineerimismeetmete üle.*

Artikkel 11

Sisu

Ühise strateegilise raamistikuga kehtestatakse:

- a) ***mehhanismid, millega tagada Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide panus liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegiasse ning Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide*** programmitöö sidusus ja järjepidevus ***asjaomaste*** riigipõhiste soovitustega, ***mis on*** vastu võetud vastavalt ***ELi toimimise lepingu artikli 121 lõikele 2 ning ELi toimimise lepingu*** artikli 148 lõike 4 alusel ***vastu võetud asjaomaste nõukogu soovitustega ja kui see on riiklikul tasandil asjakohane, siis riiklike reformiprogrammidega;***

- b) *Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide integreeritud kasutamise edendamise korra;*
- c) *Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide* ja muude asjakohaste liidu poliitikavaldkondade ja vahendite, sealhulgas väliskoostöövahendite vahelise koordineerimise korra;
- d) artiklites 5, 7 ja 8 osutatud horisontaalsed põhimõtted ja valdkonnaülesed poliitikaeesmärgid *Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide* rakendamiseks;
- e) ■ linnade, maapiirkondade ja rannikualade ning kalastuspiirkondade *peamiste territoriaalsete probleemide ja piirkondade demograafiliste probleemide lahendamise või selliste geograafiliste alade, mis kannatavad ELi toimimise lepingu artiklis 174 osutatud raskete ja püsivate ebasoodsate looduslike või demograafiliste tingimuste all, erivajadustega arvestamise korra ning* äärpoolseimate regioonide (*ELi toimimise lepingu artiklis 349 määratletud tähenduses*) eriomaste väljakutsete lahendamise korra ■ ;

■

- f) vajaduse korral ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide koostöötegevuse prioriteetsed valdkonnad***, võttes arvesse makropiirkondlikke ja mere vesikonna strateegiaid.

Artikkel 12

■ Läbivaatamine

■

Kui liidu sotsiaalne ja majanduslik olukord muutub olulisel määral või olulisel määral muudetakse liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegiat, ***võib*** komisjon ***teha ettepaneku*** ühise strateegilise raamistiku ***läbivaatamiseks või võivad Euroopa Parlament ja nõukogu, toimides kooskõlas kas ELi toimimise lepingu artikliga 225 või 241, nõuda komisjonilt sellise ettepaneku tegemist.***

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 149 vastu delegeeritud õigusakte , et täiendada või muuta I lisa 4. ja 7. jagu, kui on vaja võtta arvesse muutusi 4. jaos osutatud liidu poliitikavaldkondades või vahendites või muutusi 7. jaos osutatud koostöötegevustes või kui on vaja arvesse võtta liidu uute poliitikavaldkondade, vahendite või koostöötegevuse rakendamist.

Artikkel 13

Juhendid toetusesaajatele

- 1. Komisjon koostab juhendid selle kohta, kuidas Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidele tõhusalt juurde pääseda ja neid kasutada ning kuidas kasutada ära vastastikuseid täiendavusi teiste asjakohaste liidu poliitikate vahenditega.*

2. *Juhendid koostatakse 30. juuniks 2014 ning need sisaldavad iga valdkondliku eesmärgi kohta ülevaadet olemasolevatest asjakohastest vahenditest liidu tasandil, üksikasjalikke teabeallikaid, näiteid heade tavade kohta, kuidas kombineerida olemasolevaid rahastamisvahendeid poliitikavaldkondade piires ja nende vahel, iga vahendi juhtimises osalevate asjakohaste ametiasutuste ja organite kirjeldust ning kontroll-loendit potentsiaalsetele toetusesaajatele, et aidata neil kindlaks määrata kõige asjakohasemad rahastamisvahendid.*
3. *Juhendid avaldatakse asjakohaste komisjoni peadirektoraatide veebisaitidel. Komisjon ja vastavalt fondispetsiifilistele eeskirjadele tegutsevad korraldusasutused tagavad koostöös Regioonide Komiteega juhendite levitamise potentsiaalsete toetusesaajate seas.*

II PEATÜKK
Partnerlusleping

Artikkel 14
Partnerluslepingu ettevalmistamine

1. Iga liikmesriik valmistab ette partnerluslepingu ajavahemikuks 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2020.
2. Liikmesriigid koostavad partnerluslepingu koostöös artiklis 5 osutatud partneritega. Partnerlusleping valmistatakse ette dialoogis komisjoniga. ***Liikmesriigid koostavad partnerluslepingu üldsusele läbipaistvate menetluste kohaselt, kooskõlas oma institutsioonilise ja õigusraamistikuga.***
3. Partnerlusleping hõlmab asjaomase liikmesriigi kogu ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest*** saadavat toetust.
4. Iga liikmesriik edastab oma partnerluslepingu komisjonile ...^{*}.

^{*} Väljaannete talitus: palun sisestada kuupäev, mis saabub ***neli kuud pärast käesoleva määruse jõustumist.***

5. *Kui üks või mitu fondispetsiifilistest määrustest ei jõustu või ei eeldata, et see jõustuks hiljemalt ...^{*}, ei pea lõikes 4 osutatud liikmesriigi esitatud partnerlusleping sisaldama artikli 15 lõike 1 punkti a alapunktides ii, iii, iv ja v osutatud elemente selle Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi puhul, mida mõjutab fondispetsiifilise määruse jõustumise viivitus.*

Artikkel 15

Partnerluslepingu sisu

1. Partnerluslepingus nähakse ette:
- a) kord, millega tagatakse vastavus liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegiale, *samuti fondispetsiifilistele ülesannetele kooskõlas nende aluslepingul põhinevate eesmärkidega, mis hõlmavad ka majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust*, sealhulgas:

^{*} *Väljaannete talitus: palun sisestada kuupäev, mis saabub kaks kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva.*

- i) erinevuste, arenguvajaduste *ja kasvupotentsiaali* analüüs lähtuvalt valdkondlikest eesmärkidest *ja territoriaalsetest probleemidest ning võttes vajaduse korral arvesse riiklikku reformikava ja asjaomaseid riigipõhiseid soovitusi*, mis on vastu võetud kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 121 lõikega 2, ning vastavaid nõukogu soovitusi, mis on vastu võetud kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 148 lõikega 4;
- ii) programmide eelhindamise *või partnerluslepingu eelhindamise põhijärelduste kokkuvõte, kui eelhindamise tegi liikmesriik omal algatusel*;
- iii) *valitud valdkondlikud eesmärgid ja* iga *valitud* valdkondliku eesmärgi peamiste eeldatavate tulemuste kokkuvõte iga *Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi* kohta;
- iv) liidu toetuse soovituslik eraldis valdkondlike eesmärkide kaupa riigi tasandil iga *Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi* kohta, samuti kliimameetmetega seotud eesmärkide jaoks kavandatud toetuse soovituslik kogusumma;

I

- v) **artiklites 5, 7 ja 8 osutatud horisontaalsete põhimõtete ja poliitikaeesmärkide kohaldamine Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide rakendamiseks;**
 - vi) loetelu programmidest, mida rahastatakse ERFist, ESFist ja Ühtekuuluvusfondist, välja arvatud Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi programmid, ning EAFRD ja EMKFi programmidest koos vastavate soovituslike eraldistega, jaotatuna **Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide** ja aastate kaupa;
 - vii) **teave tulemusreserviga seotud eraldise kohta, mis on välja toodud Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ja, kui see on asjakohane, piirkonnakategooriate kaupa, ning teave summade kohta, mis on tulemusreservi arvutamisest artikli 20 kohaselt välja arvatud;**
- b) **kord, millega tagada Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide tulemuslik rakendamine, sealhulgas:**
- i) **liikmesriikide institutsioonilise raamistikuga kooskõlas olev kord**, millega tagatakse koordineerimine **Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide** ning muude liidu ning riiklike rahastamisvahendite ja EIP vahel;
 - ii) **vajalik teave kolmandas osas määratletud täiendavuse eeskirjadele vastavuse eelkontrolli tegemiseks;**

- iii) *kokkuvõte kohaldatavate eeltingimuste täitmise hindamisest riiklikul tasandil kooskõlas artikliga 19 ja XI lisaga ning, kui eeltingimused ei ole täidetud, võetavatest meetmetest, vastutavatest asutustest ja kõnealuste meetmete rakendamise ajakavast;*
 - iv) *metoodika ja mehhanismid, millega tagada artikli 21 kohase tulemusraamistiku järjepidev toimimine;*
 - v) *hinnang selle kohta, kas on vaja tugevdada programmide juhtimise ja kontrollimisega tegelevate asutuste ja asjakohasel juhul ka toetusesaajate haldussuutlikkust ning vajaduse korral sel eesmärgil võetavate meetmete kokkuvõte;*
 - vi) *kokkuvõte programmides kavandatud meetmetest, sealhulgas toetusesaajate halduskoormuse vähendamise soovituslik ajakava;*
- c) *partnerluse korraldus, nagu osutatud artiklis 5;*

- d) artiklis 5 osutatud partnerite soovituslik nimekiri ja kokkuvõte artikli 5 kohaseks partnerite kaasamiseks võetud meetmetest ja nende rollist partnerluslepingu ning eduaruande ettevalmistamisel, nagu on osutatud artiklis 52.

■

2. Partnerluslepingus sätestatakse muu hulgas järgmine:

- a) Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest toetatava territoriaalse arengu integreeritud lähenemisviis või kokkuvõte programmide sisul põhinevatest territoriaalse arengu integreeritud käsitlestest, millega kehtestatakse:

- i) *kord, millega tagatakse integreeritud lähenemisviis Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kasutamisele konkreetsete allpiirkondade territoriaalseks arendamiseks, eeskätt artiklite 32, 33 ja 36 rakendamise kord, millega kaasnevad selliste linnapiirkondade väljaselgitamise põhimõtted, kus linnade säästva arengu jaoks tuleb rakendada integreeritud meetmeid;*
- ii) *Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide koostöö peamised eelisvaldkonnad, võttes vajadusel arvesse makropiirkondlikke ja mere vesikonna strateegiaid;*
- iii) *vajaduse korral integreeritud lähenemisviis vaesusest kõige rohkem mõjutatud geograafiliste piirkondade või kõige suurema diskrimineerimis- või tõrjutusriskiga sihtrühmade erivajadustega tegelemiseks, pöörates eriti suurt tähelepanu marginaliseerunud kogukondadele, puuetega inimestele, pikaajalistele töötutele ning noortele, kes ei tööta ega õpi;*

- iv) vajaduse korral integreeritud lähenemisviis rahvastikuprobleemide või selliste geograafiliste alade erivajadustega tegelemiseks, mis kannatavad raskete ja püsivate ebasoodsate looduslike või demograafiliste tingimuste all, nagu on osutatud ELi toimimise lepingu artiklis 174;*
- b) kord, millega tagada Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide tulemuslik rakendamine, sealhulgas: hinnang olemasolevate elektrooniliste andmevahetussüsteemide kohta ja kokkuvõte kavandatud meetmetest, et võimaldada järkjärgulist üleminekut toetusesaajate ning programmide juhtimise ja kontrolli eest vastutavate asutuste elektroonilisele teabevahetusele.*

Artikkel 16

Partnerluslepingu vastuvõtmine ja muutmine

1. Komisjon hindab partnerluslepingu vastavust käesolevale määrusele, ***võttes vajaduse korral arvesse riiklikku reformikava ning ELi toimimise lepingu artikli 121 lõike 2 kohaselt vastu võetud asjakohaseid riigipõhiseid soovitusi ja ELi toimimise lepingu artikli 148 lõike 4 kohaselt vastu võetud asjakohaseid nõukogu soovitusi, samuti*** programmide eelhindamisi, ning teeb oma tähelepanekud kolme kuu jooksul alates partnerluslepingu esitamisest ***liikmesriigi poolt***. Asjaomane liikmesriik esitab kogu vajaliku lisateabe ja vajaduse korral teeb partnerluslepingusse parandused.

2. Komisjon võtab rakendusaktiga vastu otsuse, millega kiidetakse heaks *partnerluslepingu artikli 15 lõikega 1 hõlmatud elemendid ja artikli 15 lõikega 2 hõlmatud elemendid juhul, kui liikmesriik on kasutanud artikli 96 lõike 8 sätteid selliste elementide puhul, mille suhtes artikli 96 lõike 10 kohaselt on vaja komisjoni otsust*, hiljemalt neli kuud pärast seda *kuupäeva, mil* liikmesriik on oma partnerluslepingu esitanud, eeldusel, et kõiki komisjoni tähelepanekuid on *vajalikul määral* arvesse võetud. Partnerlusleping ei jõustu enne 1. jaanuari 2014.
3. *Komisjon koostab 31. detsembriks 2015 aruande partnerluslepingut ja programme puudutavate läbirääkimiste tulemuste kohta, sh üksikasjaliku ülevaate iga liikmesriigi põhiprobleemide kohta. Nimetatud aruanne esitatakse üheaegselt Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele.*

4. Kui liikmesriik teeb ettepaneku partnerluslepingu *selliste elementide muutmiseks, mis on hõlmatud lõikes 2 nimetatud komisjoni otsusega*, korraldab komisjon hindamise kooskõlas lõikega 1 ja võtab vajaduse korral *kolme kuu jooksul pärast kuupäeva, mil liikmesriik on muudatusettepaneku esitanud*, rakendusaktidega vastu muudatusettepanekut heaks kiitva otsuse.
5. *Kui liikmesriik muudab selliseid partnerluslepingu elemente, mis ei ole hõlmatud lõikes 2 osutatud komisjoni otsusega, teatab ta sellest komisjonile ühe kuu jooksul alates muutmisotsuse vastuvõtmise kuupäevast.*

Artikkel 17

Läbivaadatud partnerluslepingu vastuvõtmine fondispetsiifilise määruse jõustumise viivituse korral

- 1. Artikli 14 lõike 5 kohaldamisel esitab iga liikmesriik komisjonile läbivaadatud partnerluslepingu, mis hõlmab partnerluslepingust puuduvaid asjaomase Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi elemente, kahe kuu jooksul alates selle fondispetsiifilise määruse jõustumise kuupäevast, mille puhul esines viivitus.*
- 2. Komisjon hindab läbivaadatud partnerluslepingu vastavust kõnealusele määrusele kooskõlas artikli 16 lõikega 1 ning võtab rakendusaktidega vastu otsuse läbivaadatud partnerluslepingu heakskiitmise kohta kooskõlas artikli 16 lõikega 2.*

III PEATÜKK

Valdkondlik kontsentreerumine, eeltingimused ja tulemuslikkuse hindamine

Artikkel 18

Valdkondlik kontsentreerumine

Liikmesriigid keskendavad fondispetsiifiliste eeskirjade kohaselt toetuse *sekkumistele*, millega kaasneb suurim lisaväärtus seoses liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu prioriteetidega, *võttes arvesse eri liiki territooriumide põhilisi territoriaalseid probleeme vastavalt ühisele strateegilisele raamistikule*, probleeme, mis on esile tõstetud *riiklikus reformikavas, kui see on asjakohane, ja vastavaid* ELi toimimise lepingu artikli 121 lõike 2 alusel antud riigipõhiseid soovitusi ning nõukogu soovitusi, mis on vastu võetud ELi toimimise lepingu artikli 148 lõike 4 alusel. *Sätteid fondispetsiifiliste eeskirjade alusel valdkondliku kontsentreerumise kohta ei kohaldata tehnilise abi suhtes.*

Artikkel 19
Eeltingimused

1. Liikmesriigid hindavad *oma institutsioonilise ja õigusraamistiku kohaselt ja programmide, või vajaduse korral partnerluslepingute ettevalmistamise raames, kas fondispetsiifilistes eeskirjades sätestatud eeltingimused ja XI lisa II osas esitatud üldised eeltingimused on nende programmide prioriteetidega taotletavate konkreetsete eesmärkide suhtes kohaldatavad ning* kas kohaldatavad eeltingimused on täidetud.

Eeltingimusi kohaldatakse ainult juhul kui ja tingimusel, et peetakse kinni artikli 2 punktis 33 sätestatud määratlusest seoses programmi prioriteetide raames taotletavate konkreetsete eesmärkidega. Kohaldatavuse hindamises võetakse kooskõlas artikli 4 lõikega 5 arvesse proportsionaalsuse põhimõtet, arvestades vajaduse korral eraldatud toetuse taset, mis ei piira artikli 2 punktis 33 sätestatud määratluse kohaldamist. Täitmise hindamine piirdub fondispetsiifilistes eeskirjades ning XI lisa II osas sätestatud kriteeriumidega.

2. *Partnerluslepingus esitatakse riigi tasandil kohaldatavate eeltingimuste täitmise hinnangu kokkuvõte ning nende puhul, mis ei ole partnerluslepingu esitamise päeval lõikes 1 osutatud hindamise kohaselt täidetud, esitatakse võetavad meetmed, vastutavad asutused ning nende meetmete elluviimise ajakava. Igas programmis määratakse kindlaks, millised asjaomastes fondispetsiifilistes eeskirjades sätestatud eeltingimused ja XI lisa II osas esitatud üldised eeltingimused on programmi suhtes kohaldatavad, ning millised neist on lõikes 2 osutatud hindamise kohaselt täidetud partnerluslepingu ja programmide esitamise kuupäevaks. Juhuks kui kohaldatavad eeltingimused ei ole täidetud, sisaldab programm võetavate meetmete kirjeldust, vastutavaid asutusi ja meetmete elluviimise ajakava. Liikmesriigid täidavad need eeltingimused hiljemalt 31. detsembriks 2016 ja annavad aru nende täitmisest hiljemalt iga-aastases rakendusaruandes 2017. aastal vastavalt artikli 50 lõikele 4 või eduaruandes 2017. aastal vastavalt artikli 52 lõike 2 punktile c.*

I

3. Komisjon hindab *liikmesriigi poolt* eeltingimuste *kohaldatavuse ja kohaldatavate eeltingimuste* täitmise kohta esitatud teabe *järjepidevust ja adekvaatsust* programmide ning vajaduse korral *partnerluslepingu* hindamise raames.

Kohaldatavuse hindamises võtab komisjon kooskõlas artikli 4 lõikega 5 arvesse proportsionaalsuse põhimõtet, arvestades vajaduse korral eraldatud toetuse taset. Komisjon piirdub täitmise hindamisel fondispetsiifilistes eeskirjades ja XI lisa II osas sätestatud kriteeriumidega ning selles ei puudutata riikide ja piirkondade pädevust otsustada konkreetsete ja asjakohaste poliitikameetmete, sealhulgas strateegiate sisu üle.

4. *Juhul kui komisjon ja liikmesriik ei saavuta kokkulepet eeltingimuste kohaldatavuses programmi prioriteetide erieesmärgi või programmi täitmise suhtes, tõendab nii artikli 2 punktis 33 määratletud kohaldatavuse kui ka mittetäitmise komisjon.*

5. Komisjon võib programmi vastuvõtmisel otsustada **vajaduse korral** peatada kõik programmi **asjaomasele prioriteedile** tehtavad vahemaksed või osa vahemaksetest kuni **lõikes 3 nimetatud** meetmete nõuetekohase rakendamiseni, **et vältida asjaomase prioriteedi konkreetsete eesmärkide saavutamise tulemuslikkuse ja tõhususe märkimisväärsel kahjustamist**. Suutmatus viia **lõikes 2** sätestatud tähtjaks lõpule meetmed, mida on vaja **vastavate programmide esitamise kuupäevaks täitmata jäänud kohaldatava** eeltingimuse täitmiseks, annab komisjonile alust peatada **vahemaksed kõnealuse programmi asjaomastele prioriteetidele**. Mõlemal juhul peab peatamise ulatus olema **proportsionaalne, võttes arvesse võetavaid meetmeid ja ohustatud fonde**.

6. *Lõiget 5 ei kohaldata, kui komisjon ja asjaomane liikmesriik on ühel arvamusel eeltingimuse mittekohaldatavuses või selles, et kohaldatav eeltingimus on täidetud, millele viitab programmi ja partnerluslepingu heakskiitmine või see, et komisjon ei ole 60 päeva jooksul pärast lõikes 2 osutatud asjaomase aruande esitamist tähelepanekuid esitanud.*
7. *Komisjon tühistab viivitamata prioriteedile tehtavate osamaksude peatamise, kui liikmesriik on viinud lõpule meetmed, mis on seotud asjaomase programmi suhtes kohaldatavate eeltingimuste täitmisega ja mis ei olnud peatamist käsitleva komisjoni otsuse tegemise ajal täidetud. Samuti tühistab komisjon viivitamata peatamise, kui eeltingimus ei ole asjaomase prioriteediga seotud programmi muutmise tõttu enam kohaldatav.*
8. Lõikeid 1–7 ei kohaldata Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi alla kuuluvate programmide suhtes.

Artikkel 20
Tulemusreserv

6 % vahenditest, mis on eraldatud ERFile, ESFile ja Ühtekuuluvusfondile käesoleva määruse artikli 89 lõike 2 punktis a osutatud majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi alusel, ja mis on eraldatud EAFRD-le ja meetmetele, mida vastavalt EMKF määrusele rahastatakse koostöös liikmesriikidega, moodustavad tulemusreservi, mis luuakse partnerluslepingus ja programmides ja eraldatakse konkreetsetele prioriteetidele vastavalt käesoleva määruse artiklile 22.

Tulemusreservi arvutamisel ei võeta arvesse järgmiseid vahendeid:

- a) noorte tööhõive algatusele eraldatud vahendid, nagu on määratletud rakenduskavas kooskõlas ESFi määruse artikliga 18;*
- b) komisjoni algatusel tehniliseks abiks eraldatud vahendid;*

- c) *ühtse põllumajanduspoliitika esimesest sambast määruse .../2013⁺ artikli 7 lõike 2 ja artikli 14 lõike 1 kohaselt EAFRDsse üle kantud vahendid;*
- d) *ülekanded EAFRDsse nõukogu määruse (EÜ) nr 73/2009 artiklite 10b, 136 ja 136b kohaldamisel seoses vastavalt 2013. ja 2014. kalendriaastaga;*
- e) *Ühtekuuluvusfondist Euroopa ühendamise rahastule kooskõlas käesoleva määruse artikli 92 lõikega 6 üle kantud vahendid;*
- f) *Euroopa abifondile enim puudust kannatavatele isikutele kooskõlas käesoleva määruse artikli 92 lõikega 7 üle kantud vahendid;*
- g) *linnade säästva arengu valdkonna uuenduslikele meetmetele kooskõlas käesoleva määruse artikli 92 lõikega 8 eraldatud vahendid.*

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada dokumendis PE-CONS 95/13 sisalduva määruse viitenumber.

Artikkel 21

Tulemuslikkuse analüüs

1. Komisjon viib igas liikmesriigis ■ 2019. aastal koostöös liikmesriikidega läbi programmide tulemuslikkuse analüüsi ("tulemuslikkuse analüüs"), võttes aluseks ■ programmides sätestatud tulemusraamistiku. Tulemusraamistiku kehtestamise meetod on sätestatud II lisas.
2. Tulemuslikkuse analüüsi käigus vaadatakse läbi programmide vahe-eesmärkide saavutamine prioriteetide tasandil liikmesriikide ■ 2019. aastal esitatud ***rakendamise aastaaruandes*** toodud teabe ja hinnangute alusel.

Tulemusraamistiku kohaldamine

1. ***Tulemusreserv moodustab programmi iga prioriteedi eraldisest 5–7 %, v.a tehnilise abiga seotud prioriteetide puhul ja programmide puhul, mis on mõeldud rahastamisvahendite jaoks vastavalt artiklile 39. Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi ja piirkonnakategooria kohta eraldatud tulemusreservi kogusumma moodustab 6 %. Tulemusreservile vastavad summad sätestatakse programmides prioriteetide kaupa ja, kui see on asjakohane, ka Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ja piirkonnakategooriate kaupa.***
2. Tulemuslikkuse analüüsi põhjal võtab komisjon ***kahe kuu jooksul pärast 2019. aastal vastavate iga-aastaste rakendusaruannete kättesaamist*** rakendusaktidega vastu otsuse, milles tehakse iga ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi*** ja liikmesriigi puhul kindlaks programmid ja prioriteedid, mille vahe-eesmärgid on saavutatud, ***ning milles on see teave esitatud Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ja piirkonnakategooriate kaupa, kui prioriteet hõlmab rohkem kui üht Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi või piirkonnakategooriat.***

3. *Tulemusreserv eraldatakse ainult sellistele programmidele ja prioriteetidele, mille vahe-eesmärgid on saavutanud. Prioriteetide puhul, mille vahe-eesmärgid on saavutanud, loetakse vastava prioriteedi jaoks moodustatud tulemusreservi summa lõikes 2 osutatud komisjoni otsuse alusel lõplikult eraldatuks.*

3. *Prioriteetide puhul, mille vahe-eesmärgid on saavutamata, teeb liikmesriik kolme kuu jooksul pärast lõikes 2 osutatud otsuse vastuvõtmist ettepaneku jagada vastav tulemusreservi summa ümber prioriteetidele, mis on sätestatud lõikes 2 osutatud komisjoni otsuses, ja teha programmides muid muudatusi, mis on vajalikud tulemusreservi ümberjagamise tõttu.*

Komisjon kiidab asjaomaste programmide muudatused heaks kooskõlas artikli 30 lõigetega 3 ja 4. Kui liikmesriik ei esita teavet kooskõlas artikli 50 lõigetega 5 ja 6, siis asjaomastele programmidele ega prioriteetidele asjaomaste programmide või prioriteetide tulemusreservi ei eraldata.

5. *Ettepanek, mille liikmesriik teeb tulemusreservi ümberjagamise kohta, on kooskõlas käesolevas määruses ja fondispetsiifilistes eeskirjades sätestatud valdkondliku kontsentreerumise nõuetega ja miinimumeraldistega. Kui ühe või mitme valdkondliku kontsentreerumise nõuetega või miinimumeraldistega seotud prioriteedi vahe-eesmärgid on saavutamata, võib liikmesriik teha reservi ümberjagamise kohta erandina ettepaneku, mis ei ole ülalnimetatud nõuete ega miinimumeraldistega kooskõlas.*
6. Kui prioriteedi tulemuslikkuse analüüs toob esile tõendeid selle kohta, et prioriteedi rakenduskavas määratud *vahe-eesmärkide saavutamisel on tõsiseid vajakajäämisi, mis seonduvad üksnes finants- ja väljundnäitajate ning rakendamise olulisimate etappidega, ning et need vajakajäämised on põhjustatud selgelt kindlaks tehtud rakendamispuudustest, millest komisjon on eelnevalt pärast asjaomase liikmesriigiga põhjalikku konsulteerimist artikli 50 lõike 8 kohaselt teada andnud ning mille kõrvaldamiseks liikmesriik ei ole võtnud vajalikke parandusmeetmeid*, võib komisjon – *mitte varem kui viis kuud pärast kõnealust teavitamist* – fondispetsiifilistes eeskirjades sätestatud korras peatada programmi kõik vahemaksed või osa vahemaksetest.

Komisjon lõpetab viivitamata vahemaksete peatamise, kui liikmesriik on võtnud vajalikud parandusmeetmed. Kui parandusmeede puudutab rahaliste eraldiste ülekandmist teistele programmidele või prioriteetidele, mille vahe-eesmärgid on saavutatud, kiidab komisjon kooskõlas artikli 30 lõikega 2 asjaomaste programmide vajaliku muudatuse rakendusaktiga heaks. Erandina artikli 30 lõikest 2 teeb komisjon sellisel juhul muudatuse kohta otsuse kahe kuu jooksul pärast seda, kui liikmesriik taotluse esitab.

7. Kui komisjon teeb programmi rakendamise lõpparuannet kontrollides kindlaks olulise vajakajäämise tulemusraamistikus sätestatud eesmärkide saavutamisel, *mis seonduvad üksnes finants- ja väljundnäitajate ning rakendamise olulisimate etappidega, ning kui need vajakajäämised on põhjustatud konkreetselt väljaselgitatud rakendamispuudustest, millest komisjon on eelnevalt pärast asjaomase liikmesriigiga põhjalikku konsulteerimist artikli 50 lõike 8 kohaselt teada andnud, ning kui liikmesriik ei ole võtnud vajalikke parandusmeetmeid nende puuduste kõrvaldamiseks*, võib komisjon fondispetsiifilistes eeskirjades sätestatud korra kohaselt rakendada prioriteetide suhtes finantskorrektsioone, *olenemata artiklist 85.* ■

Finantskorrektsioonide kohaldamisel võtab komisjon arvesse – pidades nõuetekohaselt kinni proportsionaalsuse põhimõttest – vastuvõtmise taset ning eesmärgi saavutamata jätmist soodustanud väliseid tegureid.

Finantskorrektsioone ei kohaldata juhul, kui vajakajäämised eesmärkide saavutamisel tulenevad sotsiaal-majanduslike või keskkonnategurite mõjust, asjaomase liikmesriigi majandus- või keskkonnatingimuste olulistest muutustest või vääramatust jõust, mis mõjutab tõsiselt asjaomaste prioriteetide rakendamist.

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 149 vastu delegeeritud õigusakte, millega määratakse kindlaks üksikasjalikud kriteeriumid kohaldatava finantskorrektsiooni taseme määramiseks.

Komisjon võtab vastu rakendusaktid, milles sätestatakse üksikasjalik kord, mille abil tagada iga prioriteedi jaoks tulemusraamistikus vahe-eesmärkide ja eesmärkide määramisel ning vahe-eesmärkide ja eesmärkide saavutamise hindamisel sidusus. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 150 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

I

IV PEATÜKK

Usaldusväärse majandusjuhtimisega seonduvad meetmed

Artikkel 23

Meetmed Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide tõhususe sidumiseks usaldusväärse majandusjuhtimisega

1. Komisjon võib liikmesriigilt nõuda, et see vaataks läbi oma partnerluslepingu ja asjaomased programmid ning teeks muudatusettepanekuid, kui see on vajalik **nõukogu asjakohaste soovitude rakendamise toetamiseks või mõju maksimeerimiseks, mida Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid rahalist abi saavate liikmesriikide majanduskasvule ja konkurentsivõimele avaldavad.**

Kõnealuse nõude võib esitada järgmistel eesmärkidel:

- a) toetamaks liikmesriigile ELi toimimise lepingu artikli 121 lõike 2 alusel antud **asjakohase** soovitude rakendamist või **asjakohase** nõukogu soovitude rakendamist, mis on vastu võetud ELi toimimise lepingu artikli 148 lõike 4 kohaselt ning adresseeritud asjaomasele liikmesriigile; ■

■

- b) toetamaks asjaomasele liikmesriigile antud nõukogu *asjakohaste soovitude* rakendamist, mis on vastu võetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1176/2011¹ artikli 7 lõike 2 *või artikli 8 lõike 2* kohaselt; või
- c) *maksimeerimaksda olemasolevate Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide mõju majanduskasvule ja konkurentsivõimele, kui liikmesriik vastab ühele järgmistest tingimustest:*
- i) liikmesriigile on liidu finantsabi kättesaadavaks tehtud nõukogu määruse (EL) nr 407/2010² alusel;
 - ii) *liikmesriigile on finantsabi kättesaadavaks tehtud vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 332/2002³;*

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrus makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta (ELT L 306, 23.11.2011, lk 25).

² Nõukogu 11. mai 2010. aasta määrus (EL) nr 407/2010, millega luuakse Euroopa finantsstabiilsusmehhanism (ELT L 118, 12.5.2010, lk 1).

³ Nõukogu 18. veebruari 2002. aasta määrus nr (EL) 332/2002, millega liikmesriikide maksebilansi toetamiseks luuakse keskmise tähtajaga rahalise abi süsteem (EÜT L 53, 23.2.2002, lk 1).

- iii) liikmesriigile antakse finantsabi, mille tõttu tuleb rakendada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 472/2013¹ kohast makromajanduslikku kohandamisprogrammi või teha ELi toimimise lepingu artikli 136 lõike 1 kohaselt nõukogu otsus.

*Teise lõigu punkti b kohaldamisel loetakse iga tingimus täidetuks, kui selline abi on liikmesriigile tehtud kättesaadavaks enne või pärast ... * ja on jätkuvalt kättesaadav.*

2. *Lõike 1 kohaselt komisjoni poolt liikmesriigile esitatud taotlus peab olema põhjendatud ja selles peab olema viidatud vajadusele toetada asjakohaste soovitude rakendamist või suurendada Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide mõju majanduskasvule ja konkurentsivõimele, samuti peavad seal olema ära toodud programmid ja prioriteedid, mis komisjoni arvates on asjakohased, ja eeldatavate muudatuste laad. Sellist taotlust ei esitata enne 2015. ega pärast 2019. aastat ega seoses samade programmidega kahel järjestikusel aastal.*

¹ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrus (EL) nr 472/2013, millega tugevdatakse majanduse ja eelarve järelevalvet euroala liikmesriikide üle, millel on või võivad tekkida tõsised raskused finantsstabiilsuse tagamisel (ELT L 140, 27.5.2013, lk 1).*

* *Väljaannete talitus: palun sisestada käesoleva määruse jõustumise kuupäev.*

3. *Liikmesriik esitab oma vastuse lõikes 1 osutatud taotlusele kahe kuu jooksul alates selle saamisest, esitades muudatused, mida ta peab partnerluslepingus ja programmides vajalikuks, selliste muudatuste põhjendused, tuues ära asjaomased programmid ning näidates, milline on kavandatavate muudatuste laad ja nende eeldatav mõju soovitude täitmisele ning Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide rakendamisele. Kui vaja, teeb komisjon ühe kuu jooksul alates vastuse saamisest tähelepanekuid.*
4. *Liikmesriik esitab ettepaneku partnerluslepingu muutmiseks ja asjaomased programmid kahe kuu jooksul alates lõikes 3 osutatud vastuse esitamise kuupäevast.*

5. Kui komisjon ei ole tähelepanekuid esitanud või kui ***komisjon on veendunud, et*** esitatud tähelepanekuid on ***nõuetekohaselt*** arvesse võetud, võtab komisjon ilma asjatult viivitamata, ***kuid igal juhul mitte hiljem kui kolm kuud pärast lõike 3 kohast muudatuste esitamist liikmesriigi poolt*** vastu otsuse, millega kiidetakse partnerluslepingu ja vastavate programmide muudatused heaks.

I

6. Kui liikmesriik ei ***võta*** lõikes 1 osutatud taotlusele ***reageerimiseks lõigetes 3 ja 4 sätestatud tähtaegade jooksul tulemuslikke meetmeid***, võib komisjon kolme kuu jooksul pärast seda, kui ta on esitanud oma tähelepanekud lõike 3 kohaselt või liikmesriik on esitanud lõike 4 kohase ettepaneku, teha nõukogule ettepaneku peatada asjaomastele programmidele ***või prioriteetidele*** kõik maksed või osa makseid. ***Komisjon põhjendab oma ettepanekus, miks ta jõudis järeldusele, et liikmesriik ei ole võtnud tulemuslikke meetmeid. Komisjon võtab ettepaneku esitamisel arvesse kogu asjakohast teavet ja arvestab nõuetekohaselt kõiki lõike 15 kohasest struktureeritud dialoogist tulenevaid aspekte ja selle kaudu esitatud arvamusi.***

Nõukogu teeb otsuse kõnealuse ettepaneku kohta rakendusaktiga. Seda rakendusotsust kohaldatakse üksnes maksetaotlustele, mis on esitatud pärast kõnealuse rakendusakti vastuvõtmise kuupäeva.

7. *Vastavalt lõikele 5 kohaldatud maksete peatamise ulatus ja määr peavad olema proportsionaalsed ja mõjusad ja nendes tuleb arvesse võtta liikmesriikide võrdset kohtlemist, eelkõige mis puudutab peatamise mõju asjaomase liikmesriigi majandusele. Peatatavad programmid määratakse kindlaks lõigetes 1 ja 2 osutatud taotluses nimetatud vajaduste põhjal.*

Maksete peatamine ei ületa 50 % ühegi asjaomase programmi maksetest. Otsuses võidakse sätestada maksete peatamise suurendamine kuni 100 % maksetest, kui liikmesriik ei võta kolme kuu jooksul alates lõikes 6 osutatud maksete peatamise otsuse tegemisest lõike 1 kohaselt esitatud taotlusele reageerimiseks tulemuslikke meetmeid.

8. *Kui liikmesriik on teinud komisjoni taotlusel partnerluslepingu ja asjakohaste programmide muutmiseks ettepanekuid, teeb nõukogu komisjoni ettepanekul otsuse maksete peatamise lõpetamise kohta.*
9. Komisjon ■ teeb nõukogule ettepaneku peatada kõik kulukohustused *ja maksed* või osa kulukohustusi *ja makseid* liikmesriigi programmidele juhul, kui:
-
- a) nõukogu otsustab ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 8 või artikli 126 lõike 11 kohaselt, et liikmesriik ei ole võtnud tulemuslikke meetmeid ülemäärase puudujäägi likvideerimiseks;
 - b) nõukogu *võtab* määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 8 lõike 3 kohaselt *sama tasakaalustamatuse menetluse kohta vastu kaks järjestikust soovitus põhjusel*, et ■ liikmesriik ■ on esitanud *ebapiisava* parandusmeetmete kava;
 - c) *kui nõukogu teeb määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 10 lõike 4 kohaselt sama tasakaalustamatuse menetluse kohta kaks järjestikust otsust, milles ta leiab, et liikmesriik ei ole täitnud nõudeid seetõttu, et ta ei ole võtnud parandusmeetmeid;*

- d) kui komisjon teeb järelduse, et liikmesriik ei ole võtnud meetmeid, et rakendada määruses (EL) nr 407/2010 või määruses (EÜ) nr 332/2002 osutatud kohandamisprogrammi, ning selle tulemusena otsustab mitte lubada sellele liikmesriigile antud finantsabi väljamaksmist;
- e) *kui nõukogu otsustab, et liikmesriik ei täida määruse (EL) nr 472/2013 artiklis 7 osutatud makromajandusliku kohandamisprogrammi nõudeid või ELi toimimise lepingu artikli 136 lõike 1 kohaselt vastu võetud nõukogu otsuses nõutud meetmeid.*

Komisjon võtab ettepaneku tegemisel arvesse lõike 7 sätteid ja kogu asjakohast teavet ja arvestab nõuetekohaselt kõiki lõike 15 kohasest struktureeritud dialoogist tulenevaid aspekte ja selle kaudu esitatud arvamusi.

Esmatähtsaks peetakse kulukohustuste peatamist: maksed peatatakse ainult juhul, kui taotletakse koheseid meetmeid ja nõuete olulisel määral täitmata jätmise korral. Maksete peatamist kohaldatakse maksetaotlustele, mis asjaomaste programmide suhtes on esitatud pärast peatamise otsuse tegemise kuupäeva.

- 10. Lõikes 9 osutatud komisjoni ettepanek kulukohustuste peatamiseks loetakse nõukogu poolt vastuvõetuks, välja arvatud kui nõukogu lükkab ühe kuu jooksul alates komisjoni ettepaneku esitamisest sellise ettepaneku rakendusakti kaudu kvalifitseeritud häälteenamusega tagasi. Kulukohustuste peatamist kohaldatakse Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kulukohustustele asjaomaste liikmesriikide suhtes alates peatamise otsusele järgneva aasta 1. jaanuarist.*

Nõukogu võtab rakendusaktiga vastu otsuse lõikes 9 osutatud maksete peatamist käsitleva komisjoni ettepaneku kohta.

11. *Lõike 10 kohaselt kohaldatava kulukohustuste või maksete peatamise ulatus ja määr on proportsionaalsed ja mõjusad, need tagavad liikmesriikide võrdse kohtlemise ja nendes võetakse arvesse asjaomase liikmesriigi majanduslikku ja sotsiaalset olukorda, eelkõige tööpuuduse määra asjaomases liikmesriigis võrreldes liidu keskmisega ja peatamise mõju asjaomase liikmesriigi majandusele. Eriti tuleb arvesse võtta peatamise mõju kriitilise tähtsusega programmidele, millega püütakse leida lahendust negatiivsetele majandus- ja sotsiaalingimustele.*

Üksikasjalikud sätted peatamise ulatuse ja määra kindlaksmääramiseks on toodud III lisas.

Kulukohustuste peatamisel lähtutakse sellest, milline järgmistest piirmääradest on madalam:

- a) *Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide puhul maksimaalselt 50 % järgmise majandusaastaga seotud kulukohustustest lõike 9 esimese lõigu punktis a osutatud ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse nõuete täitma jätmise esimese juhtumi korral ja maksimaalselt 25 % järgmise majandusaastaga seotud kulukohustustest lõike 9 esimeses lõigus punktis b osutatud ülemäärase tasakaalustamatuse menetlusega seotud parandusmeetmete kava puudutavate nõuete või lõike 9 esimeses lõigu punktis c osutatud ülemäärase tasakaalustamatuse menetlusega seotud soovitatud parandusmeetmeid puudutavate nõuete täitmata jätmise esimese juhtumi korral.*

Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide puhul suureneb peatamise määr vastavalt nõuete täitmata jätmise raskusastmele ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse korral järk-järgult kuni 100 % järgmise majandusaasta kulukohustustest ja ülemäärase tasakaalustamatuse menetluse korral kuni 50 % järgmise majandusaasta kulukohustustest;

- b) *maksimaalselt 0,5 % nominaalsest SKPst, mida kohaldatakse lõike 9 esimese lõigu punktis a osutatud ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse nõuete täitmata jätmise korral, ja maksimaalselt 0,25 % nominaalsest SKPst, mida kohaldatakse lõike 9 esimese lõigu punktis b osutatud ülemäärase tasakaalustamatuse menetlusega seotud parandusmeetmete kava puudutavate nõuete või lõike 9 esimese lõigu punktis c osutatud ülemäärase tasakaalustamatuse menetlusega seotud soovitatud parandusmeetmeid puudutavate nõuete täitmata jätmise esimese juhtumi korral.*

Kui lõike 9 esimese lõigu punktides a, b ja c osutatud parandusmeetmetega seotud nõuete täitmata jätmine jätkub, suurendatakse nimetatud piirmäära SKPst kuni:

- maksimaalselt 1 %ni nominaalsest SKPst, mida kohaldatakse lõike 9 esimese lõigu punktis a osutatud ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse nõuete jätkuva täitmata jätmise korral; ning*
- vastavalt nõuete täitmata jätmise raskusastmele maksimaalselt 0,5 %ni nominaalsest SKPst, mida kohaldatakse lõike 9 esimese lõigu punktide b või c kohaselt ülemäärase tasakaalustamatuse menetluse nõuete jätkuva täitmata jätmise korral.*

- c) *Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide puhul maksimaalselt 50 % järgmise majandusaastaga seotud kulukohustustest või maksimaalselt 0,5 % nominaalsest SKPst lõike 9 esimese lõigu punktides d ja e osutatud nõuete täitmata jätmise esimese juhtumi korral.*

Peatamise määra ja selle kindlaksmääramisel, kas kulukohustused või maksed peatada, võetakse arvesse programmi tsükli, arvestades eriti ajavahemikku, mil rahalisi vahendeid pärast peatatud kulukohustuste ümberpaigutamist veel kasutada saab.

12. *Ilma et see piiraks artiklites 86 ja 88 sätestatud kohustustest vabastamise eeskirju, tühistab komisjon kulukohustuste või maksete peatamise viivitamata järgmistel juhtudel:*

I

- a) *kui* ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlus peatatakse vastavalt nõukogu määruse (EÜ) nr 1467/97¹ artiklile 9 või nõukogu on ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 12 kohaselt otsustanud tühistada ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu sedastava otsuse;

¹ Nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrus (EÜ) nr 1467/97 ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta (ELT L 209, 2.8.1997, lk 6).

- b) **kui** nõukogu on toetanud parandusmeetmete kava, mille asjaomane liikmesriik on esitanud vastavalt määruse (EL) nr **1176/2011** artikli 8 lõikele 2 või ülemäärase tasakaalustamatuse menetlus peatatakse vastavalt kõnealuse määruse artikli 10 lõikele 5 või nõukogu on lõpetanud ülemäärase tasakaalustamatuse menetluse vastavalt kõnealuse määruse artiklile 11;
- c) kui komisjon on teinud järelduse, et **asjaomane** liikmesriik on võtnud **piisavalt** meetmeid, et rakendada määruse (EL) nr 472/2013 **artiklis 7** osutatud kohandamisprogramm, **või meetmed, mida nõutakse ELi toimimise lepingu artikli 136 lõike 1 kohases nõukogu otsuses.**

Kulukohustuste peatamise tühistamisel paigutab komisjon peatatud kulukohustused eelarves ümber vastavalt nõukogu määruse (EL) nr .../2013⁺ artiklile 8.

⁺

Väljaannete talitus: palun sisestada mitmeaastast finantsraamistikku aastateks 2014-2020 kehtestava nõukogu määruse number (dokument nr st11791/13).

Otsuse maksete peatamise tühistamise kohta teeb nõukogu komisjoni ettepaneku põhjal juhul, kui on täidetud esimese lõigu punktides a, b ja c sätestatud tingimused.

- 13. Lõikeid 6 kuni 12 ei kohaldata Ühendkuningriigi suhtes, kui kulukohustuste või maksete peatamine on seotud lõike 1 teise lõigu punkti a, b või punkti c alapunktiga iii või lõike 9 esimese lõigu punktiga a, b või d hõlmatud küsimustega.*
- 14. Käesolevat artiklit ei kohaldata Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi alla kuuluvatele programmidele.*
- 15. Komisjon hoiab Euroopa Parlamenti käesoleva artikli rakendamisega kursis. Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti viivitamata eelkõige juhul, kui üks lõikes 6 või lõike 9 esimese lõigu punktides a–e sätestatud tingimus osutub liikmesriigi puhul täidetuks, ning annab üksikasjalikud andmed Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ja programmide kohta, mille kulukohustused või maksed võidakse peatada.*

Võttes eriti arvesse esimeses lõigus osutatud teabe edastamise kohustust, võib Euroopa Parlament kutsuda komisjoni käesoleva artikli kohaldamist käsitlevale struktureeritud dialoogile.

Komisjon edastab kulukohustuste või maksete peatamise ettepaneku või peatamise tühistamise ettepaneku Euroopa Parlamendile ja nõukogule viivitamata pärast selle vastuvõtmist. Euroopa Parlament võib paluda komisjonil ettepanekut põhjendada.

- 16. Komisjon vaatab käesoleva artikli kohaldamise 2017. aastal läbi. Komisjon koostab selle põhjal aruande ja edastab selle Euroopa Parlamendile ja nõukogule, lisades vajaduse korral seadusandliku ettepaneku.*
- 17. Kui liidu sotsiaalne ja majanduslik olukord muutub olulisel määral, võib komisjon teha ettepaneku käesoleva artikli kohaldamine läbi vaadata, või Euroopa Parlament ja nõukogu võivad, toimides kooskõlas kas ELi toimimise lepingu artikliga 225 või 241, nõuda komisjonilt sellise ettepaneku tegemist.*

Artikkel 24

Ajutiste eelarveraskustega liikmesriigi maksete suurendamine

1. Liikmesriigi taotlusel võib vahemakseid ja lõppmakset suurendada 10 protsendipunkti võrra üle kaasfinantseerimismäära, mis kehtib ERFi, ESFi ja Ühtekuuluvusfondi iga prioriteedi suhtes või EAFRD ja EMKFi iga meetme suhtes. ***Kui liikmesriik vastab mõnele järgmistest tingimustest pärast*, kohaldatakse suurendatud kaasfinantseerimismäära, mis ei tohi ületada 100%, liikmesriigi selliste maksetaotluste suhtes, mis on esitatud 30. juunini 2016 kestvaks ajavahemikuks:***
 - a) kui asjaomane liikmesriik ■ saab liidult ***laenu*** nõukogu määruse (EL) nr 407/2010 raames;

* Väljaannete talitus: palun lisada ***käesoleva määruse jõustumiskuupäev.***

- b) kui asjaomane liikmesriik ■ saab keskmise tähtajaga finantsabi määruse (EÜ) nr 332/2002 raames, *mis sõltub makromajandusliku kohandamisprogrammi elluviimisest*;
- c) *kui* finantsabi tehakse *asjaomasele liikmesriigile* kättesaadavaks *sõltuvalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 472/2013 sätestatud makromajandusliku kohandamisprogrammi elluviimisest*.

Käesolevat lõiget ei kohaldata ETK määruse kohaldamisalasse jäävate programmide suhtes.

- 2. Lõikest 1 olenemata ei tohi liidu toetus vahe- ja lõppmaksete kaudu olla suurem kui avaliku sektori toetus või **Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide** maksimaalne toetussumma, mis eraldatakse ERFi, ESFi ja Ühtekuuluvusfondi puhul igale prioriteedile ja EAFRD ja EMKFi puhul igale meetmele, nagu on sätestatud komisjoni otsuses, millega programm heaks kiidetakse.
- 3. **Komisjon uurib lõigete 1 ja 2 kohaldamist ning esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande koos oma hinnanguga ning vajaduse korral seadusandliku ettepaneku enne 30. juunit 2016.**

Artikkel 25

Ajutiste eelarveraskustega liikmesriikidele antava tehnilise abi haldamine

1. *Artikli 24 lõikes 1 sätestatud tingimustele vastava, ajutiste eelarveraskustega liikmesriigi taotlusel võib komisjoni nõusolekul kanda osa artikliga 59 sätestatud ja fondispetsiifiliste eeskirjade kohaselt programmile eraldatud vahenditest komisjoni algatusel üle tehniliseks abiks, et rakendada asjaomase liikmesriigiga seotud meetmeid vastavalt artikli 58 lõike 1 kolmanda lõigu punktile k otsese või koostöös liikmesriikidega toimuva haldamise abil.*
2. *Lõikes 1 osutatud vahendid täiendavad summasid, mis on komisjoni algatusel kehtestatud tehniliseks abiks kooskõlas fondispetsiifilistes eeskirjades esitatud ülemmääradega. Kui liikmesriigi algatusel antava tehnilise abi ülemmäär on esitatud fondispetsiifilistes eeskirjades, lisatakse üle kantav summa, et arvutada sellele ülemmäärale vastavust.*

3. *Liikmesriigid taotleavad lõikes 2 osutatud ülekannet kalendriaastal, mil nad täidavad artikli 24 lõikes 1 sätestatud tingimusi selle aasta 31. jaanuariks, mil ülekanne tehakse. Taotlusele lisatakse ettepanek selle programmi või nende programmide muutmise kohta, millest ülekanne tehakse. Vastavad muudatused tehakse kooskõlas artikli 30 lõikega 2 partnerluslepingusse, milles esitatakse igal aastal komisjonile üle kantav kogusumma.*

Kui liikmesriik täidab artikli 24 lõikes 1 sätestatud tingimusi 1. jaanuaril 2014, võib ta edastada selle aasta taotluse samaaegselt partnerluslepingu esitamisega, milles esitatakse komisjoni algatusel tehniliseks abiks üle kantav summa.

III JAOTIS
PROGRAMMITÖÖ

I PEATÜKK

Üldsätted *Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide* kohta

Artikkel 26

Programmide ettevalmistamine

1. *Euroopa struktuuri- ja investeerimisfonde* kasutatakse programmide kaudu kooskõlas partnerluslepinguga. Kõik programmid hõlmavad ajavahemikku 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2020.
2. Programme töötavad välja liikmesriigid või nende määratud asutused koostöös *artiklis 5 nimetatud* partneritega. *Liikmesriigid koostavad programmid üldsusele läbipaistvate menetluste põhjal, kooskõlas oma institutsioonilise ja õigusraamistikuga.*
3. *Liikmesriigid ja komisjon teevad koostööd, et tagada tulemuslik koordineerimine Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide programmide, sealhulgas asjakohasel juhul ka mitmest fondist rahastatavate programmide ettevalmistamisel, võttes arvesse proportsionaalsuse põhimõtet.*

4. Liikmesriigid esitavad programmid komisjonile *kolme kuu jooksul pärast partnerluslepingu esitamist*. Euroopa territoriaalse koostöö programmid ■ esitatakse ...^{*}. Kõikidele programmidele lisatakse eelhindamised, nagu on sätestatud artiklis 55.
5. *Kui üks või mitu Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide fondispetsiifilistest määrustest jõustub ...^{**} kuni ...^{***}, esitatakse fondispetsiifilise määruse jõustumise viivitusest mõjutatud Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondist toetatav programm või toetatavad programmid kolme kuu jooksul alates artikli 17 lõikes 1 osutatud läbivaadatud partnerluslepingu esitamisest.*
6. *Kui üks või mitu Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide fondispetsiifilistest määrustest jõustub hiljemalt ...^{***}, esitatakse fondispetsiifilise määruse jõustumise viivitusest mõjutatud Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondist toetatav programm või toetatavad programmid kolme kuu jooksul alates fondispetsiifilise määruse jõustumisest, mille puhul esines viivitus.*

^{*} Väljaannete talitus. palun sisestada kuupäev, mis saabub *üheksa* kuud pärast *käesoleva määruse jõustumist*.

^{**} Väljaannete talitus. palun sisestada kuupäev, mis saabub *kaks kuud* pärast *käesoleva määruse jõustumist*.

^{***} Väljaannete talitus. palun sisestada kuupäev, mis saabub *kuus kuud* pärast *käesoleva määruse jõustumist*.

Artikkel 27

Programmide sisu

1. Igas programmis sätestatakse strateegia programmi panuse jaoks liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegiasse, mis on kooskõlas ***käesolevas määrusega, fondispetsiifiliste eeskirjade ja partnerluslepingu sisuga.***

Iga programm sisaldab ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide*** tulemusliku, tõhusa ja koordineeritud rakendamise tagamise korda ning toetusesaajate halduskoormuse vähendamise meetmeid.

2. Igas programmis määratakse kindlaks prioriteedid, milles sätestatakse erieesmärgid, ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest*** saadavad rahalised assigneeringud ja vastav riiklik kaasfinantseerimine, ***sealhulgas tulemusreserviga seonduvad summad, mida võib pakkuda nii avalik kui ka erasektor kooskõlas fondispetsiifiliste eeskirjadega.***

3. ***Kui liikmesriigid ja piirkonnad osalevad makropiirkondlikes strateegiates või mere vesikonna strateegiates, sätestatakse asjaomases programmis – vastavalt programmi valdkonna vajadustele, mille liikmesriigid on välja selgitanud – kavandatavate sekkumiste panus kõnealustesse strateegiatesse.***
4. Iga prioriteedi juures sätestatakse näitajad ***ning vastavad kvalitatiivselt või kvantitatiivselt esitatud sihid kooskõlas fondispetsiifiliste eeskirjadega***, mille abil hinnatakse programmi rakendamisel tehtud edusamme eesmärkide saavutamisel ning mis on aluseks seirele, hindamisele ja tulemuslikkuse analüüsile. Nende näitajate hulka kuuluvad:
- a) eraldatud kuludega seotud finantsnäitajad;
 - b) toetatud tegevustega seotud väljundnäitajad;
 - c) kõnealuse prioriteediga seotud asjaomased tulemusnäitajad.

Fondispetsiifilistes eeskirjades sätestatakse iga ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi*** jaoks ühised näitajad ja võidakse ***sätestada ka*** konkreetset programmi puudutavad näitajad.

5. Igas programmis, välja arvatud üksnes tehnilist abi hõlmavad programmid, tuleb ***vastavalt fondispetsiifilistele eeskirjadele*** kirjeldada meetmeid, mida tuleb võtta, et võtta arvesse artiklites ***5, 7 ja 8*** sätestatud põhimõtteid.
6. Igas programmis, välja arvatud nendes, kus konkreetse programmi raames antakse tehnilist abi, sätestatakse soovituslik toetuse summa, mida tuleb kasutada kliimamuutuse eesmärkide tarbeks ***vastavalt artiklis 8 osutatud metoodikale***.
7. Liikmesriigid koostavad programmi kooskõlas fondispetsiifiliste eeskirjadega.

Artikkel 28

Erisätted selliste eriotstarbeliste programmide sisu kohta, mis käsitlevad piiristamata garantii ja väärtpaberistamisega seotud ühisinstrumente, mille abil vähendatakse nõudeid EIP kaasatavale kapitalile

- 1. Erandina artiklist 27 hõlmavad artikli 39 lõike 4 esimese lõigu punktis b osutatud eriotstarbelised programmid järgmist:*
 - a) elemendid, mis on sätestatud artikli 27 lõike 1 esimeses lõigus ning kõnealuse artikli lõigetes 2, 3 ja 4 ja mis puudutavad artiklis 5 sätestatud põhimõtteid;*
 - b) käesoleva määruse artiklites 125, 126 ja 127 ning EAFRD määruse artikli 65 lõikes 2 osutatud asutuste andmed, kui need on asjaomase fondi puhul asjakohased;*

- c) *hindamine programmi iga artikli 19 ja XI lisa kohaselt määratletud eeltingimuse puhul, kas eeltingimus on partnerluslepingu ja programmi esitamise päeval täidetud, ning kui eeltingimused ei ole täidetud, siis meetmete kirjeldus, mis tuleb eeltingimuste täitmiseks võtta, selliste meetmete eest vastutavad organid ja ajakava vastavalt partnerluslepingus esitatud kokkuvõttele.*
2. *Erandina artiklist 55 käsitatakse artikli 39 lõike 4 esimese lõigu punktis a osutatud eelhindamist selliste programmide eelhindamisena.*
3. *Käesoleva määruse artikli 39 lõike 4 esimese lõigu punktis b osutatud programmide suhtes ei kohaldata EAFRD määruse artikli 6 lõiget 2 ning artikli 59 lõikeid 5 ja 6. Lisaks käesoleva artikli lõikes 1 osutatud elementidele kohaldatakse EAFRDga hõlmatud programmide suhtes ainult EAFRD määruse artikli 8 lõike 1 punkti c alapunkti i, punktide f, h, i ning punkti m alapunktide i kuni iisätteid.*

Artikkel 29

Programmide vastuvõtmise kord

1. Komisjon hindab programmide kooskõla käesoleva määruse ja fondispetsiifiliste eeskirjadega, nende tulemuslikku panust **valitud** valdkondlike eesmärkide saavutamisse ja iga **Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi** konkreetsete liidu prioriteetide täitmisel ning ka partnerluslepingusse, **võttes arvesse** ELi toimimise lepingu artikli 121 lõike 2 kohaselt vastu võetud asjaomaseid riigipõhiseid soovitusi ning ELi toimimise lepingu artikli 148 lõike 4 kohaselt vastu võetud asjaomaseid nõukogu soovitusi, samuti eelhindamist. Hindamine käsitleb eeskätt programmi strateegia adekvaatsust, vastavaid eesmärke, näitajaid, sihte ja eelarvevahendite eraldamist.
2. *Erandina lõikest 1 ei pea komisjon hindama ESF määruse artikli 18 teise lõigu punktis a osutatud spetsiaalsete noorte tööhõive algatuse rakenduskavade ega käesoleva määruse artikli 39 lõike 4 esimese lõigu punktis b osutatud spetsiaalsete rakenduskavade kooskõla partnerluslepinguga, kui liikmesriik ei ole oma partnerluslepingut esitanud sellise rakenduskava esitamise kuupäevaks.*

3. Komisjon esitab oma tähelepanekud kolme kuu jooksul alates programmi esitamise kuupäevast. Liikmesriik annab komisjonile kogu vajaliku lisateabe ja teeb vajaduse korral esitatud programmi parandused.
4. Komisjon võtab vastavalt fondispetsiifilistele eeskirjadele vastu otsuse iga programmi heakskiitmise kohta hiljemalt kuus kuud pärast seda, kui liikmesriik (liikmesriigid) on programmi esitanud, eeldusel, et komisjoni kõiki märkusi on **piisaval** määral arvesse võetud, kuid mitte enne 1. jaanuari 2014 või enne, kui komisjon on võtnud vastu partnerluslepingut heaks kiitva otsuse.

Erandina esimeses lõigus osutatud nõuetest võib komisjon Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi alla kuuluvad programmid heaks kiita enne partnerluslepingut heaks kiitva otsuse vastuvõtmist ning ESFi määruse artikli 18 teise lõigu punktis a osutatud spetsiaalsed noorte tööhõive algatuse rakenduskavad ja käesoleva määruse artikli 39 lõike 4 esimese lõigu punktis b osutatud spetsiaalsed programmid võib komisjon heaks kiita enne partnerluslepingu esitamist.

Artikkel 30

Programmide muutmine

1. Liikmesriigi esitatud programmide läbivaatamise taotlus peab olema põhjendatud ning tooma eeskätt esile programmi muutuste eeldatava mõju liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia eesmärkide saavutamisele ning programmis määratletud konkreetsetele eesmärkidele, võttes arvesse ***käesolevat määrust ja fondispetsiifilisi eeskirju, artiklites 5, 7 ja 8 osutatud horisontaalpõhimõtteid ja*** partnerluslepingut. Lisada tuleb muudetud programm **■** .

2. Komisjon hindab lõike 1 kohaselt esitatud teavet, võttes arvesse liikmesriigi esitatud põhjendusi. Komisjon ***võib teha*** oma tähelepanekud ***ühe kuu jooksul pärast muudetud programmi esitamist*** ja liikmesriik esitab komisjonile kogu vajaliku lisateabe. Kooskõlas fondispetsiifiliste eeskirjadega kiidab komisjon programmide muutmise taotlused heaks ***nii kiiresti kui võimalik, kuid mitte hiljem kui kolm*** kuud pärast seda, kui liikmesriik on taotluse esitanud, tingimusel, et kõiki komisjoni tehtud tähelepanekuid on ***vajalikul määral*** arvesse võetud. ■

Kui programmi muutmine mõjutab partnerluslepingus artikli 15 lõike 1 punkti a alapunktide iii, iv ja vii kohaselt esitatud teavet, tähendab programmi muutmise heakskiitmine komisjoni poolt ka sellest tuleneva partnerluslepingus sisalduva teabe muutmise heakskiitmist.

3. *Erandina lõikest 2, kui muutmise taotlus esitatakse komisjonile selleks, et pärast tulemuslikkuse hindamist jagataks ümber tulemusreserv, esitab komisjon tähelepanekud ainult siis, kui ta leiab, et kavandatav eraldis ei ole kooskõlas kohaldatavate eeskirjadega, ei vasta liikmesriigi või piirkonna arenguvajadustele või sellega kaasneb oluline risk, et ettepanekus nimetatud eesmärged ja sihted ei suudeta saavutada. Komisjon kiidab programmi muutmise taotlused heaks nii kiiresti kui võimalik, kuid mitte hiljem kui kaks kuud pärast seda, kui liikmesriik on taotluse esitanud, tingimusel et kõiki komisjoni tehtud tähelepanekuid on vajalikul määral arvesse võetud. Programmi muutmise heakskiitmine komisjoni poolt tähendab ka sellest tuleneva partnerluslepingus sisalduva teabe läbivaatamise heakskiitmist.*
4. *Erandina lõikest 2 võib rakenduskavade muutmiseks vajalikud konkreetsed menetlused kehtestada EMKFi määruses.*

Artikkel 31

EIP osalus

1. Liikmesriikide taotluse korral võib EIP osaleda partnerluslepingu ja tegevuste ettevalmistamisel, eeskätt suurprojektide, finantsvahendite ning avaliku ja erasektori partnerluste puhul.
2. Komisjon võib EIPga enne partnerluslepingu või programmide vastuvõtmist konsulteerida.
3. Komisjon võib paluda EIP-l läbi vaadata suurprojektide tehniline kvaliteet, majanduslik ja rahaline *jätkusuutlikkus ja* elujõulisus ning abistada komisjoni rakendatavate või väljatöötatavate finantsvahenditega.
4. Komisjon võib käesoleva määruse sätete rakendamisel sõlmida EIPga mitme aasta jooksul rakendatavaid algatusi hõlmavaid toetus- või teenuslepinguid. Niisuguste toetus- või teenuslepingutega seotud väljamaksed liidu eelarvest tehakse kord aastas.

II PEATÜKK

Kogukonna juhitud kohalik areng

Artikkel 32

Kogukonna juhitud kohalik areng

1. Kogukonna juhitud ***kohalikku arengut toetatakse*** EAFRDist, ***seda*** nimetatakse programmi LEADER kohalikuks arenguks ***ja seda võivad toetada ERF, ESF ja EMKF. Käesoleva peatüki kohaldamisel osutatakse nendele fondidele edaspidi kui asjaomastele Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidele.***
2. ***Kogukonna juhitud kohalik areng on:***
 - a) suunatud konkreetsetele ***allpiirkondadele***;

- b) juhitud kohalike algatusrühmade poolt, kuhu kuuluvad avaliku ja erasektori kohalike sotsiaal-majanduslike huvide esindajad ja mille otsustamistasandil ei esinda **riiklike eeskirjade alusel määratletud riigiasutused** ega ükski huvirühm üle 49 % hääleõigusest;
- c) ellu viidud integreeritud ja mitmesektoriliste piirkonnapõhiste kohaliku arengu strateegiate kaudu;
- d) kavandatud kohalikke vajadusi ja potentsiaali arvesse võttes ning hõlmab kohaliku konteksti uuenduslikke jooni, võrgustikke ja vajaduse korral koostööd.

3. *Asjaomaste Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide toetus kogukonna juhitud kohalikule arengule* peab olema järjepidev ja asjaomaste *Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide* vahel kooskõlastatud. Selle tagab muu hulgas *kogukonna juhitud* kohaliku arengu strateegiate ja kohalike tegevusrühmade koordineeritud suutlikkuse suurendamine, valik, heakskiit ja rahastamine.
4. Kui artikli 33 lõike 3 alusel moodustatud *kogukonna juhitud* kohaliku arengu strateegiate valikukomisjon otsustab, et valitud *kogukonna juhitud* kohaliku arengu strateegia rakendamine vajab toetust rohkem kui ühest fondist, *võib ta kooskõlas riiklike eeskirjade ja menetlustega määrata kogukonna juhitud kohaliku arengu strateegia jaoks juhtfondi, et rahastada artikli 35 lõike 1 punktides d ja e osutatud jooksvaid ja elavdamisega seotud kulusid.*

5. *Asjaomastest Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest* toetust saav *kogukonna juhitud* kohalik areng viiakse ellu vastavalt *asjakohas(t)e programmi(de)* ühele või enamale prioriteedile *kooskõlas asjaomaste Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide spetsiifiliste eeskirjadega*.

Artikkel 33

Kogukonna juhitud kohaliku arengu strateegiad;

1. *Kogukonna juhitud* kohaliku arengu strateegia sisaldab vähemalt järgmisi elemente:
 - a) strateegiaga hõlmatud piirkonna ja rahvastiku piiritlemine;
 - b) piirkonna arenguvajaduste ja -potentsiaali analüüs, sealhulgas tugevuste, nõrkuste, võimaluste ning ohtude analüüs;

- c) strateegia ja selle eesmärkide kirjeldus, strateegia integreeritud ja uuendusliku olemuse kirjeldus ning eesmärkide pingerida, sealhulgas mõõdetavad eesmärgid väljundite või tulemuste osas. ***Tulemuseesmärgid võivad olla väljendatud kvantitatiivselt või kvalitatiivselt.*** Strateegia peab olema ***kooskõlas*** kõikide kaasatud asjaomaste ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide*** vastavate programmidega;
- d) strateegia arendamisse kogukonna kaasamise protsessi kirjeldus;
- e) rakenduskava, milles näidatakse, kuidas eesmärgid meetmetena ellu viiakse;
- f) strateegia juhtimise ja seire korra kirjeldus, milles näidatakse strateegiat rakendava kohaliku algatusrühma suutlikkust, ja konkreetse hindamise korra kirjeldus;

- g) strateegia rahastamiskava, sealhulgas igast *asjaomasest Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondist* kavandatud eraldis.
2. Liikmesriigid kehtestavad *kogukonna juhitud* kohaliku arengu strateegiate valikukriteeriumid. ■
3. *Vastutava(te)* korraldusasutus(t)e poolt selleks otstarbeks moodustatud komisjon valib välja *kogukonna juhitud* kohaliku arengu strateegiad *ja need kiidab/kiidavad heaks vastutav(ad) korraldusasutus(ed)*.
4. *Kogukonna juhitud* kohaliku arengu strateegiate *valimise esimene voor* viiakse lõpule hiljemalt *kahe aasta jooksul alates partnerluslepingu heakskiitmise kuupäevast. Pärast seda kuupäeva, kuid hiljemalt 31. detsembriks 2017 võivad liikmesriigid valida täiendavad kogukonna juhitud kohaliku arengu strateegiad.*

5. **■** Otsuses, millega kiidetakse heaks *kogukonna juhitud* kohaliku arengu strateegia, sätestatakse iga *asjaomase Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi* eraldised. Otsuses sätestatakse ka *programmist või programmidest tulenevad juhtimis- ja kontrolliülesanded seoses kohaliku arengu strateegiaga.*
6. *Lõike 1 punktis a osutatud piirkonnas ei tohi olla vähem kui 10 000 ega rohkem kui 150 000 elanikku. Siiski võib komisjon põhjendatud juhtudel ja liikmesriigi ettepaneku alusel neid rahvastikupiiranguid kehtestada või muuta oma artikli 15 lõike 2 või 3 kohase otsusega, millega kõnealuse liikmesriigi osas kiidetakse partnerlusleping heaks või seda muudetakse, et võtta arvesse hõredalt või tihedalt asustatud alasid, tagamaks kogukondlikult juhitavad kohaliku arengu strateegiatega hõlmatud territoriaalset ühtekuuluvust.*

Artikkel 34

Kohalikud algatusrühmad

1. Kohalikud algatusrühmad kavandavad ja rakendavad **kogukonna juhitud** kohaliku arengu strateegiaid.

Liikmesriigid määravad kindlaks kohaliku algatusrühma rollid ja vastavate programmide elluviimise eest vastutavad asutused kõikide **kogukondlikult juhitava** strateegiaga seotud rakendusülesannete täitmiseks.

2. **Vastutav** korraldusasutus tagab **või vastutavad korraldusasutused tagavad**, et kohalikud algatusrühmad kas valivad rühmast ühe partneri haldus- ja finantsjuhiks või moodustavad seadusjärgselt asutatud ühisstruktuuri.

3. Kohalike algatusrühmade ülesanded hõlmavad järgmist:
- a) kohalike osalejate suutlikkuse suurendamine tegevuste väljatöötamisel ja rakendamisel, *sealhulgas nende projektijuhtimise suutlikkuse edendamine*;
 - b) mittediskrimineeriva ja läbipaistva valikumenetluse ning tegevuste *objektiivsete* valikukriteeriumide koostamine, millega välditakse huvide konflikte, tagatakse, et valikuotsuste tegemisel tuleb vähemalt 50 % häältest **■** partneritelt, *kes ei ole riigiasutused*, ja *võimaldatakse kasutada* kirjalikku valikuprotseduuri;
 - c) tegevuste valikul *kogukonna juhitud* kohaliku arengu strateegiaga sidususe tagamine, seades tegevusi prioriteetideks vastavalt nende panusele strateegiate eesmärkide ja sihtide täitmisse;

- d) projektikonkursside või käimasoleva projekti esitamise korra ettevalmistamine ja avaldamine, sealhulgas valikukriteeriumide määratlemine;
- e) toetusetaotluste vastuvõtmine ja hindamine;
- f) tegevuste valimine ja toetuse summa kindlaksmääramine ning vajaduse korral pakkumuste suunamine toetuse heakskiitmise eest vastutavale asutusele;
- g) **kogukonna juhitud** kohaliku arengu strateegia rakendamise ja toetust saanud tegevuste seire ning **kõnealuse** strateegiaga seotud eriomane hindamistegevus.

4. *Ilma et see piiraks lõike 3 punkti b kohaldamist, võib kohalik algatusrühm olla toetusesaaja ning teha tegevusi kooskõlas kogukonna juhitud kohaliku arengu strateegiaga.*

5. Artikli 35 lõike 1 punktis c osutatud kohalike algatusrühmade koostöömeetmete puhul võib käesoleva artikli lõike 3 punktis f sätestatud ülesandeid täita vastutav korraldusasutus.

Artikkel 35

Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide toetus kogukonna juhitud kohalikule arengule

1. Asjaomaste ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide toetus kogukondlikult juhitavale kohalikule arengule*** hõlmab järgmist:

- a) ettevalmistava toetuse kulud, ***mis hõlmavad haldussuutlikkuse parandamist, koolitust ja võrgustiku arendamist kogukondlikult juhitava kohaliku arengu strateegia ettevalmistamisel ning rakendamisel.***

Kõnealused kulud võivad hõlmata üht või mitut järgmist elementi:

- i) kohalike sidusrühmade koolitustegevus;*
- ii) asjaomast piirkonda käsitlevad uuringud;*
- iii) kogukondlikult juhitava kohaliku arengu strateegia väljatöötamisega seotud kulud, sealhulgas konsulteerimiskulud ja strateegia ettevalmistamiseks sidusrühmadega peetud konsultatsioonidega seotud tegevuse kulud;*
- iv) ettevalmistusetapis ettevalmistavat toetust taotleva organisatsiooni halduskulud (tegevus- ja personalikulud);*
- v) toetus väikestele katseprojektidele.*

Selline ettevalmistav toetus on kõlblik, olenemata sellest, kas artikli 33 lõike 3 kohaselt moodustatud valikukomisjon valib toetust saava kohaliku algatusrühma kavandatud kogukondlikult juhitava kohaliku arengu strateegia rahastamiseks välja.

- b) tegevuste teostamine **kogukonna juhitud** kohaliku arengu strateegia raames;
- c) kohaliku algatusrühma koostöömeetmete ettevalmistamine ja rakendamine;
- d) jooksvad kulud, **mis on seotud kogukondlikult juhitava kohaliku arengu strateegia rakendamise juhtimisega, sealhulgas tegevuskulud, personalikulud, koolituskulud, avalike suhetega seotud kulud, finantskulud ning artikli 34 lõike 3 punktis g osutatud strateegia seireja hindamisega seotud kulud**;
- e) **kogukonna juhitud kohaliku arengu strateegia elavdamine, et soodustada sidusrühmade teabevahetust ja edendada strateegiat ning toetada potentsiaalseid toetusesaajaid tegevuste väljatöötamisel ja taotluste koostamisel.**

2. *Lõike 1 punktides d ja e osutatud jooksvate kulude ja elavdamise toetus ei tohi olla suurem kui 25% kogukondlikult juhitava kohaliku arengu strateegia raames riigi kantud kulude kogusummast.*

III PEATÜKK

Territoriaalne areng

Artikkel 36

Integreeritud territoriaalsed investeeringud

1. Kui ESFi määruse artikli 12 lõikes 1 *osutatud* linna arengustrateegia või muu territoriaalne strateegia või territoriaalne pakt nõuab integreeritud lähenemisviisi, mis hõlmab investeeringuid *ESFist, ERFist või Ühtekuuluvusfondist* ühe või mitme rakenduskava rohkem kui ühe prioriteetse suuna raames, *võib* meetmed ellu *viia* integreeritud territoriaalse investeeringuna („ITI”).

ITIna võetud meetmeid võib täiendada EAFRDi või EMKFi finantstoetusega.

2. *Kui ITI-d toetatakse ESFi, ERFi või Ühtekuuluvusfondi kaudu, kirjeldatakse asjaomas(t)es rakenduskava(de)s kooskõlas fondispetsiifiliste eeskirjadega ITI kasutamise põhimõtet ning* iga prioriteetse suuna soovituslikku rahaeraldist.

Kui ITI-d täiendatakse EAFRD või EMKFi rahalise toetusega, sätestatakse asjaomases programmis või asjaomastes programmides kooskõlas fondispetsiifiliste eeskirjadega soovituslik eraldiste jaotus ja hõlmatavad meetmed.

3. Liikmesriik või korraldusasutus võib ***kooskõlas fondispetsiifiliste eeskirjadega*** määrata ühe või mitu vahendusasutust, sealhulgas kohalikud asutused, piirkondlikud arendusasutused või valitsusvälised organisatsioonid, kes korraldavad ja rakendavad ITI-t.
4. Liikmesriik või asjaomased korraldusasutused tagavad, et ***programmi või programmide*** seiresüsteem määrab kindlaks ITI-t toetava prioriteetse suuna ***või liidu prioriteedi*** tegevused ja väljundid.

IV JAOTIS
RAHASTAMISVAHENDID

Artikkel 37
Rahastamisvahendid

1. *Euroopa struktuuri- ja investeerimisfonde* võib kasutada rahastamisvahendite toetamiseks ühe või mitme programmi raames, sealhulgas ka siis, kui see on korraldatud fondifondide kaudu, et aidata kaasa eesmärkide saavutamisele, mis on sätestatud prioriteedi raames ■ .

Rahastamisvahendeid *kasutatakse selliste investeeringute toetamiseks, mida peetakse rahaliselt elujõuliseks ja mis ei leia turult piisavaid rahastamisallikaid. Käesoleva jaotise kohaldamisel järgivad korraldusasutus, fondifond ja rahastamisvahendit rakendavad asutused kohaldatavat õigust, eelkõige riigiabi ja riigihankeid käsitlevat õigust.*

I

2. *Rahastamisvahendite toetus põhineb eelhindamistel, mille käigus on kindlaks tehtud tõendid turutõrgete või ebaoptimaalsete olukordade kohta ning avaliku sektori investeeringu vajaduste hinnangulise taseme ja ulatuse kohta, sealhulgas toetatavate rahastamisvahendite tüübid. Sellised eelhindamised hõlmavad järgmist:*

- a) *turutõrgete, mitteoptimaalsete investeerimisolukordade ning poliitikavaldkondade ja valdkondlike eesmärkide investeerimisvajaduste või käsitletavate investeerimisprioriteetide analüüs, eesmärgiga aidata kaasa sellise prioriteedi puhul kehtestatud konkreetsete eesmärkide saavutamisele, mida toetatakse rahastamisvahenditest. Analüüs põhineb kättesaadaval hea tava meetodikal;*
- b) *nende rahastamisvahendite lisaväärtuse hinnang, mida kavatakse Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest toetada, hinnang kooskõla kohta samale turule suunatud teiste avaliku sektori sekkumisvormidega, riigiabi võimalik mõju, kavandatud sekkumise proportsionaalsuse ja turumoonutuste minimeerimise meetmete hinnang;*

- c) *rahastamisvahendi abil potentsiaalselt kaasatavate täiendavate avaliku ja erasektori vahendite hinnanguline suurus toetuse lõppsaaja tasandil (eeldatav võimendav mõju), sealhulgas vajaduse korral hinnanguline vajadus erainvestorite vahendite kaasamiseks makstava soodustasu järele ja selle suurus ja/või mehhanismide kirjeldus, mida kasutatakse sellise soodustasu vajaduse ja suuruse kindlakstegemiseks, näiteks konkureeriv või nõuetekohaselt sõltumatu hindamisprotsess;*
- d) *hinnang samalaadsete vahendite kasutamisest ja liikmesriikide poolt teostatud varasematest eelhindamistest saadud kogemuste ja selle kohta, kuidas neid kogemusi edaspidi rakendada;*
- e) *kavandatud investeerimisstrateegia, sealhulgas artikli 38 tähenduses rakendamiskorra valikute analüüs, pakutavad finantstooted, lõppsaajate sihtrühm ja vajaduse korral kavandatud kombineerimine toetuse vormis rahastamisega;*

- f) eeldatavad tulemused ja kuidas asjaomane rahastamisvahend aitab kaasa prioriteedi konkreetsete eesmärkide ja tulemuste saavutamisele, sealhulgas sellise panuse näitajad;*
- g) sätted, mis võimaldavad eelhindamist vajaduse korral üle vaadata ja ajakohastada sellise eelhindamise alusel rakendatava rahastamisvahendi rakendamise käigus, kui korraldusasutus leiab rakendamisetapi ajal, et eelhindamine ei pruugi enam täpselt kajastada rakendamise ajal kehtivaid turutingimusi.*

3. Lõikes 2 osutatud eelhindamise võib läbi viia etapiviisi. Igal juhul tuleb see lõpule viia enne, kui korraldusasutus otsustab teha programmist makseid rahastamisvahendisse.

Rahastamisvahendeid käsitlevate eelhinnangute tulemuste ja järelduste kokkuvõte avaldatakse kolme kuu jooksul pärast nende lõplikku kinnitamist.

Vastavalt fondispetsiifilistele eeskirjadele esitatakse eelhinnang teavitamise eesmärgil seirekomisjonile.

4. *Kui rahastamisvahenditest toetatakse ettevõtete, sealhulgas VKEde rahastamist, siis on sellise toetuse eesmärk eelkõige uute ettevõtete asutamine, varajase kasvuetapi kapitali, st seemne- ja stardikapitali, arengukapitali või ettevõtte üldise tegevuse tugevdamiseks kapitali andmine või uute projektide elluviimine, uutele turgudele sisenemine või olemasolevate ettevõtete uusarendused, ilma et see mõjutaks kehtivate liidu riigiabi eeskirjade kohaldamist ning kooskõlas fondispetsiifiliste eeskirjadega. Toetus võib sisaldada investeeringuid nii materiaalsesse ja immateriaalsesse varasse kui ka käibekapitali kehtivate liidu riigiabi eeskirjade piires ning eesmärgiga pakkuda stiimuleid erasektorile kui ettevõtete rahastajale. See võib sisaldada ka ettevõtete omandiõiguste üleandmise kulusid, tingimusel et selline üleandmine toimub sõltumatute investorite vahel.*
5. *Rahastamisvahenditest toetatavad investeeringud ei tohi olla investeerimisotsuse kuupäevaks lõpule viidud ega täielikult rakendatud.*
6. *Kui rahastamisvahenditest antakse lõppsaajatele toetust seoses taristuinvesteeringutega, mille eesmärk on toetada linna arengut või linna taaselustamist, või sarnaste taristuinvesteeringutega, mille eesmärk on mitmekesistada mittepõllumajandustegevust maapiirkondades, võib niisugune toetus hõlmata summat, mis on vajalik laenuportfelli ümberkorraldamiseks seoses asjaoluga, et taristu moodustab osa uuest investeeringust, ja mis moodustab kuni 20% rahastamisvahendist investeeringuks antavast programmitoetuse kogusummast.*

7. *Rahastamisvahendeid võib kombineerida toetuste, intressitoetuste ja garantiitasude toetustega. Kui Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest antakse toetust rahastamisvahendite abil ja kombineerituna üheks tegevuseks, kusjuures muud toetusvormid on vahetult seotud rahastamisvahenditega, mis on suunatud samadele lõppsaajatele, sealhulgas tehniline abi, intressitoetused ja garantiitasude toetused, siis kohaldatakse rahastamisvahendite suhtes kehtivaid sätteid nimetatud tegevuse kõigi toetusvormide suhtes. Sellisel juhul järgitakse kehtivaid liidu riigiabi eeskirju ja iga toetusvormi kohta peetakse eraldi arvet.*
8. *Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide rahastamisvahendi toetuse lõppsaajad võivad saada abi ka muude Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide prioriteetide või programmide raames või muust vahendist, mida toetatakse liidu eelarvest kooskõlas kohaldatavate liidu riigiabi eeskirjadega. Sel juhul tuleb pidada arvet iga abiallika üle eraldi ning Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide rahastamisvahendist antav toetus peab olema osa tegevusest, mille rahastamiskõlblikud kulud hoitakse teistest abiallikatest lahus.*

9. *Lõigetes 5 ja 7 osutatud toetuste ja rahastamisvahendite kaudu antav kombineeritud toetus võib, kui kohalduvatest liidu riigiabi eeskirjadest ei tulene teisiti, hõlmata sama kuluartiklit tingimusel, et kõigi toetusevormide kogusumma ei ole suurem asjaomase kuluartikli kogusummast. Toetusi ei kasutata rahastamisvahenditest saadud abi hüvitamiseks. Rahastamisvahendeid ei kasutata toetuste eelrahastamiseks.*
10. *Mitterahalised sissemaksed ei kuulu rahastamisvahendite puhul rahastamiskõlblike kulutuste hulka, välja arvatud juhul, kui sissemakseks on maa või kinnisvara seoses investeeringutega, mille eesmärk on toetada maaelu arengut, linna arengut või linna taaselustamist ning kui maa või kinnisvara moodustab osa investeeringust. Sellised sissemaksed maa või kinnisvara näol on rahastamiskõlblikud, kui artikli 69 lõikes 1 sätestatud tingimused on täidetud.*

11. *Käibemaks ei ole tegevuse rahastamiskõlblik kulu, välja arvatud juhul, kui käibemaks ei ole riigi käibemaksuõiguse alusel tagasi nõutav. Lõppsaajate tehtavate investeeringute puhul ei võeta käibemaksukäsitlust arvesse rahastamisvahendist rahastamiskõlblike kulude kindlaksmääramisel. Kui rahastamisvahendeid kombineeritakse toetustega vastavalt lõikele 7 ja 8, kohaldatakse toetuse suhtes artikli 69 lõiget 3.*
12. *Käesoleva artikli kohaldamisel loetakse kohaldatavateks liidu riigiabi eeskirjadeks need eeskirjad, mis on jõus ajal, kui korraldab asutus või fondifondi rakendav organ teeb lepingu kohaselt programmist makseid rahastamisvahendisse või kui rahastamisvahendist määratakse lepinguga lõppsaajatele programmist tehtavad maksed.*
13. *Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 149 vastu delegeeritud õigusakte, millega sätestatakse täiendavad konkreetsed eeskirjad maa ostmise kohta ning tehnilise abi kombineerimise kohta rahastamisvahenditega.*

Artikkel 38

Rahastamisvahendite rakendamine

1. Artiklit 37 rakendades võivad korraldusasutused anda rahalist toetust järgmistele rahastamisvahenditele:
 - a) liidu tasandil loodud rahastamisvahendid, mida komisjon juhib otse või kaudselt;
 - b) riiklikul, piirkondlikul, riikidevahelisel või piiriülesel tasandil loodud rahastamisvahendid, mida juhib korraldusasutus või mida juhitakse tema alluvuses.
2. ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide*** toetuse osamaks rahastamisvahenditele lõike 1 punkti a alusel paigutatakse eraldi kontodele ning neid kasutatakse vastava ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi*** eesmärkide kohaselt, et toetada meetmeid ja lõppsaajaid vastavalt programmi või programmidega, millest taolisi toetuse osamaksu tehakse.

Esimeses lõigus osutatud rahastamisvahenditesse makstava rahalise osaluse suhtes kohaldatakse käesolevat määrust, kui nende suhtes ei kehti sõnaselgelt sätestatud erand.

Teine lõik ei piira rahastamisvahendite kehtestamist ja toimimist reguleerivate finantsmääruse eeskirjade kohaldamist, välja arvatud juhul, kui kõnealused eeskirjad on vastuolus käesoleva määruse sätetega – sel juhul on ülimuslik käesolev määrus.

3. Lõike 1 punktist b lähtuvate rahastamisvahendite puhul võib korraldusasutus anda rahalist toetust järgmistele rahastamisvahenditele:
- a) rahastamisvahendid, mis vastavad standardtingimustele, mille komisjon kehtestab vastavalt käesoleva lõike teisele lõigule;
 - b) olemasolevad või äsja loodud rahastamisvahendid, mis on kavandatud konkreetselt *vastava prioriteediga seotud kindlate eesmärkide saavutamiseks*.

I

Komisjon võtab vastu rakendusaktid, mis käsitlevad standardtingimusi, millele esimese lõigu punkti a kohased rahastamisvahendid peavad vastama. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 150 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

4. Lõike 1 punktis b osutatud rahastamisvahendeid toetades võib korraldusasutus:

- a) investeerida selliste olemasolevate või äsja loodud õigussubjektide (kaasa arvatud õigussubjektid, mida rahastatakse ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest***) kapitali, kes on pühendunud rahastamisvahendite rakendamisele kooskõlas vastavate ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide*** eesmärkidega ning täidavad rakendamisega seotud ülesandeid; toetus taoliste õigussubjektidele piirdub summadega, mida on vaja käesoleva määruse eesmärkidele vastavate uute ***investeeringute*** rakendamiseks ***kooskõlas artikliga 37***;
- b) delegeerida rakendusülesanded:
- i) EIPle;
 - ii) rahvusvahelistele finantsinstitutsioonidele, milles liikmesriigil on osalus, või liikmesriigis asutatud finantsinstitutsioonidele, mille eesmärk on saavutada avalike huvidega seotud sihid ■ avaliku sektori asutuse seire all;
 - iii) avalik-õiguslikule või eraõiguslikule isikule ■ või

- c) võtta rakendusülesandeid enda peale, juhul kui rahastamisvahendid koosnevad ainult laenudest või tagatistest. *Sellisel juhul loetakse korraldusasutus artiklis 2 määratletud toetusesaajaks.*

Rahastamisvahendi rakendamisel tagavad esimese lõigu punktides a, b ja c osutatud asutused kohaldatava õiguse järgimise, sealhulgas Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide, riigiabi ja riigihangete suhtes kohaldatavate eeskirjade ning rahapesu tõkestamist, terrorismivastast võitlust ja maksupettuse vastast võitlust käsitlevate standardite ning kohaldatavate õigusaktide järgimise. Nimetatud asutused ei tohi asuda territooriumidel, kus ei tehta liiduga koostööd rahvusvaheliselt kokkulepitud maksustandardite rakendamise valdkonnas, neil ei tohi olla ärisuhteid sellistel territooriumidel asuvate üksustega ning nad sätestavad sellised nõuded valitud finantsvahendajatega sõlmitavates lepingutes.

I

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 149 vastu delegeeritud õigusakte, millega kehtestatakse täiendavad erieeskirjad rahastamisvahendeid rakendavate asutuste rolli, kohustuste ja vastutuse kohta, mis on seotud valikukriteeriumide ja toodetega, mida võib rahastamisvahendite abil anda vastavalt artiklile 37. Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti ja nõukogu kõnealustest delegeeritud õigusaktidest samaaegselt

*... **

5. Lõike 4 *esimese lõigu* punktides a ja b osutatud asutused võivad fondifondide **■** rakendamisel delegeerida rakendamise osaliselt edasi finantsvahendajatele, tingimusel, et need isikud tagavad oma vastutusel, et finantsvahendajad vastavad finantsmääruse *artikli 140 lõigetes 1, 2 ja 4* kehtestatud kriteeriumidele. Finantsvahendajad valitakse avatud, läbipaistva, proportsionaalse ja mittediskrimineeriva menetluse alusel, vältides huvide konflikte.

*

Väljaannete talitus: palun lisada kuupäev, mis saabub nelja kuu möödudes käesoleva määruse vastuvõtmisest.

6. Lõike 4 esimese lõigu punktis b osutatud **asutused**, kellele rakendusülesanded on usaldatud, avavad enda ja korraldusasutuse nimel usalduskontod **või loovad finantseerimisasutuses eraldiseisva rahastamisblokina rahastamisvahendi. Eraldi rahastamisbloki puhul peetakse programmist rahastamisvahendisse investeeritud vahendite üle eraldi arvestust ja eristada neid finantseerimisasutuse muudest olemasolevatest vahenditest. Usalduskontodel hoitavaid varasid ja selliseid eraldi rahastamisblokke** hallatakse kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega, järgides asjakohaseid usaldatavusnormatiive, ja neil peab olema asjakohane likviidsus.
7. **Kui rahastamisvahendit rakendatakse vastavalt lõike 4 esimese lõigu punktidele a ja b, sõltuvalt rahastamisvahendi rakendamise struktuurist, kehtestatakse programmidest rahastamisvahenditesse tehtavate maksete tingimused rahastamislepingutes kooskõlas III lisaga järgmistel tasanditel:**
- a) **korraldusasutuse nõuetekohaselt volitatud esindajate ja fondifondi rakendava asutuse vahel, kui see on asjakohane, ning**

- b) korraldusasutuse nõuetekohaselt volitatud esindajate või fondifondi rakendava asutuse, kui see on asjakohane, ning rahastamisvahendit rakendava asutuse vahel.*
- 8. Lõike 4 esimese lõigu punkti c kohaselt rakendatavate rahastamisvahendite puhul kehtestatakse programmidest rahastamisvahenditesse tehtavate maksete tingimused vastavalt IV lisale strateegiadokumendis, mille vaatab läbi seirekomisjon.*
- 9. Riikide avaliku ja erasektori makseid, sealhulgas vajadusel artikli 37 lõikes 10 osutatud mitterahalisi sissemakseid, võib teha fondifondi, rahastamisvahendi või lõppsaaajate tasandil kooskõlas fondispetsiifiliste eeskirjadega.*

10. Komisjon võtab vastu **rakendusaktid**, milles sätestatakse ühetaolised tingimused **lõike 4 esimeses lõigus osutatud** asutuste poolt hallatavate **programmist tehtavate maksete** ülekandmise ja haldamise üksikasjaliku **korra kohta**. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 150 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 39

ERFi ja EAFRD-i osalus piiristamata garantiide ja väärtpaberistamises seisnevates ühistes rahastamisvahendites VKEde kasuks, mida viib ellu EIP

1. Käesolevas artiklis käsitatakse laenurahana laene, liisingut ja garantiisid.
2. Liikmesriigid võivad ERFi ja EAFRD-d kasutada rahalise osaluse maksmiseks käesoleva määruse artikli 38 lõike 1 punktis a osutatud rahastamisvahenditesse, mida juhib kaudselt komisjon ja mille rakendamine on finantsmääruse artikli 58 lõike 1 punkti c alapunkti iii ja artikli 139 lõike 4 kohaselt tehtud järgmiste tegevustega seoses ülesandeks EIP-le:
 - a) piiristamata garantiid, mille abil vähendatakse finantsvahendajate kapitalinõudeid rahastamiskõlblike VKEde uute laenuvahendite rahastamise portfelli jaoks kooskõlaskäesoleva määruse artikli 37 lõikega 4;

b) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) nr 575/2013¹ artikli 4 lõike 1 punktis 61 määratletud väärtpaberistamine järgmistel juhtudel:

- i) olemasolevad laenuvahendite rahastamise portfellid VKEde ja muude ettevõtete jaoks kus on vähem kui 500 töötajat;*
- ii) uued laenuvahendite rahastamise portfellid VKEde jaoks.*

Käesoleva lõike esimese lõigu punktides a ja b osutatud rahaline osalus aitab kaasa seal mainitud portfelli madalama nõudeõiguse järguga ja/või keskmise nõudeõiguse järguga väärtpaberistamise seeriale, kui asjaomane finantsvahendaja säilitab piisava osa portfelli riskist vähemalt võrdväärse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2013/36/EL² ja (EL) nr 575/2013 sätestatud riski säilitamise nõudele, et tagada intresside nõuetekohane vastavus. Käesoleva lõike esimese lõigu punktis b osutatud väärtpaberistamise puhul on finantsvahendaja kohustatud looma rahastamiskõlblike VKEde jaoks vastavalt käesoleva määruse artikli 37 lõikele 4 uue laenuraha.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013 krediitiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/36/EL, mis käsitleb krediitiasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediitiasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT L 176, 27.6.2013, lk 338).

Iga liikmesriik, kes kavatseb sellistes rahastamisvahendites osaleda, teeb osamaksu, mis vastab VKEde laenurahastamise vajadusele asjaomases liikmesriigis ja hinnangulisele nõudlusele sellise VKEde laenurahastamise järele, võttes arvesse lõike 4 esimese lõigu punktis a osutatud eelhindamist, ja mis ei ületa mingil juhul 7 % Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ja EAFRD eraldisest liikmesriigile. Kõikide osalevate liikmesriikide ERFi ja EAFRDsse tehtavate osamaksude kogusumma ei või ületada maksimaalset summat, mis on 8 500 000 000 eurot (2011. aasta hindades).

Kui komisjon leiab EIPga konsulteerides, et minimaalne koguosamaks vahendis, mis moodustub kõigi osalevate liikmesriikide rahalise osaluse summast, ei ole piisav, võttes nõuetekohaselt arvesse lõike 4 esimese lõigu punktis a osutatud eelhindamises määratletud minimaalset kriitilist massi, siis rahastamisvahendi rakendamine lõpetatakse ning osamaksud tagastatakse liikmesriikidele.

Kui liikmesriik ja EIP ei suuda jõuda kokkuleppele käesoleva artikli lõike 4 esimese lõigu punktis c osutatud rahastamislepingu tingimustes, esitab liikmesriik taotluse lõike 4 esimese lõigu punktis b osutatud programmi muutmiseks ning jaotab rahalise osaluse ümber teiste programmide ja prioriteetide vahel vastavalt valdkondliku kontsentreerumise nõuetele.

Kui lõike 4 esimese lõigu punktis c osutatud asjaomase liikmesriigi ja EIP vahelises rahastamislepingus sätestatud vahendisse liikmesriigi poolt tehtava panuse lõpetamise tingimused on täidetud, esitab liikmesriik taotluse lõike 4 esimese lõigu punktis b osutatud programmi muutmiseks ning jaotab järelejäänud rahalise osaluse ümber teiste programmide ja prioriteetide vahel vastavalt valdkondliku keskendumise nõuetele.

Kui liikmesriigi osalemine rahastamisvahendis on lõppenud, esitab asjaomane liikmesriik taotluse programmi muutmiseks. Kui kasutamata kulukohustused vabastatakse, tehakse need taas kättesaadavaks asjaomasele liikmesriigile ümberpaigutamiseks teiste programmide ja prioriteetide vahel vastavalt valdkondliku kontsentreerumise nõuetele.

3. *Lõikes 2 osutatud rahastamisvahendiga seoses finantsvahendaja poolt uue portfelli loomise tagajärjel uut laenuraha saavaid VKEsid käsitatakse asjaomasesse rahastamisvahendisse tehtud ERFi ja EAFRD osamaksu lõppsaaajatena.*
4. *Lõikes 2 osutatud rahaline osalus peab vastama järgmistele tingimustele:*
 - a) *erandina artikli 37 lõike 2 nõuetest põhineb see ühel EIP ja komisjoni poolt liidu tasandil tehtud eelhindamisel;*

Eelhindamine hõlmab pangalaenude rahastamist ja VKEsid puudutavatest olemasolevatest andmeallikatest lähtudes muu hulgas analüüsi, mis käsitleb VKEde rahastamisvajadust liidu tasandil, VKEde rahastamistingimusi ja -vajadusi ning VKEde rahastamise erinevust liikmesriikide kaupa, VKE sektori majandus- ja finantsolukorra ülevaadet liikmesriigi tasandil, osamaksete kogusumma minimaalset kriitilist massi, selliste osamaksete tulemusena tekkivat hinnangulist laenu kogumahtu ja lisandväärtust;

- b) seda teeb iga osalev liikmesriik osana ühest eriotstarbelisest riiklikust programmist ERFi ja EAFRD rahalise osaluse kohta, millega toetatakse artikli 9 esimese lõigu punktis 3 esitatud valdkondlikku eesmärki;*
- c) see peab vastama iga osaleva liikmesriigi ja EIP vahel sõlmitavas rahastamislepingus osutatud tingimustele, mis hõlmavad muu hulgas järgmist:*
 - i) EIP ülesanded ja kohustused, sh tasustamine;*
 - ii) minimaalne finantsvõimendus, mis tuleb saavutada selgelt määratletud vahetähtaegadeks artikli 65 lõikes 2 osutatud rahastamiskõlblikkusperioodi jooksul;*

- iii) uue laenurahastamise tingimused;*
- iv) rahastamiskõlbmatute tegevustega seotud sätted ja erandi tegemise kriteeriumid;*
- v) maksete ajakava;*
- vi) trahvid finantsvahendajatele nõuete täitmata jätmise puhul;*
- vii) finantsvahendajate valimine;*
- viii) seire, aruandlus ja audit;*
- ix) nähtavus;*
- x) lepingu lõpetamise tingimused.*

Vahendi rakendamiseks sõlmib EIP lepingulised suhted valitud finantsvahendajatega;

- d) juhul kui punktis c osutatud rahastamislepingut ei sõlmita kuue kuu jooksul alates punktis b osutatud programmi vastuvõtmisest, on liikmesriigil õigus jaotada rahaline osalus ümber teiste programmide ja prioriteetide vahel vastavalt valdkondliku keskendumise nõuetele.*

Käesoleva artikli rakendamiseks ühetaoliste tingimuste kehtestamiseks võtab komisjon vastu rakendusakti, milles sätestatakse esimese lõigu punktis c osutatud rahastamislepingu näidisvormi. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artiklis 150 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

5. *Iga osalev liikmesriik peab saavutama lõike 4 esimese lõigu punktis c osutatud rahastamislepingus esitatud vahetähtaegadeks minimaalse finantsvõimenduse, mida arvutatakse finantsvahendajate poolt rahastamiskõlblikele VKEdele loodava laenuraha ning asjaomase liikmesriigi poolt ERFi ja EARFD rahastamisvahenditesse tehtava osamaksu suhtena. Selline minimaalne finantsvõimendus võib osalevates liikmesriikides olla erinev.*

Kui finantsvahendaja ei saavuta käesoleva artikli lõike 4 esimese lõigu punktis c osutatud rahastamislepingus esitatud minimaalset finantsvõimendust, peab ta lepingust tulenevate kohustuste tõttu maksma trahvi osaleva liikmesriigi kasuks kooskõlas rahastamislepingus esitatud tingimustega.

Finantsvahendaja suutmatus saavutada rahastamislepingus esitatud minimaalne finantsvõimendus ei mõjuta välja antud garantiisid ega asjaomaseid väärtpaberistamise alaseid tehinguid.

6. *Erandina artikli 38 lõike 2 esimesest lõigust võib käesoleva artikli lõikes 2 osutatud rahalist osalust hoiustada eraldi arvetel liikmesriikide kaupa või, kui kaks või enam osalevat liikmesriiki annavad selleks oma nõusoleku, ühtsel arvel, mis hõlmab kõiki selliseid liikmesriike ja mida kasutatakse kooskõlas nende programmide konkreetsete eesmärkidega, kust tuleb rahaline osalus.*
7. *Erandina artikli 41 lõigetest 1 ja 2 seoses käesoleva artikli lõikes 1 osutatud rahalise osalusega tehakse liikmesriigi maksetaotlus komisjonile, võttes aluseks 100% summadest, mida liikmesriik peab maksma EIP-le kooskõlas käesoleva artikli lõike 4 esimese lõigu punktis c osutatud rahastamislepingus määratud ajakavaga. Maksetaotlused põhinevad EIP nõutud summadel, mida peetakse vajalikuks, et katta järgmise kolme kuu jooksul garantiilepingute või väärtpaberistamise tehingute lõpuleviimisega seotud kohustusi. Liikmesriikide maksed EIP-le tehakse viivitamata ning igal juhul enne, kui EIP on kohustused võtnud.*

8. *Programmi lõppemisel on rahastamiskõlblikeks kuludeks rahastamisvahendisse tehtud programmimaksete kogusumma, mis vastab:*
- a) *käesoleva artikli lõike 2 esimese lõigu punktis a osutatud tegevuste puhul artikli 42 lõike 3 esimese lõigu punktis b osutatud vahenditele;*
 - b) *käesoleva artikli lõike 2 esimese lõigu punktis b osutatud tegevuste puhul väärtpaberistamistehingute tulemusena saadud uue laenurahastamise kogusummale, mis makstakse rahastamiskõlblikele VKEdele või nende kasuks artikli 65 lõikes 2 osutatud rahastamiskõlblikkusperioodil.*
9. *Artiklite 44 ja 45 kohaldamisel käsitatakse realiseerimata garantiisid ning summasid, mis on tagasi saadud seoses vastavate piiristamata garantiide ja väärtpaberistamise tehingutega, vahenditena, mis tuleb rahastamisvahenditele tagasi maksta.*
- Rahastamisvahendite tegevuse lõpetamisel tagastatakse likvideerimise netojaotis pärast selliste kulude, tasude ja maksete mahaarvamist, mis tuleb maksta tähtsuse järjekorras ERFi ja EARFD rahalisele osalusele eelnevatele võlausaldajatele, asjaomastele liikmesriikidele võrdeliselt nende rahastamisvahendile eraldatud rahalise osalusega.*

10. Artikli 46 lõikes 1 osutatud aruanne sisaldab järgmisi täiendavaid elemente:
- a) *ERFi ja EAFRD toetuse kogusumma, mis maksti rahastamisvahendisse seoses piiristamata garantiidega või väärtpaberistamise alaste tehingutega programmist ja prioriteedist või meetmest;*
 - b) *edusammud uue laenuraha loomisel kooskõlas artikli 32 lõikega 3 rahastamiskõlblike VKEde jaoks.*
11. *Olenemata artikli 93 lõikest 1, võib käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud rahastamisvahenditele eraldatud vahendeid kasutada uue VKE laenuraha loomiseks kogu liikmesriigi territooriumil, sõltumata piirkonnakategoriatest, kui käesoleva artikli lõike 4 esimese lõigu punktis c osutatud rahastamislepingus ei ole ette nähtud teisiti.*
12. *Artiklit 70 ei kohaldata programmide suhtes, mis on loodud käesoleva artikli kohaste rahastamisvahendite rakendamiseks.*

■ Rahastamisvahendite *juhtimine ja kontroll*

1. *Asutused, kes on ERFi, Ühtekuuluvusfondi, ESFi ja EMKFi puhul määratud käesoleva määruse artikli 124a kohaselt ning EAFRDi puhul EAFRD määruse artikli 72 kohaselt,* ei tee kohapealseid kontrolle tegevustele, mis hõlmavad artikli 38 lõike 1 punkti a alusel rakendatavaid rahastamisvahendeid. Nimetatud määratud asutused saavad korrapäraseid kontrolliaruandeid asutustelt, kellele on usaldatud rahastamisvahendite rakendamine.
2. Programmide auditeerimise eest vastutavad organid ei tohi teostada auditeid artikli 38 lõike 1 punkti a alusel rakendatud rahastamisvahendeid hõlmavate tegevuste kohta ega nende rahastamisvahenditega seotud juhtimis- ja kontrollisüsteemide kohta. Nad saavad korrapäraseid kontrolliaruandeid audiitoritelt, kes on määratud lepingutes, millega rahastamisvahendid on loodud.

3. *Programmide auditi eest vastutavad asutused võivad korraldada auditi lõppsaajate tasandil ainult siis, kui esineb üks või mitu järgmistest olukordadest:*

- a) *tõendavad dokumendid, mis annavad tõendust selle kohta, et lõppsaajad said rahastamisvahendist toetust ja et seda kasutati ettenähtud otstarbel kooskõlas kohaldatava õigusega, ei ole kättesaadavad korraldusasutuse tasandil või nende asutuste tasandil, kes rakendavad rahastamisvahendeid;*
- b) *on tõendeid, et korraldusasutuse või rahastamisvahendeid rakendavate asutuste tasandil kättesaadavad dokumendid ei kajasta antud toetuse tõest ja täpset olukorda.*

4. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 149 vastu delegeeritud akte, mis käsitlevad artikli 38 lõike 1 *punktis b osutatud* rahastamisvahendite juhtimist ja kontrolli, *sealhulgas kontrolle, mida teostavad korraldus- ja auditeerimisasutused, tõendavate dokumentide säilitamise korda, tõendavates dokumentides esitatavaid andmeid ning juhtimise, kontrolli ja auditeerimise korda. Komisjon teavitab nendest delegeeritud aktidest samaaegselt Euroopa Parlamenti ja nõukogu ...* ^{*}.
5. *Rahastamisvahendeid rakendavad asutused vastutavad selle eest, et tõendavad dokumendid oleksid kättesaadavad ega kehtesta lõppsaajatele andmete säilitamise nõudeid, mis ületavad nende kohustuse täitmiseks vajalikud nõuded.*

^{*} *Väljaannete talitus: palun sisestada kuupäev, mis saabub nelja kuu möödudes käesoleva määruse jõustumisest.*

Artikkel 41

Maksetaotlused, sealhulgas rahastamisvahenditega seotud kulud

1. Artikli 38 lõike 1 punktis a osutatud rahastamisvahendite *ja artikli 38 lõike 1 punktis b osutatud rahastamisvahendite puhul, mida rakendatakse kooskõlas artikli 38 lõike 4 punktidega a ja b, tehakse etapiviisilised vahemaksete taotlused programmimakseteks, mida makstakse rahastamisvahendisse artikli 65 lõikes 2 sätestatud rahastamiskõlblikkusperioodi ("rahastamiskõlblikkusperiood") jooksul kooskõlas järgmiste tingimustega:*

- a) *programmist rahastamisvahendisse tehtava makse suurus rahastamiskõlblikkusperioodi jooksul esitatud igal vahemaksetaotlusel ei tohi ületada 25% programmist vastava rahastamislepingu alusel rahastamisvahendi jaoks eraldatud maksete kogusummat, mis vastab kuludele artikli 42 lõike 1 punktide a, b ja d tähenduses ja mille maksmist eeldatakse rahastamiskõlblikkusperioodi jooksul. Pärast rahastamiskõlblikkusperioodi esitatud vahemaksetaotlused hõlmavad artikli 42 tähenduses rahastamiskõlblike kulude kogusummat;*

- b) iga käesoleva lõike punktis a osutatud vahemakse taotlus võib sisaldada kuni 25% riikliku kaasrahastamise kogusummast, nagu on osutatud artikli 38 lõikes 9, mis oodatavalt makstakse rahastamisvahendisse või lõppsaaja tasandil kuludeks artikli 42 lõike 1 punktide a, b ja d tähenduses rahastamiskõlblikkusperioodi jooksul;*
- c) rahastamiskõlblikkusperioodi jooksul esitatud korduvad vahemaksete taotlused tehakse ainult:*
- i) teiseks vahemaksetaotluseks, kui vähemalt 60% esimeses vahemaksete taotluses sisalduvast summast on kulutatud rahastamiskõlbliku kuluna artikli 42 lõike 1 punktide a, b ja d tähenduses;*
 - ii) kolmandaks ja järgnevateks vahemaksetaotlusteks, kui vähemalt 85% eelmistes vahemaksetaotlustes sisalduvatest summadest on kulutatud rahastamiskõlbliku kuluna artikli 42 lõike 1 punktide a, b ja d tähenduses;*

- d) *igas vahemakse taotluses, mis sisaldab rahastamisvahendiga seotud kulusid, tuuakse eraldi välja rahastamisvahendisse makstud programmimaksete kogusumma ja artikli 42 lõike 1 punktide a, b ja d tähenduses rahastamiskõlblike kuludena makstud summad.*

Programmi lõpetamisel sisaldab makse ja lõppmakse taotlus rahastamiskõlblike kulude kogusummat, nagu on osutatud artiklis 42.

2. Artikli 38 lõike 1 punktis b osutatud ja kooskõlas artikli 38 lõike 4 *punktiga c* rakendatavate rahastamisvahendite puhul *sisaldavad vahemaksetaotlused ja lõppmaksetaotlus maksete kogusummat, mille korraldusasutus on maksnud* lõppsaaajatesse investeringute tegemiseks, *nagu on osutatud artikli 42 lõike 1 punktides a ja b.*

I

3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 149 vastu delegeeritud õigusakte, millega kehtestatakse *eeskirjad*, mis käsitlevad rahastamisvahenditele *tehtavate* maksete tühistamist ning *järgnevaid* maksetaotluste *kohandamisi*.
4. *Käesoleva artikli rakendamiseks ühetaoliste tingimuste kehtestamiseks võtab komisjon rakendusaktide teel vastu näidised, mida kasutatakse koos maksetaotlustega rahastamisvahendeid puudutava täiendava teabe esitamisel komisjonile. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 150 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.*

Artikkel 42

Rahastamiskõlblikud kulud lõpetamisel

1. Programmi lõpetamisel peavad rahastamisvahendi rahastamiskõlblikud kulud vastama *programmist tehtud maksete* kogusummale, mis on rahastamiskõlblikkusperioodi jooksul rahastamisvahendist tegelikult makstud või – garantiide puhul – mille suhtes on tegelikult võetud kulukohustusi, ning mis vastab järgmistele summadele:
 - a) maksed lõppsaajatele *ja artikli 37 lõikes 7 osutatud juhtudel maksed lõppsaajate kasuks*;

- b) garantiilepingutele eraldatud vahendid, mis on veel välja maksmata või juba välja makstud ning mis on ette nähtud selleks, et tasuda võimalikke garantiihüvitisi kahjude eest, mis on arvatatud mõistliku riskide eelhindamise alusel, mis hõlmab mitut uute laenudega või muid riske kandvate investeeringutega koormatud summat uute investeeringute jaoks lõppsaajasse;
- c) kapitaliseeritud intressitoetused või garantiitasude toetused, mida makstakse kuni 10-aastaseks perioodiks pärast rahastamiskõlblikkusperioodi, mida kasutatakse kombineerituna rahastamisvahenditega, mis kantakse spetsiaalselt sel otstarbel loodud tinghoiukontole tegelikuks väljamaksmiseks pärast rahastamiskõlblikkusperioodi, kuid mis on seotud laenude ja teisi riske kandvate investeeringutega, mis makstakse välja investeeringuteks lõppsaajatesse rahastamiskõlblikkusperioodi jooksul;

- d) seoses rahastamisvahendiga tehtud halduskulude või haldustasude maksete hüvitamine.

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 149 vastu delegeeritud õigusakte, ***milles on sätestatud erieeskirjad***, mis käsitlevad ***esimese lõigu punktis c osutatud*** intressitoetuste ja garantiitasude toetuste iga-aastaste osamaksude kapitaliseerimise süsteemi loomist.

2. Kui tegemist on omakapitaliinstrumentidega või mikrokrediidiga, võib kapitaliseeritud halduskulusid või -tasusid, mis kuuluvad tasumisele kõige rohkem ***kuue*** aasta jooksul pärast rahastamiskõlblikkusperioodi ning on seotud investeringutega lõppsaajatesse, mis on tehtud nimetatud rahastamiskõlblikkusperioodi jooksul ja mida ei saa hõlmata **■** artikli 44 ***või artikli 45*** sätetega, pidada rahastamiskõlblikeks kuludeks, kui need on makstud spetsiaalselt selleks loodud tinghoiukontole.

3. *Kui tegemist on omakapitaliinstrumentidega, mis on suunatud artikli 37 lõikes 4 osutatud ettevõtetele ja mille artikli 38 lõike 7 punktis b osutatud rahastamisleping allkirjastati enne 31. detsembrit 2017, ja mis investeerisid artikli 55 lõikes 2 sätestatud rahastamiskõlblikkusperioodi lõpuks vähemalt 55% asjakohases rahastamislepingus määratud programmivahenditest, võib piiratud hulka makseid investeeringuteks lõppsaajatesse, mida tuleb teha ajavahemiku jooksul, mis ei ületa nelja aastat pärast rahastamiskõlblikkusperioodi lõppu, pidada rahastamiskõlblikeks kuludeks, kui need on makstud spetsiaalselt selleks loodud tinghoiukontole, juhul kui kõiki riigiabi eeskirju on järgitud ning kõik järgnevalt esitatud tingimused on täidetud.*

Tinghoiukontole makstud summa:

- a) *võetakse kasutusele ainult jätkuinvesteeringuteks lõppsaajatesse, kes said rahastamisvahendist rahastamiskõlblikkusperioodi jooksul algsed omakapitaliinvesteeringud, mis on veel täielikult või osaliselt välja maksmata;*

- b) võetakse kasutusele ainult jätkuinvesteeringuteks, mida tehakse kooskõlas turustandarditega ja turustandarditele vastavate lepinguliste tingimustega ning mis piirduvad erasektori kaasinvesteeringute stimuleerimiseks minimaalselt vajalike summadega, tagades samal ajal sihtettevõtete jätkuva rahastamise, et investeeringutest saaksid kasu nii avaliku kui ka erasektori investorid;*
- c) ei tohi ületada 20 % lõike 1 esimese lõigu punktis a osutatud omakapitalil põhineva rahastamisvahendi rahastamiskõlblikest kuludest, millest on maha arvatud rahastamiskõlblikkusperioodi jooksul sellesse omakapitalil põhinevasse rahastamisvahendisse tagastatud kapitalivahendite ülemmäär ja tulud.*

Tinghoiukontole makstud summasid, mis on kasutamata esimeses lõigus osutatud perioodi jooksul lõppsaajatesse tehtavateks investeeringuteks, kasutatakse vastavalt artiklile 45.

4. Vastavalt lõigetele 1 ja 2 **avalikustatud** rahastamiskõlblikud kulud ei ületa järgmist summat:

- a) ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest lõigetes 1 ja 2 nimetatud eesmärkidel*** makstud toetuse kogusumma ning
- b) vastav riiklik kaasfinantseering.

I

5. ***Käesoleva artikli lõike 1 esimese lõigu punktis d ja lõikes 2 nimetatud halduskulud ja -tasud võib sisse nõuda fondifondi rakendav asutus või artikli 38 lõike 4 punktide a ja b kohased rahastamisvahendeid rakendavad asutused ning need ei tohi ületada käesoleva artikli lõikes 6 osutatud delegeeritud õigusaktis määratud künniseid. Halduskulud hõlmavad otseseid või kaudseid kuluartikleid, mis hüvitatakse kulusid tõendavate dokumentide alusel, haldustasude puhul viidatakse aga osutatud teenuste eest makstavale kokkulepitud hinnale, mis vajaduse korral kehtestatakse turukonkurentsi põhjal. Halduskulud ja -tasud tuginevad tulemuspõhisele arvutusmetoodikale.***

Halduskulud ja -tasud võivad sisaldada korraldustasusid. Kui korraldustasud või osa neist nõutakse sisse lõppsaaajatelt, ei deklareerita neid rahastamiskõlblike kuludena.

Halduskulud ja -tasud, sealhulgas enne asjaomase rahastamislepingu allkirjastamist rahastamisvahendiga seotud ettevalmistustöö eest kantud kulud, on rahastamiskõlblikud alates asjaomase rahastamislepingu allkirjastamise kuupäevast.

6. *Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 149 vastu delegeeritud õigusakte, millega kehtestatakse erieeskirjad halduskulude ja -tasude arvestamise kriteeriumide kohta tulemuste ja kohaldatavate künniste põhjal ning omakapitaliinstrumentide ja mikrokrediidi puhul kapitaliseeritud halduskulude või -tasude hüvitamise eeskirjad.*

Artikkel 43

Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide toetusest rahastamisvahendile tekkiv intress ja muud tulud

1. Rahastamisvahenditele ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest*** makstud toetus pannakse liikmesriikides asuvate rahandusasutuste kontodele ning ***seda võidakse*** tähtajaliselt ***investeerida kooskõlas*** usaldusväärse finantsjuhtimise ***põhimõttega***.
2. Intresse ja muid tulusid, mis lisanduvad ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest*** rahastamisvahenditesse makstud toetusele, kasutatakse samal otstarbel (***sealhulgas rahastamisvahendi halduskulude hüvitamiseks või haldustasude maksmiseks vastavalt artikli 42 lõike 1 esimese lõigu punktile d ning artikli 42 lõike 2 kohaselt makstavateks kuludeks***, nagu algset ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest*** saadud toetust, ***kas sama rahastamisvahendi raames või pärast rahastamisvahendi tegevuse lõpetamist muudes rahastamisvahendites või toetusvormides kooskõlas prioriteedi raames ette nähtud konkreetsete eesmärkidega kuni rahastamiskõlblikkusperioodi lõpuni***.
3. Korraldusasutus peab tagama, et intresside ja muude tulude kasutamise üle peetakse piisavat arvestust.

Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest saadud toetusele lisanduvate vahendite uuesti kasutamine kuni ***rahastamiskõlblikkusperioodi lõpuni***

1. Rahastamisvahenditele investeringutest või tagatislepingutele määratud vabanenud vahenditest tagasi makstud ***vahendeid, sealhulgas kapitali tagasimaksed ning tulud ja muud sissetulekud või kasum, nagu intress, garantiitasud, dividendid, kapitalikasum või mis tahes muu investeringutest tulenev tulu***, mis lisanduvad ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest*** saadud toetusele, kasutatakse uuesti ***vajaliku summa ulatuses ja asjaomastes rahastamislepingutes kokku lepitud järjekorras järgmistel eesmärkidel:***

I

- a) ***edasised investeringud*** sama või muu rahastamisvahendi kaudu kooskõlas ***prioriteedi raames ette nähtud konkreetsete*** eesmärkidega.
- b) ***vajaduse korral*** soodustasu ***erainvestoritele või avaliku sektori*** investoritele, kes toimivad vastavalt turumajanduse põhimõttele ja pakuvad ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest*** rahastamisvahendile antavale toetusele vastuseks vahendeid või kaasinvesteeringud lõppsaajate tasandil;

- c) *vajaduse korral* seoses rahastamisvahendiga tehtud halduskulude ja haldustasude maksete hüvitamine.

Esimese lõigu punkti b kohase soodustasu vajadus ja tase tehakse kindlaks eelhindamisega. Soodustasu ei tohi olla suurem erasektori vahendite kaasamise stiimulite loomiseks vajalikust ja sellega ei kompenseerita ülemääraselt erainvestoreid ega avaliku sektori investoreid, kes toimivad vastavalt turumajanduse põhimõttele. Intresside vastavus tagatakse riskide ja kasumi nõuetekohase jagamise abil ning see peab toimuma tavapäraste äripõhimõtete alusel ja kooskõlas liidu riigiabi eeskirjadega.

2. Korraldusasutus peab tagama, et **lõikes 1** osutatud vahendite ja muude tulude kasutamise üle peetakse piisavat arvestust.

■ Vahendite kasutamine pärast *rahastamiskõlblikkusperioodi lõppu*

Liikmesriigid võtavad vastu vajalikud meetmed, et tagada tagasimakstavate rahastamisvahendite, *sealhulgas põhiosa tagasimaksete* ja kasumi ning muude sissetulekute või tulude, *mis on tekkinud vähemalt kaheksa-aastase perioodi jooksul pärast rahastamiskõlblikkusperioodi lõppu, mis lisanduvad Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide toetusele vastavalt artiklile 37,* kasutamine kooskõlas programmi *või programmide* eesmärkidega *kas sama rahastamisvahendi või, kõnealuste ressursside eraldamisel rahastamisvahendi koosseisust, muude rahastamisvahendite raames, mõlemal juhul tingimusel, et turutingimuste hindamine näitab jätkuvat vajadust selliste investeeringute järele, või muude toetuste raames.*

Artikkel 46

Aruandlus rahastamisvahendite rakendamise kohta

1. Korraldusasutus saadab komisjonile rahastamisvahendi alla kuuluvaid tegevusi hõlmava eriaruande rakendamise aastaaruande lisana.
2. Lõikes 1 osutatud eriaruanne sisaldab iga rahastamisvahendi kohta järgmist teavet:
 - a) andmed programmi ja selle prioriteedi ***või meetme*** kohta, mille kaudu ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest*** abi antakse;
 - b) rahastamisvahendi ja rakenduskorra kirjeldus;
 - c) andmed asutuste kohta, ***kes rakendavad rahastamisvahendeid või kes rakendavad fondifonde artikli 38 lõike 1 punkti a ja artikli 38 lõike 4 punktide a, b ja c kohaselt, ning artikli 38 lõikes 6 osutatud finantsvahendajate kohta***;

- d) *programmist rahastamisvahendisse tehtud maksete kogusumma* prioriteetide või meetmete kaupa;
- e) rahastamisvahendist lõppsaajatele *või lõppsaajate kasuks* makstud või tagatislepingutega *lõppsaajate investeeringuteks ja kantud halduskuludeks või makstud haldustasudeks* määratud toetuse kogusumma ■ programmi ja prioriteedi või meetme kaupa;
- f) rahastamisvahendi *tulemuslikkus, sealhulgas edusammud selle loomisel ning rahastamisvahendeid rakendavate asutuste (sh fondifonde rakendava asutuse) valimisel*;
- g) *intressid ja muud tulud, mis on Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide toetusega rahastamisvahendisse kogunenud ning programmivahendid, mis on rahastamisvahenditele investeeringutest tagasi makstud, nagu osutatud artiklites 43 ja 44*;

- h) rahastamisvahendist tehtud investeeringute *eeldatava võimendava mõju saavutamisel tehtud edusammud* ning investeeringute ja osaluste väärtus;
- i) *omakapitaliinvesteeringute väärtus võrreldes eelnevate aastatega*;
- j) rahastamisvahendi panus asjaomase **■** prioriteedi *või meetme* näitajate saavutamisse.

Esimese lõigu punktides h ja j nimetatud teabe võib esitada vaid 2017. ja 2019. aastal esitatavate rakendamise aastaaruannete lisas ning rakendamise lõpparuandes. Esimese lõigu punktides a-j sätestatud aruandekohustusi ei kohaldata lõppsajajate tasandil.

3. Käesoleva artikli rakendamiseks ühetaoliste tingimuste tagamiseks võtab komisjon rakendusaktide teel vastu *näidised, mida tuleb kasutada rahastamisvahendite kohta aruannete esitamisel komisjonile*. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 150 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

4. *Alates 2016. aastast esitab komisjon igal aastal kuue kuu jooksul arvates rakendamise aastaaruannete esitamise tähtajast, millele on osutatud ERFi, ESFi ja Ühtekuuluvusfondi puhul artikli 111 lõikes 1 ning EAFRD-i puhul EAFRD määruse artiklis 75 ja EMKFi puhul fondispetsiifiliste eeskirjade asjaomastes sätetes, kokkuvõtte korraldusasutuste poolt käesoleva artikli kohaselt saadetud andmetest rahastamisel ja rahastamisvahendite rakendamisel tehtud edusammudest. Nimetatud kokkuvõtte edastatakse Euroopa Parlamendile ja nõukogule ning see avaldatakse.*

V JAOTIS

SEIRE JA HINDAMINE

I PEATÜKK

Seire

I JAGU

PROGRAMMIDE SEIRE

Artikkel 47

Seirekomisjon

1. Kolme kuu jooksul alates päevast, mil liikmesriigile teatatakse programmi kehtestavast komisjoni otsusest, moodustab liikmesriik kokkuleppel korraldusasutusega **kooskõlas institutsioonilise, õigus- ja finantsraamistikuga** komisjoni, mis seirab programmi elluviimist ("seirekomisjon").

Liikmesriik võib asutada ühe seirekomisjoni *rohkem kui ühe programmi jaoks*, mida kaasrahastatakse *Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest*.

2. Iga seirekomisjon koostab ja võtab vastu oma töökorra *asjaomase liikmesriigi institutsioonilises, õigus- ja finantsraamistikus*.
3. *Euroopa territoriaalse koostöö programmi seirekomisjoni moodustavad koostööprogrammis osalevad liikmesriigid ja kolmandad riigid, kes on vastu võtnud kutse osaleda koostööprogrammis kokkuleppel korraldusasutusega kolme kuu jooksul alates liikmesriikidele koostööprogrammi rakendusotsuse teatamise kuupäevast.*
Seirekomisjon Nimetatud seirekomisjon koostab ja võtab vastu oma töökorra.

Artikkel 48

Seirekomisjoni koosseis

1. *Seirekomisjoni koosseisu kohta teeb otsuse liikmesriik, tingimusel et seirekomisjon koosneb liikmesriikide asjaomaste ametiasutuste esindajatest ja vahendusasutustest ning artiklis 5 osutatud partnerite esindajatest. Partnerite esindajad määratakse seirekomisjoni asjaomaste partnerite poolt läbipaistva menetluse teel. Seirekomisjoni igal liikmel võib olla hääleõigus.*

Euroopa territoriaalse koostöö programmi seirekomisjoni koosseis lepatakse kokku programmis osalevate liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel, kui nad on vastu võtnud kutse koostööprogrammis osaleda. Seirekomisjoni kuuluvad kõnealuste liikmesriikide ja kolmandate riikide esindajad. Seirekomisjoni võivad kuuluda ETKRi esindajad, kes täidavad programmi piires programmiga seonduvaid tegevusi.

2. *Seirekomisjoni liikmete nimekiri avalikustatakse.*
3. Euroopa Komisjon osaleb seirekomisjoni töös nõuandva pädevusega.
4. Kui programmi toetatakse EIPist, võib ta osaleda seirekomisjoni töös nõuandva pädevusega.
5. Seirekomisjoni eesistuja on liikmesriigi või korraldusasutuse esindaja.

Artikkel 49

Seirekomisjoni ülesanded

1. Seirekomisjon tuleb kokku vähemalt üks kord aastas ning vaatab läbi programmi elluviimise ja edusammud selle eesmärkide saavutamisel. Seda tehes võtab ta arvesse finantsandmeid, ühiseid ja programmi eriomaseid näitajaid, sealhulgas muutusi **tulemusnäitajate väärtuses** ja edusamme kvantifitseeritud sihtväärtuste saavutamisel, samuti **artikli 21 lõikes 1 osutatud** tulemusraamistikus määratletud vahe-eesmärke **ning vajaduse korral kvalitatiivse analüüsi tulemusi**.
2. Seirekomisjon uurib **■** asjaolusid, mis mõjutavad programmi täitmist, **sealhulgas tulemuslikkuse analüüsi järeldusi**.
3. Kui korraldusasutus esitab programmi muutmise ettepaneku, konsulteeritakse seirekomisjoniga, kes esitab selle kohta arvamuse, **kui ta peab seda asjakohaseks**.

4. Seirekomisjon võib *esitada* korraldusasutusele *tähelepanekuid* programmi täitmise ja selle hindamise kohta, *kaasa arvatud meetmed toetusesaajate halduskulude vähendamiseks*. Seirekomisjon seirab *oma tähelepanekute* tulemusel võetud meetmeid.

Artikkel 50

Rakendamise aruanded

1. Alates 2016. aastast kuni **2023.** aastani (kaasa arvatud) esitab liikmesriik komisjonile eelmise majandusaasta programmi rakendamise aastaaruande.

Iga liikmesriik esitab komisjonile ERFi, ESFi ja Ühtekuuluvusfondi puhul programmi rakendamise lõpparuande ning EAFRD ja EMKFi puhul rakendamise aastaaruande *fondispetsiifiliste eeskirjadega kehtestatud tähtaja jooksul*.

2. Rakendamise aastaaruannetes esitatakse **põhiline** teave programmi ja selle prioriteetide rakendamise kohta finantsandmete, ühiste ja programmi eriomaste näitajate ning kvantifitseeritud sihtväärtuste, sealhulgas tulemusnäitajate **väärtuse** muutuste **ning alates 2017. aastal esitatavast rakendamise aastaaruandest ka** tulemusraamistikus määratletud vahe-eesmärkide alusel. Edastatud andmed on seotud täielikult teostatud tegevuste ja samuti **võimaluse korral, võttes arvesse rakendamise seisu**, valitud tegevuste näitajate väärtustega. Nendes esitatakse samuti **kõigi eelmisel majandusaastal kättesaadavate programmi hindamiste tulemuste süntees** ja probleemid, mis võivad programmi täitmist mõjutada, ning võetud parandusmeetmed. **2016. aastal esitatavas rakendamise aastaaruandes** **võidakse vajaduse korral esitada ka eeltingimuste täitmiseks võetud meetmete kirjeldus.**
3. **Erandina lõikest 2 võib ESFile esitatavate andmete erieeskirjad kehtestada ESFi määrusega.**

4. 2017. aastal esitatavas rakendamise aastaaruandes ja rakendamise lõpparuandes esitatakse ja hinnatakse lõikes 2 osutatud teavet ning programmi eesmärkide saavutamisel tehtud edusamme, sealhulgas **Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide** panust tulemusnäitajate **väärtuse** muutustesse, kui tõendid on asjaomastest hinnangutest kättesaadavad. **Nimetatud rakendamise aastaaruandes kirjeldatakse meetmeid, mis on võetud programmide heakskiitmise ajal täitmata eeltingimuste täitmiseks.** Samuti antakse hinnang selliste meetmete rakendamisele, millega võetakse arvesse artiklites 7 ja 8 sätestatud üldpõhimõtteid **ja artiklis 5 sätestatud partnerite rolli programmi rakendamisel,** ning esitatakse aruanne kliimamuutusega seotud eesmärkide saavutamiseks kasutatud toetuse kohta.
5. 2019. aastal esitatavas rakendamise aastaaruandes ja **Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide** rakendamise lõpparuandes esitatakse ja hinnatakse lisaks lõigetes 2 ja 3 sätestatud teabele ka teavet edusammude kohta programmi eesmärkide saavutamisel ning selle panuse kohta liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia eesmärkidesse.

6. Lõigetes 1–4 osutatud rakendamise aastaaruanded on vastuvõetavad, kui need sisaldavad kogu teavet, mis on nõutud nendes lõigetes ja fondispetsiifilistes eeskirjades.

Kui rakendamise aastaaruanne ei ole vastuvõetav, teatab komisjon sellest liikmesriigile 15 tööpäeva jooksul alates aruande kättesaamisest; vastasel juhul loetakse aruanne vastuvõetavaks.

7. Komisjon vaatab rakendamise aastaaruande **ja lõpliku** rakendamise aruande läbi ja teatab liikmesriigile oma tähelepanekutest kahe kuu jooksul alates rakendamise aastaaruande kättesaamise kuupäevast ning viie kuu jooksul alates **rakendamise** lõpparuande kättesaamise kuupäevast. Kui komisjon ei esita oma tähelepanekuid nimetatud tähtaegade jooksul, loetakse aruanded vastuvõetuks.

8. Komisjon võib **esitada korraldusasutusele tähelepanekuid** probleemide kohta, mis **oluliselt** mõjutavad programmi rakendamist. Kui sellised **tähelepanekud esitatakse**, edastab korraldusasutus **kogu vajaliku teabe seoses kõnealuste tähelepanekutega ning vajaduse korral** teavitab ta komisjoni kolme kuu jooksul võetud **meetmetest**.

9. Rakendamise aasta- ja ***lõpparuanded ning*** nende sisu kokkuvõtte kodanikele avalikustatakse.

Artikkel 51

Aastakoosolek

1. Aastakoosolek korraldatakse igal aastal alates 2016. aastast kuni 2023. aastani (kaasa arvatud) komisjoni ja iga liikmesriigi vahel, et vaadata läbi iga programmi täitmine, võttes arvesse rakendamise aastaaruannet ning komisjoni tähelepanekuid, kui neid on.
2. Aastakoosolek võib hõlmata rohkem kui üht programmi. 2017. ja 2019. aasta aastakoosolek hõlmab liikmesriigi kõiki programme ja arvesse võetakse ka eduaruandeid, mille liikmesriik on nendel aastatel vastavalt artiklile 52 esitanud.

3. Erandina lõikest 1 võivad liikmesriik ja komisjon leppida kokku, et korraldavad aastakoosoleku ainult 2017. ja 2019. aastal.
4. Aastakoosolekut juhatab komisjon ***või kui liikmesriik soovib, juhatavad seda asjaomane liikmesriik ja komisjon ühiselt.***
5. Liikmesriigid tagavad, et pärast aastakoosolekut võetakse komisjoni märkustest lähtuvad asjakohased järelmeetmed ***programmi rakendamist oluliselt mõjutavates küsimustes ning asjakohasel juhul teavitatakse komisjoni kolme kuu jooksul võetud meetmetest.***

II JAGU
STRATEEGILISED EDUSAMMUD

Artikkel 52

Eduaruanne

1. Liikmesriik esitab **31. augustiks** 2017 ja **31. augustiks** 2019 komisjonile eduaruande partnerluslepingu täitmise kohta vastavalt 31. detsembri 2016. aasta ja 31. detsembri 2018. aasta seisuga.
2. Eduaruandes esitatakse teave ja antakse hinnang alljärgneva kohta:
 - a) muutused liikmesriigi arenguvajadustes alates partnerluslepingu vastuvõtmisest;

- b) edusammud liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia täitmisel **ja artikli 4 lõikes 1 viidatud fondispetsiifiliste ülesannete täitmisel Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide toetuse kaudu valitud valdkondlike eesmärkidele ja** eeskätt seoses iga programmi jaoks tulemusraamistikus sätestatud vahe-eesmärkidega ning kliimamuutuste eesmärgi raames kasutatud toetusega;
- c) kas meetmed, mis on võetud, et täita **partnerluslepingus kehtestatud kohaldatavad** eeltingimused, mis on partnerluslepingu vastuvõtmise kuupäeval veel täitmata, on vastavalt kehtestatud ajakavale ellu viidud. **Käesolevat punkti kohaldatakse üksnes 2017. aastal esitatava eduaruande suhtes;**
- d) **Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide** ning teiste liidu ja riiklike rahastamisvahendite ning EIP vahelise koordineerimise tagamise mehhanismide rakendamine;

- e) ***integreeritud lähenemisviisi rakendamine territoriaalsele arengule või programmide rakendamisel põhinevate integreeritud lähenemisviiside kokkuvõte, sealhulgas*** edusammud koostöö jaoks kehtestatud prioriteetvaldkondades;
- f) ***vajaduse korral*** meetmed, mis on võetud, et parandada liikmesriikide asutuste ja **■** toetusesaajate suutlikkust Euroopa struktuuri- ja investeerimisfonde hallata ja kasutada;
- g) ***võetud*** meetmed ja **■** toetusesaajate halduskoormuse ***vähendamisel saavutatud edusammud***;
- h) artiklis 5 osutatud partnerite roll partnerluslepingu rakendamisel;
- i) ***kokkuvõte Euroopa struktuurifondide ja investeerimisfondide artiklites 5, 7 ja 8 osutatud horisontaalsete põhimõtete ja poliitikaeesmärkide rakendamiseks võetud meetmetest.***

3. Kui komisjon otsustab *kahe* kuu jooksul alates eduaruande esitamise kuupäevast, et esitatud teave on puudulik või ebaselge *ning võib oluliselt mõjutada asjakohase hinnangu kvaliteeti ja usaldusväärsust*, võib ta nõuda liikmesriigilt täiendavat teavet tingimusel, et see ei *tekita põhjendamatuid viivitusi ning tingimusel, et ta esitab põhjendused väidetava kvaliteedi ja usaldusväärsuse puudumise tõendamiseks*. Liikmesriik esitab komisjonile kolme kuu jooksul nõutud teabe ja teeb vajaduse korral eduaruandesse vastavad parandused.

I

4. *Käesoleva artikli rakendamise ühetaoliste tingimuste tagamiseks võtab komisjon rakendusaktide teel vastu eduaruande esitamisel kasutatava näidise. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 150 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.*

Artikkel 53

Komisjoni aruanne ja Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kasutamise arutelud

1. *Alates 2016. aastast edastab komisjon igal aastal Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ja Regioonide Komiteele Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide programme käsitleva koondaruande, mille aluseks on liikmesriikide iga-aastased rakendusaruanded vastavalt artiklile 50, samuti kõigi kättesaadavate programmide hindamiste tulemuste sünteesi. Aastatel 2017 ja 2019 moodustab koondaruanne lõikes 2 osutatud strateegilise aruande osa.*
2. *Komisjon koostab 2017. ja 2019. aastal liikmesriikide eduaruannete kokkuvõttena strateegilise aruande, mille ta esitab vastavalt 31. detsembriks 2017 ja 31. detsembriks 2019 Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele, ja neil asutustel palutakse korraldada sellekohane arutelu.*

3. *Nõukogu arutab strateegilist aruannet eelkõige seoses Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide panusega liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu saavutamisse ning nõukogul palutakse esitada oma seisukohad kevadisel Euroopa Ülemkogul.*
4. *Iga kahe aasta järel alates aastast 2018 lisab komisjon kevadisel Euroopa Ülemkogu kohtumisel esitatavasse iga-aastasesse eduaruandesse jao, milles tehakse kokkuvõte uusimatest lõigetes 1 ja 2 viidatud aruannetest, käsitledes eelkõige Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide panust liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia edusammudesse.*

II PEATÜKK

Hindamine

Artikkel 54

Üldsätted

1. Hindamisi viiakse läbi selleks, et parandada programmide väljatöötamise ja elluviimise kvaliteeti ning hinnata nende tulemuslikkust, tõhusust ja mõju. Programmide mõju hinnatakse asjaomaste *Euroopa struktuurifondide ja investeerimisfondide* missiooni alusel seoses liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia eesmärkidega ning *võttes* asjakohasel juhul *arvesse programmi mahtu* seoses SKPga ja töötusega seotud eesmärkidega *programmi asjaomases valdkonnas*.
2. Liikmesriigid peavad eraldama vajalikud vahendid hindamiste läbiviimiseks ja tagama menetlused hindamiseks vajalike andmete esitamiseks ning kogumiseks, sealhulgas üldiste ja vajaduse korral programmile eriomaste näitajatega seotud andmed.

3. Hindamisi viivad läbi *sise- või väliseksperdid*, kes tegutsevad programmi rakendamise eest vastutavatest asutustest sõltumatult. Komisjon esitab *kohe pärast käesoleva määruse jõustumist* suunised selle kohta, kuidas hindamisi läbi viia.
4. Kõik hindamised tehakse avalikkusele kättesaadavaks ■ .

Artikkel 55

Eelhindamine

1. Liikmesriigid viivad läbi eelhindamisi, et parandada iga programmi väljatöötamise kvaliteeti.

2. Eelhindamised toimuvad programmide ettevalmistamise eest vastutava ametiasutuse vastutusel. Need esitatakse komisjonile programmiga ühel ajal koos kommenteeritud kokkuvõttega. Fondispetsiifiliste eeskirjadega võib kehtestada künnised, allpool mida võib eelhindamise kombineerida mõne muu programmi hindamisega.
3. Eelhindamiste käigus hinnatakse järgmist:
 - a) panus liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia täitmisse, arvestades valitud valdkondlikke eesmärgi ja prioriteete ning võttes arvesse riiklikke ja piirkondlikke vajadusi ***ning arengupotentsiaali, samuti eelmistel programmitöö perioodidel saadud kogemusi***;
 - b) kavandatava programmi või tegevuse sisemine sidusus ja seosed muude asjakohaste meetmetega;
 - c) eelarveliste vahendite eraldamise kooskõla programmi eesmärkidega;

- d) valitud valdkondlike eesmärkide, prioriteetide ja vastavate programmieesmärkide vastavus ühisele strateegilisele raamistikule, partnerluslepingule ning ELi toimimise lepingu artikli 121 lõike 2 alusel **vastu võetud asjaomastele** riigipõhiste soovitustele, **ning, kui see on riiklikul tasandil asjakohane, riikide reformikavadele**;
- e) esitatud programmi näitajate asjakohasus ja selgus;
- f) kuidas eeldatavad väljundid tulemustele kaasa aitavad;
- g) kas näitajate kvantifitseeritud sihtväärtused on realistlikud, võttes arvesse kavandatavat **Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide** toetust;
- h) kavandatud toetusvormi põhjendus;
- i) programmi juhtimiseks vajaliku personali ja haldussuutlikkuse piisavus;

- j) programmi seiremenetluste ja hindamiste läbiviimiseks vajalike andmete kogumise menetluste sobivus;
 - k) tulemusraamistiku jaoks valitud vahe-eesmärkide sobivus;
 - l) meeste ja naiste võrdsete võimaluste edendamiseks ning **igasuguse** diskrimineerimise ennetamiseks kavandatud meetmete piisavus, **eelkõige seoses puuetega inimeste juurdepääsuga**;
 - m) säästva arengu edendamiseks kavandatud meetmete piisavus;
 - n) toetusesaajate halduskoormuse vähendamiseks kavandatud meetmed.**
4. **Eelhindamised** sisaldavad vajaduse korral nõudeid keskkonnamõju strateegiliseks hindamiseks, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2001/42/EÜ¹, **pidades silmas vajadust leevendada kliimamuutuste mõju.**

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. juuni 2001. aasta direktiiv 2001/42/EÜ teatavate kavade ja programmide keskkonnamõju hindamise kohta (EÜT L 197, 21.7.2001, lk 30).

Artikkel 56

Hindamine programmiperioodi jooksul

1. Korraldusasutus *või liikmesriik* koostab ■ hindamiskava, *mis võib hõlmata rohkem kui ühte programmi. See esitatakse* kooskõlas fondispetsiifiliste eeskirjadega.
2. Liikmesriigid tagavad vajaliku hindamissuutlikkuse olemasolu.
3. Programmiperioodi jooksul *tagab korraldusasutus* hindamiste, sealhulgas iga rakenduskava tulemuslikkuse, tõhususe ja mõju hindamiste *läbiviimise* hindamiskava alusel kõikide programmide kohta *ning kõikide hindamiste puhul asjakohaste järelmeetmete võtmise kooskõlas fondispetsiifiliste eeskirjadega*. Vähemalt üks kord programmiperioodi jooksul vaadeldakse hindamise käigus, kuidas *Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidelt* saadud toetus on aidanud kaasa iga prioriteedi eesmärkide saavutamisele. Seirekomisjon kontrollib kõiki hindamisi ja need saadetakse komisjonile.

4. Komisjon võib programmide hindamisi teha oma algatusel. ***Ta teavitab sellest korraldusasutust ning tulemused saadetakse korraldusasutusele ja esitatakse asjaomasele seirekomisjonile.***
5. ***Käesoleva artikli lõikeid 1, 2 ja 3 ei kohaldata artikli 39 lõike 4 esimese lõigu punktis b osutatud eriotstarbeliste programmide suhtes.***

Artikkel 57

Järelhindamine

1. Järelhindamisi viib läbi komisjon või liikmesriigid tihedas koostöös ***komisjoniga***. Järelhindamistes hinnatakse ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide*** tulemuslikkust ja tõhusust ning nende panust liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegiasse, ***võttes arvesse liidu strateegias kehtestatud eesmäärke ja*** lähtudes fondispetsiifilistes eeskirjades kehtestatud erinõuetest.
2. Järelhindamised viiakse lõpule 31. detsembriks ***2024***.

3. *Artikli 39 lõike 4 esimese lõigu punktis b osutatud eriotstarbeliste programmide järelhindamise viib läbi komisjon 31. detsembriks 2019.*
4. *Komisjon koostab iga Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi kohta hiljemalt 31. detsembriks 2025 kokkuvõtva aruande, milles kirjeldatakse järelhindamiste peamisi tulemusi.*

VI JAOTIS

TEHNILINE ABI

Artikkel 58

Tehniline abi komisjoni algatusel

1. *Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest* võib komisjoni algatusel **■** toetada käesoleva määruse rakendamiseks vajalikku ettevalmistustööd, seiret, haldus- ja tehnilist abi, hindamist, auditeerimist ning kontrollimeetmeid.

Esimeses lõigus osutatud meetmeid võivad rakendada kas otse komisjon või kaudselt üksused ja isikud, kes ei ole liikmesriigid finantsmääruse artikli 60 kohaselt.

Esimeses lõigus osutatud meetmed võivad hõlmata *eelkõige* järgmist **■** :

- a) abi projektide ettevalmistamisel ja hindamisel, sealhulgas EIP abil;
- b) ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide*** tõhusa halduse institutsioonilise tugevdamise ja haldusvõimekuse suurendamise toetamine;
- c) uuringud, mis on seotud komisjoni aruandlusega ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide*** kohta ja ühtekuuluvusaruandega;
- d) ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide*** analüüsi, halduse, seire, teabevahetuse ja rakendamisega seotud meetmed ning samuti kontrollisüsteemide ja tehnilise ja haldusabi rakendamisega seotud meetmed;

- e) hindamised, ekspertide aruanded, statistika ja uuringud, sealhulgas sellised, mis käsitlevad *Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide* toimimist üldiselt ja mida võib vajaduse korral ellu viia EIP;
- f) meetmed, mis hõlmavad teabe levitamist, võrgustike tegevuse toetamist, teavitamistoiminguid, teadlikkuse suurendamist ja koostöö edendamist ning kogemuste vahetamist, sealhulgas kolmandate riikidega;
- g) juhtimiseks, seireks, kontrollimiseks ja hindamiseks kasutatavate arvutisüsteemide paigaldamine, kasutamine ning omavahel ühendamine;
- h) meetmed, mis hõlmavad hindamismeetodite täiendamist ja teabevahetust hindamistavade valdkonnas;
- i) auditeerimisega seotud meetmed;
- j) riikliku ja piirkondliku suutlikkuse tugevdamine seoses investeeringute kavandamise, vajaduste hindamise, ettevalmistustööde, rahastamisvahendite kavandamise ja rakendamise, ühiste tegevuskavade ning suurprojektide, sealhulgas EIPga tehtavate ühisalgatustega;

- k) heade tavade levitamine, et aidata liikmesriikidel suurendada artiklis 5 osutatud asjaomaste partnerite ja nende katusorganisatsioonide suutlikkust;*
- l) meetmed, millega määratakse kindlaks, seatakse esmatähtsaks ja rakendatakse struktuuri- ja haldusreforme vastusena selliste liikmesriikide majandus- ja sotsiaalsetele probleemidele, kes vastavad artikli 24 lõikes 1 sätestatud tingimustele.*

Et tagada laiema üldsuse tõhusam teavitamine ja tugevam koostoime komisjoni algatusel toimuvate teavitustoimingute vahel, tuleb käesoleva määruse alusel teavitusmeetmetele eraldatud eelarvest rahastada ka liidu poliitiliste prioriteetide propageerimist, tingimusel et need on seotud käesoleva määruse üldeesmärkidega.

- 2. Komisjon esitab igal aastal rakendusaktide abil oma kavad lõikes 1 loetletud meetmetega seotud tegevuste liigi kohta, kui nähakse ette toetus Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest.*

Artikkel 59

Tehniline abi liikmesriikide algatusel

1. Liikmesriikide algatusel võidakse ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest*** rahastada ettevalmistus-, juhtimis-, seire-, hindamis-, teabe- ja teavitamismeetmeid, võrgustikutegevust, kaebuste lahendamist ning kontrolli ja auditeid. Liikmesriigid võivad ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfonde*** kasutada, et toetada toetusesaajate halduskoormuse vähendamise meetmeid, sealhulgas elektroonilisi andmevahetussüsteeme, **■** meetmeid, millega suurendatakse liikmesriikide ametiasutuste ja toetusesaajate suutlikkust ***nende*** fondide haldamisel ja kasutamisel. ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest võib rahastada meetmeid, millega tugevdada asjaomaste partnerite suutlikkust kooskõlas artikli 5 lõike 3 punktiga e ja toetada nendevahelist heade tavade vahetamist.*** Käesolevas lõikes osutatud meetmed võivad puudutada eelnevaid ja järgnevaid programmiperioode.
2. Fondispetsiifiliste eeskirjadega võib lisada või arvata välja meetmeid, mida võib rahastada iga ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi*** tehnilisest abist.

VII JAOTIS

**EUROOPA STRUKTUURI- JA INVESTEERIMISFONDIDEST SAADAV RAHALINE
TOETUS**

I PEATÜKK

Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest saadav toetus

Artikkel 60

Kaasfinantseerimise määrade kehtestamine

1. Komisjoni otsuses, millega programm vastu võetakse, määratakse kindlaks kaasfinantseerimismäär või -määrad ja ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest*** antav maksimumtoetus vastavalt fondispetsiifilistele eeskirjadele.
2. Komisjoni algatusel või komisjoni nimel rakendatavaid tehnilise abi meetmeid võib rahastada 100% ulatuses.

Tegevused, mis tekitavad pärast lõpetamist puhastulu

1. *Käesolevat artiklit kohaldatakse tegevustele, mis tekitavad pärast nende lõpetamist puhastulu. Käesolevas artiklis käsitatakse mõistet „puhastulu” rahavoona, mis tekib kasutajate poolt tegevusega seotud kaupade või teenuste eest tasumisel tehtavatest otsemaksetest, näiteks kasutajate poolt taristu kasutamise eest vahetult makstavad tasud, maa või hoonete müügi või rentimise või teenuste eest makstavad tasud, millest on maha arvatud antud perioodi vältel kantud tegevuskulud ja lühikese kasutusajaga varustuse asenduskulud. Tegevusest saadud tegevuskulude kokkuhoidu käsitatakse puhastuluna, välja arvatud juhul, kui kokkuhoid tasaarvestatakse tegevustoetuste samaväärse vähendamisega.*

Kui kõik investeerimiskulud ei ole kaasrahastamiseks rahastamiskõlblikud, jaotatakse puhastulu võrdeliselt investeerimiskulude rahastamiskõlblike ja rahastamiskõlbmatute osadega.

2. *Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest kaasrahastatava tegevuse rahastamiskõlblikke kulusid vähendatakse eelnevalt, võttes arvesse tegevuse puhastulu tekitamise võimet konkreetse võrdlusperioodi jooksul, mis hõlmab nii tegevuse rakendamist kui ka tegevuse lõpetamise järgset perioodi.*
3. *Tegevuse võimalik puhastulu määratakse eelnevalt kindlaks meetodi alusel, mille korraldusasutus valib sektori, allsektori või tegevuse liigi jaoks. Meetodid on järgmised:*
 - a) *kindlamääralise puhastulu protsendi kohaldamine sektori või allsektori jaoks, kusjuures seda kohaldatakse tegevusele V lisa või teises, kolmandas ja neljandas lõigus osutatud delegeeritud õigusaktide määratluse kohaselt.*
 - b) *tegevuse diskonteeritud puhastulu arvutamine, võttes arvesse tegevuse sektorile või allsektorile asjakohast võrdlusperioodi, kõnealuse investeeringuliigi puhul tavaliselt eeldatavat kulutasuvust, põhimõtet, et saastaja maksab, ning asjakohasel juhul asjaomase liikmesriigi või piirkonna suhtelise jõukusega seotud õigluse kaalutlusi.*

Komisjonile antakse õigus võtta põhjendatud juhtudel kooskõlas artikliga 149 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta V lisa ja kohandada selles kehtestatud ühtseid määrasid, võttes arvesse ajaloolisi andmeid ja kulude tagasiteenimise võimet ning vajadusel põhimõtet, et saastaja maksab.

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 149 vastu delegeeritud õigusakte, et kehtestada ühtsed määrad sektoritele või allsektoritele IKT, teadus- ja arendustegevuse, innovatsiooni ja energiatõhususe valdkonnas. Komisjon teavitab kõnealustest delegeeritud õigusaktidest Euroopa Parlamenti ja nõukogu hiljemalt 30. juuniks 2015.

Lisaks antakse komisjonile õigus võtta põhjendatud juhtudel kooskõlas artikliga 149 vastu delegeeritud õigusakte täiendavate sektorite või allsektorite, sealhulgas sektorite allsektorite jaoks, lisamise kohta V lisse, mis vastavad artiklis 9 esimeses lõigus määratletud valdkondlikele eesmärkidele ja neid toetatakse Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest.

Esimese lõigu punktis a osutatud meetodi kohaldamise korral eeldatakse, et kogu tegevusest selle rakendamise jooksul ja pärast tegevuse lõpetamist saadud puhastulu on ühtse määra kohaldamisel arvesse võetud ja seetõttu ei arvutata seda hiljem maha tegevuse rahastamiskõlblikest kuludest.

Kui ühtne määr uue sektori või allsektori jaoks on kehtestatud delegeeritud õigusaktiga kolmanda ja neljanda lõigu kohaselt, võib korraldusasutus kohaldada asjaomase sektori või allsektoriga seotud uutele tegevustele esimese lõigu punktis a osutatud meetodit.

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 149 vastu delegeeritud õigusakte, millega kehtestatakse esimese lõigu punktis b osutatud meetod. Meetodi kohaldamise korral arvutatakse hiljemalt toetusesaaja esitatud lõplikus maksenõudes tegevuse rahastamiskõlblikest kuludest maha tegevuse rakendamise jooksul saadud puhastulu, mis on saadud tuluallikatest, mida ei võetud tegevuse võimaliku puhastulu kindlaksmääramise käigus arvesse.

4. *Meetod, millega puhastulu komisjonile esitatud maksetaotluses sisalduvatest tegevuse kuludest maha arvestatakse, määratakse kindlaks kooskõlas riiklike eeskirjadega.*

I

5. *Alternatiivina lõikes 3 sätestatud meetodite kohaldamisele võidakse artikli 60 lõikes 1 osutatud maksimaalset kaasfinantseerimismäära liikmesriigi taotlusel prioriteetse programmi või meetme vastuvõtmise ajal vähendada, nii et kõigile vastava prioriteedi või meetme alusel toetatavatele tegevustele oleks võimalik kohaldada ühesugust kindlat määra kooskõlas lõike 3 esimese lõigu punktiga a. Vähendamine ei ole väiksem kui summa, mis saadakse fondispetsiifiliste eeskirjade kohaselt kasutatava liidu maksimaalse kaasfinantseerimismäära korrutamisel lõike 3 esimese lõigu punktis a osutatud asjakohase kindla määraga.*

Esimeses lõigus osutatud meetodi kohaldamise korral eeldatakse, et kogu tegevusest selle rakendamise jooksul ja pärast selle lõpetamist saadud puhastulu on vähendatud kaasfinantseerimismäära kohaldamisel arvesse võetud ja seetõttu ei arvutata seda hiljem maha tegevuste rahastamiskõlblikest kuludest.

6. *Kui ühe lõigetes 3 või 5 sätestatud meetodi alusel ei ole võimalik tulusid eelnevalt objektiivselt hinnata, tuleb puhastulu, mis saadakse kolme aasta jooksul pärast tegevuse lõpetamist või programmi lõpetamisel dokumentide esitamiseks fonsidpetsiifilistes eeskirjades kindlaks määratud tähtpäeva– olenevalt sellest, kumb kuupäev on varasem – komisjonile deklareeritud kuludest maha arvata.*

7. *Lõikeid 1 – 6 ei kohaldata:*

- a) tegevustele või tegevuste osadele, mida toetatakse üksnes ESFist;*
- b) tegevustele, mille rahastamiskõlblikud kogukulud enne lõigete 1 – 6 kohaldamist ei ületa 1 000 000 eurot;*
- c) tagastatavale abile, mille suhtes kehtib täieliku tagasimakse kohustus, ning auhinnarahadele;*
- d) tehnilisele abile;*
- e) rahastamisvahenditele antavale või neilt saadavale toetusele;*
- f) tegevustele, millele antakse avaliku sektori toetust ühekordsete maksetena või ühikuhindade standardiseeritud astmiku põhjal;*
- g) ühise tegevuskava alusel rakendatud tegevustele;*
- h) tegevustele, mille toetussummad või -määrad on määratletud EAFRD määruse II lisas.*

Olenemata käesoleva lõike esimese lõigu punktist b võib liikmesriik lõike 5 kohaldamisel arvata asjaomase prioriteedi või meetme hulka tegevusi, mille rahastamiskõlblikud kogukulud enne lõigete 1 – 6 kohaldamist ei ületa 1 000 000 eurot.

8. *Lisaks ei kohaldata lõikeid 1–6 tegevustele, millele programmi raames antav abi on:*

- a) vähese tähtsusega abi;*
- b) nõuetekohane riigiabi VKEdele, mille puhul kohaldatakse kas abi osatähtsuse või suuruse piirangut;*
- c) nõuetekohane riigiabi, mille puhul on kohaldatud vastavalt riigiabi eeskirjadele üksikute tegevuste rahastamisvajaduse kontrolli.*

Olenemata esimesest lõigust võib korraldusasutus kohaldada käesoleva lõike lõigete 1–6 sätteid esimese lõigu punktide a–c alla kuuluvate tegevuste suhtes, kui see on riigisiseste eeskirjadega ette nähtud.

II PEATÜKK

Erieeskirjad avaliku ja erasektori partnerluse toetamiseks Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest

Artikkel 62

Avaliku ja erasektori partnerlus

Euroopa struktuuri- ja investeerimisfonde võib kasutada avaliku ja erasektori partnerluses toimuva tegevuse toetamiseks. Avaliku ja erasektori partnerlustegevuse puhul järgitakse kohaldatavat õigust, eelkõige riigiabi ja riigihankeid käsitlevat õigust.

Artikkel 63

Toetusesaaja avaliku ja erasektori partnerlustegevuste puhul

- 1. Avaliku ja erasektori partnerlustegevuste puhul ja erandina artikli 2 punktist 10 võib toetusesaajaks olla kas***
 - a) tegevuse algatanud avalik-õiguslik isik või***
 - b) liikmesriigi eraõiguslik isik („erasektori partner”), kes on tegevuse läbiviimiseks valitud või valitakse.***

2. *Avaliku ja erasektori partnerlustegevuse algatanud avalik-õiguslik asutus võib teha ettepaneku, et Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidelt saadava toetuse puhul on toetusesaajaks pärast tegevuse heakskiitmist valitav erasektori partner. Sel juhul on heakskiitva otsuse tingimuseks, et korraldusasutus veendub ise, et valitud erasektori partner täidab ja võtab enda peale kõik käesoleva määrusega toetusesaajale pandud kohustused.*
3. *Erasektori partner, kes on valitud tegevust läbi viima, võidakse tegevuse rakendamise ajal asendada teise toetusesaajaga, kui seda nõuavad avaliku ja erasektori partnerluse tingimused või erasektori partneri ja tegevust kaasrahastava finantsinstitutsiooni vahelise rahastamislepingu sätted. Sellisel juhul saab toetusesaajaks uus erasektori partner või valik-õiguslik asutus, tingimusel et korraldusasutus on veendunud, et uus partner täidab ja võtab enda peale kõik käesoleva määrusega toetusesaajale pandud kohustused.*
4. *Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 142 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse toetusesaaja muutmist ja sellega seotud kohustusi käsitlevad täiendavad eeskirjad.*

5. *Toetusesaaja asendamist ei peeta omandisuhte muutuseks artikli 71 lõike 1 punkti b tähenduses, kui asendamine vastab käesoleva artikli lõikele 3 ja lõike 4 alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktis sätestatud kohaldatavatele tingimustele.*

Artikkel 64

Avaliku ja erasektori partnerlustegevuste toetamine

1. *Avaliku ja erasektori partnerlustegevuste puhul, kus toetusesaajaks on avaliku sektori asutus, võib erandina artikli 65 lõikest 2 avaliku ja erasektori partnerlustegevuse käigus erasektori partneri kantud ja tasutud kulud lugeda toetusesaaja kantud ja tasutud kuludeks ja lisada need komisjonile esitatavasse maksetaotlusse tingimusel, et täidetud on järgmised tingimused:*
- a) *toetusesaaja on sõlminud erasektori partneriga avaliku ja erasektori partnerluse lepingu;*
 - b) *korraldusasutus on kontrollinud, et erasektori partner on tasunud toetusesaaja deklareeritud kulud ning et tegevus vastab kohaldatavatele liidu ja liikmesriikide õigusnormidele, kavale ning tegevuse toetamise tingimustele.*

2. *Maksed toetusesaajatele, mis tehakse lõike 1 kohaselt maksetaotlusse kantud kulude eest, kantakse spetsiaalselt sel otstarbel toetusesaaja nimele loodud tinghoiukontole.*
3. *Lõikes 2 nimetatud tinghoiukontole kantud rahalisi vahendeid kasutatakse maksete tegemiseks kooskõlas avaliku ja erasektori partnerluse lepinguga, muu hulgas maksete tegemiseks avaliku ja erasektori partnerluse lepingu lõpetamisel.*
4. *Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 149 vastu delegeeritud õigusakte, et sätestada avaliku ja erasektori partnerluse lepingusse lisatavad miinimumnõuded, mis on vajalikud käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud erandi kohaldamiseks, kaasa arvatud avaliku ja erasektori partnerluse lepingu lõpetamist ja piisava kontrolljälje tagamist käsitlevad sätted.*

III PEATÜKK

Kulude rahastamiskõlblikkus ja kestlikkus

Artikkel 65

Rahastamiskõlblikkus

1. Kulude rahastamiskõlblikkus määratakse kindlaks riiklike eeskirjade põhjal, välja arvatud juhul, kui käesolevas määruses või fondispetsiifilistes eeskirjades või käesoleva määruse või nende eeskirjade alusel on kehtestatud erieeskirjad.
2. Kulud on ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest*** toetuse saamiseks kõlblikud juhul, kui need on tekkinud toetusesaajal ja need ***on tasutud*** ajavahemikus alates programmi komisjonile esitamise kuupäevast või 1. jaanuarist 2014 – olenevalt sellest, kumb kuupäev on varasem – kuni 31. detsembrini **2023**. Lisaks on kulud EAFRDist toetuse saamiseks kõlblikud ainult juhul, kui makseasutus maksab asjaomase abi tegelikult välja ajavahemikus 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini **2023**.
3. ***Erandina lõikest 2 on noorte tööhõive algatuse raames tehtavad kulutused rahastamiskõlblikud alates 1. septembrist 2013.***

4. Kulude korral, mille eest makstakse toetust vastavalt artikli 57 lõike 1 esimese lõigu punktidele b ja c, teostatakse toetuse maksmise aluseks olevad meetmed ajavahemikus 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini **2023**.
5. ***Erandina lõikest 4 on artikli 67 lõike 1 esimese lõigu punktide b ja c alusel ning noorte tööhõive algatuse meetmete hüvitatavate kulude alguskuupäev 1. september 2013.***
6. Tegevusi ei valita ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide*** toetuse saajaks juhul, kui need on füüsiliselt lõpetatud või täielikult ellu viidud enne, kui korraldusasutusele on esitatud programmi alusel rahastamisaotlus, olenemata sellest, kas toetusesaaja on kõik asjassepuutuvad maksed ära teinud või mitte.
7. Käesolev artikkel ei piira artiklis 58 sätestatud, komisjoni algatusel antava tehnilise abi kõlblikkuse eeskirju.

8. *Käesolevat lõiget kohaldatakse tegevuste suhtes, mille teostamise jooksul saadakse puhastulu ja mille suhtes ei kohaldata artikli 61 lõikeid 1–6.*

Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest kaasrahastatava tegevuse rahastamiskõlblikke kulusid vähendatakse puhastulu võrra, mida pole tegevuse heakskiitmise ajal arvesse võetud ja mis saadi otseselt üksnes tegevuse teostamise käigus kuni toetusesaaja lõpliku maksenõude esitamiseni. Kui kõik kulud ei ole kaasrahastamiseks kõlblikud, jaguneb puhastulu proportsionaalselt vastavalt rahastamiskõlbliku ja rahastamiskõlbmatu kulu osale.

Käesolevat lõiget ei kohaldata järgmistel juhtudel:

- a) tehniline abi;*
- b) rahastamisvahendid;*
- c) täieliku tagasimaksmise kohustusega tagastatav abi;*

- d) auhinnad;*
- e) tegevused, mille suhtes kehtivad riigiabi eeskirjad;*
- f) tegevused, mida avalik sektor toetab ühekordse maksena või ühikuhindade standardiseeritud astmestiku alusel, tingimusel et puhastulu on eelnevalt arvesse võetud;*
- g) ühise tegevuskava raames teostatud tegevused, tingimusel et puhastulu on eelnevalt arvesse võetud;*
- h) tegevused, mille toetussummad ja -määrad on määratletud EAFRD määruse I lisas; või*
- i) tegevused, mille rahastamiskõlblike kulude kogusumma ei ületa 50 000 eurot.*

Käesoleva artikli ja artikli 61 kohaldamisel ei loeta tuluks ega arvutata tegevuse rahastamiskõlblikest kuludest maha toetusesaajale tehtud makseid, mille aluseks on toetusesaaja ja kolmanda isiku või kolmandate isikute vahelise lepingu rikkumisest tulenev leppetrahv või mis on saadud, kui avaliku hanke eeskirjade kohaselt valitud kolmas isik võtab oma pakkumuse tagasi (tagatis).

9. Programmi muudatuse tõttu rahastamiskõlblikuks muutuvad kulud rahastamiskõlblikud ainult alates muudatustaotluse komisjonile esitamise kuupäevast ***või artikli 96 lõike 11 kohaldamise korral programmi muutva otsuse jõustumise kuupäevast.***

EMKFi fondispetsiifiliste eeskirjadega võib teha esimesest lõigust erandeid.

10. ***Erandina lõikest 9 võib rahastamiskõlblikkuse alguskuupäeva käsitlevad erisätted kehtestada EAFRD määruses.***

11. Tegevus võib saada toetust ühest või enamast ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondist või ühest või enamast programmist*** ja muudest liidu vahenditest tingimusel, et kuluartiklid, mis kantakse maksetaotluse hüvitise saamiseks ühest ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondist***, ei saa toetust mõnelt teiselt fondilt või muult liidu vahendilt ega saa toetust samalt fondilt mõne teise programmi raames.

Artikkel 66

Toetuse vormid

Euroopa struktuuri- ja investeerimisfonde kasutatakse toetuse andmiseks toetustena, auhindadena, tagastatava abina, rahastamisvahenditena või nende kombinatsioonina.

Tagastatava abi korral hoitakse abi andnud asutusele või liikmesriigi muule pädevale asutusele tagasi makstud toetust eraldi kontol ***või eraldatuna raamatupidamiskoodidega*** ja kasutatakse uuesti samal eesmärgil või kooskõlas programmi eesmärkidega.

Artikkel 67

Toetuste ***ja tagastatava abi*** vormid

1. Toetuste ***ja tagastatava abi*** vormid võivad olla järgmised:
 - a) tegelikult tehtud ja välja makstud rahastamiskõlblike kulude hüvitamine, vajaduse korral koos mitterahaliste sissemaksete ja amortisatsioonikuludega;

- b) ühikuhindade standardiseeritud astmik;
- c) avaliku sektori toetuse ühekordsed maksed, mis ei ületa 100 000 eurot;
- d) kindlamääraline rahastamine, mille korral kohaldatakse ühe või enama konkreetse kulukategooria suhtes protsendimäära.

Fondispetsiifilistest eeskirjadest võivad tuleneda piirangud teatud tegevustele antava toetuse või tagastatava abi vormidele.

- 2. ***Erandina lõikest 1 võib täiendavad toetuse vormid ja arvutamismeetodid kehtestada EMKF määruses.***
- 3. Lõikes 1 osutatud võimalusi võib kombineerida ainult juhul, kui igaüks neist hõlmab eri kulukategooriaid või kui neid kasutatakse eri projektide jaoks, mis moodustavad osa tegevusest, või tegevuse järjestikuste etappide jaoks.
- 4. Kui tegevust või selle osaks olevat projekti rakendatakse ainuüksi ehitustööde, kaupade või teenuste ***avaliku*** hanke kaudu, kohaldatakse ainult lõike 1 esimese lõigu punkti a. Kui tegevuse või selle osaks oleva projekti raames toimuv hange piirdub üksnes teatavate kulukategooriatega, võib kohaldada kõiki lõikes 1 nimetatud variante.

5. Lõike 1 esimese lõigu punktides b, c ja d osutatud kulud määratakse kindlaks **ühel alljärgnevatest viisidest**:
- a) aus, õiglane ja kontrollitav arvutusmeetod, mis põhineb:
 - i) statistilistel andmetel või muul objektiivsel teabel;
 - ii) toetusesaajate varasemat tegevust puudutavatel kontrollitud andmetel; või
 - iii) üksiku toetusesaaja** tavapärase kuluarvestustavade rakendamisel;
 - b) **kooskõlas rakenduseeskirjadega vastavatele ühikuhindade astmikele, ühekordsetele maksetele ja kindlatele määradele**, mida kohaldatakse liidu valdkondlikus poliitikas sama tüüpi tegevuste ja toetusesaajate suhtes;
 - c) **kooskõlas rakenduseeskirjadega vastavatele ühikuhindade astmikele, ühekordsetele maksetele ja kindlatele määradele**, mida kohaldatakse sama tüüpi tegevuste ja toetusesaajatega seotud toetuseskeemide suhtes, mida rahastavad täielikult liikmesriigid;

- d) käesoleva määruse või fondispetsiifiliste eeskirjadega kehtestatud määrad,
 - e) **konkreetsed meetodid fondispetsiifiliste eeskirjadega kooskõlas kehtestatud summade kindlaksmääramiseks.**
6. Dokumendis, kus sätestatakse iga tegevuse toetuse tingimused, sätestatakse ka meetod, mida tuleb rakendada tegevuse kulude ja toetuse maksmise tingimuste määramisel.

Artikkel 68

Toetuste **ja tagastatava abi** kaudsete kulude **ja personalikulude** kindlamääraline rahastamine

1. Kui tegevuse elluviimisel tekib kaudseid kulusid, võib need arvutada kindla määrana ühel järgmistest viisidest:
- a) kindel määr kuni **25 %** otsestest rahastamiskõlblikest kuludest, **tingimusel et** määr arvutatakse ausa, õiglase ja kontrollitava arvutusmeetodi alusel või meetodi alusel, mida kasutatakse toetuseskeemide puhul, mida rahastavad täielikult liikmesriigid ja mis on ette nähtud sarnast tüüpi tegevustele ja toetusesaajatele;

- b) kindel määr kuni 15 % rahastamiskõlblikest personalikuludest *ilma nõudeta liikmesriigile teha arvutusi kohaldatava määra kindlakstegemiseks*;
- c) kindel määr otsestest rahastamiskõlblikest kuludest, mis põhinevad olemasolevatel meetoditel ja vastavatel määradel, mida kohaldatakse liidu valdkondlikus poliitikas sarnast tüüpi tegevuste ja toetusesaajate suhtes.

Komisjonile antakse volitus võtta artikli 142 kohaselt vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad käesoleva lõike esimese lõigu punktis c osutatud ühtse määra määratlust ja sellega seotud meetodeid.

- 2. *Tegevuse teostamisega seotud personalikulude määramiseks võib kohaldatava tunnimäära arvutada, jagades viimase dokumenteeritud aasta tööjõukulude brutosumma 1720 tunniga.*

Artikkel 69

Toetuste *ja tagastatava abi* rahastamiskõlblikkuse erieeskirjad

1. Mitterahalised sissemaksed tööde, kaupade, teenuste, maa ja kinnisvara pakkumise vormis, mille kohta ei ole sularahamakseid tõendavaid arveid ega samaväärse tõendusjõuga dokumente, võivad olla rahastamiskõlblikud tingimusel, et ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide*** ja programmi rahastamiskõlblikkuse eeskirjad ette näevad ja et kõik järgmised kriteeriumid on täidetud:
 - a) avaliku sektori toetused, mida makstakse tegevustele, mis sisaldavad mitterahalisi sissemakseid, ei ületa rahastamiskõlblikke kogukulutusi (v.a mitterahalised sissemaksed) tegevuse lõpus;
 - b) mitterahaliste sissemaksete väärtus ei ületa kõnealusel turul üldiselt aktsepteeritud kulusid;

- c) mitterahaliste sissemaksete väärtust ja tegelikku tegemist saab sõltumatult hinnata ja kontrollida;
- d) maa või kinnisvara pakkumise puhul ***võib teha sularaha sissemakse rendilepinguks, mille aastane nimisumma ei ületa liikmesriigi vääringu ühtset ühikut***;
- e) tasustamata töö vormis mitterahalise sissemakse korral määratakse selle töö väärtus, võttes arvesse kontrollitud kulutatud aega ja samaväärse töö eest makstava tasu määra.

Käesoleva lõike esimese lõigu punktis d osutatud maa või kinnisvara väärtust ***tõendab*** sõltumatu kvalifitseeritud ekspert või nõuetekohaselt volitatud ametiasutus ning see väärtus ei ületa lõike 3 punktis b sätestatud piiri;

- 2. Amortisatsioonikulusid võib käsitada rahastamiskõlblikena juhul, kui täidetud on järgmised tingimused:

- a) programmi rahastamiskõlblikkuse eeskirjad lubavad seda;

- b) kulude summa on nõuetekohaselt põhjendatud tõendavate dokumentidega, millel on arvetega võrdväärne tõendusjõud, kui hüvitamine toimub artikli 57 lõike 1 esimese lõigu punktis a osutatud kujul;
 - c) kulud puudutavad ainult tegevuse toetuse perioodi;
 - d) avaliku sektori toetust ei ole panustatud amortiseerunud vara soetamiseks.
3. Järgmised kulud ei ole rahastamiskõlblikud ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidelt ning artikli 92 lõikes 6 osutatud Ühtekuuluvusfondist Euroopa Ühendamise Rahastusse üle kantud toetussummast*** toetuse saamiseks:
- a) laenuintress, ***välja arvatud toetused, mis on antud intressitoetusena või tagatistasu toetusena***;

- b) hoonestamata maa ja hoonestatud maa ostusumma, mis moodustab üle 10% asjaomase tegevuse rahastamiskõlblikest kogukuludest. ***Mahajäetud aladel ja varem tööstuslikus kasutuses olnud aladel, millel on hooned, tõuseb see piir 15 %-ni.*** Nõuetekohaselt põhjendatud erandjuhtudel võib keskkonnakaitsemeetmete korral määrata eelnimetatust kõrgemad protsendimäärad;
- c) käibemaks, ***välja arvatud juhtudel***, kui ***see*** ei ole riigi käibemaksuõiguse alusel tagasi ***nõutav***.

Artikkel 70

Tegevuste rahastamiskõlblikkus sõltuvalt asukohast

1. Kui lõigetes 2 ja 3 osutatud eranditest ja fondispetsiifilistest eeskirjadest ei tulene teisiti, peavad ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidelt*** toetust saanud tegevused toimuma programmi piirkonnas.

2. Korraldusasutus võib nõustuda, et tegevust teostatakse väljaspool programmi piirkonda, kuid liidu piires, tingimusel, et kõik järgmised tingimused on täidetud:
- a) tegevus edendab programmi piirkonda;
 - b) kogusumma, mis on programmi raames eraldatud väljaspool programmi piirkonda toimuvatele tegevustele, ei ületa **15 %** ERFi, Ühtekuuluvusfondi või EMKFi toetusest prioriteedi tasandil või **5 %** EAFRD toetusest programmi tasandil;
 - c) seirekomisjon on asjaomased tegevused või tegevustüübid heaks kiitnud;
 - d) programmi ametiasutuste kohustusi seoses tegevuse juhtimise, kontrollimise ja auditeerimisega täidavad selle programmi eest vastutavad ametiasutused, mille raames tegevust toetatakse, või nad sõlmivad kokkulepped piirkonna ametiasutustega, kus tegevust teostatakse.

3. Tegevuste puhul, mis on seotud **tehnilise abi või** reklaamitegevusega, võib kulutusi teha väljaspool liitu tingimusel, et lõike 2 punktis a sätestatud tingimused ning tegevuse juhtimise, kontrollimise ja auditeerimisega seotud kohustused on täidetud.
4. Lõikeid 1–3 ei kohaldata Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi alla kuuluvate programmide suhtes ning lõikeid 2 ja 3 ei kohaldata ESFist toetatavate tegevuste suhtes.

Artikkel 71

Tegevuste kestvus

1. Tegevuse puhul, mis hõlmab investeerimist taristut või tootlikku investeeringut, peab maksma **Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidelt** saadud toetuse tagasi, kui viie aasta jooksul alates toetusesaajale lõppmakse tegemisest või vajaduse korral riigiabi eeskirjades kehtestatud aja jooksul leiab sellega aset mõni alljärgnev sündmus:

- a) tootmistegevuse lõpetamine või *üleviimine programmipiirkonnast välja*;
- b) selline muutus taristuüksuse omandisuhetes, mis annab ettevõttele või avalik-õiguslikule isikule põhjendamatu eelise; või
- c) oluline muutus selle iseloomus, eesmärkides või rakendustingimustes, mille tulemusena kahjustataks selle algseid eesmärke.

Sellise tegevuse eest alusetult makstud summad peab liikmesriik *proportsionaalselt selle ajavahemiku eest, mil nõuded ei ole täidetud*, tagasi nõudma.

Liikmesriigid võivad lühendada esimeses lõigus sätestatud tähtaega kolme aastani, kui tegu on VKEde investeeringute säilitamisega või nende loodud töökohtadega.

2. *Tegevuse puhul, mis hõlmab investeerimist taristut või tootlikku investeeringut, peab maksma Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest saadud toetuse tagasi, kui 10 aasta jooksul alates toetusesaajale lõppmakse tegemisest paigutatakse tootmistegevus ümber väljapoole liitu, välja arvatud juhul, kui toetusesaaja on VKE. Kui Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest saadav toetus kujutab endast riigiabi, asendatakse 10-aastane tähtaeg riigiabi eeskirjade järgi kohalduva tähtajaga.*
3. ESFist toetust saanud tegevused ja teistest *Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest* toetust saanud tegevused, mis ei ole investeeringud taristut või tootlikud investeeringud, peavad maksma fondi toetuse tagasi ainult siis, kui nende suhtes kehtib kohaldatavate riigiabieeskirjade alusel investeeringu säilitamise kohustus ja kui nende tootmistegevus lõpetatakse või paigutatakse ümber nendes eeskirjades sätestatud perioodi jooksul.

4. Lõikeid 1, 2 ja 3 ei kohaldata rahastamisvahenditele antud toetuste või rahastamisvahenditelt saadud toetuste suhtes või mis tahes tegevuse suhtes, mille tootmistegevus on lõpetamisel pankroti tõttu, mis ei ole seotud pettusega.
5. Lõikeid 1, 2 ja 3 ei kohaldata füüsiliste isikute suhtes, kes saavad investeerimistoetust ja muutuvad pärast investeerimistegevuse lõpetamist rahastamiskõlblikuks toetuse saamiseks ja saavad toetust Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr/2013¹⁺ raames, juhul kui asjaomane investeering on otseses seoses tegevusetüübiga, mis on tunnistatud kõlblikuks Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondist toetust saada.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2013, mis käsitleb Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi (2014–2020) ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1927/2006 (ELT L..., lk ...).

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada dokumendis PE-CONS 99/13 sisalduva määruse avaldamisviide.

VIII JAOTIS
JUHTIMINE JA KONTROLL

I PEATÜKK
Juhtimis- ja kontrollisüsteemid

Artikkel 72
Juhtimis- ja kontrollisüsteemide üldpõhimõtted

Juhtimis- ja kontrollisüsteem hõlmab *vastavalt artikli 4 lõikele 8* järgmist:

- a) asjassepuutuvate juhtimis- ja kontrolliorganite ülesannete kirjeldus ja nende ülesannete asutusesisene jaotus;
- b) vastavus selliste organite omavaheliste ja organisisesse ülesannete lahususe põhimõttele;
- c) deklareeritud kulude õigsuse ja korrapärasuse tagamise kord;
- d) finantsandmete ja näitajate raamatupidamise, salvestamise, edastamise, seire ja saruandluse elektroonilised andmesüsteemid

- e) aruandlus- ja seiresüsteemid, kui vastutav asutus usaldab ülesannete täitmise mõnele teisele organile;
- f) juhtimis- ja kontrollisüsteemide toimimise auditeerimise kord;
- g) piisava kontrolljälje tagamise süsteemid ja menetlused;
- h) eeskirjade eiramise, sealhulgas pettuse ärahoidmine, avastamine ja parandamine ning põhjendamatult makstud summade ja kogunenud *viivisintressi* tagasinõudmine.

Artikkel 73

Kohustused ühise juhtimise raames

Vastavalt ühise juhtimise põhimõttele vastutavad liikmesriigid ja komisjon programmide juhtimise ja kontrollimise eest kooskõlas oma vastavate kohustustega, mis on sätestatud käesolevas määruses ja fondispetsiifilistes eeskirjades.

Artikkel 74

Liikmesriikide kohustused

1. Liikmesriigid täidavad juhtimise, kontrollimise ja auditeerimisega seotud kohustusi ning võtavad endale sellest tulenevad ülesanded, mis on sätestatud finantsmääruses ja fondispetsiifilistes eeskirjades kindlaks määratud ühise juhtimise eeskirjades. ■
2. Liikmesriigid tagavad, et nende programmide juhtimis- ja kontrollisüsteemid luuakse kooskõlas fondispetsiifiliste eeskirjadega ning et need süsteemid toimivad tõhusalt.

3. Liikmesriigid *tagavad Euroopa struktuuri- ja investeerimisfonde puudutavate kaebuste läbivaatamise tõhusa korra kehtestamise. Sellise korra ulatuse, eeskirjade ja menetluste eest vastutavad liikmesriigid vastavalt oma institutsioonilisele ja õigusraamistikule. Komisjoni palvel kontrollivad liikmesriigid oma korra kohaselt komisjonile esitatud kaebusi. Taotluse korral teavitavad liikmesriigid* ■ *nende kontrollide tulemustest komisjoni.*
4. Kogu liikmesriikide ja komisjoni vaheline ametlik teabevahetus toimub elektroonilise andmevahetussüsteemi kaudu. Komisjoni võtab vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse elektroonilise andmevahetussüsteemi suhtes kehtivad tingimused. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 150 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

■

II PEATÜKK

Komisjoni volitused ja vastutusalad

Artikkel 75

Komisjoni volitused ja vastutusalad

1. Komisjon veendub kättesaadava teabe, sealhulgas **juhtimise ja kontrollimise eest vastutavate asutuste määramist puudutava teabe, igal aastal määratud asutuste poolt vastavalt finantsmääruse artikli 59 lõikele 5 esitatud dokumentide**, kontrolliaruannete, **■** rakendamise **aastaruannete** ja riiklike ning liidu asutuste auditite alusel, et liikmesriigid on loonud juhtimis- ja kontrollisüsteemid, mis vastavad käesolevale määrusele ja fondispetsiifilistele eeskirjadele ning et need süsteemid toimivad programmide rakendamise ajal tõhusalt.

2. ■ Komisjoni ametnikud või komisjoni volitatud esindajad **võivad** teostada kohapealseid auditeid või kontrole, teatades sellest **liikmesriigi pädevale asutusele** ette **vähemalt 12 tööpäeva, välja arvatud kiireloomulistel juhtudel. Komisjon austab proportsionaalsuse põhimõtet, võttes arvesse vajadust vältida liikmesriikide tehtavate auditite või kontrollide põhjendamatut dubleerimist, liidu eelarvele avalduva riski taset ning vajadust vähendada nii palju kui võimalik toetusesaajate halduskoormust kooskõlas fondispetsiifiliste eeskirjadega.** Taolised auditid võivad hõlmata programmi või selle osa juhtimis- ja kontrollisüsteemi tõhusa toimimise kontrolli ning tegevuste või programmide usaldusväärse finantsjuhtimise hindamist. Taolistes auditites **või kontrollides** võivad osaleda liikmesriigi ametnikud või volitatud esindajad.

Komisjoni ametnikud või komisjoni volitatud esindajad, kes on nõuetekohaselt volitatud kohapealseid auditeid **või kontrolli** teostama, peavad pääsema ligi kõikidele **vajalikele Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest** toetatavate tegevustega või juhtimis- ja kontrollisüsteemiga seotud andmikele, dokumentidele ja metaandmetele, olenemata kandjast, millele need on salvestatud. Liikmesriigid esitavad komisjonile taotluse alusel selliste andmike, dokumentide ja metaandmete koopiaid.

Käesolevas artiklis kirjeldatud õigused ei mõjuta siseriiklike õigusnormide kohaldamist, milles teatavate tegevuste tegemise õigus on siseriiklike õigusaktidega selleks määratud ametnikel. Komisjoni ametnikud ja volitatud esindajad ei osale muu hulgas liikmesriigi õigussätete raames koduviitidel ega isikute ametlikul küsitlemisel. Ametnikel ja esindajatel on siiski juurdepääs sel teel saadud teabele, **ilma et see piiraks liikmesriikide kohtute pädevust ja austades täielikult asjaomaste õigussubjektide põhiõigusi.**

3. Komisjon võib liikmesriigilt nõuda meetmete võtmist, mis on vajalikud juhtimis- ja kontrollisüsteemide tõhusa toimimise või kulutuste nõuetekohasuse tagamiseks kooskõlas fondispetsiifiliste eeskirjadega.



IX JAOTIS
FINANTSJUHTIMINE, RAAMATUPIDAMISARVESTUSE KONTROLL JA
HEAKSKIITMINE, FINANTSKORREKTSIOONID NING KULUKOHUSTUSTEST
VABASTAMINE

I PEATÜKK
Finantsjuhtimine

Artikkel 76
Eelarvelised kulukohustused

Liidu eelarvelised kulukohustused iga programmi suhtes määratakse iga fondi iga-aastaste osamaksudena ajavahemikuks 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2020. ***Iga programmi tulemusreserviga seotud eelarvelised kulukohustused määratakse programmi muudest eraldisest eraldi.***

Komisjoni otsus, millega programm vastu võetakse, kujutab endast rahastamisotsust finantsmääruse artikli 84 lõike 2 tähenduses, ning kui see on asjaomasele liikmesriigile teatavaks tehtud, siis ka juriidilist kulukohustust finantsmääruse tähenduses.

Iga programmi puhul võetakse esimese osamaksu eelarveline kulukohustused pärast seda, kui komisjon programmi vastu võtab.

Järgnevate osamaksude eelarvelised kulukohustused võtab komisjon igal aastal enne 1. maid, lähtudes käesoleva artikli teises **ja kolmandas** lõigus osutatud otsusest, välja arvatud juhul, kui kohaldatakse finantsmääruse artiklit 16.

Pärast tulemusraamistiku rakendamist vastavalt artiklile 22, juhul kui prioriteetide vaheeesmärgid on jäänud täitmata, vabastab komisjon vajaduse korral asjaomastele programmidele tulemusreservi osana eraldatud vastavad kulukohustuste assigneeringud ja teeb need uuesti kättesaadavaks programmidele, mille eraldist suurendatakse muudatusega, mille komisjon kooskõlas artikli 22 lõikega 5 on heaks kiitnud.

Artikkel 77

Ühised makse-eeskirjad

1. Komisjon teeb ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide*** toetuse osamaksu igale programmile kooskõlas eelarveassigneeringutega ja vabade vahendite olemasolul. Iga makse kirjendatakse asjaomase fondi varaseimatele avatud eelarvelistele kulukohustustele.
2. ***Tulemusreservi kulukohustustega seotud makseid ei tehta enne tulemusreservi lõplikku eraldamist kooskõlas artikli 22 lõigetega 3 ja 4.***
3. Maksed tehakse eel- ja vahemaksetena ■ ning lõppmaksena.
4. Toetuse vormide puhul, mis lähtuvad artikli 67 lõike 1 esimese lõigu punktidest b, c ja d ***ning artiklitest 68 ja 69***, loetakse ***kohaldataval alusel arvutatud kulud*** rahastamiskõlblikeks kuludeks.

Artikkel 78

Ühised reeglid vahemaksete ■ ning lõppmakse arvutamise kohta

Fondispetsiifilistes eeskirjades sätestatakse reeglid, mille kohaselt arvutatakse vahemaksetena ■ ning lõppmaksena hüvitatav summa. Nimetatud summa sõltub rahastamiskõlblike kulude suhtes kohaldatavast konkreetsest kaasrahastamismäärast.

Artikkel 79

Maksetaotlused

1. Konkreetse *Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondiga seotud* maksetaotluste puhul rakendatav konkreetne menetlus ja esitatav teave sätestatakse fondispetsiifilistes eeskirjades.
2. Komisjonile esitatavas maksetaotluses esitatakse kogu teave, mida on komisjonil vaja raamatupidamise aastaaruannete koostamiseks kooskõlas finantsmääruse artikli 68 lõikega 3.

Artikkel 80

Euro kasutamine

Liikmesriigi esitatud programmides sätestatud summade, kulude prognooside, kuluaruannete, maksetaotluste, raamatupidamise aastaaruannete ning rakendamise aasta- ja lõpparuandes esitatud kulude vääring on euro.

Artikkel 81

Esialgsed eelmaksed

1. Pärast komisjoni otsust, millega programm vastu võetakse, tasub komisjon terve programmiperioodi esialgse eelmaksete summa. Esialgsete eelmaksete summa tasutakse osamaksudena lähtuvalt vajadustest eelarvevahendite järele. Osamaksude tase määratletakse fondispetsiifilistes eeskirjades.
2. **Esialgseid** eelmakseid kasutatakse ainult **makseteks** toetusesaajatele programmi rakendamisel. Need tehakse vastutavale asutusele sellel otstarbel viivitamatult kättesaadavaks.

Artikkel 82

Esialgsete eelmaksete väljakandmine

Esialgse eelmaksena makstud summad kantakse komisjoni raamatupidamisarvestusest välja tervikuna hiljemalt programmi lõpetamisel.

Artikkel 83

Maksetähtaja edasilükkamine

1. Volitatud eelarvevahendite käsutaja finantsmääruse tähenduses võib vahemakse nõude maksetähtaja maksimaalselt **kuueks** kuuks edasi lükata, kui:
 - a) pärast seda, kui liikmesriigi või liidu auditeerimisasutus on andmed esitanud, on **selgeid** tõendeid, mis võimaldavad väita, et juhtimis- ja kontrollisüsteemi toimimises on märkimisväärsed puudusi;
 - b) volitatud eelarvevahendite käsutaja peab korraldama täiendava kontrollimise pärast volitatud eelarvevahendite käsutajani jõudnud teavet, et maksetaotluses sisalduvad kulud on seotud eeskirjade eiramisega, millel on rängad rahalised tagajärjed;
 - c) jäetakse esitamata üks **finantsmääruse artikli 59 lõikes 5** nõutavatest dokumentidest.

Liikmesriigid võivad kokku leppida, et maksetähtaja edasilükkamist pikendatakse kolme kuu võrra.

EMKFi fondispetsiifilistes eeskirjades võib ette näha täiendavaid aluseid maksete katkestamiseks, juhul kui liikmesriik ei ole täitnud oma kohustusi, mis tulenevad ühisest kalanduspoliitikast ning mis on proportsionaalsed arvestades rikkumise olemust, raskust, kestust ja korduvust.

2. Volitatud eelarvevahendite käsutaja ***piirab*** edasilükkamist nii, et see puudutab ainult kulude seda osa, mis on hõlmatud lõike 1 esimeses lõigus osutatud asjaoludega seotud maksenõudega, ***välja arvatud kui ei ole võimalik teha kindlaks kulude hõlmatud osa.*** Volitatud eelarvevahendite käsutaja teatab liikmesriigile ja korraldusasutusele viivitamata ***kirjalikult*** edasilükkamise põhjusest ja palub neil olukorda parandada. Volitatud eelarvevahendite käsutaja lõpetab edasilükkamise niipea, kui on võetud vajalikud meetmed.

II PEATÜKK

Raamatupidamisarvestuse kontroll ja heakskiitmine

Artikkel 84

Raamatupidamisarvestuse *komisjonipoolse kontrollimise ja heakskiitmise tähtajad*

Aruandeperioodi lõpule järgneva aasta **31. maiks viib** komisjon vastavalt fondispetsiifilistele eeskirjadele *kooskõlas finantsmääruse artikli 59 lõikega 6 läbi raamatupidamisarvestuse kontrolli ja heakskiitmise menetluse ning teavitab liikmesriiki, kas ta tunnistab raamatupidamise aastaaruanded terviklikuks, täpseks ja õigeks.*

III PEATÜKK
Finantskorrektsioonid

Artikkel 85

Komisjoni tehtavad finantskorrektsioonid

1. Komisjon teeb finantskorrektsioone, tühistades osa liidu eraldisest programmile või kogu sellise eraldise ning nõudes liikmesriigilt summad tagasi, et välistada liidu vahenditest selliste kulutuste finantseerimine, mis rikuvad **kohaldatavat õigust**.
2. Kohaldatava ■ õiguse rikkumisega kaasneb finantskorrektsioon ainult **komisjonile teatatud kulutuste osas ning** juhul, kui on täidetud üks järgmistest tingimustest:
 - a) rikkumine on mõjutanud ■ vastutava asutuse otsust tegevuse väljavalimise kohta **Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest** toetuse saamiseks **või juhul, kui rikkumise laadist tulenevalt ei ole võimalik sellist mõju kindlaks teha, kuid esineb põhjendatud oht, et rikkumine omas sellist mõju;**

- b) ■ rikkumine on mõjutanud ■ kulude summat, mis deklareeriti hüvitamiseks liidu eelarvest ***või juhul, kui rikkumise laadist tulenevalt ei ole võimalik selle finantsmõju suurust hinnata, esineb põhjendatud oht, et rikkumisel oli selline mõju.***
3. Lõikest 1 tuleneva finantskorrektsiooni ■ üle otsustades ***järgib komisjon proportsionaalsuse põhimõtet, võttes arvesse kohaldatavate ■ õigusnormide rikkumise olemust ja raskust ning rahalisi tagajärgi liidu eelarvele. Komisjon hoiab Euroopa Parlamenti finantskorrektsioonide kohaldamisotsustega kursis.***
4. Finantskorrektsioonide kohaldamise kriteeriumid ja kord sätestatakse fondispetsiifilistes eeskirjades.

IV PEATÜKK

Kulukohustustest vabastamine

Artikkel 86

Põhimõtted

1. Kõik programmid läbivad kulukohustustest vabastamise menetluse, mille kohaselt kulukohustusega seotud summad, mida kindlaksmääratud perioodi jooksul ei hõlma eelrahastamine ega maksetaotlus, ***sealhulgas kõik maksetaotlused, mille suhtes või mille osa suhtes kohaldatakse maksetähtaja katkestamist või maksete peatamist***, vabastatakse kulukohustustest.
2. Perioodi viimase aastaga seotud kulukohustus vabastatakse kooskõlas programmide lõpetamisel järgitavate eeskirjadega.
3. Fondispetsiifilistes eeskirjades sätestatakse kulukohustusest vabastamise eeskirja täpne kohaldamine iga ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi*** puhul.

4. See osa kulukohustustest, mis on ikka veel avatud, vabastatakse kulukohustustest juhul, kui fondispetsiifilistes eeskirjades kehtestatud tähtpäevadeks ei ole komisjonile esitatud lõpetamiseks nõutavaid dokumente.
5. ***Tulemusreserviga seotud eelarveliste kulukohustuste suhtes kohaldatakse üksnes lõikes 4 osutatud kulukohustustest vabastamise menetlust.***

Artikkel 87

Erand kulukohustustest vabastamisel

1. Kulukohustustest vabastamisega seotud summat vähendatakse summade võrra, mis on võrdsed selle ***osaga eelarvelisest kulukohustusest***:
 - a) ***millega seotud*** tegevused on peatatud kohtumenetluse või halduskaebusega, millel on peatav toime, või
 - b) ***mille kohta pole olnud võimalik koostada maksetaotlust*** vääramatu jõu ***tõttu***, mis mõjutab oluliselt kogu programmi või selle osa rakendamist.

Esimese lõigu punkti b alusel vääramatu jõu esinemisele tuginevad riiklikud ametiasutused peavad tõendama vääramatu jõu otsest mõju kogu programmi või selle osa rakendamisele.

Esimese lõigu punktide a ja b kohaldamisel võib vähendamist taotleda ühe korra, kui peatamine või vääramatut jõud ei ole kestnud kauem kui ühe aasta, või nii mitu korda kui vastab vääramatut jõu kestusele või aastate arvule alates sellise kohtu- või haldusotsuse kuupäevast, millega tegevuse rakendamine peatati, kuni lõpliku kohtu- või haldusotsuse kuupäevani.

2. Selleks et summa deklareeritaks eelneva aasta lõpuks, saadab liikmesriik lõike 1 esimese lõigu ***punktides a ja b*** osutatud erandeid puudutavad andmed komisjonile 31. jaanuariks.

Artikkel 88

Menetlus

1. Kui on oht, et rakendatakse artikli 86 kohast kulukohustustest vabastamise eeskirja, teatab komisjon sellest liikmesriigile ja korraldusasutusele aegsasti.

2. Lähtudes andmetest, mis on ta on saanud 31. jaanuari seisuga, teeb komisjon liikmesriigile ja korraldusasutusele teatavaks nendest andmetest tuleneva kulukohustustest vabastamise summa.
3. Liikmesriigil on kaks kuud aega, et nõustuda kulukohustustest vabastatava summaga või esitada oma tähelepanekud.
4. Liikmesriik esitab komisjonile 30. juuniks muudetud rahastamiskava, mis kajastab asjaomaseks majandusaastaks programmi ühel või mitmel prioriteetsel suunal vähendatud toetuse summat ***ja milles võetakse vajaduse korral arvesse vahendite eraldamist fondi ja piirkonnakategooria alusel***. Kui muudetud rahastamiskava ei esitata, muudab komisjon rahastamiskava, vähendades ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest*** makstavaid toetuse osamakse asjaomaseks majandusaastaks. Vähendamine määratakse igale prioriteedile proportsionaalselt.
5. Komisjon muudab programmi vastuvõtmise otsust rakendusaktidega hiljemalt 30. septembril.

KOLMAS OSA
ERFi, ESFi JA ÜHTEKUULUVUSFONDI SUHTES KOHALDATAVAD ÜLDSÄTTED

I JAOTIS
EESMÄRGID JA FINANTSRAAMISTIK

I PEATÜKK
Missioon, eesmärgid ja toetuse geograafiline ulatus

Artikkel 89
Missioon ja eesmärgid

1. Fondid toetavad liidu majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust tugevdavate meetmete väljatöötamist ning jätkuvat rakendamist vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 174.

Fondidest abi saavad meetmed aitavad kaasa **ka** liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu *strateegia elluviimisele*.

2. Lõikes 1 osutatud missiooni saavutamiseks tuleb järgida järgmisi eesmärke:
 - a) liikmesriikides ja regioonides tehtavad investeeringud majanduskasvu ja tööhõivesse, mida toetavad fondid; ning
 - b) Euroopa territoriaalne koostöö, mida toetatakse ERFist.

Artikkel 90

Investeerimine majanduskasvu ja tööhõive eesmärkidesse

1. Struktuurifondid toetavad investeeringuid majanduskasvu ja tööhõivesse kõigis piirkondades vastavalt määrusega (EÜ) nr 1059/2003 (*mida on muudetud määrusega (EÜ) nr 105/2007*) kehtestatud ühise statistiliste territoriaalüksuste liigituse 2. tasandile (NUTS 2. tasandi piirkonnad).
2. Vahendid majanduskasvu ja tööhõive eesmärkide täitmiseks eraldatakse järgmisele kolmele NUTS 2. tasandi piirkonna kategooriale:

- a) vähem arenenud piirkonnad, mille SKP elaniku kohta on alla 75 % 27-liikmelise ELi keskmisest SKPst;
- b) üleminekupiirkonnad, mille SKP elaniku kohta on vahemikus 75–90 % 27-liikmelise ELi keskmisest SKPst;
- c) enamarenenud piirkonnad, mille SKP elaniku kohta on suurem kui 90 % 27-liikmelise ELi keskmisest SKPst.

Piirkondade klassifitseerimine ühte kolmest piirkonnakategooriast on kindlaks määratud selle alusel, kuidas ***iga piirkonna*** ostujõu pariteetides väljendatud ja liidu **2007.–**

2009. aasta arvandmete alusel arvutatud SKP elaniku kohta on seotud 27-liikmelise ELi sama võrdlusperioodi keskmise SKPga.

- 3. Ühtekuuluvusfondist toetatakse neid liikmesriike, mille ostujõu pariteetides väljendatud ja liidu **2008.–2010.** aasta arvandmete alusel arvutatud kogurahvatulu elaniku kohta on alla 90 % 27-liikmelise ELi sama võrdlusperioodi keskmisest kogurahvatulust.

Liikmesriigid, mis vastavad 2013. aastal Ühtekuuluvusfondist abi saamise tingimustele, kuid mille esimese lõigu kohaselt arvutatud nominaalne kogurahvatulu elaniku kohta ületab 90 % 27-liikmelise ELi keskmisest kogurahvatulust, saavad üleminekuperioodil Ühtekuuluvusfondist eritoetust.

4. Komisjon võtab kohe pärast määruse jõustumist rakendusaktiga vastu otsuse, millega avaldatakse lõike 2 piirkondade kolme kategooria kriteeriumidele vastavate piirkondade ja lõike 3 kriteeriumidele vastavate liikmesriikide loetelu. Loetelu kehtib 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2020.
5. **2016.** aastal vaatab komisjon läbi liikmesriikide vastavuse Ühtekuuluvusfondist toetuse saamise tingimustele, lähtudes 27-liikmelise ELi aastate **2012–2014** kogurahvatulu andmetest. Liikmesriigid, mille nominaalne kogurahvatulu elaniku kohta ü jääb alla 90% 27-liikmelise ELi keskmisest kogurahvatulust, **loetakse Ühtekuuluvusfondist toetuse saamiseks uuesti rahastamiskõlblikuks, ning liikmesriigid, mis olid Ühtekuuluvusfondi puhul rahastamiskõlblikud ja mille nominaalne kogurahvatulu elaniku kohta ületab 90%, ei ole enam rahastamiskõlblikud ning** saavad üleminekuperioodil Ühtekuuluvusfondist eritoetust.

II PEATÜKK
Finantsraamistik

Artikkel 91

Majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse tagamiseks ettenähtud vahendid

1. ■ Eelarveliste kulukohustuste täitmiseks perioodil 2014–2020 ette nähtud ***majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse rahalised vahendid on 325 145 694 739*** eurot 2011. aasta hindades vastavalt VI lisas toodud jaotusele aastate kaupa; sellest ***322 145 694 739*** eurot on eraldatud ERFi, ESFi ja Ühtekuuluvusfondi jaoks ning ***3 000 000 000*** eurot on sihtotstarbeline eraldis noorte tööhõive algatuse jaoks. Programmitöös kasutamiseks ja edasiseks liidu üldeelarvesse lisamiseks indekseeritakse majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse tagamiseks ettenähtud vahendid aastas 2% võrra

2. Ilma et see piiraks käesoleva artikli lõike 3 või artikli 92 lõike 8 kohaldamist, võtab komisjon rakendusaktidega vastu otsuse, milles on sätestatud ***igale liikmesriigile majanduskasvu ja tööhõive investeeringute ning Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi kohaselt ette nähtud iga-aastane kogueraldis ning igale liikmesriigile*** noorte tööhõive algatuse jaoks ette nähtud iga-aastane sihtotstarbeline eraldis ja rahastamiskõlblike piirkondade loetelu vastavalt ***VII ja VIII*** lisas esitatud kriteeriumidele ja meetodile.
3. 0,35 % koguvahenditest eraldatakse ***pärast artikli 92 lõikes 6 osutatud Euroopa ühendamise rahastule antava toetuse ja artikli 92 lõikes 7 osutatud enim puudustkannatavatele isikutele antava abi mahaarvamist*** komisjoni algatusel tehniliseks abiks.

Artikkel 92

Vahendid investeerimiseks majanduskasvu ja tööhõivesse eesmärki ning Euroopa territoriaalse koostöö eesmärki

1. Majanduskasvu ja tööhõive eesmärki investeerimise eesmärgi kohased vahendid moodustavad koguvahenditest **96,33 %** (st kokku **313 197 435 409** eurot) ja need jaotatakse järgmiselt:
 - a) **52,45 %** (st kokku **313 197 435 409** eurot) vähem arenenud piirkondadele;
 - b) **10,24 %** (st kokku **164 279 015 916** eurot) üleminekupiirkondadele;
 - c) **15,67 %** (st kokku **32 084 931 311** eurot) enamarenenud piirkondadele;
 - d) **21,19 %** (st kokku **66 362 384 703** eurot) Ühtekuuluvusfondist toetust saavatele liikmesriikidele;
 - e) **0,44 %** (st kokku **1 386 794 724** eurot) täiendava toetusena ELi toimimise lepingu artiklis 349 määratletud äärepoolseimatele piirkondadele ja NUTS 2. tasandi piirkondadele, mis täidavad 1994. aasta ühinemisakti protokoll nr 6 artiklis 2 sätestatud kriteeriume.

2. *Lisaks artiklis 91 ja käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud summadele tehakse aastateks 2014 ja 2015 kättesaadavaks veel vastavalt 94 200 000 ja 92 400 000 eurot, nagu on sätestatud VII lisas „Lisasummade” all. Need summad määratakse kindlaks artikli 91 lõikes 2 osutatud komisjoni otsusega.*

3. *Komisjon vaatab 2016. aastal vastavalt määruse (EL) nr .../2013⁺ artiklitele 4 ja 5 aastat 2017 puudutava tehnilise kohandamise käigus iga liikmesriigi jaoks aastatel 2017–2020 majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi kohaselt ettenähtud kogueraldised läbi ja kohaldab selleks VII lisa punktides 1 kuni 6 sätestatud eraldamise meetodit kõige uuema kättesaadava statistika ja piiristatud liikmesriikide puhul aastate 2014–2015 summeeritud tegeliku SKP ja 2012. aastal sama perioodi kohta prognoositud summeeritud SKP vahelist võrdlust vastavalt VII lisa punktile 10. Kui läbivaadatud eraldiste ja kogueraldiste vaheline kumulatiivne erinevus on suurem kui +/-5 %, tehakse kogueraldistes vastav kohandus. Vastavalt nõukogu määruse (EL) nr ...+ artiklile 5 jaotatakse kohandused võrdsetes osades aastate 2017–2020 vahel ja vastavalt muudetakse ka finantsraamistiku vastavaid ülemmäärasid. Nimetatud kohanduste kas positiivne või negatiivne summaarne netomõju ei tohi ületada 4 000 000 000 eurot. Pärast tehnilise kohanduse tegemist võtab komisjon rakendusaktidega vastu otsuse, milles sätestatakse iga liikmesriigi koguvahendite iga-aastane muudetud jaotus.*

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada dokumendis st1179/13 sisalduva määruse täispealkiri ja avaldamisviide.

4. *Selleks et tagada piisavad investeeringud noorte tööhõivesse, tööjõu liikuvusse, teadmiste suurendamisse, sotsiaalsesse kaasatusse ja vaesuse vastu võitlemisse, ei tohi ESFi majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi raames rakenduskavade programmitööks eraldatud struktuurifondide vahendite osa üheski liikmesriigis olla väiksem, kui vastav ESFi vahendite osa, mis nähti liikmesriigile ette lähenemise ja piirkondliku konkurentsivõime ja tööhõive eesmärgi rakenduskavadeks programmiperioodiks 2007–2013. Sellele osale lisatakse täiendav osa iga liikmesriigi kohta, mis määratakse kindlaks IX lisas esitatud meetodil, tagamaks, et ESFi proportsionaalne osa liidu tasandil fondide ühendatud vahenditest kokku, millest on maha arvatud lõikes 4 osutatud Ühtekuuluvusfondi toetus transporditaristule Euroopa ühendamise rahastu raames ja lõikes 5 osutatud struktuurifondidest antav toetus enim puudustkannatavatele isikutele, ei ole liikmesriikides väiksem kui 23,1%. Käesoleva lõike kohaldamisel loetakse noorte tööhõive algatusele ettenähtud ESFi investeeringud osaks ESFi eraldatud struktuurifondide osast.*

5. Noorte tööhõive algatusele ettenähtud vahendid on **3000 000 000** eurot noorte tööhõive algatusele ette nähtud sihtotstarbelisest eraldisest ja vähemalt **3000 000 000** eurot ESFi sihipärastest investeeringutest.
6. *Ühtekuuluvusfondist* Euroopa ühendamise *rahastusse üle kantav toetussumma* on **10 000 000** eurot. *Toetusest rahastatakse transporditaristu projekte kooskõlas määrusega (EL) nr .../2013⁺, kuid üksnes liikmesriikides, mis vastavad Ühtekuuluvusfondist abi saamise tingimustele.*

Komisjon võtab rakendusaktide teel vastu otsuse, milles sätestatakse summa, mis kantakse Euroopa ühendamise *rahastusse* üle eraldisest, mis on igale liikmesriigile *proportsionaalselt* ettenähtud Ühtekuuluvusfondist kogu perioodi jaoks. Ühtekuuluvusfondist liikmesriigile tehtavaid ealdisi vähendatakse vastavalt.

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada dokumendis PE-CONS 76/13 sisalduva määruse number.

Esimeses lõigus osutatud Ühtekuuluvusfondi toetustele vastavad iga-aastased assigneeringud tuleb kirjendada Euroopa ühendamise rahastu asjakohastele eelarveridadele alates 2014. aasta eelarve menetlemisest.

Ühtekuuluvusfondist Euroopa ühendamise rahastusse üle kantavat esimeses lõigus osutatud summat, rakendatakse spetsiaalsete projektikonkursside abil, mis kuulutatakse välja projektide jaoks, mis puudutavad põhivõrkude rakendamist või määruse (EL) nr .../2013⁺ määruse I lisa I osas kindlaks määratud projekte ja horisontaalseid meetmeid.

Neljandas lõikes osutatud eriprojektikonkursside suhtes kohaldatakse määruse (EL) nr .../2013⁺ alusel transpordisektori suhtes kohaldatavaid eeskirju. Kuni 31. detsembrini 2016 peetakse rahastamiskõlblike projektide valimisel kinni Ühtekuuluvusfondist riikidele tehtavatest eraldistest. Alates 1. jaanuarist 2017 tehakse kõigile liikmesriikidele, kes vastavad Ühtekuuluvusfondist toetuse saamise tingimustele, määruse (EL) nr .../2013⁺ kohaselt transporditaristu projektide rahastamiseks kättesaadavaks Euroopa ühendamise rahastusse üle kantud vahendid, mis ei olnud ettenähtud transporditaristu projektile.

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada dokumendis PE-CONS 76/13 sisalduva määruse number.

Selleks et toetada Ühtekuuluvusfondist toetuse saamise tingimustele vastavaid liikmesriike, kellel võib olla probleeme piisava valmidusastmega, kvaliteetsete ning liidu jaoks piisava lisaväärtusega projektide või mõlema väljatöötamisel, tuleks pöörata erilist tähelepanu programmi tugimeetmetele, mille eesmärk on suurendada haldusasutuste ja avalike teenistuste institutsioonilist suutlikkust ja tõhusust seoses määruse (EL) nr .../2013⁺ lisa I osas loetletud projektide väljatöötamise ja rakendamisega. Komisjon võib korraldada lisaprojektikonkursse, et tagada ümberpaigutatud vahendite võimalikult suur kasutusvõime kõigis Ühtekuuluvusfondist toetuse saamise tingimustele vastavates liikmesriikides.

7. Struktuurifondidest majanduskasvu ja **tööhõivesse investeerimise eesmärgi** raames enim puudustkannatavatele isikutele mõeldud **abiks** antav toetus on **vähemalt 2 500 000 000 eurot ja liikmesriigid võivad seda vabatahtlikult antava lisatoetuse abil kuni 1 000 000 euro võrra suurendada.**

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada dokumendis PE-CONS 76/13 sisalduva määruse number.

Komisjon võtab rakendusaktiga vastu otsuse, milles sätestatakse summa, mille iga liikmesriik peab oma kogu perioodi struktuurifondide eraldistest enim puudustkannatavate isikute abistamiseks üle kandma. Struktuurifondide eraldist igale liikmesriigile vähendatakse vastavalt. ***Vähendamisel võetakse aluseks piirkonnakategooriate kaupa tehtav proportsionaalne vähendamine.***

Esimeses lõigus osutatud struktuurifondide toetustele vastavad iga-aastased assigneeringud tuleb kirjendada enim puudustkannatavatele isikutele mõeldud ***abi*** rahastu asjakohastele eelarveridadele alates 2014. aasta eelarve menetlemisest.

I

8. ***330 000 000 eurot struktuurifondide*** majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi vahenditest eraldatakse komisjoni ***otsese või kaudse haldamise all olevatele*** linnade säästva arengu valdkonna uuenduslikele meetmetele.

9. Ajavahemikul 2014–2020 moodustavad Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi vahendid eelarveliste kulukohustuste täitmiseks fondidest kättesaadavatest koguvahenditest 2,75% (st kokku 8 948 259 330 eurot).
10. *Käesoleva artikli, käesoleva määruse artiklite 18, 91, 93, 95, 99, 120, I ja X lisa, ERFi määruse artikli 4, ESFi määruse artikli 4 ja artiklite 16 kuni 23, ETK määruse artikli 3 lõike 3 kohaldamisel käsitatakse äärepoolseimat piirkonda Mayotte'i NUTS 2. tasandi piirkonnana, mis kuulub vähem arenenud piirkondade kategooriasse. ETK määruse artikli 3 lõigete 1 ja 2 mõistes käsitatakse Mayotte'i ja Saint-Martini NUTS 3. tasandi piirkonnana.*

Artikkel 93

Vahendite piirkonnakategooriate vahel ülekandmise keeld

1. Assigneeringute kogusumma, mis eraldatakse igale liikmesriigile vähem arenenud piirkondade, üleminekupiirkondade ja enam arenenud piirkondade jaoks, ei ole nende piirkonnakategooriate vahel ülekantav.
2. Erandina lõikest 1 võib komisjon nõuetekohaselt põhjendatud asjaoludel, mis on seotud ühe või enama valdkondliku eesmärgi elluviimisega, nõustuda partnerluslepingu esmakordsel esitamisel ***või nõuetekohaselt põhjendatud asjaoludel tulemusreservi eraldamise ajal või partnerluslepingu olulise muutmise korral*** liikmesriigi ettepanekuga kanda kuni **3%** piirkonnakategooria assigneeringu kogusummast üle teistele piirkonnakategooriatele.

Artikkel 94

Vahendite ülekandmise keeld ühelt eesmärgilt teisele

- 1. Assigneeringute kogusumma, mis eraldatakse igale liikmesriigile majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi ning Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi jaoks ei ole nende eesmärkide vahel ülekantav.*
- 2. Erandina lõikest 1 võib komisjon selleks, et tagada ka edaspidi fondide tõhus panus artikli 89 lõikes 1 osutatud missioonide täitmisse, kiita põhjendatud juhtudel ja kui lõikes 3 ei ole sätestatud teisiti, partnerluslepingu esmakordsel esitamisel rakendusaktide abil heaks liikmesriigi ettepaneku kanda osa talle Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi jaoks ettenähtud assigneeringutest üle majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi alla.*
- 3. Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi osa moodustab liikmesriigis, kes teeb lõikes 2 osutatud ettepaneku, sellele liikmesriigile majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi ning Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi jaoks ettenähtud kogueraldisest vähemalt 35 % ja pärast ülekandmist kogueraldisest vähemalt 25 %.*

Artikkel 95

Täiendavus

1. Käesolevas artiklis ja X lisas kasutatakse järgmisi mõisteid:
 - 1) „kapitali kogumahutus põhivarasse” – kõik residentidest tootjate põhivara soetused, miinus realiseerimine, konkreetsel perioodil, millele lisandub teatav mittetoodetud varade väärtuse suurenemine tulenevalt tootja või institutsiooniliste üksuste tootmistegevusest, nagu on määratletud nõukogu määruses (EÜ) nr 2223/96¹;
 - 2) „põhivara” – tootmisprotsesside tulemusena tekkiv materiaalne või immateriaalne vara, mida kasutatakse korduvalt või jätkuvalt tootmisprotsessides enam kui ühe aasta jooksul;

¹ Nõukogu 25. juuni 1996. aasta määrus (EÜ) nr 2223/96 ühenduses kasutatava Euroopa rahvamajanduse ja regionaalse arvepidamise süsteemi kohta (EÜT L 310, 30.11.1996, lk 1).

- 3) „valitsemissektor” – kõik institutsioonilised üksused, mis toodavad lisaks oma poliitiliste kohustuste täitmisele ja majandust reguleerivale rollile põhimõtteliselt turuväliseid teenuseid (teatud juhtudel ka kaupu) individuaalseks või kollektiivseks tarbimiseks ning tulude ja rikkuse ümberjaotamiseks;
 - 4) „avaliku sektori või samaväärsed struktuurilised kulud” – *valitsemissektori kapitali kogumahutus põhivarasse*.
2. Fondide toetus majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgile ei asenda liikmesriigi avaliku sektori või samaväärseid struktuurilisi kulusid.
 3. Liikmesriigid hoiavad ajavahemikul 2014–2020 *aasta keskmised* avaliku sektori või samaväärsed struktuurilised kulud vähemalt partnerluslepingus sätestatud kontrolltasemel.

■

Esimeses lõigus osutatud kontrolltaseme määramisel võtavad komisjon ja liikmesriigid arvesse üldisi makromajanduslikke tingimusi ja spetsiifilisi või erandlikke asjaolusid, näiteks erastamist, liikmesriigi avaliku sektori või samaväärsete struktuuriliste kulude erandlikku taset programmiperioodil 2007–2013 ning riiklike investeeringute muude näitajate muutust. Nad võtavad samuti arvesse muutusi *fondidelt* saadud riiklikes eraldistes, võrreldes aastatega 2007–2013.

4. Seda, kas majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi alusel tehtavaid avaliku sektori või samaväärseid struktuurilisi kulusid on perioodi vältel hoitud samal tasemel, kontrollitakse ainult liikmesriikides, kus vähem arenenud ja üleminekupiirkonnad hõlmavad vähemalt 15 % kogurahvastikust.

Liikmesriikides, kus vähem arenenud ja üleminekupiirkonnad hõlmavad vähemalt 65 % kogurahvastikust, tehakse kontroll riigi tasandil.

Liikmesriikides, kus vähem arenenud ja üleminekupiirkonnad hõlmavad üle 15 % ja alla 65 % kogurahvastikust, tehakse kontroll riigi ja piirkonna tasandil. Selleks annab liikmesriik kontrollimenetluse igas etapis komisjonile teavet vähem arenenud ja üleminekupiirkondade kulude kohta.

5. Seda, kas majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi alusel tehtavaid avaliku sektori või samaväärseid struktuurilisi kulusid on hoitud samal tasemel, kontrollitakse partnerluslepingu esitamise ajal (eelkontroll), 2018. aastal (vahekontroll) ning 2022. aastal (järelkontroll).

Täiendavuse kontrolli üksikasjalikud eeskirjad on sätestatud X lisa punktis 2.

6. Kui komisjon teeb järelkontrolli käigus kindlaks, et liikmesriik ei ole hoidnud majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi alusel tehtavaid avaliku sektori struktuurilisi või samaväärseid kulusid vastavalt X lisale partnerluslepingus sätestatud kontrolltasemel, võib komisjon teha *eeskirjade mittetäitmise ulatust arvestades* finantskorrektsiooni, *võttes rakendusaktiga vastu otsuse*. Finantskorrektsiooni tegemise üle otsustamisel võtab komisjon arvesse seda, kas liikmesriigi majanduslik olukord on vahekontrollist saadik märkimisväärselt muutunud ■ . Finantskorrektsiooni üksikasjalikud eeskirjad on sätestatud X lisa punktis 3.
7. Lõikeid 1–6 ei kohaldata *programmide* suhtes, mis kuuluvad Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi alla.

II JAOTIS
PROGRAMMITÖÖ

I PEATÜKK
Üldsätted fondide kohta

Artikkel 96

Majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi alla kuuluvate rakenduskavade sisu,
vastuvõtmine *ja muutmine*

1. Rakenduskava koosneb prioriteetsetest suundadest. Prioriteetne suund puudutab *ühte fondi ja ühte piirkonnakategooriat, välja arvatud Ühtekuuluvusfondi puhul*, ja vastab valdkondlikule eesmärgile, ilma et see piiraks artikli 59 kohaldamist, ning hõlmab selle valdkondliku eesmärgi ühte või enam investeerimisprioriteeti vastavalt fondispetsiifilistele eeskirjadele. *Asjakohasel juhul ning selle mõju ja tõhususe suurendamiseks valdkondlikult sidusas integreeritud lähenemisviisis võib prioriteetne suund:*
 - a) *hõlmata enam kui ühte piirkonnakategooriat;*

- b) kombineerida ERFi, Ühtekuuluvusfondi ja ESFi ühte või enamat üksteist täiendavat investeerimisprioriteeti ühe ja sama valdkondliku eesmärgi all;*
- c) nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel kombineerida täiendavaid investeerimisprioriteete erinevatest valdkondlikest eesmärkidest, et saavutada maksimaalne panus sellesse prioriteetsesse suunda;*
- d) ESFi puhul ■ kombineerida artikli 9 esimese lõigu punktides 8, 9, 10 ja 11 sätestatud eri valdkondlike eesmärkide investeerimisprioriteete, et aidata kaasa nende panusele teistesse prioriteetsetesse suundadesse ning viia ellu sotsiaalset innovatsiooni ja riikidevahelist koostööd.*

Liikmesriigid võivad kombineerida kahte või enamat punktides a–d esitatud võimalust.

2. Rakenduskava *aitab kaasa liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegiale ning majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse saavutamisele ning selles* sätestatakse:

- a) *valdkondlike eesmärkide, vastavate investeerimisprioriteetide ja rahaliste eraldiste valiku põhjendused (võttes arvesse partnerluslepingut), mis põhinevad kindlaks tehtud piirkondlikel ja vajaduse korral riiklikel vajadustel, sealhulgas vajadustel selliste probleemide lahendamiseks, mis on esile tõstetud ELi toimimise lepingu artikli 121 lõike 2 kohaselt vastu võetud asjakohastes riigipõhistes soovitustes ning ELi toimimise lepingu artikli 148 lõike 4 alusel vastu võetud asjakohastes nõukogu soovitustes, võttes artikli 55 kohaselt arvesse eelhindamist;*

■

- b) iga prioriteetse suuna puhul, *mis ei ole tehniline abi*:
- i) investeerimisprioriteetid ja vastavad erieesmärgid;

- ii) ***programmitöö tulemustele orienteerituse suurendamiseks erieesmärkide eeldatavad tulemused ja vastavad tulemusnäitajad*** koos algväärtuse ja ***sihtväärtusega, mis on vajaduse korral kvantifitseeritud*** vastavalt fondispetsiifilistele eeskirjadele;
- iii) ***iga investeerimisprioriteedi raames*** toetust saavate meetmete ***liigi*** kirjeldus ***ja näited ning nende eeldatav panus alapunktis i osutatud erieesmärkide saavutamiseks***, sealhulgas ***juhtpõhimõtted, millest lähtutakse tegevuste osas valiku tegemisel, ning vajaduse korral*** peamised sihtrühmad, konkreetsed sihtterritooriumid, toetusesaajate liigid, rahastamisvahendite plaanitud kasutamine ***ja põhilised projektid***;
- iv) ***tulemustele eeldatavasti kaasa aitavad väljundinäitajad, sealhulgas kvantifitseeritud sihtväärtus, mis esitatakse kooskõlas fondispetsiifiliste eeskirjadega ja iga investeerimisprioriteedi kohta***;

- v) *kindlaksmääratud rakendamisetapid ning finants- ja väljundinäitajad, ja tulemusnäitajad, kui see on asjakohane, mis vastavalt artikli 21 lõikele 1 ja II lisale toimivad tulemusraamistiku vahe-eesmärkide ja eesmärkidenä;*
 - vi) *vastavad sekkumiskategooriad, lähtuvalt nomenklatuurist, mille komisjon on vastu võtnud ning programmile eraldatud vahendite soovituslik jaotus;*
 - vii) *vajaduse korral tehnilise abi plaanitud kasutamise kokkuvõte, sealhulgas vajaduse korral tegevused programmide haldamisse ja kontrollimisse kaasatud asutuste ja toetusesaajate haldussuutlikkuse suurendamiseks;*
- c) *iga prioriteetse suuna puhul, mis käsitleb tehnilist abi:*
- i) *erieesmärgid;*

- ii) iga erieesmärgi eeldatavad tulemused ning, meetmete sisu arvestades objektiivselt põhjendatud juhtudel, vastavad tulemusnäitajad koos algväärtuse ja sihtväärtusega, kooskõlas fondispetsiifiliste eeskirjadega;*
- iii) toetatavate meetmete kirjeldus ja nende eeldatav panus alapunktis i osutatud erieesmärkide saavutamisse;*
- iv) tulemustele eeldatavasti kaasa aitavad väljundinäitajad;*
- v) vastavad sekkumiskategooriad, lähtuvalt nomenklatuurist, mille komisjon vastu võtab ning programmile eraldatud vahendite soovituslik jaotus.*

Alapunkti ii ei kohaldata, kui liidu panus prioriteetsesse suunda või prioriteetsetesse suundadesse, mis on seotud tehnilise abiga rakenduskavas, ei ületa 15 000 000 eurot.

■

d) rahastamiskava järgmiste tabelitega:

- i) tabelid, kus on vastavalt artiklitele 60, 120 ja 121 aastate kaupa esitatud igast fondist saadava kavandatud toetuse rahalise assigneeringute kogusumma, ***määratledes tulemusreserviga seonduvad summad***;
- ii) tabelid, kus iga rakenduskava ja prioriteetse suuna puhul on kogu programmitöö ajaks märgitud ***igast fondist*** saadava kavandatud toetuse ja riigi kaasfinantseeringu rahalise assigneeringute kogusumma, ***määratledes tulemusreserviga seonduvad summad***. ***Selliste prioriteetsete suundade puhul, mis puudutavad piirkonna mitut kategooriat, märgitakse tabelitesse fondidest eraldatava rahalise assigneeringu kogusumma ning riiklik kaasfinantseering piirkonna iga kategooria kohta.***

Selliste prioriteetsete suundade puhul, milles kombineeritakse erinevate valdkondlike eesmärkide investeerimisprioriteete, märgitakse tabelisse igast fondist makstava rahalise assigneeringu kogusumma ning riiklik kaasfinantseering iga vastava valdkondliku eesmärgi puhul.

Kui riigi kaasfinantseerimine koosneb avaliku ja erasektori kaasfinantseerimisest, näidatakse tabelis soovituslik jaotus avaliku ja erasektori komponentide vahel. Informatsiooniks esitatakse tabelis ka, kui suur on EIP kavandatud osalus;

I

- e) selliste suurprojektide nimekiri, mille rakendamine on kavandatud programmiperioodiks.*

Komisjon võtab vastu rakendusaktid, mis käsitlevad esimese lõigu punkti b alapunktis vi osutatud nomenklatuuri. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 150 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

- 3. *Võttes arvesse selle sisu ja eesmäärke, kirjeldatakse rakenduskavas territoriaalse arengu integreeritud lähenemisviisi, võttes arvesse partnerluslepingut, ning näidatakse, kuidas rakenduskava aitab saavutada selle eesmäärke ja oodatavaid tulemusi, ning märgitakse asjakohasel juhul:*

- a) lähenemised, mille abil kohalikku arengut hakatakse edendama kogukonna eestvedamisel ning vahendid ja põhimõtted tuvastamaks alad, kus seda rakendada;*

- b) ERFi toetuse soovituslik summa linnade säästva arengu integreeritud meetmete jaoks, mis rakendatakse vastavalt ERFi määruse artikli 7 lõikele 3, ning ESFi toetuse soovituslik eraldis integreeritud meetmete jaoks;*
- c) integreeritud territoriaalsete investeeringute vahendi kasutamisel järgitav lähenemisviis muudel kui punktis b osutatud juhtudel ja iga prioriteetse suuna soovituslik rahaeraldis;*
- d) piirkondade- ja riikidevaheliste meetmete korraldamine rakenduskavade raames toetusesaajate puhul, kes paiknevad vähemalt ühes teises liikmesriigis;*
- e) kui liikmesriigid ja piirkonnad osalevad makropiirkondlikes strateegiates ja mere vesikonna strateegiates, mis on hõlmatud liikmesriigi poolt tuvastatud programmipiirkonna vajadustega, siis kavandatud programmikohaste meetmete panus nendesse strateegiatesse.*

4. *Lisaks täpsustatakse rakenduskavas järgmist:*

- a) *vajaduse korral selle määratlemine, kas ja kuidas rakenduskavas käsitletakse vaesusest kõige rohkem mõjutatud geograafiliste alade või kõige kõrgema diskrimineerimise või sotsiaalse tõrjutuse riskiga sihtrühmade erivajadusi, pöörates erilist tähelepanu marginaliseerunud kogukondadele, puudega inimestele, ning vajadusel ka partnerluslepingus sätestatud integreeritud lähenemisviisi osas antava panuse määratlemine;*
- b) *vajaduse korral selle määratlemine, kas ja kuidas rakenduskavas käsitletakse piirkondade demograafilisi väljakutseid või ELi toimimise lepingu artiklis 174 osutatud raskete ja püsivate ebasoodsate looduslike või demograafiliste tingimustega geograafiliste piirkondade erivajadusi ning sellega seotud partnerluslepingus sätestatud integreeritud lähenemisviisi osas antava panuse määratlemine.*

5. *Rakenduskavaga määratakse kindlaks:*
- a) *korraldusasutus, sertifitseerimisasutus (kui see on olemas) ning auditeerimisasutus;*
 - b) *organ, kellele komisjon peab makseid tegema;*
 - c) *meetmed, mida võetakse, et kaasata artiklis 5 osutatud asjaomased partnerid rakenduskava ettevalmistusse, ning partnerite roll rakenduskava elluviimises, seires ja hindamises.*
6. *Rakenduskavas sätestatakse partnerluslepingute sisu ja liikmesriikide institutsioonilist ja õigusraamistikku arvesse võttes ka järgmised elemendid:*
- a) *mehhanismid, mis tagavad fondide, EAFRDi, EMKFi ning muude liidu ja riiklike rahastamisvahendite ja EIP vahelise koordineerimise, võttes arvesse ÜSRis sätestatud sätteid;*

- b) hindamine iga artikli 19 ja XI lisa kohaselt määratletud eeltingimuse puhul, mida kohaldatakse rakenduskava suhtes, kas eeltingimus on partnerluslepingu ja rakenduskava esitamise päeval täidetud, ning kui eeltingimused ei ole täidetud, siis meetmete kirjeldus, mis tuleb eeltingimuste täitmiseks võtta, selliste meetmete eest vastutavad organid ja ajakava vastavalt partnerluslepingus esitatud kokkuvõttele;*
 - c) toetusesaajate halduskoormuse hindamise kokkuvõte ja vajadusel kavandatud meetmed selle vähendamiseks koos soovitusliku ajakavaga.*
- 7. Kõik rakenduskavad, välja arvatud need, mille puhul tehnilist abi antakse eraldi rakenduskava raames, sisaldavad tingimust, et liikmesriik hindab nõuetekohaselt põhjendades need rakenduskavade sisu ja eesmärkide seisukohalt asjakohaseks, järgmist kirjeldust:*

- a) *meetmed võtmaks tegevuste valimisel arvesse keskkonnakaitse nõudeid, ressursitõhusust, kliimamuutuste leevendamist, kliimamuutustega kohanemist, vastupidavust katastroofidele ning riskiennetust ja -juhtimist;*
- b) *erimeetmed, millega edendatakse võrdseid võimalusi ja ennetatakse diskrimineerimist soo, rassi või rahvuse, usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel rakenduskava ettevalmistuse, kavandamise ja elluviimise ajal ning eriti seoses rahastamisele juurdepääsuga, võttes arvesse mitmesuguste diskrimineerimisohus olevate sihtrühmade vajadusi ja eriti puuetega inimestele juurdepääsu tagamise nõudeid;*
- c) *tegevusprogrammi panus meeste ja naiste võrdõiguslikkuse edendamisele, ja vajaduse korral sooperspektiivi integreerimise tagamise kord rakenduskava ja tegevuse tasandil.*

Liikmesriigid võivad esitada majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi raames koos rakenduskava ettepanekuga võrdõiguslikkusega tegelevate riiklike asutuste arvamuse esimese lõigu punktides b ja c sätestatud meetmete kohta.

8. *Kui liikmesriik koostab iga fondi osas maksimaalselt ühe rakenduskava, võib lõike 2 esimese lõigu punkti a, lõike 3 punktide a, c ja d ning lõigete 4 ja 6 kohased rakenduskava elemendid lisada üksnes partnerluslepingu asjakohastesse sätetesse.*
9. *Rakenduskava koostatakse vastavalt näidisele. Käesoleva artikli rakendamiseks ühetaoliste tingimuste tagamiseks võtab komisjon rakendusaktina vastu näidise. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 150 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.*
10. *Komisjon võtab rakendusaktidega vastu otsuse, millega kiidab heaks kõik käesoleva artikli kohased rakenduskava elemendid (sealhulgas kõik selles tulevikus tehtavad muudatused), välja arvatud lõike 2 esimese lõigu punkti b alapunkti vi, punkti c alapunkti v, punkti e, lõiked 4 ja 5, lõike 6 punktid a ja c ning lõike 7 kohased elemendid, mille osas vastutus jääb liikmesriikidele.*

11. *Korraldusasutus teavitab komisjoni kõigist otsustest, millega muudetakse rakenduskava elemente, mis ei ole hõlmatud lõikes 10 osutatud komisjoni otsusega, ning teeb seda ühe kuu jooksul kõnealuse otsuse vastuvõtmise kuupäevast. Muutvas otsuses määratakse kindlaks selle jõustumise kuupäev, mis ei ole varasem otsuse vastuvõtmise kuupäevast.*

Artikkel 97

Erisätted piiristamata tagatiste ja väärtpaberistamisega seotud ühisinstrumentidele mõeldud toetuse kavandamise kohta majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi raames

Kooskõlas artikliga 28 sisaldavad artikli 39 lõike 4 esimese lõigu punktis b osutatud rakenduskavad ainult neid elemente, millele on osutatud artikli 96 lõike 2 esimese lõigu punkti b alapunktides i, ii ja iv ning, artikli 96 lõikes 5 ja artikli 96 lõike 6 punktis b.

Artikkel 98

Majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi alla kuuluvatelt fondidelt saadav ühistoetus

1. Fondid võivad anda ühistoetust rakenduskavadele majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi raames.
2. ERFist ja ESFist võib täiendavalt rahastada osa tegevusest, mille kulud vastavad mõne teise fondi suhtes kehtivate rahastamiskõlblikkuse eeskirjade kohaselt sellest teisest fondist abi saamise tingimustele, tingimusel, et need kulud on vajalikud tegevuse nõuetekohaseks elluviimiseks ja sellega otseselt seotud; seejuures tuleb kinni pidada rakenduskava iga prioriteetse suuna puhul kehtivast liidu rahastamise 10 % ülempiirist.

3. Lõikeid 1 ja 2 ei kohaldata Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi alla kuuluvate programmide suhtes.

Artikkel 99

Majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi alla kuuluvate rakenduskavade geograafiline ulatus

Kui komisjon ja liikmesriigid ei ole teistmoodi kokku leppinud, koostatakse programmid ERFi ja ESFi jaoks sobival geograafilised tasandil ning vähemalt NUTS 2. tasandil vastavalt konkreetse liikmesriigi institutsioonilisele ja õigusraamistikule.

Ühtekuuluvusfondist toetust saavad rakenduskavad koostatakse riigi tasandil.

II PEATÜKK SUURPROJEKTID

Artikkel 100

Sisu

Osana rakenduskavast või rakenduskavadest, ***mille puhul on kohaldatud komisjoni otsust käesoleva määruse artikli 96 lõike 10 või ETK määruse artikli 8 lõike 12 kohaselt***, võivad ERF ja Ühtekuuluvusfond toetada tegevust, mis seisneb ehitustöodes, tegevustes või teenustes, mille eesmärk on viia ellu täpse majandusliku või tehnilise olemusega jagamatu ülesanne, millel on selgelt määratletud eesmärgid ja mille ***puhul on rahastamiskõlblike kulude kogusumma*** suurem kui 50 000 000 eurot, ***ning tegevuste puhul, mis aitavad kaasa artikli 9 esimese lõigu punkti 7 kohaste valdkondlike eesmärkide saavutamisele ning mille puhul on rahastamiskõlblike kulude kogusumma suurem kui 75 000 000 eurot*** („suurprojekt”). Rahastamisvahendeid ei käsitata suurprojektidena.

Suurprojektide heakskiitmiseks vajalik teave

1. ***Enne suurprojekti heakskiitmist tagab*** korraldusasutus järgmise teabe ***kättesaadavuse***:
 - a) ■ suurprojekti elluviimise eest vastutavat organit puudutavad üksikasjad ja selle suutlikkus ■ ;
 - b) investeeringu ja selle asukoha kirjeldus ■ ;
 - c) kogukulud ja rahastamiskõlblikud kogukulud, võttes arvesse artiklis 61 sätestatud nõudeid;
 - d) ■ tehtud teostatavusuuringud ■ , sealhulgas variantide analüüs ***ja*** tulemused ■ ;
 - e) kulude-tulude analüüs, sealhulgas majanduslik ja finantsanalüüs ning riskianalüüs;

- f) keskkonnamõju analüüs, milles on võetud arvesse kliimamuutusega kohanemise ja kliimamuutuse mõju leevendamise vajadusi ning katastroofidele vastupanu võimet;
- g) selgitus selle kohta, kuidas suurprojekt on kooskõlas asjaomas(t)e rakenduskava(de) vastavate prioriteetsete suundadega ja suurprojekti eeldatav panus nende prioriteetsete suundade konkreetsete eesmärkide saavutamisse ***ja eeldatav panus sotsiaalmajanduslikku arengusse;***
- h) rahastamiskava, milles on näidatud rahaliste vahendite kavandatav kogumaht ning kavandatav toetus fondidest, EIPst ja kõigist teistest rahastamisallikatest koos füüsiliste ja finantsnäitajatega edusammude jälgimiseks;
- i) suurprojekti rakendamise ajakava ja juhul, kui rakendamisperiood on eeldatavalt pikem kui programmiperiood, etapid, mille jaoks programmiperioodil taotletakse fondidest kaasrahastamist.

Komisjon võtab vastu *rakendusaktid* esimese lõigu punktis e nimetatud kulude-tulude analüüsil *kasutatava tunnustatud headel tavadel põhineva* metoodika kohta. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 150 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

Liikmesriigi algatusel võivad esimese lõigu punktides a kuni i käsitletud teavet hinnata sõltumatud eksperdid, kellele osutab tehnilist abi komisjon või kokkuleppel komisjoniga teised sõltumatud eksperdid ("kvaliteedikontroll"). Muudel juhtudel esitab liikmesriik esimese lõigu punktides a kuni i käsitletud teabe komisjonile niipea, kui see on kättesaadav.

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 149 vastu delegeeritud õigusakte, millega kehtestatakse suurprojekti kvaliteedikontrolli teostamisel kasutatav metoodika.

Komisjoni poolt vastu võetud rakendusaktide teel määratakse kindlaks ***esimese lõigu punktides a kuni i käsitletud teabe esitamise vorm***. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 150 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

■

Artikkel 102

Otsus suurprojekti kohta

1. ***Kui sõltumatute ekspertide teostatud kvaliteedikontroll annab*** artikli 101esimeses lõigus osutatud teabe alusel ■ suurprojektile positiivse hinnangu, ***võib korraldusasutus kooskõlas artikli 125 lõikega 3 suurprojekti valimise juurde asuda. Korraldusasutus teavitab komisjoni valitud suurprojektist. Edastatav teave hõlmab järgmist:***

- a) ***artikli 125 lõike 3 punktis c nimetatud dokument, milles on märgitud järgmised andmed:***

- i) suurprojekti rakendamise eest vastutav organ;*
 - ii) investeeringu kirjeldus, asukoht, ajakava ning suurprojekti eeldatav panus asjakohase prioriteetse suuna või asjakohaste prioriteetsete suundade erieesmärkide saavutamisse;*
 - iii) kogukulud ja rahastamiskõlblikud kogukulud, võttes arvesse artiklis 61 sätestatud nõudeid;*
 - iv) rahastamiskava ning füüsilised ja finantsnäitajad edusammude jälgimiseks, võttes arvesse tuvastatud riske;*
- b) sõltumatute ekspertide kvaliteedikontroll, milles on esitatud selged seisukohad investeeringu teostatavuse ja suurprojekti majandusliku elujõulisuse kohta.*

Liikmesriigi valitud suurprojekti rahaline toetamine loetakse komisjoni poolt heakskiidu saanuks, kui kolme kuu jooksul pärast esimeses lõigus osutatud teabe esitamist ei ole komisjon rakendusaktiga vastu võtnud otsust, millega keeldutakse rahalist toetust lubamast. Komisjon keeldub rahalisest toetusest üksnes siis, kui ta on kindlaks teinud märkimisväärsed puudused sõltumatus kvaliteedikontrollis.

Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse esimeses lõigus osutatud teabe edastamise vorm. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 150 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

2. *Muudel juhtudel annab komisjon artiklis 101 osutatud teabe alusel suurprojektile hinnangu, et teha kindlaks, kas taotletud rahaline toetus korraldusasutuse poolt kooskõlas artikli 125 lõikega 3 valitud suurprojektile on õigustatud.* Komisjon võtab suurprojekti rahalise toetamise heakskiitmise otsuse vastu rakendusaktiga hiljemalt kolm kuud pärast artikli 101 kohaselt teabe esitamise kuupäeva. ■

3. *Komisjon teeb lõike 1 teise lõigu ja lõike 2 kohaselt heakskiitva otsuse tingimusel, et esimene ehitustööde leping või avaliku ja erasektori partnerluse struktuuride raames rakendatavate tegevuste puhul avaliku ja erasektori partnerlusleping avaliku sektori asutuse ja erapartneri vahel sõlmitakse kolme aasta jooksul alates heakskiitmise kuupäevast. Kui liikmesriik esitab kolme aasta jooksul nõuetekohaselt põhjendatud taotluse, eelkõige suurprojektide rakendamisega seotud haldus- ja kohtumenetlustest tulenevate viivituste puhul, võib komisjon võtta rakendusaktiga vastu otsuse perioodi pikendamiseks mitte kauemaks kui kaheks aastaks.*
4. Kui komisjon keeldub suurprojektile **rahalist** toetust lubamast, teatab ta **oma otsuses keeldumise põhjustest**.
5. *Komisjonile lõike 1 kohaselt teatatud või lõike 2 kohaselt heakskiitmiseks esitatud suurprojektid peavad olema toodud rakenduskava suurprojektide loendis.*

6. *Suurprojektiga seotud kulud võib lisada maksetaotlusesse pärast lõikes 1 nimetatud teavitamist või pärast lõikes 2 nimetatud heakskiitmist käsitleva taotluse esitamist. Kui komisjon korraldusasutuse valitud suurprojekti heaks ei kiida, muudetakse vastavalt ka komisjoni otsuse vastuvõtmisele järgnevat kuludeklaratsiooni.*

Artikkel 103

Otsus etapipõhiselt rakendatava suurprojekti kohta

1. *Erandina artikli 101 kolmandast lõigust ning artikli 102 lõigetest 1 ja 2 kohaldatakse käesoleva artikli lõigetes 2, 3 ja 4 sätestatud menetlusi tegevustele, mis vastab järgmistele tingimustele:*
- a) *tegevus kujutab endast eelmise programmiperioodi suurprojekti teist või hilisemat etappi, mille eelmine etapp või eelmised etapid olid komisjoni poolt määruse (EÜ) nr 1083/2006 kohaselt heaks kiidetud hiljemalt 31. detsembril 2015, või hiljemalt 31. detsembril 2016 liikmesriikide puhul, kes ühinesid liiduga pärast 1. jaanuari 2013;*

- b) suurprojekti kõigi etappide rahastamiskõlblike kogukulude summa ületab artiklis 100 sätestatud vastavaid summasid;*
- c) suurprojekti taotlus ja komisjonipoolne hindamine eelmisel programmiperioodil hõlmas kõiki kavandatavaid etappe;*
- d) käesoleva määruse artikli 101 lõike 1 esimeses lõigus osutatud teabes suurprojekti kohta ei ole olulisi muudatusi võrreldes määruse (EÜ) nr 1083/2006 kohaselt esitatud suurprojekti taotluses esitatud teabega, eelkõige rahastamiskõlblike kulutuste osas;*
- e) eelmise programmiperioodi raames rakendatav suurprojekti etapp on valmis või saab valmis kasutamiseks komisjoni otsuses esitatud ettenähtud otstarbel asjakohase rakenduskava või asjakohaste rakenduskavade lõpetamisdokumentide esitamise tähtajaks.*

2. *Korraldusasutus võib kooskõlas artikli 1125 lõikega 3 suurprojekti valimise juurde asuda ja esitada kõiki artikli 102 lõike 1 esimese lõigu punktis a sätestatud elemente sisaldava teatise koos kinnitusega, et käesoleva artikli lõike 1 punkti d kohane tingimus on täidetud. Teabe kvaliteedi kontrollimist sõltumatute ekspertide poolt ei nõuta.*
3. *Korraldusasutuse valitud suurprojekti rahaline toetamine loetakse komisjoni poolt heakskiidu saanuks, kui kolme kuu jooksul pärast lõikes 2 osutatud teabe esitamist ei ole komisjon rakendusaktiga vastu võtnud otsust, millega keeldutakse suurprojektile rahalist toetust lubamast. Komisjon keeldub rahalisest toetamisest ainult siis, kui lõike 1 punktis d osutatud teabes on tehtud olulisi muudatusi või kui suurprojekt ei ole kooskõlas asjaomase rakenduskava või asjaomaste rakenduskavade vastava prioriteetse suunaga.*
4. *Artikli 102 lõikeid 3–6 kohaldatakse suurprojektide etapiviisilise rakendamise otsuste suhtes.*

III PEATÜKK

Ühine tegevuskava

Artikkel 104

Kohaldamisala

1. Ühine tegevuskava on tegevus, *mille ulatus on määratletud* ja *mida* juhitakse sellega saavutatavate väljundite ja tulemustega. See koosneb *projektist või* projektide rühmast, mis ei seisne taristu tagamises ning mida viiakse ellu toetusesaaja vastutusel osana rakenduskavast või -kavadest. Ühise tegevuskava väljundid ja tulemused lepitakse kokku liikmesriikide ja komisjoni vahel ning need aitavad kaasa rakenduskavade konkreetsetele eesmärkidele ja on fondidelt saadava toetuse aluseks. Tulemused viitavad ühise tegevuskava otsesele mõjule. Toetusesaaja on avalik-õiguslik isik. Ühiseid tegevuskavasid ei loeta suurprojektideks.

2. Ühisele rakenduskavale eraldatud **avaliku sektori kulud** peavad olema vähemalt 10 000 000 eurot või 20 % rakenduskavale või -kavadele antavast riigi toetusest, olenevalt sellest, kumb on väiksem. ***Katseprojekti läbiviimise eesmärgil võib avaliku sektori miinimumkulusid ühele ühisele rakenduskavale iga rakenduskava puhul vähendada 5 000 000 euron.***
3. ***Lõige 2*** ei kohaldu noorte tööhõive algatuse suhtes.

Artikkel 105

Ühiste tegevuskavade ettevalmistamine

1. Liikmesriik, korraldusasutus või määratud avalik-õiguslik isik võib esitada ühise tegevuskava ettepaneku samal ajal asjaomaste rakenduskavade esitamisega või pärast seda. Ettepanek peab sisaldama kogu artiklis 106 osutatud teavet.
2. Ühine tegevuskava hõlmab osa ajavahemikust 1. jaanuar 2014 – 31. detsember 2022. Ühise tegevuskava väljundite ja tulemuste eest makstakse hüvitist ainult siis, kui need on saavutatud pärast artiklis 107 osutatud ühise tegevuskava heakskiitva otsuse tegemise kuupäeva ja enne selles otsuses määratletud rakendusperioodi lõppu.

Artikkel 106

Ühiste tegevuskavade sisu

Ühine tegevuskava peab sisaldama järgmist:

- 1) arenguvajaduste ja -eesmärkide analüüs, milles esitatakse selle põhjendused, võttes arvesse rakenduskavade eesmärke ja vajaduse korral ELi toimimise lepingu artikli 121 lõikest 2 tulenevaid *vastavaid* riigipõhiseid soovitusi ning liikmesriikide ja liidu majanduspoliitika üldsuuniseid ja ELi toimimise lepingu artikli 148 lõikest 4 tulenevaid *vastavaid* nõukogu soovitusi, mida liikmesriigid võtavad arvesse tööhõivepoliitikas;
- 2) ühise tegevuskava üldiste ja konkreetsete eesmärkide vahelist seost, väljundite ja tulemuste vahe-eesmärke ning kavandatud projekte või projektitüüpe kirjeldav raamistik;
- 3) väljundite ja tulemuste seires kasutatavad üldised ja konkreetsed näitajad, kui see on asjakohane, prioriteetsete suundade kaupa;

- 4) teave selle geograafilise ulatuse ja sihtrühmade kohta;
- 5) selle eeldatav rakendusperiood;
- 6) analüüs selle mõju kohta meeste ja naiste võrdõiguslikkuse edendamisele ja diskrimineerimise ennetamisele;
- 7) vajaduse korral analüüs selle mõju kohta säästva arengu edendamisele;
- 8) selle rakendussätted, sealhulgas järgmised:
 - a) ühise tegevuskava rakendamise eest vastutava toetusesaaja määramine ja tõendite esitamine tema pädevuse kohta asjaomases valdkonnas ning haldus- ja finantsjuhtimise alal;
 - b) ühise tegevuskava juhtimise kord vastavalt artiklile 108;

- c) ühise tegevuskava seire ja hindamise kord, sealhulgas vahe-eesmärkide, väljundite ja tulemuste saavutamist puudutavate andmete kvaliteedi, kogumise ja säilitamise tagamise kord;
 - d) ühise tegevuskava ja fondidega seotud teabe levitamise ja edastamise kord;
- 9) selle rahastamise meetmed, sealhulgas järgmised:
- a) vahe-eesmärkide, väljundite ja tulemuseesmärkide saavutamise kulud punkti 2 põhjal, lähtudes **käesoleva määruse** artikli 67 lõikes 5 ning ESFi määruse artiklis 14 sätestatud metoodikast;
 - b) toetusesaajale tehtavate maksete soovituslik ajakava, mis on seotud vahe- ja lõppeesmärkidega;

- c) rahastamiskava rakenduskavade ja prioriteetsete suundade kaupa, sealhulgas rahastamiskõlblike kulude kogusumma ja *riiklike kulutuste summa*.

Käesoleva artikli rakendamiseks ühetaoliste tingimuste tagamiseks võtab komisjon vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse ühise tegevuskava vormingu näidis. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 150 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

Artikkel 107

Otsus ühise tegevuskava kohta

1. Artiklis 106 osutatud teabe alusel annab komisjon ühisele tegevuskavale hinnangu, et teha kindlaks, kas fondidelt toetuse saamine on põhjendatud.

Kui komisjon leiab *kahe* kuu jooksul pärast ühise tegevuskava esitamist, et see ei vasta artiklis 104 osutatud heakskiidu saamise tingimustele, esitab ta liikmesriigile oma tähelepanekud. Liikmesriik annab komisjonile kogu nõutud vajaliku lisateabe ja teeb esitatud ühisesse tegevuskavasse vajaduse korral vastavad parandused.

2. Tingimusel, et kõiki tähelepanekuid on nõuetekohaselt arvesse võetud, võtab komisjon **rakendusaktiga** vastu ühist tegevuskava heaks kiitva otsuse hiljemalt **neli** kuud pärast seda, kui liikmesriik kava esitab, kuid mitte enne asjaomaste rakenduskavade vastuvõtmist.
3. Lõikes 2 nimetatud otsuses nimetatakse toetusesaaja, ühise tegevuskava üld- ja erieesmärgid, väljundite ning tulemuste vahe- ja lõppeesmärgid, vahe-eesmärkide, väljundite ja tulemuseesmärkide saavutamise seotud kulud, rahastamiskava iga rakenduskava ja prioriteetse suuna kaupa, sealhulgas rahastamiskõlblike kulude kogusumma ja avaliku sektori kulude summa, ühise tegevuskava rakendusperiood ning vajaduse korral ühise tegevuskava geograafiline ulatus ja sihtrühmad.
4. Kui komisjon keeldub **rakendusaktiga** ühisele tegevuskavale fondide toetust lubamast, teatab ta liikmesriigile selle põhjustest lõikes 2 kehtestatud tähtaja jooksul.

Artikkel 108

Juhtkomitee ja ühise tegevuskava muutmine

1. Liikmesriik või korraldusasutus moodustab ühise tegevuskava juhtkomitee, mis erineb **vastavate** rakenduskavade seirekomisjonidest. Juhtkomitee tuleb kokku vähemalt kaks korda aastas **ja annab aru korraldusasutusele. Korraldusasutus teavitab vastavat seirekomisjoni juhtkomitee poolt tehtud töö tulemustest ja ühise tegevuskava rakendamisel tehtud edusammudest vastavalt artikli 110 lõike 1 punktile e ja artikli 125 lõike 2 punktile a.**

Juhtkomitee koosseisu otsustab liikmesriik kokkuleppel **vastava** korraldusasutusega, austades partnerluse põhimõtet.

Komisjon võib osaleda juhtkomitee töös nõuandjana.

2. Juhtkomitee teostab järgmisi tegevusi:
 - a) hindab ühise tegevuskava vahe-eesmärkide, väljundite ja tulemuste saavutamisel tehtud edusamme;
 - b) vaatab läbi ja kiidab heaks ettepanekud muuta ühist tegevuskava, et võtta arvesse kõiki probleeme, mis võivad mõjutada selle teostamist.
3. Liikmesriigi poolt komisjonile esitatud ühise tegevuskava muutmise taotlused peavad olema nõuetekohaselt põhjendatud. Komisjon hindab, kas muutmistaotlus on põhjendatud, võttes arvesse liikmesriigi esitatud teavet. Komisjon teeb oma tähelepanekud ja liikmesriik esitab komisjonile kogu vajaliku lisateabe. Komisjon võtab **rakendusaktiga** vastu otsuse kava muutmise kohta hiljemalt kolm kuud pärast seda, kui liikmesriik on selle esitanud, eeldusel et komisjoni tehtud tähelepanekuid on nõuetekohaselt arvesse võetud. Kui muudatus kiidetakse heaks, jõustub see otsuse tegemise kuupäevast, kui otsuses ei ole sätestatud teisiti.

Artikkel 109

Ühise tegevuskava finantsjuhtimine ja kontroll

1. Ühise tegevuskava raames toetusesaajale tehtavaid makseid käsitatakse ühekordsete maksete või ühikukulude standardastmestikena. Artikli 67 lõike 1 esimese lõigu punktis c sätestatud ühekordsete maksete ülempiiri ei kohaldata.
2. Ühise tegevuskava finantsjuhtimise, kontrolli ja auditeerimise eesmärk on eranditult kontrollida, et ühise tegevuskava heakskiitmise otsuses kindlaks määratud maksetingimused on täidetud.
3. Ühise tegevuskava raames toetusesaaja ja tema vastutusel tegutsevad üksused võivad tegevuste rakendamise kulude suhtes kohaldada oma raamatupidamistavasid. Neid raamatupidamistavasid ja tegelikult kantud kulusid ei auditeeri auditeerimisasutus ega komisjon.

III JAOTIS
SEIRE, HINDAMINE, TEAVE JA TEAVITAMINE

I PEATÜKK
Seire ja hindamine

Artikkel 110
Seirekomisjoni ülesanded

1. Seirekomisjon kontrollib järgmist:
 - a) asjaolud, mis mõjutavad rakenduskava täitmist;
 - b) hindamiskava täitmise edukus ja hindamistulemuste järelmeetmed;
 - c) teavitusstrateegia rakendamine;
 - d) suurprojektide rakendamine;

- e) ühiste tegevuskavade rakendamine;
 - f) soolise võrdõiguslikkuse, võrdsete võimaluste ja mittediskrimineerimise, sealhulgas puudega inimeste juurdepääsu edendamise meetmed;
 - g) säästva arengu edendamise meetmed;
 - h) ***kui kohaldatavad eeltingimused ei ole partnerluslepingu ja rakenduskava esitamise kuupäevaks täidetud, eeltingimuste täitmiseks võetud kohaldatavate meetmete edusammud;***
 - i) rahastamisvahendid.
2. ***Erandina artikli 49 lõikest 3*** kontrollib ja kiidab seirekomisjon heaks järgmist:
- a) tegevuste valimise metoodika ja valikukriteeriumid;
 - b) iga-aastased rakendusaruanded ja lõplikud rakendusaruanded;

- c) rakenduskava hindamiskava ja rakenduskava kõik muudatused, *sealhulgas kui tegemist on ühise hindamiskava osaga artikli 114 lõike 1 kohaselt*;
- d) rakenduskava teavitamisstrateegia ja strateegia kõik muudatused;
- e) korraldusasutuse tehtud ettepanekud rakenduskava kõikide muudatuste kohta.

Artikkel 111

Majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi alla kuuluvate programmide
rakendusaruanded

1. Liikmesriik esitab **31. maiks** 2016 ja iga järgneva aasta **samaks kuupäevaks** kuni **2023.** aastani (kaasa arvatud) komisjonile iga-aastase **rakendusaruande** vastavalt artikli 50 lõikele 1. 2016. aastal esitatud aruanne hõlmab majandusaastaid 2014 ja 2015 ning ajavahemikku kulu rahastamiskõlblikkuse alguskuupäevast kuni 31. detsembrini 2013.

2. *2017. ja 2019. aastal esitatavate aruannete puhul on lõikes 1 osutatud tähtpäev 30. juuni.*
3. Rakendamise aastaaruannetes esitatakse teave alljärgneva kohta:
 - a) rakenduskava rakendamine kooskõlas artikli 50 lõikega 2;
 - b) suurprojektide ja ühiste tegevuskavade ettevalmistamise ja rakendamise edenemine.
4. 2017. ja 2019. aastal esitatavates iga-aastastes rakendusaruannetes esitatakse vastavalt artikli 50 lõigetes 4 ja 5 nõutav teave ja käesoleva artikli lõikes 3 nimetatud teave koos alljärgneva teabega:
 - a) edusammud hindamiskava rakendamisel ja hindamise leidudega seotud järeelmeetmed;
 - b) fondide teavitamisstrateegia raames võetud teavitamis- ja avalikustamismeetmete tulemused;

- c) partnerite kaasamine rakenduskava täitmisse, seiresse ja hindamisse.

2017. ja 2019. aastal esitatavates iga-aastastes rakendusaruannetes võib sõltuvalt rakenduskava sisust ja eesmärkidest esitada ja hinnata järgmist:

- a) edusammud integreeritud lähenemisviisi rakendamisel territoriaalse arengu suhtes, sh ***selliste piirkondade areng, kus on püsivalt väga ebasoodsad demograafilised ja looduslikud tingimused***, linnade säästev areng, ning rakenduskava kohane kohalik arendustegevus kogukonna eestvedamisel;
- b) edusammud liikmesriikide asutuste ja toetusesaajate fondide haldamise ja nende kasutamise suutlikkuse tõstmiseks meetmete rakendamisel;
- c) edusammud piirkondadevaheliste ja rahvusvaheliste meetmete rakendamisel;
- d) asjakohasel juhul panus makropiirkondlikesse ja mere vesikonna strateegiatesse;***

- e) erimeetmed, mis on võetud meeste ja naiste võrdõiguslikkuse edendamiseks ning diskrimineerimise vältimiseks, **elkõige** puudega inimeste erivajadustega arvestamiseks, ning kord, mida rakendatakse selle tagamiseks, et rakenduskavadesse kaasataks sooküsimused;
- f) artikli 8 alusel säästva arengu edendamiseks võetud meetmed;
- g) asjakohasel juhul edusammud, mis on tehtud sotsiaalse innovatsiooni valdkonna meetmete rakendamisel;
- h) edusammud vaesusest kõige enam mõjutatud geograafiliste piirkondade või kõrgeima diskrimineerimis- või **sotsiaalse** tõrjutuse riskiga sihtrühmade erivajaduste rahuldamise meetmete rakendamisel, pöörates eriti tähelepanu marginaliseeritud kogukondadele, **puuetega inimestele, pikaajalistele töötutele ja mittetöötavatele noortele**, lisades vajaduse korral kasutatud rahastamisvahendid.

Erandina esimesest ja teisest lõigust võivad liikmesriigid, kellel ei ole rohkem kui üks rakenduskava fondi kohta, partnerluslepingu ja eduaruannete vahelise kooskõla tagamiseks erandkorras lisada artikli 50 lõikes 3 osutatud eeltingimustega seotud teabe, artikli 50 lõikega 4 nõutud teabe ja käesoleva lõike teise lõigu punktides a, b, c ja h osutatud teabe vastavalt 2017. ja 2019. aastal esitatavate iga-aastaste rakendusaruannete ja rakendamise lõpparuande asemel eduaruandesse, ilma et see piiraks artikli 110 lõike 2 punkti b kohaldamist.

5. Käesoleva artikli rakendamiseks ühetaoliste tingimuste tagamiseks võtab komisjon vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse rakendamise aasta- ja lõpparuannete näidised. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 150 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

Artikkel 112

Finantsandmete edastamine

1. **Liikmesriik** edastab 31. jaanuariks, **31. juuliks** ja 31. oktoobriks komisjonile kontrollimiseks elektrooniliselt iga rakenduskava ja iga prioriteetse suuna kaupa järgmised andmed:
 - a) tegevuste rahastamiskõlblikud kogukulud ja avaliku sektori rahastamiskõlblikud kulud ning toetuse saamiseks välja valitud tegevuste arv;
 -
 - b) toetusesaajate korraldusasutusele esitatud deklareeritud rahastamiskõlblikud kogukulud.
2. Lisaks sellele sisaldab 31. jaanuariks edastatud teave eespool nimetatud andmeid esitatuna meetmete kategooriate kaupa. Nimetatud andmete edastus loetakse artikli 50 lõikes 2 osutatud finantsandmete edastamise nõuetele vastavaks.

3. Andmete edastamisega, mis tuleb teostada 31. jaanuariks ja 31. juuliks, kaasneb prognoos summa kohta, mille saamiseks kavatseb liikmesriik esitada maksetaotluse jooksva ja järgneva majandusaastal.
4. Käesoleva artikli alusel esitatavate andmete edastamise lõpptähtaeg on esitamise kuule eelneva kuu lõpp.
5. ***Käesoleva artikli rakendamise ühetaoliste tingimuste tagamiseks kehtestab komisjon rakendusakti teel mudeli, mida kasutatakse finantsandmete esitamisel komisjonile seire eesmärkidel. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 150 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.***

Artikkel 113
Ühtekuuluvusaruanne

ELi toimimise lepingu artiklis 175 osutatud komisjoni aruanne peab sisaldama järgmist:

- a) majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse, piirkondade sotsiaal-majandusliku olukorra ja arengu ning liidu prioriteetide saavutamise seotud edusammude kirjeldus;
- b) fondide, EIP poolse rahastamise ja muude rahastamisvahendite rolli ning muu liidu ja riikliku poliitika edusammudele avaldatud mõju kirjeldus;
- c) ***vajaduse korral teave tulevaste liidu meetmete ja poliitika kohta, mis on vajalikud majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse tugevdamiseks ning liidu prioriteetide saavutamiseks.***

Artikkel 114

Hindamine

1. Korraldusasutus *või liikmesriik* koostab *ühe või enama* rakenduskava jaoks hindamiskava. Hindamiskava esitatakse seirekomisjonile *hiljemalt ühe aasta jooksul pärast rakenduskava vastuvõtmist.* ■
2. 31. detsembriks **2022** esitavad korraldusasutused komisjonile iga rakenduskava kohta programmiperioodi jooksul tehtud hindamiste tulemuste kokkuvõtliku aruande *ning* rakenduskava peamised väljundid ja tulemused *koos märkustega esitatud teabe kohta.*
3. Komisjon viib järelhindamised läbi tihedas koostöös liikmesriikide ja korraldusasutustega.
4. *Käesoleva artikli lõikeid 1 ja 2 ei kohaldata artikli 39 lõike 4 esimese lõigu punktis b osutatud eriotstarbeliste programmide suhtes.*

II PEATÜKK

Teave ja teavitamine

Artikkel 105

Teave ja *teavitamine*

1. Liikmesriigid ja korraldusasutused vastutavad alljärgneva eest:
 - a) *teavitamisstrateegiate koostamine;*
 - b) asjaomase liikmesriigi kõigi rakenduskavade kohta teavet ja rakenduskavadele juurdepääsu pakkuva ühtse veebisaidi või ühtse veebiportaali loomise tagamine, *mis muu hulgas pakub teavet programmide rakendamise ajakava ja kõigi seonduvate avalike konsultatsioonide kohta;*
 - c) võimalike toetusesaajate teavitamine rakenduskavaga seotud rahastamisvõimalustest;

- d) ühtekuuluvuspoliitika ja fondide rolli ja saavutuste tutvustamine liidu kodanikele teabe- ja teavitamismeetmete kaudu, mis käsitlevad partnerluslepingute, rakenduskavade ja tegevuste tulemusi ja mõju.
2. Selleks et tagada fondide pakutava toetuse läbipaistvus, peavad liikmesriigid **või korraldusasutused** rakenduskavade ja fondide kaupa **tegevuste loendit (näiteks CSV- või XML-vormingus) tabeli vormis, mis võimaldab andmeid sorteerida, otsida, andmetest väljavõtet teha, neid võrrelda ja hõlpsasti internetis avaldada. Tegevuste loend** on ligipääsetav ühtse veebisaidi või ühtse veebiportaali kaudu, milles esitatakse kõigi asjaomase liikmesriigi rakenduskavade loend ja kokkuvõte.

Selleks et edendada tegevuste loendi järgnevat kasutamist erasektori, kodanikuühiskonna või riiklike haldusasutuste poolt, võib veebisait selgelt viidata kohaldatavatele andmete avaldamise aluseks olevatele eeskirjadele.

Tegevuste loendit uuendatakse vähemalt iga **kuue** kuu tagant.

Miinimumteave, mis peab tegevuste loendis kindlasti olema, on sätestatud XII lisas.

3. Teabe- ja **teavitamismeetmeid** käsitlevad üksikasjalikud eeskirjad taotlejate ja toetusesaajate jaoks on sätestatud XII lisas.
4. **Komisjon kehtestab rakendusaktide** tegevusi puudutavate teabe- ja **teavitamismeetmete** tehniliste omaduste kohta ning embleemi loomise ja standardvärvide määratluse kohta **115**.
Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 150 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 116

Teavitamisstrateegia

1. **Liikmesriik või korraldusasutused** koostavad teavitamisstrateegia iga rakenduskava jaoks. Mitmele rakenduskavale võib koostada ühise teavitamisstrateegia. **Teavitamisstrateegias võetakse arvesse asjaomas(t)e rakenduskava(de) suurust kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega.**

Teavitamisstrateegia peab sisaldama XII lisas sätestatud elemente **116**.

2. Teavitamisstrateegia *esitatakse seirekomisjonile heakskiitmiseks artikli 110 lõike 2 punkti d kohaselt hiljemalt kuus kuud pärast asjaomas(t)e rakenduskava(de) vastuvõtmist.*

I

Kui mitmele rakenduskavale koostatakse ühine teavitamisstrateegia ning see on seotud mitme seirekomisjoniga, võib liikmesriik määrata ühe seirekomisjoni, kes vastutab ühise teavitamisstrateegia ja selle strateegia mis tahes hilisemate muudatuste heakskiitmise eest, konsulteerides teiste asjakohaste seirekomisjonidega.

Vajaduse korral võivad liikmesriik või korraldusasutused teavitamisstrateegiat programmiperioodi jooksul muuta. Korraldusasutus esitab muudetud teavitamisstrateegia seirekomisjonile heakskiitmiseks kooskõlas artikli 110 lõike 2 punktiga d.

3. ***Erandina lõike 2 kolmanda lõigu kohaldamisest teavitab korraldusasutus kooskõlas artikli 100 lõike 1 punktiga c vastutavat seirekomisjoni või vastutavaid komisjone vähemalt üks kord aastas teavitamisstrateegia rakendamise edusammudest, nagu on osutatud artikli 110 lõike 1 punktis c, ja oma tulemuste analüüsist, samuti järgnevals aastaks kavandatud teavet- ja teavitamist puudutavast tegevusest. Seirekomisjon võib esitada arvamuse järgmiseks aastaks kavandatud tegevuste kohta, kui ta peab seda vajalikuks.***

Artikkel 117

Teabe- ja teavitamisametnikud ning nende võrgustikud

1. Iga liikmesriik määrab ametisse teabe- ja teavitamisametniku, kes koordineerib ühe või mitme fondiga, ***sealhulgas asjakohaste Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi alla kuuluvate programmidega*** seotud teabe- ja teavitamismeetmeid ning teavitab vastavalt komisjoni.

2. Teabe- ja teavitamisametnik **vastutab** fondi teabeedastajate riikliku võrgustiku **koordineerimise eest, juhul kui niisugused võrgustikud on olemas**, XII lisas osutatud veebisaidi või veebiportaali loomise ja teenindamise **eest** ning ülevaate andmise **eest** teavitamismeetmetest, mis on võetud **liikmesriigi** tasandil.
3. Iga korraldusasutus määrab isiku, kes vastutab teabe ja teavitamise eest rakenduskava tasandil, ja teavitab komisjoni määratud isikutest. **Vajaduse korral võib määrata ühe isiku mitme rakenduskava jaoks.**
4. Komisjon moodustab liikmesriikide ■ määratud liikmetest koosnevad üleliidulised võrgustikud, et tagada teavitamisstrateegiate rakendamise tulemuste teemaline vahetus, teabe- ja teavitamismeetmete rakendamise kogemuste vahetus ning heade tavade vahetus.

IV JAOTIS
TEHNILINE ABI

Artikkel 118

Tehniline abi komisjoni algatusel

Fondid võivad **artikli 91 lõikes 3 sätestatud mahaarvamisi arvesse võttes** toetada tehnilist abi kuni ülemmäärani 0,35 % nende vastavast aastasest eraldisest.

Artikkel 119

Tehniline abi liikmesriikide algatusel

1. ■ Fondidest tehniliseks abiks eraldatud summa piirdub 4 %-ga kogusummast, mis eraldatakse fondidest **liikmesriigis elluviidavatele** rakenduskavadele **vajaduse korral** majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi alla kuuluvate piirkonnakategooriate lõikes.

Liikmesriik võib fondidest liikmesriigile tehnilisel abi eesmärgil eraldatud kogusumma piirmäära arvutamisel arvesse võtta noorte tööhõive algatusele tehtud eriotstarbelisi eraldisi.

2. *Iga fond võib toetada tehnilise abi tegevusi, mis on rahastamiskõlblikud mõne muu fondi raames. Piiramata lõike 1 kohaldamist, ei ületa fondist tehtav tehnilise abi eraldi 10% selle fondi kogueraldisest liikmesriigi rakenduskavale majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi iga piirkonnakategooria lõikes.*
3. *Erandina artikli 70 lõigetest 1 ja 2 võib tehnilise abi tegevusi rakendada väljaspool programmipiirkonda, kuid liidu piires, tingimusel et tegevused toovad kasu rakenduskavale või tehnilise abi rakenduskava puhul teistele asjaomastele programmidele.*
4. *Kui lõikes 1 osutatud eraldisi kasutatakse struktuurifondide puhul rohkem kui ühe piirkonnakategooriaga seotud tehnilise abi tegevuste toetamiseks, võib tegevustega seotud kulusid rakendada erinevaid piirkonnakategooriaid kombineeriva prioriteetse suuna raames ning jaotada proportsionaalselt, võttes arvesse iga piirkonnakategooria raames tehtud eraldisi osana liikmesriigile tehtud kogueraldisest.*

5. *Juhul kui fondidest liikmesriigile majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi raames eraldatud kogusumma ei ületa 1 000 000 000 eurot, võib erandina lõikest 1 tehniliseks abiks eraldatavat summat suurendada kuni 6%ni nimetatud kogusummast või 50 000 000 euron, olenevalt sellest, kumb on madalam.*
6. Tehnilist abi antakse ühe fondi rahastatava prioriteetse suunana rakenduskava raames või eraldi rakenduskavas *või mõlemas*.

I

V JAOTIS

FONDIDELT SAADAV RAHALINE TOETUS

Artikkel 120

Kaasfinantseerimise määrade kehtestamine

1. Komisjoni rakenduskava vastuvõtvast otsuses määratakse kindlaks kaasfinantseerimise määr ja fondidest igale prioriteetsele suunale antav maksimumtoetus. *Kui prioriteetne suund puudutab rohkem kui üht piirkonnakategooriat või rohkemat kui üht fondi, määratakse vajaduse korral iga piirkonnakategooria ja fondi kaasfinantseerimise määr kindlaks komisjoni otsusega.*

2. Komisjoni otsuses sätestatakse iga prioriteetse suuna jaoks, kas prioriteetse suuna kaasfinantseerimise määra kohaldatakse:
 - a) rahastamiskõlblike kulude kogusummale, sealhulgas avaliku ja erasektori kulud; või
 - b) avaliku sektori rahastamiskõlblikele kuludele.
3. Rakenduskavade kaasfinantseerimise määr iga prioriteetse suuna tasandil ja asjakohasel juhul piirkonnakategooria ja fondi kaupa majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi raames ei tohi olla suurem kui:
 - a) 85 % Ühtekuuluvusfondi puhul;
 - b) 85% vähem arenenud piirkondade puhul liikmesriikides, mille SKP elaniku kohta aastatel 2007-2009 oli alla 85% 27-liikmelise ELi keskmisest samal perioodil, ning äärepoolseimate piirkondade puhul, *sh täiendav eraldis äärepoolseimatele piirkondadele vastavalt ETK määruse artikli 92 lõike 1 punktile e ja ETK määruse artikli 4 lõikele 2*;

- I**
- c) **80%** vähem arenenud piirkondade puhul muudes liikmesriikides peale **punktis b** osutatute ning kõigi piirkondade puhul, mille rahastamiskõlblikkuse kriteeriumina kasutatud SKP elaniku kohta oli programmiperioodil 2007–2013 alla 75% 25-liikmelise ELi keskmisest vaatlusperioodil, kuid mille SKP elaniku kohta on üle 75% 27-liikmelise ELi keskmisest SKPst, **ning määruse (EL) nr 1083/2006 artikli 8 lõikes 1 määratletud piirkondade puhul, kes saavad üleminekutoetust programmiperioodil 2007–2013;**
 - d) 60% üleminekupiirkondade puhul, välja arvatud punktis c osutatud piirkonnad.
 - e) 50% enamarenenud piirkondade puhul, välja arvatud punktis c osutatud piirkonnad.

Ajavahemikul 1. jaanuar 2014 kuni 30. juuni 2017 ei ületa rakenduskavade kaasfinantseerimise määr ühegi prioriteetse suuna tasandil Küprosel 85 %.

Komisjon teeb läbivaatamise, et hinnata, kas teises lõigus osutatud kaasfinantseerimise määra säilitamine on pärast 30. juunit 2017 põhjendatud, ning esitab vajaduse korral enne 30. juunit 2016 seadusandliku ettepaneku.

Rakenduskavade kaasfinantseerimise määr iga prioriteetse suuna tasandil majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi raames ei tohi olla suurem kui **85%**.

Esimese lõigu punktide b, c, d, ja e kohast maksimaalset kaasfinantseerimise määra suurendatakse kõikide prioriteetsete suundade puhul, mille raames viiakse ellu noorte tööhõive algatust ning selliste prioriteetsete suundade puhul, mis on ette nähtud sotsiaalse innovatsiooni või riikidevahelise koostöö või nende mõlema jaoks. Suurendus määratakse kindlaks vastavalt fondispetsiifilistele eeskirjadele.

4. Täiendavate eraldiste kaasfinantseerimise määr kooskõlas artikli 92 lõike 1 punktiga e ***NUTS 2. tasandi piirkondadele, mis täidavad 1994. aasta ühinemisakti protokollis nr 6 sätestatud kriteeriume***, ei tohi olla üle 50%.

I

5. Lõikele 3 vastavat maksimaalset kaasfinantseerimise määra prioriteetse suuna tasandil tõstetakse kümme protsendipunkti, kui kogu prioriteetne suund viiakse ellu rahastamisvahendite abil või kogukonna juhitud arengu kaudu.
6. Fondide toetus igale prioriteetsele suunale ei ole väiksem kui 20 % avaliku sektori rahastamiskõlblikest kuludest.
7. Rakenduskava raames võib luua eraldi prioriteetse suuna, mille kaasrahastamise määr on kuni 100 %, et toetada liidu tasandil loodud ja komisjoni poolt otse või kaudselt juhitud rahastamisvahendite kaudu teostatavaid tegevusi. Kui eraldi prioriteetne suund on sellel eesmärgil loodud, ei tohi toetust selle suuna raames teiste vahendite abil ellu viia.

Artikkel 121

Kaasfinantseerimise määrade muutmine

Prioriteetsele suunale fondidest antava kaasfinantseerimise määra võib muuta, võttes arvesse järgmist:

- 1) prioriteetse suuna olulisus liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia elluviimises, arvestades konkreetseid puudusi, millega tuleb tegeleda;
- 2) keskkonna kaitsmine ja parandamine, rakendades peamiselt ettevaatuspõhimõtet, ennetusmeetmete põhimõtet ning põhimõtet, et saastaja maksab;
- 3) erafinantseerimise määr;

- 4) hõlmatud peavad olema looduslikult või geograafiliselt püsivalt väga ebasoodsate tingimustega piirkonnad, mis on määratletud järgmiselt:
- a) Ühtekuuluvusfondist toetust saavad saareliikmesriigid ja muud saared, välja arvatud saared, millel asub liikmesriigi pealinn või millel on püsiühendus maismaaga;
 - b) liikmesriigi õigusaktides määratletud mägipiirkonnad;
 - c) hõredalt asustatud (alla 50 elaniku ruutkilomeetri kohta) ja eriti hõredalt asustatud (alla kaheksa elaniku ruutkilomeetri kohta) alad;
 - d) ***ELi toimimise lepingu artiklis 349 määratletud äärepoolseimate piirkondade hõlmatus.***

NELJAS OSA
FONDIDE JA EMKFi SUHTES KOHALDATAVAD ÜLDSÄTTED

I JAOTIS
JUHTIMINE JA KONTROLL

I PEATÜKK
Juhtimis- ja kontrollisüsteemid

Artikkel 122
Liikmesriikide kohustused

1. Liikmesriigid tagavad, et kooskõlas artiklitega 72, 73 ja 74 luuakse rakenduskavade haldus- ja kontrollisüsteemid.
2. Liikmesriigid ennetavad, avastavad ja kõrvaldavad eeskirjade eiramisi ning nõuavad sisse liigselt makstud summad koos hilinevad maksete viivistega. Nad teatavad eeskirjade eiramisest komisjonile **juhtudel, kus fondidest saadav toetus ületab 10 000 eurot**, ning hoiavad komisjoni kursis haldus- ja kohtumenetluste **märkimisväärsete tulemustega**.

Liikmesriigid ei teata komisjonile eeskirjade eiramisest järgmistel juhtudel:

- a) kui eeskirjade eiramine seisneb ainuüksi selles, et kaasrahastatava rakenduskavaga hõlmatud tegevust ei viida läbi täielikult või osaliselt toetusesaaja pankroti tõttu;*
- b) kui toetusesaaja esitab eeskirjade eiramise juhu vabatahtlikult korraldus- või sertifitseerimisasutusele enne, kui need on selle avastanud, sõltumata sellest, kas see esitatakse enne või pärast avaliku sektori toetuse väljamaksmist;*
- c) kui korraldus- või sertifitseerimisasutus avastab ja kõrvaldab eeskirjade eiramise juhu enne, kui asjaomased kulud kantakse komisjonile esitatavasse kuluaruandesse.*

Kõigil muudel juhtudel, eelkõige enne pankrotti aset leidvatel juhtudel või väidetavate pettuste korral teatatakse avastatud eeskirjade eiramisest ning sellega seotud ärahoidmis- ja kõrvaldamismeetmetest komisjonile.

Kui toetusesaajale alusetult makstud summasid ei ole võimalik sisse nõuda ja selle põhjuseks on liikmesriigi viga või hooletus, vastutab liikmesriik asjaomaste summade liidu eelarvesse tagasimaksmise eest. ***Liikmesriik võib otsustada alusetult makstud summat mitte sisse nõuda, kui toetusesaajalt sissenõutav, fondidest toetusena saadud summa ilma intressideta ei ületa 250 eurot.***

Komisjonile antakse volitus võtta artikli 149 kohaselt vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse ***täiendavad üksikasjalikud eeskirjad teatamist vajavate eiramisjuhtude kindlaksmääramise kriteeriumide, esitatavate andmete ning tingimuste ja menetluste kohta, mida kohaldatakse, et teha kindlaks, kas summad, mida ei ole võimalik tagasi nõuda, tuleb hüvitada liikmesriigil.***

Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse eeskirjade eiramise kohta aruannete esitamise sagedus ja aruandluse vorm. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 150 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

3. Liikmesriigid tagavad, et hiljemalt 31. detsembril **2015** saab kogu teabevahetus toetusesaajate ning korraldus-, sertifitseerimis-, auditeerimis- ja vahendusasutuse vahel toimuda ■ elektrooniliste andmevahetussüsteemide kaudu.

Esimeses lõigus osutatud süsteemid hõlbustavad koostalitust liikmesriikide ja liidu raamistikega ning võimaldavad toetusesaajatel esitada esimeses alapunktis osutatud teabe ühe edastuskorraga.

Komisjon võtab rakendusaktide teel vastu üksikasjalikud eeskirjad käesoleva lõike kohase teabevahetuse kohta. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 150 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

4. **Lõiget 3** ei kohaldata EMKFi suhtes.

II PEATÜKK
Juhtimis- ja kontrolliasutused

Artikkel 123
Asutuste määramine

1. Iga liikmesriik määrab iga rakenduskava korraldusasutuseks riikliku, piirkondliku või kohaliku avaliku sektori asutuse või organi ***või eraõigusliku organi***. Sama ***korraldusasutuse*** võib määrata enam kui ühele rakenduskavale ■ .
2. Liikmesriik määrab iga rakenduskava sertifitseerimisasutuseks riikliku, piirkondliku või kohaliku avaliku sektori asutuse, ilma et see piiraks lõike 3 kohaldamist. Sama sertifitseerimisasutuse võib määrata enam kui ühele rakenduskavale.
3. Liikmesriik võib määrata, ***et*** rakenduskava korraldusasutus, mis ***on avaliku sektori asutus või organ***, teostab lisaks ka sertifitseerimisasutuse ülesandeid.

4. Liikmesriik määrab igale rakenduskavale korraldus- ja sertifitseerimisasutusest täielikult sõltumatuks auditeerimisasutuseks riikliku, piirkondliku või kohaliku avaliku sektori asutuse. Sama auditeerimisasutuse võib määrata enam kui ühele rakenduskavale.
5. Majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgiga seotud fondide ja **EMKFi** puhul võivad korraldusasutus, vajaduse korral sertifitseerimisasutus, ja auditeerimisasutus kuuluda samasse avaliku sektori asutusse, tingimusel, et järgitakse ülesannete lahususe põhimõtet.

Rakenduskavade puhul, mille toetus fondidest kokku on üle 250 000 000 euro, või EMKFi puhul üle 100 000 000 euro, **võib** auditeerimisasutus kuuluda korraldusasutusega samasse avaliku sektori asutusse **või organisse, kui komisjon on eelneva programmiperioodi kohaldatavate sätete alusel enne asjaomase rakenduskava vastuvõtmise kuupäeva teatanud liikmesriigile oma otsusest, et ta võib põhimõtteliselt toetuda selle auditiarvamusele, või kui komisjon on eelneval programmiperioodil saadud kogemustest lähtudes seisukohal, et auditeerimisasutuse institutsiooniline korraldus ja vastutus annavad piisava tagatise, et asutus on oma tegevuses sõltumatu ja usaldusväärne.**

6. Liikmesriik võib määrata ühe või mitu vahendusasutust, mis täidavad teatavaid korraldus- või sertifitseerimisasutuse ülesandeid selle asutuse vastutusel. Korraldus- või sertifitseerimis- ja vahendusasutuste vastavasisulised omavahelised kokkulepped vormistatakse ametlikult kirjaliku dokumendina.
7. Liikmesriik või korraldusasutus võib vahendusasutuse ja liikmesriigi või korraldusasutuse vahelise kirjaliku lepinguga usaldada rakenduskava osa juhtimise vahendusasutusele (edaspidi: „üldine toetus”). Vahendusasutus esitab tagatise enda maksevõime kohta ja pädevuse kohta nii asjaomases valdkonnas kui ka haldus- ja finantsvõimekuse kohta.

8. *Liikmesriik võib omal algatusel määrata koordineerimisasutuse, mille ülesanne on pidada sidet komisjoniga ja anda talle teavet, koordineerida teiste asjaomaste määratud asutuste tegevust ning edendada kohaldatava õiguse ühetaolist kohaldamist.*
9. Liikmesriik sätestab kirjalikult eeskirjad, millega reguleeritakse tema suhteid korraldus-, sertifitseerimis- ja auditeerimisasutustega, taoliste asutuste omavahelisi suhteid ning nende suhteid komisjoniga.

Artikkel 124

Korraldusasutuse ja sertifitseerimisasutuse määramise kord

1. *Liikmesriik teavitab komisjoni korraldusasutuse, ja kui see on asjakohane, sertifitseerimisasutuse määramise kuupäevast ja viisist, mis peab toimuma asjakohasel tasandil, enne, kui komisjonile esitatakse esimene vahemaksetaotlus.*

2. *Lõikes 1 nimetatud määramiste aluseks on sõltumatu auditeerimisasutuse aruanne ja auditiarvamus, milles hinnatakse määratud asutuste vastavust XIII lisas sätestatud sisekontrollikeskkonna, riskijuhtimise, juhtimis- ja kontrollimeetmete ja seire kriteeriumidele. Sõltumatu auditeerimisasutus on auditeerimisasutus või mõni teine avalik-õiguslik või eraõiguslik asutus, millel on piisav auditivõime, mis on sõltumatu korraldusasutusest, vajaduse korral sertifitseerimisasutusest, ning mis võtab oma ülesandeid täites arvesse rahvusvaheliselt tunnustatud auditeerimisstandardeid. Kui sõltumatu auditeerimisasutus jõuab järeldusele, et juhtimis- ja kontrollsüsteemi see osa, mis on seotud korraldusasutuse või sertifitseerimisasutusega, on põhimõtteliselt sama kui eelmisel programmi perioodil, ning et määruste (EÜ) nr 1083/2006 ja määruse (EÜ) nr 1198/2006¹ asjakohaste sätete alusel tehtud auditi alusel on leitud tõendeid nende tõhusa toimimise kohta kõnealusel perioodil, võib auditeerimisasutus järeldada täiendava auditeerimiseta, et kriteeriumid on täidetud.*

¹ Nõukogu 27. juuli 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1198/2006 Euroopa Kalandusfondi kohta (ELT L 223, 15.8.2006, lk 1).

3. *Kui fondidest rakenduskavale eraldatav toetus ületab kokku 250 000 000 eurot või EMKFist eraldatav toetus ületab kokku 100 000 000 eurot, võib komisjon ühe kuu jooksul alates lõikes 1 osutatud määramiste teadasaamisest taotleda lõikes 2 nimetatud sõltumatu auditeerimisasutuse aruannet ja auditiarvamust ning korraldusasutuse ja vajaduse korral sertifitseerimisasutuse ülesannete ja kehtivate menetluste kirjeldust. Komisjon otsustab nimetatud dokumentide taotlemise oma riskihindamise alusel, võttes arvesse teavet selle kohta, kas korraldusasutuse ja vajaduse korral sertifitseerimisasutuse ülesannetes ja menetlustes on toimunud märkimisväärsed muudatused võrreldes nendega, mis kehtisid eelmise programmiperioodil, ning asjassepuutuvaid tõendeid nende tõhusa toimimise kohta.*

Komisjon võib teha tähelepanekuid kahe kuu jooksul esimeses lõigus osutatud dokumentide kättesaamisest. Ilma et see piiraks artikli 83 kohaldamist, ei peata kõnealuste dokumentide läbivaatamine vahemaksetaotluste käsitlemist.

4. *Kui fondidest rakenduskavale eraldatav toetus ületab kokku 250 000 000 eurot või EMKFist eraldatav toetus ületab kokku 100 000 000 eurot ning korraldusasutuse ja vajaduse korral sertifitseerimisasutuse ülesannetes ja menetlustes on toimunud märkimisväärsed muudatused võrreldes nendega, mis kehtisid eelmise programmiperioodil, võib liikmesriik omal algatusel esitada komisjonile kahe kuu jooksul alates lõikes 1 viidatud määramisest teatamisest lõikes 3 nimetatud dokumendid. Komisjon esitab oma märkused nimetatud dokumentide kohta kolme kuu jooksul alates nende kättesaamisest.*
5. *Kui kehtivad auditeerimis- ja kontrollimistulemused näitavad, et määratud asutus ei vasta enam lõikes 2 viidatud kriteeriumidele, kehtestab liikmesriik asjakohasel tasandil probleemi tõsidusest lähtudes katseaja, mille jooksul võetakse vajalikke parandusmeetmeid.*

Kui määratud asutus ei rakenda nõutud parandusmeetmeid liikmesriigi kehtestatud katseaja jooksul, lõpetab liikmesriik määramise asjakohasel tasandil.

Liikmesriik teavitab komisjoni viivitamata määratud asutuse suhtes kehtestatud katseajast, edastades teabe nimetatud katseaja pikkuse kohta, katseaja lõpetamisest pärast parandusmeetmete rakendamist, samuti sellest, kui lõpetatakse asutuse määramine. Teade selle kohta, et liikmesriik on määratud asutusele kehtestanud katseaja, ilma et see piiraks artikli 83 kohaldamist, ei peata vahemaksetaotluste käsitlemist.

6. *Kui korraldusasutuse või sertifitseerimisasutuse määramine lõpetatakse, määravad liikmesriigid lõikes 2 sätestatud korda järgides uue organi, mis võtab üle korraldusasutuse või sertifitseerimisasutuse ülesanded, ning teavitavad sellest komisjoni.*

7. *Käesoleva artikli rakendamise ühetaoliste tingimuste tagamiseks kehtestab komisjon rakendusaktide teel vastu sõltumatu auditeerimisasutuse aruande ja auditiarvamuse mudeli ning korraldusasutusele ja vajaduse korral sertifitseerimisasutusele kehtestatud ülesannete ja menetluste kirjeldused. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 150 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.*

Artikkel 125

Korraldusasutuse ülesanded

1. Korraldusasutuse ülesanne on juhtida rakenduskava vastavalt usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttele.
2. Rakenduskava **juhtimise** osas teeb korraldusasutus järgmist:
 - a) toetab **artiklis 47 osutatud** seirekomisjoni tööd ja tagab talle tema ülesannete teostamiseks vajaliku teabe, iseäranis rakenduskava eesmärkide saavutamisel tehtud edusamme puudutavad andmed, finantsandmed ning näitajaid ja vahe-eesmärke puudutavad andmed;

- b) koostab ja pärast järevalvekomisjoni heakskiitu esitab komisjonile **artiklis 50 osutatud** rakendamise aasta- ja lõpparuanded;
- c) teeb vahendusasutustele ja toetusesaajatele kättesaadavaks teabe, mis on oluline vastavalt nende ülesannete teostamiseks ning tegevuste rakendamiseks;
- d) loob süsteemi, millega kirjendatakse ja salvestatakse elektrooniliselt iga tegevuse andmed, mis on vajalikud seireks, hindamiseks, finantsjuhtimiseks, kontrollimiseks ja auditeerimiseks, sealhulgas vajaduse korral tegevuse üksikute osalejate kohta;
- e) tagab, et punktis d osutatud andmeid kogutakse ja salvestatakse süsteemis ning et näitajaid puudutavad andmed jaotatakse soo alusel, kui seda nõuab ESFi määruse I ja II lisa.

3. Tegevuste valimisel korraldusasutus:

- a) koostab ja heakskiitmise järel kohaldab asjaomaseid valikumenetlusi ning -kriteeriume, mis:
 - i) **tagavad selle, et tegevused aitavad kaasa asjakohaste prioriteetide osas konkreetsete eesmärkide täitmisele ja tulemuste saavutamisele;**

- ii) on mittediskrimineerivad ja läbipaistvad;
- iii) arvestavad artiklites 7 ja 8 sätestatud üldpõhimõtteid;
- b) tagab, et valitud tegevus jääb asjaomase fondi või asjaomaste fondide rakendusalasle **ning selle võib arvata** rakenduskava sekkumiskategooriasse või EMKFi puhul prioriteedi või prioriteetide puhul määratud meetmesse;
- c) **tagab, et** toetusesaajale esitatakse dokument, milles kirjeldatakse iga tegevuse toetuse tingimusi, sealhulgas tegevuse raames pakutavaid tooteid või teenuseid puudutavaid konkreetseid nõudeid, rahastamiskava ja teostamise tähtaega;
- d) veendub enne tegevuse heakskiitmist, et toetusesaajal on haldus-, finants- ja toimimissuutlikkus punktis c osutatud tingimuste täitmiseks;
- e) veendub, et kui tegevus on alanud enne rahastamistaotluse esitamist korraldusasutusele, on täidetud tegevust puudutavad olulised **kohaldatavad õigusnormid**;

- f) tagab, et *fondidest rahastamiseks välja valitud tegevused ei hõlma tegevusi, mis olid osa tegevusest, mille suhtes on kohaldatud või mille suhtes oleks tulnud kohaldada toetuse tagasinõudmist* vastavalt artiklile 71 tootmistevõtmise ümberpaigutamise eest *väljaspool programmi*ala;
 - g) määrab *sekkumiskategooria* või EMKFi puhul meetmed, mille alla tegevuse kulud arvatakse.
4. Rakenduskava finantsjuhtimise ja -kontrolliga seotud korraldusasutus:
- a) kontrollib, et kaasrahastatavad tooted on tarnitud ja teenused osutatud ning et toetusesaajate *poolt* deklareeritud kulud on tasutud ning et kulud vastavad kohaldatavatele õigusnormidele, rakenduskavale ning tegevuse toetuse tingimustele;
 - b) tagab, et tegelikult tehtud rahastamiskõlblike kulude alusel hüvitatavate tegevuste rakendamisse kaasatud toetusesaajad kasutavad eraldi raamatupidamissüsteemi või vastavaid raamatupidamiskode kõigi tegevustega seotud tehingute kohta;

- c) rakendab tõhusaid ja proportsionaalseid pettusevastaseid meetmeid, arvestades kindlakstehtud riske;
- d) loob menetlused tagamaks, et kõiki kulusid ja auditeid puudutavaid dokumente, mida on vaja piisava kontrollijälje tagamiseks, hoitakse kooskõlas artikli 72 punkti g nõuetega;
- e) koostab juhtkonna kinnitava avalduse *ja finantsmääruse artikli 59 lõike 5 punktides a ja b osutatud aastaaruande*.

Erandina esimese lõigu punktist a võib ETK määrusega kehtestada koostööprogrammide suhtes kehtivad kontrollide erieeskirjad.

5. Lõike 4 esimese lõigu punkti a alusel teostatavad kontrollid hõlmavad järgmisi menetlusi:
- a) toetusesaajate iga hüvitamistaotluse halduskontrollid;
 - b) tegevuste kohapealne kontroll.

Kohapealsete kontrollide sagedus ja ulatus peab olema proportsionaalne tegevustele eraldatava avaliku sektori toetuse summaga ning juhtimis- ja kontrollisüsteemi tervikuna ohustava riski tasemega, mille auditeerimisasutus kontrollide ning auditite käigus kindlaks on teinud.

6. Lõike 5 esimese lõigu punkti b kohaste üksikute tegevuste kohapealseid kontrolle võib teostada valimimeetodi alusel.
7. Kui korraldusasutus on rakenduskava alusel ühtlasi toetusesaaja, tagatakse lõike 4 esimese lõigu punktis a nimetatud kontrollimise korraldamisel piisav ülesannete lahusus.
8. Komisjonile ***antakse õigus*** võtta kooskõlas artikliga 149 vastu delegeeritud õigusakte, milles kehtestatakse eeskirjad käesoleva artikli lõike 2 punktis d osutatud ***süsteemis andmete elektroonilises vormis salvestamiseks ja säilitamiseks***.

Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega nähakse ette käesoleva artikli lõike 2 punktis d osutatud süsteemi tehniline kirjeldus. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 150 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

9. Komisjonile **antakse õigus** võtta kooskõlas artikliga 149 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse **üksikasjalikud miinimumnõuded käesoleva artikli esimese lõigu lõike 4 punktis d osutatud kontrollijälje kohta seoses raamatupidamisandmike säilitamise ja toetavate dokumentide hoidmisega sertifitseerimis-, korraldus- ja vahendusasutuste ning toetusesaajate tasandil.**
10. Käesoleva sätte rakendamise ühetaoliste tingimuste tagamiseks võtab komisjon vastu **rakendusaktid, millega kehtestatakse käesoleva artikli esimese lõigu lõike 4 punktis e osutatud juhtkonna kinnitava avalduse näidis.** ■ Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 150 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

Artikkel 126
Sertifitseerimisasutuse ülesanded

Rakenduskava sertifitseerimisasutuse põhiülesanded on:

- a) koostada ja esitada komisjonile maksetaotlusi ning tõendada, et need lähtuvad usaldusväärsetest raamatupidamissüsteemidest, rajanevad kontrollitavatel tõendavatel dokumentidel ning on läbinud korraldusasutuse kontrollid;
- b) koostada *finantsmääruse artikli 59 lõike 5 punktis a osutatud* raamatupidamise aastaaruandeid;
- c) tõendada raamatupidamise aastaaruannete terviklikkust, täpsust ja õigsust ning seda, et arvestuskannetesse kantud kulud vastavad kohaldatavale õigusele ning et need on tehtud seoses tegevustega, mis on rahastamiseks välja valitud vastavalt rakenduskava suhtes kohaldatavatele kriteeriumidele ning on vastavuses kohaldatava õigusega;

- d) tagada sellise süsteemi olemasolu, milles kirjendatakse ja salvestatakse elektroonilisel kujul iga tegevuse raamatupidamisandmikud ning mis toetab kõiki andmeid, mida on vaja, et koostada maksetaotlusi ja raamatupidamise aastaaruandeid, sealhulgas sissenõudmisele kuuluvate summade, sissenõutud summade ning tegevuse või rakenduskava kogu toetuse või selle osa tühistamise järel tühistatud summade andmikud;
- e) maksetaotluste koostamise ja esitamise puhul tagada, et ta on saanud korraldusasutuselt piisavalt teavet kuludega seotud menetluste ja teostatud kontrollide kohta;
- f) arvestada maksetaotluste koostamisel ja esitamisel kõikide auditeerimisasutuse poolt või tema vastutusel teostatud auditite tulemusi;
- g) hoida elektroonilisel kujul raamatupidamisandmikke komisjonile deklareeritud kulude ja toetusesaajatele makstud vastava avaliku sektori toetuse kohta;

- h) pidada arvestust sissenõutud summade ning tegevuse või rakenduskava kogu toetuse või selle osa tühistamise järel tühistatud summade kohta. Sissenõutud summad makstakse liidu eelarvesse tagasi enne rakenduskava lõpetamist, arvates need maha kulude järgmisest eelarvestusest.

Artikkel 127

Auditeerimisasutuse ülesanded


1. Auditeerimisasutus tagab, et ***komisjonile deklareeritud kulude alusel*** auditeeritakse ***rakenduskavade*** juhtimis- ja kontrollisüsteemide ***nõuetekohast toimimist ja*** sobivat tegevusvalimit. ***Deklareeritud kulusid auditeeritakse representatiivne valimi ja üldiselt statistiliste valimimeetodite alusel.***

Auditeerimisasutuse ametialasele arvamusele tuginedes võib nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel kasutada ka mittestatistilisi valimimeetodeid kooskõlas rahvusvaheliselt tunnustatud auditeerimisstandarditega ning alati sellistel juhtudel, kui tegevuste arv aruandeaasta jooksul ei ole piisav, et võimaldada statistilise meetodi kasutamist.

Sellistel juhtudel peab valimi suurus olema piisav selleks, et võimaldada auditeerimisasutusel koostada seadusjõuline auditaruanne kooskõlas finantsmääruse artikli 59 lõike 5 teise lõiguga.

Mittestatistiline valimimeetod peab hõlmama minimaalselt 5% tegevustest, mille kulutused on komisjonile antud aruandeaasta jooksul deklareeritud, ja 10 % kuludest, mis on komisjonile antud aruandeaasta jooksul deklareeritud.

2. Kui auditeid teostab asutus, mis ei ole auditeerimisasutus, tagab auditeerimisasutus, et taolisel asutusel on tegevuses vajalik sõltumatus.
3. Auditeerimisasutus tagab, et auditeerimisel võetakse arvesse rahvusvaheliselt tunnustatud auditeerimisstandardeid.

4. Auditeerimisasutus koostab **kaheksa** kuu jooksul rakenduskava vastuvõtmisest auditistrateegia auditite teostamiseks. Auditistrateegias kirjeldatakse auditeerimismetoodikat, tegevusauditite valimivõtumeetodit ja auditite kavandamist jooksvaks aruandeaastaks ning kaheks järgmiseks aruandeaastaks. Auditistrateegiat ajakohastatakse igal aastal alates 2016. aastast kuni 2022. aastani (kaasa arvatud). Kui rohkem kui ühe rakenduskava suhtes kehtib ühine juhtimis- ja kontrollisüsteem, võib koostada asjaomaste rakenduskavade tarvis ühtse auditistrateegia. Auditeerimisasutus esitab auditistrateegia komisjonile, kui viimane seda taotleb.
5. Auditeerimisasutus koostab:
- a) auditiaruanne *vastavalt finantsmääruse artikli 59 lõike 5 teisele lõigule*;
 - b)  kontrolliaruande, mis kajastab *vastavalt lõikele 1* teostatud auditite *peamisi tähelepanekuid, sealhulgas juhtimis- ja kontrollisüsteemis tuvastatud puudusi puudutavaid tähelepanekuid ning kavandatud ja rakendatud parandusmeetmeid*.



Kui ühine juhtimis- ja kontrollisüsteem kehtib rohkem kui ühe rakenduskava suhtes, võib esimese lõigu punktis b nõutavad andmed rühmitada ühte aruandesse.

6. Käesoleva artikli rakendamiseks ühetaoliste tingimuste tagamiseks võtab komisjon vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse auditistrateegia, auditaruande ja ■ kontrolliaruande ■ näidised. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 150 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.
7. ***Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 149 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse tegevusauditite ja raamatupidamise aastaaruannete auditite ulatus ja sisu ning metoodika käesoleva artikli lõikes 1 osutatud tegevuste valimiseks.***
8. ***Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 149 vastu delegeeritud õigusakte, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad komisjoni ametnike või komisjoni volitatud esindajate tehtud auditite jooksul kogutavate andmete kasutamise kohta.***

III PEATÜKK

Koostöö auditeerimisasutustega

Artikkel 128

Koostöö auditeerimisasutustega

1. Komisjon teeb auditeerimisasutustega koostööd nende auditeerimiskavade ja -meetodite koordineerimiseks ning annab *nimetatud asutustele* viivitamata teada juhtimis- ja kontrollisüsteemide auditite tulemustest.
2. Koostöö hõlbustamiseks juhtudel, kui liikmesriik määrab rohkem kui ühe auditeerimisasutuse, võib liikmesriik määrata koordineerimisorgani.
3. Komisjon, auditeerimisasutused ja koordineerimisorgan kohtuvad korrapäraselt ning *üldjuhul* vähemalt kord aastas, kui ei ole kokku lepitud teisiti, et tutvuda iga-aastase kontrolliaruande, auditiaruande ja auditistrateegiaga ning vahetada arvamusi juhtimis- ja kontrollisüsteemide täiustamisega seotud küsimustes.

II JAOTIS

FINANTSJUHTIMINE, RAAMATUPIDAMISARVESTUSE ETTEVALMISTAMINE, KONTROLL, HEAKSKIITMINE JA RAAMATUPIDAMISKONTODE SULGEMINE NING FINANTSKORREKTSIOONID

I PEATÜKK

Finantsjuhtimine

Artikkel 129

Ühised makse-eeskirjad

Liikmesriik tagab, et rakenduskava lõpuks toetusesaajatele makstud avaliku sektori ***kulutuste*** summa on vähemalt võrdne toetusega, mille komisjon on fondidest liikmesriigile maksnud.

Artikkel 130

Vahemaksete ja ***lõppmakse*** arvutamise ühised eeskirjad

1. Komisjon hüvitab vahemaksetena 90% summast, mis saadakse, kui maksetaotlusse kantud prioriteedi rahastamiskõlblike kulude suhtes kohaldatakse rakenduskava vastuvõtmise otsuses sätestatud vastava prioriteedi kaasrahastamise määra. ***Komisjon otsustab, kas järelejäänud summad hüvitatakse vahemaksetena või nõutakse sisse vastavalt artiklile 139.***
2. Fondide või EMKFi toetuse osamaksed prioriteedile vahemaksete ja ***lõppmakse*** kaudu ei tohi olla suuremad kui:
 - a) prioriteedi maksetaotluse alusel näidatud ***rahastamiskõlblikud*** avaliku sektori ***kulud*** või
 - b) fondide või EMKFi toetuse osamaksed prioriteedile, mis on sätestatud komisjoni otsuses, millega rakenduskava heaks kiidetakse.

I

Artikkel 131
Maksetaotlused

1. Maksetaotlused sisaldavad iga prioriteedi puhul:
 - a) tegevuste rakendamisel toetusesaajate **kantud** ning toetusesaajate poolt makstud rahastamiskõlblike kulude kogusummat, nagu see on sertifitseerimisasutuste **raamatupidamissüsteemides** kirjendatud;
 - b) tegevuste rakendamisel kantud avaliku sektori **kulude** kogusummat, nagu see on sertifitseerimisasutuste **raamatupidamissüsteemides** kirjendatud.

I

2. Maksetaotlusse kantud ***rahastamiskõlblikke*** kulutusi tõendatakse maksekviitungitega või samaväärse tõendusjõuga raamatupidamisdokumentidega, välja arvatud ***käesoleva määruse*** artikli 67 lõike 1 esimese lõigu punktide b, c ja d, artikli 68, artikli 69 lõike 1 ja artikli 109 ning ESFi määruse artikli 14 kohased toetusevormid. Selliste toetusevormide puhul on maksetaotlusse kantavateks summadeks ***kohaldatava aluse põhjal arvutatud*** kulud.
3. ***ELi toimimise lepingu artiklis 107 sätestatud abiskeemide puhul maksab abi andev organ abisaajatele avaliku sektori toetuse, mis vastab maksetaotlusse kantud kulutustele.***
4. ***Erandina lõikest 1 võib maksetaotlus riigiabi puhul sisaldada abi andva organi tehtud ettemakseid abisaajale järgmistel kumulatiivsetel tingimustel:***

- a) *ettemaksele peab olema antud liikmesriigis asuva panga või mõne muu finantsasutuse tagatis või avaliku sektori asutus või liikmesriik on neile tagatise seadnud;*
 - b) *ettemakse ei ületa 40% abisaajale kõnealuseks tegevusteks antava abi kogusummast;*
 - c) *ettemakseid kasutatakse abisaajate poolt kulutuste tegemiseks tegevuse rakendamisel, kulutused tõendatakse maksekviitungitega või samaväärse tõendusjõuga raamatupidamisdokumentiga hiljemalt kolme aasta jooksul pärast ettemakse tegemise aastat või 31. detsembril 2023, olenevalt sellest, kumb kuupäev on varasem, ja selle tegematajätmisel korrigeeritakse järgmist maksetaotlust vastavalt.*
5. *Iga maksetaotlus, mis sisaldab lõikes 4 osutatud liiki ettemakseid, peab eraldi sisaldama rakenduskavast väljamakstud kogusummat ettemaksena, summat, mida abisaajad kasutasid kulutuste tegemiseks kolme aasta jooksul pärast ettemakse tegemist kooskõlas lõike 4 punktiga c, ning summat, mida abisaajad ei ole kasutanud kulutuste tegemiseks ja mille puhul kolmeaastane tähtaeg ei ole veel möödas.*

6. ***Käesoleva artikli rakendamise ühetaoliste tingimuste tagamiseks kehtestab*** komisjon rakendusaktide teel maksetaotluste näidise . Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 150 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 132

Maksed toetusesaajatele

1. ***Sõltuvalt esialgsete ja iga-aastaste eelmaksete ning vahemaksetega kättesaadavaks tehtud rahalistest vahenditest tagab korraldusasutus, et toetusesaaja saab avaliku sektori rahastamiskõlblike kulude kogusummale vastavad vahendid kätte täissummas ja mitte hiljem kui 90 päeva pärast kuupäeva, mil toetusesaaja maksenõude esitas.***

Sellest summast ei arvata midagi maha ega peeta kinni täiendavaid erimakse ega muid samaväärse toimega makse, mis võiksid toetusesaajatele makstavaid summasid vähendada.

2. *Korraldusasutus võib lõikes 1 osutatud maksetähtaja arvestamise põhjendatud juhtudel katkestada, kui:*

- a) maksenõude summa ei kuulu tasumisele või ei ole esitatud asjakohaseid tõendavaid dokumente, sh neid, mis on vajalikud artikli 125 lõike 4 esimese lõigu punkti a kohaste juhtimise kontrollitoimingute jaoks;*
- b) on algatatud uurimine seoses eeskirjade võimaliku eiramisega, mis hõlmab asjaomaseid kulusid.*

Asjaomasele toetusesaajale antakse katkestamisest ja selle põhjustest kirjalikult teada.

Artikkel 133
Euro kasutamine

1. Liikmesriigid, kes ei ole maksetaotluse esitamise päevaks eurot kasutusele võtnud, konverteerivad riigi vääringus tehtud kulud eurodesse. Summa konverteeritakse eurodesse, kasutades komisjoni selle kuu raamatupidamise vahetuskurssi, millal kulu kanti asjaomase rakenduskava *sertifitseerimisasutuse* raamatupidamisarvestusse. Komisjon avaldab konverteerimiskursi igakuiselt elektrooniliselt.
2. *Erandina lõikest 1 võib ETK määrusega kehtestada eurodesse konverteerimise aja kohta erieeskirjad.*

3. Kui liikmesriik võtab kasutusele euro, kohaldatakse lõikes 1 sätestatud konverteerimiskorda jätkuvalt kõikide kulude suhtes, mille *sertifitseerimisasutus* on raamatupidamisarvestusse kandnud enne riigi vääringu ja euro vahelise kindlaksmääratud konverteerimiskursi jõustumise kuupäeva.

Artikkel 134

Eelmaksed

1. Esialgsete eelmaksete summa tasutakse osamaksetena järgmiselt:
- a) 2014. aastal: **1% rakenduskavale terveks programmiperioodiks fondidest ja EMKFist eraldatava toetuse summast või 1,5% rakenduskavale terveks programmiperioodiks fondidest eraldatava toetuse summast, kui liikmesriik on saanud alates 2010. aastast rahalist abi kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklitega 122 ja 143 või on saanud rahalist abi Euroopa Finantsstabiilsuse Fondist (EFSF) või saab rahalist abi 31. detsembril 2013 kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklitega 136 ja 143;**

- b) 2015. aastal: 1% rakenduskavale terveks programmiperioodiks fondidest ja EMKFist eraldatava toetuse summast ***või 1,5% rakenduskavale terveks programmiperioodiks fondidest ja EMKFist eraldatava toetuse summast, kui liikmesriik on saanud alates 2010. aastast rahalist abi kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklitega 122 ja 143 või on saanud rahalist abi EFSFist või saab rahalist abi 31. detsembril 2014 kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklitega 136 ja 143;***
- c) 2016. aastal: ***1%*** rakenduskavale terveks programmiperioodiks fondidest ja EMKFist eraldatava toetuse summast.

Kui rakenduskava võetakse vastu 2015. aastal või hiljem, tasutakse varasemad osamaksed vastuvõtmise aastal.

2. Aastatel 2016–**2023** tasutakse iga-aastased eelmaksed enne 1. juulit. Seda väljendatakse protsendina fondidest ja EMKFist rakenduskavale terveks programmiperioodiks eraldatava toetuse *summast järgmiselt*:

- *2016. aastal: 2%;*
- *2017. aastal: 2,625%;*
- *2018. aastal: 2,75%;*
- *2019. aastal: 2,875%;*
- *2020.–2023. aastal: 3%.*

3. *Lõikes 1 osutatud esialgsete eelmaksete summa arvutamisel ei võeta terve programmiperioodi toetuse summas arvesse tulemusreservist saadud summasid, mis olid algselt eraldatud rakenduskavale.*

Lõikes 2 osutatud iga-aastaste eelmaksete summa arvutamisel 2020. aastani (k.a) ei võeta terve programmiperioodi toetuse summas arvesse tulemusreservist saadud summasid, mis olid algselt eraldatud rakenduskavale.

Artikkel 135

Tähtpäevad vahemaksetaotluste esitamiseks ja tasumiseks

1. Sertifitseerimisasutus esitab **vastavalt artikli 131 lõikele 1** korrapäraselt vahemaksetaotluse, mis hõlmab summasid, mis on kirjendatud tema **raamatupidamissüsteemi** aruandeaastal I . **Sertifitseerimisasutus võib vajaduse korral esitada need summad maksetaotlusele järgneval aruandeaastal.**
2. Sertifitseerimisasutus esitab lõpliku vahemaksetaotluse 31. juuliks pärast eelmise aruandeaasta lõppu ja igal juhul enne järgmise aruandeaasta esimest vahemaksetaotlust.

3. Esimest vahemaksetaotlust ei tohi esitada enne, kui *komisjoni on teavitatud korraldusasutuste ja sertifitseerimisasutuste määramisest vastavalt artiklile 124.*
4. Vahemakseid ei või teha rakenduskava puhul, välja arvatud juhul, kui komisjonile on saadetud rakendamise aastaaruanne vastavalt fondispetsiifilistele eeskirjadele.
5. Vabade vahendite olemasolul teeb komisjon vahemaksed hiljemalt 60 päeva jooksul pärast kuupäeva, mil maksetaotlus komisjonis registreeritakse.

Artikkel 136

Kulukohustustest vabastamine

1. Komisjon vabastab kohustusest summad, mis arvutatakse rakenduskavale ning mida ei ole esialgsete eelmaksete ja iga-aastaste eelmaksete **ja** vahemaksete **■** tegemiseks ära kasutatud 31. detsembriks ***kolmandal*** majandusaastal, mis järgneb rakenduskava alusel eelarvelise kulukohustuse võtmise aastale, või mille kohta ei ole artikli 135 alusel saadetud artikli 131 kohaselt koostatud maksetaotlust.

■

2. Kulukohustused, mis on 31. detsembril **2023** veel avatud, vabastatakse, kui komisjonile ei ole ***artikli 141 lõikes 1 sätestatud tähtajaks*** esitatud artikli 141 lõike 1 alusel nõutavaid dokumente.

II PEATÜKK

Raamatupidamisarvestuse *ettevalmistamine*, kontroll, heakskiitmine ning rakenduskavade lõpetamine ja maksete peatamine

I JAGU

RAAMATUPIDAMISARVESTUSE *ETTEVALMISTAMINE, KONTROLL JA HEAKSKIITMINE*

Artikkel 137

Raamatupidamisarvestuse *ettevalmistamine*

1. *Komisjonile esitatakse* iga rakenduskava *kohta finantsmääruse artikli 59 lõike 5 punktis a osutatud* raamatupidamise aastaaruanne. *Raamatupidamise aastaaruanded* hõlmavad aruandeaastat ja sisaldavad iga *prioriteedi ning vajaduse korral fondi ja piirkonna kategooria* tasandil:
 - a) sertifitseerimisasutuse *raamatupidamissüsteemi* kirjendatud rahastamiskõlblike kulude summat, *mis on kooskõlas artikli 131 ja artikli 135 lõikega 2 lisatud pärast aruandeaasta lõppu 31. juuliks komisjonile esitatud maksetaotlustesse, tegevuste rakendamisel tekkinud vastavate avaliku sektori kulude summat ja toetusesaajatele artikli 132 lõike 1 kohaselt tehtud vastavate maksete kogusummat;*

- b) aruandeaasta jooksul tühistatud ja sissenõutud summasid, aruandeaasta lõpu seisuga sissenõudmisele kuuluvaid summasid, artikli 71 alusel tagastatud summasid ning summasid, mida ei ole võimalik tagasi saada;
- c) *vastavalt artikli 41 lõikele 1 rahastamisvahenditesse makstud eelmaksete summasid ning artikli 131 lõikele 4 vastavaid riigiabi ettemakseid;*

I

- d) iga prioriteedi puhul punktist a lähtuvalt teatavaks tehtud kulude ja sama aruandeaasta maksetaotlustel deklareeritud kulude vastavusse viimist koos mis tahes erinevuste selgitusega.
2. *Kui liikmesriik jätab raamatupidamise aastaaruandest välja kulud, mis varem sisaldasid aruandeaasta vahemaksetaotluses, sest selle seaduslikkust ja korrektsust alles hinnatakse, võib kogu nimetatud kulu või selle osa, mis on osutunud seaduslikuks ja korrektseks, hõlmata järgmiste aruandeaastate vahemaksetaotlustesse.*

3. *Käesoleva artikli rakendamise ühetaoliste tingimuste kehtestamiseks võtab komisjon vastu rakendusaktid, sätestades sellega käesolevas artiklis osutatud raamatupidamise aastaaruande näidise. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 150 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega*

Artikkel 138

Teabe esitamine

Iga aasta kohta, alates 2016. aastast kuni **2025.** aastani (kaasa arvatud), esitab liikmesriik *finantsmääruse artikli 59 lõikes 5 osutatud ja seal sätestatud tähtajaks järgmised* dokumendid:

- a) *käesoleva määruse artikli 137 lõikes 1 osutatud eelneva aruandeaasta raamatupidamise aastaaruanne;*
- b) *käesoleva määruse artikli 125 lõike 4 esimese lõigu punktis e osutatud liidu vahendite haldaja kinnitus ja iga-aastane kokkuvõttev aruanne;*
- c) *käesoleva määruse artikli 127 lõike 5 esimese lõigu punktides a ja b osutatud auditiarvamus ja kontrolliaruanne.*

1. *Komisjon kontrollib dokumente, mille liikmesriigid on esitanud vastavalt artiklile 138. Liikmesriik esitab komisjoni taotlusel kogu vajaliku lisateabe, mis võimaldab komisjonil artiklis 84 seatud tähtajaks määrata kindlaks, kas raamatupidamise aastaaruanded on täielikud, täpsed ja õiged.*
2. *Komisjon kiidab raamatupidamise aastaaruanded heaks, kui ta saab järeldada, et raamatupidamise aastaaruanded on täielikud, täpsed ja õiged. Komisjon teeb sellise järelduse, kui auditeerimisasutus on esitanud märkusega auditiarvamuse raamatupidamise aastaaruande täielikkuse, täpsuse ja õigsuse kohta, välja arvatud siis, kui komisjonil on konkreetseid tõendeid selle kohta, et auditiaruanne raamatupidamise aastaaruande kohta on ebausaldusväärne.*
3. *Komisjon teavitab liikmesriiki artiklis 84 osutatud tähtaja jooksul, kas ta kiidab raamatupidamise aastaaruande heaks.*

4. *Kui komisjon ei saa liikmesriigist tingitud põhjustel artiklis 84 osutatud tähtajaks raamatupidamise aastaaruannet heaks kiita, teavitab komisjon liikmesriike, täpsustades kooskõlas käesoleva artikli lõikega 2 põhjused ning meetmed, mida tuleb võtta, ning nende lõpuleviimise ajavahemiku. Nimetatud meetmete lõpuleviimise tähtaja lõpus teavitab komisjon liikmesriiki sellest, kas ta saab raamatupidamise aastaaruanded heaks kiita.*
5. *Raamatupidamise aastaaruandesse kirjendatud kulude aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ning korrektsusega seotud küsimusi komisjon raamatupidamise aastaaruande heakskiitmisel arvesse ei võta. Raamatupidamise aastaaruannete läbivaatamise ja heakskiitmise menetlus ei takista vahemaksetaotluste menetlemist ning sellega ei kaasne maksete peatamine, piiramata artiklite 83 ja 142 kohaldamist.*

6. ***Komisjon arvutab heakskiidetud raamatupidamise aastaaruannete alusel*** fondidest ja EMKFist aruandeaastal tasumisele kuuluva summa ***ning sellest tulenevad korrigeerimised maksetes liikmesriikidele.*** Komisjon võtab arvesse:

- a) artikli 137 lõike 1 punktis a osutatud arvestuskannete **■** summat, millele kohaldatakse iga prioriteedi kaasrahastamismäära;
- b) komisjoni poolt selle aruandeaasta jooksul tehtud maksete kogusummat, mis koosneb:
 - i) vahemaksete summadest, mille komisjon on tasunud vastavalt artikli 130 lõikele 1 ja artiklile 24, ning
 - ii) artikli 134 lõike 2 alusel tasutud iga-aastaste eelmaksete summast.

7. *Pärast lõikes 6 osutatud arvutuste läbiviimist kiidab komisjon heaks iga-aastased eelmaksed ning tasub juurdemaksed 30 päeva jooksul pärast raamatupidamise aastaaruannete heakskiitmist. Kui liikmesriigilt on vaja summa sisse nõuda, esitab komisjon liikmesriigile sissenõudekorralduse, mis viiakse võimaluse korral täide nii, et see tasaarveldatakse liikmesriigile makstavate summadega järgmiste maksete puhul samasse rakenduskavva. Nimetatud sissenõudmine ei tähenda finantskorrektsiooni ning sellega ei kaasne fondide toetuste vähenemine rakenduskavale. Tagasimakstud summad loetakse vastavalt finantsmääruse artikli 177 lõikele 3 sihtotstarbeliseks tuluks.*

8. *Kui komisjon ei saa lõikes 4 sätestatud menetlust järgides raamatupidamise aastaaruannet heaks kiita, arvutab komisjon olemasoleva info põhjal ning koostöös lõikega 6 fondidest aruandeaastal tasumisele kuuluva summa ja teavitab sellest liikmesriiki. Kui liikmesriik teavitab komisjoni oma nõusolekust kahe kuu jooksul alates sellest, kui komisjon teabe edastas, kohaldatakse lõiget 7. Nõusoleku puudumisel võtab komisjon rakendusaktidega vastu otsuse fondidele aruandeaastal tasumisele kuuluva summa kohta. Nimetatud otsus ei tähenda finantskorrektsiooni ning sellega ei kaasne fondide toetuste vähenemine rakenduskavale. Komisjon kohaldab kõnealuse otsuse alusel liikmesriikidele tehtavaid makseid koostöös lõikega 7.*
9. *Raamatupidamise aastaaruande heakskiitmine komisjoni poolt või komisjoni otsus käesoleva artikli lõike 8 alusel ei piira artiklites 144 ja 145 sätestatud korrektsioonide kohaldamist.*

10. *Liikmesriigid võivad asendada eeskirjadevastaselt makstud summad, mis avastatakse pärast raamatupidamise aastaaruande esitamist, viies sisse vastavad parandused selle aruandeaasta, mil eeskirjade eiramist märgati, raamatupidamise aastaaruandesse, piiramata sellega artiklite 144 ja 145 kohandamist.*

Artikkel 140

Dokumentide kättesaadavus

1. Ilma et see piiraks riigiabi eeskirjade kohaldamist, tagab korraldusasutus, et *selliseid* tegevused, *mille rahastamiskõlblike kulude summa on väiksem kui 1 000 000 eurot*, puudutavad tõendavad dokumendid, *mis käsitlevad fondidest toetust saavaid kulusid*, tehakse taotluse alusel komisjonile ja Euroopa Kontrollikojale kättesaadavaks kolme aasta vältel *alates 31. detsembrist pärast tegevuse kulusid sisaldava raamatupidamise aastaaruande esitamist.*

Esimeses lõigus osutamata tegevuste puhul tehakse kõik tõendavad dokumendid kättesaadavaks kaheks aastaks alates 31. detsembrist pärast lõpetatud tegevuse lõplikke kulusid sisaldava raamatupidamise aastaaruande esitamist.

Korraldusasutus võib otsustada kohaldada tegevuste suhtes, mille rahastamiskõlblike kulude summa on väiksem kui 1 000 000 eurot, teises lõigus osutatud eeskirja.

Esimeses lõigus osutatud I periood katkestatakse kas haldus- ja kohtumenetluste korral või komisjoni nõuetekohaselt põhjendatud taotluse alusel.

2. *Toetusesaajaid teavitab lõikes 1 osutatud ajavahemiku alguskuupäevast korraldusasutus.*

3. Dokumente säilitatakse kas originaalide või originaalide tõestatud koopiate kujul või üldtunnustatud andmekandjatel, sealhulgas originaaldokumentide elektrooniliste versioonide või üksnes elektroonilises versioonis dokumentide kujul.
4. Dokumente säilitatakse kujul, mis võimaldab andmesubjekte tuvastada, ainult seni, kuni see on vajalik andmete kogumise või hilisema töötlemise eesmärkide jaoks.

I

5. Menetluse, millega tunnistatakse üldtunnustatud andmekandjatel säilitatavate dokumentide vastavust originaaldokumendile, näevad ette siseriiklikud ametiasutused ning see tagab, et säilitatavad versioonid on kooskõlas riiklike juriidiliste nõuetega ja neid saab auditeerimisel kasutada.

6. Kui dokumendid on olemas üksnes elektroonilisel kujul, peavad kasutatavad arvutisüsteemid vastama tunnustatud turvanormidele, mis tagavad säilitatavate dokumentide vastavuse riiklikele juriidilistele nõuetele ja võimaluse neid auditeerimisel kasutada.

II JAGU

RAKENDUSKAVADE LÕPETAMINE

Artikkel 141

Lõpetamisdokumentide esitamine ja lõppmaksete tasumine

1. ***Lisaks artiklis 138 osutatud dokumentidele esitavad liikmesriigid 2023. aasta 1. juulist 2024. aasta 30. juunini kestva viimase aruandeaasta kohta rakenduskava rakendamise lõpparuande*** või EMKFist toetust saava rakenduskava puhul ***viimase*** rakendamise ***aastaruande***.
2. Lõppmaksed tasutakse hiljemalt kolme kuu jooksul pärast viimase aruandeaasta raamatupidamise aastaruande **■** heakskiitmise kuupäeva või ühe kuu jooksul pärast rakenduskava rakendamise lõpparuande vastuvõtmise kuupäeva, olenevalt sellest, kumb tähtpäev on hilisem.

III JAGU
MAKSETE PEATAMINE

Artikkel 142
Maksete peatamine

1. Komisjon võib peatada kõik prioriteetide või rakenduskavade tasandil tehtavad vahemaksed või osa nendest, kui ***üks või mitu alljärgnevatest tingimustest on täidetud:***
 - a) rakenduskava juhtimis- ja kontrollisüsteemi tõhusas toimimises on suuri puudusi, ***mis ohustavad rakenduskavale juba antud liidu toetust ja*** mille suhtes ei ole rakendatud parandusmeetmeid;
 - b) tõendatud kuluaruandes sisalduvad kulud on seotud eeskirjade eiramisega, millel on rängad rahalised tagajärjed, mida ei ole kõrvaldatud;
 - c) liikmesriik ei ole rakendanud vajalikke meetmeid olukorra parandamiseks, mis on tinginud artikli 83 kohase edasilükkamise;

- d) seiresüsteemi kvaliteedis ja usaldusväärsuses või andmetes ühiste ja erinäitajate kohta on suuri puudusi;
- e) *ei suudeta lõpule viia meetmeid, et täita eeltingimusi, mis tulenevad artiklis 19 sätestatud tingimustest;*
- f) tulemuslikkuse analüüsist ilmnevad tõendid, et *prioriteedi raames* ei ole saavutatud tulemusraamistikus sellele prioriteedile sätestatud vahe-eesmärke *artiklis 22 sätestatud tingimustel seoses finants- ja väljundnäitajatega ja rakendamise olulisimate etappidega.*

I

EMKFi fondispetsiifilistes eeskirjades võib ette näha ***konkreetsed alused*** maksete peatamiseks ***seoses*** ühisest kalanduspoliitikast ***tulenevate eeskirjade eiramisega, mis peavad olema proportsionaalsed ning võtma arvesse eiramise iseloomu, raskusastet, kestust ja korduvust.***

2. Komisjon võib otsustada rakendusaktide alusel peatada kõik vahemaksed või osa nendest pärast seda, kui ta on andnud liikmesriigile võimaluse esitada oma tähelepanekud.
3. Komisjon lõpetab kõikide või mõnede vahemaksete peatamise, kui liikmesriik on rakendanud peatamise lõpetamiseks vajalikud meetmed.

III PEATÜKK

Finantskorrektsioonid

I JAGU

LIIKMESRIIKIDE TEHTAVAD FINANTSKORREKTSIOONID

Artikkel 143

Liikmesriikide tehtavad finantskorrektsioonid

1. Eeskirjade eiramise uurimine ja nõutavate finantskorrektsioonide ning tagasinõudmiste tegemine on esmajoones liikmesriikide ülesanne. Süstemaatilise eeskirjade eiramise korral laiendab liikmesriik uurimist, et see hõlmaks kõiki tegevusi, mida eeskirjade eiramine võib mõjutada.

2. Liikmesriigid teevad tegevustes või rakenduskavades avastatud üksiku või süstemaatilise eeskirjade eiramisega seoses nõutavad finantskorrektsioonid. Finantskorrektsioonid seisnevad avaliku sektori toetuse täielikus või osalises tühistamises tegevusele või rakenduskavale. Liikmesriigid võtavad arvesse eeskirjade eiramise olemust ja keerukust ning fondidele või EMKFi tekitatud rahalist kahju ja kohaldavad proportsionaalseid korrektsioone. Korraldusasutus kirjendab finantskorrektsioonid selle aruandeaasta raamatupidamise aastaaruannetesse, mille jooksul tühistamine otsustatakse.
3. Fondide või EMKFi toetuse osamakseid, mis tühistatakse kooskõlas lõikega 2, võib liikmesriik kasutada uuesti asjaomase rakenduskava piires, kui lõikest 4 ei tulene teisiti.
4. Toetuse osamakset, mis tühistatakse kooskõlas lõikega 2, ei või kasutada uuesti ühegi tegevuse tarvis, millele on kohaldatud korrektsiooni, või kui finantskorrektsioon tehakse süstemaatilise eeskirjade eiramise eest, siis mitte ühegi tegevuse tarvis, mida see süstemaatiline eeskirjade eiramine puudutas.

5. EMKFi fondispetsiifilistes eeskirjades võib ette näha täiendavaid aluseid finantskorrektsioonideks ühisest kalanduspoliitikast tulenevate eeskirjade eiramise tõttu, mis peavad *olema proportsionaalsed, arvestades eiramise laadi, raskust, kestust ja esinemise sagedust*.

II JAGU

KOMISJONI TEHTAVAD FINANTSKORREKTSIOONID

Artikkel 144

Finantskorrektsioonide kriteeriumid

1. Komisjon võib rakendusaktidega teha finantskorrektsioone, tühistades rakenduskavale antud ühenduse toetuse vastavalt artiklile 85 täielikult või osaliselt, kui ta leiab pärast vajalike kontrollide tegemist, et:
- a) rakenduskava juhtimis- ja kontrollisüsteemi tõhusas toimimises on suuri puudusi, mis ohustavad rakenduskavale juba antud liidu toetust;

- b) liikmesriik ei ole enne käesolevas lõikes sätestatud korrektsioonimenetluse alustamist täitnud artiklist 143 tulenevaid kohustusi;
- c) maksetaotluses sisalduvad kulud on seotud eeskirjade eiramisega, mida liikmesriik ei ole enne käesolevas lõikes sätestatud korrektsioonimenetluse alustamist kõrvaldanud.

Komisjon teeb finantskorrektsioone igal avastatud eeskirjade eiramise juhtumil eraldi, arvestades seejuures, kas eeskirjade eiramine on süstemaatiline. Kui fondidelt või EMKFilt sisse nõutud eeskirjade eiramisega seotud kulude summat ei ole võimalik täpselt kvantifitseerida, kohaldab komisjon ühtse määraga või ekstrapoleeritud finantskorrektsioone.

2. Lõikest 1 tuleneva korrektsiooni **II** kohta otsuse tegemisel **järgib** komisjon **proportsionaalsuse põhimõtet, võttes** arvesse eeskirjade eiramise olemust ja raskusastet ning rakenduskavas leitud juhtimis- ja kontrollisüsteemide puuduste ulatust ja rahalisi tagajärgi.

3. Kui komisjoni seisukoha aluseks on aruanded audiitoritelt, kes ei ole tema enda talitustest, teeb ta oma järeldused rahaliste tagajärgede kohta pärast seda, kui on tutvunud asjaomase liikmesriigi poolt artikli 143 lõike 2 alusel võetud meetmetega, artikli 122 lõike 2 alusel saadetud teadetega ja liikmesriigi vastustega.
4. Kooskõlas artikli 22 lõikega 7, kui komisjon teeb fondide puhul rakenduskava lõpparuannet või EMKFi puhul viimast iga-aastast rakendusaruannet kontrollides kindlaks olulise vajakajäämise tulemusraamistikus sätestatud eesmärkide saavutamisel, võib komisjon teha prioriteedi suhtes finantskorrektsioone, võttes vastu sellekohased rakendusaktid.
5. Kui liikmesriik ei täida artiklist 95 tulenevaid kohustusi, võib komisjon täitmata jäetud kohustuste ulatuses teha finantskorrektsioone, tühistades asjaomasele liikmesriigile antud struktuurifondide toetuse täielikult või osaliselt.

6. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 149 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse üksikasjalikud eeskirjad, mis puudutavad kriteeriumeid juhtimis- ja kontrollisüsteemide tõhusas toimimises esinevate suurte puuduste kindlakstegemiseks, sh selliste puuduste peamisi tüüpe, kohaldatava finantskorrektsiooni taseme määramise kriteeriumeid ning kindlate määrade ja ekstrapoleeritud finantskorrektsioonide kohaldamise kriteeriumeid.
7. EMKFi fondispetsiifilistes eeskirjades võib ette näha konkreetsed alused komisjoni tehtavateks finantskorrektsioonideks seoses ühisest kalanduspoliitikast tulenevate eeskirjade eiramisega, mis peavad olema proportsionaalsed ning võtma arvesse eiramise iseloomu, raskusastet, kestust ja korduvust.

Artikkel 145

Menetlus

1. Enne finantskorrektsiooni üle otsuse tegemist käivitab komisjon menetluse, teatades liikmesriigile oma läbivaatamise esialgsetest järeldusest ning paludes liikmesriigil avaldada oma seisukohad kahe kuu jooksul.
2. Kui komisjon pakub välja finantskorrektsioonid ekstrapolatsiooni või kindla määra põhjal, antakse liikmesriigile võimalus tõendada asjaomase dokumentatsiooni läbivaatamise abil, et eeskirjade eiramise tegelik ulatus on komisjoni hinnatust väiksem. Kokkuleppel komisjoniga võib liikmesriik piirata läbivaatamise ulatust üksnes asjaomaste toimikute asjakohase osa või valimiga. Selliseks läbivaatamiseks lubatud aeg on kõige rohkem kaks kuud pärast lõikes 1 osutatud kahekuulist ajavahemikku, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel.

3. Komisjon võtab arvesse kõiki tõendeid, mille liikmesriik on esitanud lõigetes 1 ja 2 sätestatud tähtaegade jooksul.
4. Kui liikmesriik ei aktsepteeri komisjoni esialgseid järeldusi, kutsub komisjon liikmesriigi ärakuulamisele, tagamaks, et komisjonile on kättesaadav kogu asjakohane teave ja kõik seisukohad, millele rajada järeldus finantskorrektsiooni kohaldamise kohta.
5. ***Kui jõutakse kokkuleppele ning ilma et see piiraks käesoleva artikli lõike 6 kohaldamist, võib liikmesriik asjaomaseid fonde kooskõlas artikli 143 lõikega 3 taaskasutada.***

6. Et kohaldada finantsikorreksioone, võtab komisjon rakendusaktiga vastu otsuse kuue kuu jooksul alates ära kuulamise või täiendavate andmete saamise kuupäevast, kui liikmesriik nõustub ära kuulamise järel taolisi täiendavaid andmeid esitama. Komisjon võtab arvesse kõiki menetluse käigus esitatud andmeid ja tähelepanekuid. Kui ära kuulamist ei toimu, algab kuuekuuline ajavahemik kaks kuud pärast kuupäeva, mil komisjon on saatnud kirjaliku ära kuulamiskutse.
7. Kui komisjon, **täites artiklist 75 tulenevaid kohustusi**, või Euroopa Kontrollikoda tuvastab **eeskirjade rikkumise, mis osutab suurtele puudustele juhtimis- ja kontrollisüsteemi tõhusas toimimises**, vähendab sellest tulenev finantskorrektsioon fondide toetust rakenduskavale.

Esimest lõiku ei kohaldata suure puuduse korral juhtimis- ja kontrollisüsteemi tõhusas toimimises, mille kohta kehtis enne seda kuupäeva, mil komisjon või Euroopa Kontrollikoda suure puuduse tuvastas, järgmine:

- a) *see tuvastati komisjonile finantsmääruse artikli 59 lõike 5 kohaselt esitatud liidu vahendite haldaja kinnituses, iga-aastases kontrolliaruandes või auditiaruandes või muudes komisjonile esitatud auditeerimisasutuse auditiaruannetes ja asjakohastes võetud meetmetes, või*
- b) *selle suhtes kohaldas liikmesriik asjakohaseid parandusmeetmeid.*

Kui on esitatud asjaomased liidu vahendite haldaja kinnitused, iga-aastased kontrolliaruanded ja auditiaruanded, on juhtimis- ja kontrollisüsteemide tõhusas toimimises esinevate suurte puuduste hindamise aluseks kohaldatavad õigusnormid.

Finantskorrektsiooni kohaldamise kohta otsuse tegemisel komisjon:

- a) *peab kinni proportsionaalsuse põhimõttest, võttes arvesse juhtimis- ja kontrollisüsteemi tõhusas toimimises esineva suure puuduse olemust ja raskusastet ning selle rahalisi tagajärgi liidu eelarvele;*

- b) *välistab kindlamääraliste või ekstrapoleeritud korrektsioonide kohaldamiseks eeskirjadevastased kulud, mille tuvastas liikmesriik, kelle suhtes kohaldati kooskõlas artikli 139 lõikega 10 raamatupidamise aastaaruande kohandusi, ning kulud, mille seaduslikkust ja korrektsust hinnatakse vastavalt artikli 137 lõikele 2;*
 - c) *võtab liidu eelarvet ohustava jääkriski määramisel arvesse kindlamääralisi või ekstrapoleeritud korrektsioone, mida liikmesriik kulude suhtes on kohaldanud muude liikmesriigi poolt tuvastatud suurte puuduste korral.*
8. *EMKF fondispetsiifilistes eeskirjades võib ette näha täiendavaid menetluseeskirju artikli 144 lõikes 7 osutatud finantskorrektsioonide jaoks.*

Artikkel 146
Liikmesriikide kohustused

Komisjoni tehtav finantskorrektsioon ei piira liikmesriigi kohustust nõuda tagasimaksed sisse käesoleva määruse artikli 143 lõike 2 alusel ning nõuda tagasi riigiabi ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses ja nõukogu määruse (EÜ) nr 659/1999¹ artikli 14 alusel.

Artikkel 147
Tagasimaksed

1. Tagasimaksed liidu eelarvesse tuleb teha enne tähtpäeva, mis on näidatud finantsmääruse artikli 73 alusel koostatud sissenõudekorralduses. See tähtpäev on korralduse väljastamise kuule järgneva teise kuu viimane päev.
2. Iga hilinenud tagasimakse puhul makstakse viivist, mida hakatakse arvestama alates tähtpäevast ja mis lõpeb makse tegeliku tegemise päeval. Sellise viivise määr on poolteist protsendipunkti kõrgem kui määr, mida Euroopa Keskpank kohaldab oma põhiliste refinantseerimistehingute puhul selle kuu esimesel tööpäeval, millesse tähtpäev langeb.

¹ Nõukogu 22. märtsi 1999. aasta määrus (EÜ) nr 659/1999, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad EÜ asutamislepingu artikli 93 kohaldamiseks (EÜT L 83, 27.3.1999, lk 1).

III JAOTIS

Rakenduskavade proportsionaalne kontroll

Artikkel 148

Rakenduskavade proportsionaalne kontroll

1. Tegevuste suhtes, mille rahastamiskõlblikud kulud kokku ei ületa **ERFi ja Ühtekuuluvusfondi** puhul **200 000** eurot, **ESFi** puhul **150 000** eurot või EMKFi puhul **100 000** eurot, ei teosta auditeerimisasutus *ega* komisjon *enne lõpetatud tegevuste viimast kulu sisaldava raamatupidamise aastaaruande esitamist* üle ühe auditi. Muude tegevuste suhtes tehakse kõige rohkem üks audit aruandeaastas ning auditi teostab kas auditeerimisasutus või komisjon *enne lõpetatud tegevuste viimast kulu sisaldava raamatupidamise aastaaruande esitamist. Komisjon ja auditeerimisasutus ei teosta auditit tegevuste suhtes, mille kohta Euroopa Kontrollikoda on teinud kõnealuse aasta jooksul auditi, tingimusel, et Euroopa Kontrollikoja auditi tulemusi kõnealuse tegevuse kohta saavad kasutada auditeerimisasutus ja komisjon oma edasiste ülesannete täitmiseks.*

2. Rakenduskavade puhul, mille kõige viimatisest auditaruandest ilmneb, et suuri puudusi ei ole, võib komisjon leppida artikli 128 lõikes 3 osutatud järgmisel kohtumisel auditeerimisasutusega kokku, et nõutava auditeerimise taset võib vähendada, nii et see on tuvastatud tõenäosusega proportsionaalne. Taolistel juhtudel ei teosta komisjon oma kohapealseid auditeid, kui ei ole tõendeid, mis võimaldavad väita, et juhtimis- ja kontrollisüsteemi toimimises on märkimisväärsed puudusi, mis mõjutavad komisjonile deklareeritud kulusid aruandeaastal, mille raamatupidamisarvestuse ***on komisjon heaks kiitnud***.
3. Rakenduskavade puhul, mille puhul komisjon leiab, et auditeerimisasutuse aruanne on usaldusväärne, võib komisjon leppida auditeerimisasutusega kokku piirata komisjoni kohapealseid auditeid ja auditeerida auditeerimisasutuse tööd, kui ei ole tõendeid puudustest auditeerimisasutuse töös aruandeaastal, mille raamatupidamisarvestuse ***on komisjon heaks kiitnud***.

4. ■ Erandina lõikest 1 võivad auditeerimisasutus ja komisjon teostada tegevuste auditeid juhul, kui riskihindamisega *või Euroopa Kontrollikoja auditiga* tuvastatakse konkreetne eeskirjade eiramise või pettuse oht või kui on tõendeid suurtest puudustest asjaomase rakenduskava juhtimis- ja kontrollisüsteemi tõhusas toimimises ning *artikli 140 lõikes 1 osutatud perioodi jooksul*. Komisjon võib ■ auditeerimisasutuse töö hindamise *eesmärgil analüüsida auditeerimisasutuse kontrolljälge või võtta osa auditeerimisasutuse kohapealsest kontrollist ning teostada tegevuste auditeid, kui vastavalt rahvusvaheliselt tunnustatud auditeerimisstandarditele on see vajalik auditeerimisasutuse tõhusa toimimise kinnituse saamiseks*.

VIIES OSA
VOLITUSTE DELEGEERIMINE, RAKENDUS-, ÜLEMINEKU- JA LÕPPSÄTTED

I PEATÜKK
Volituste delegeerimine ja rakendussätted

I

Artikkel 149
Volituste delegeerimine

1. Komisjonile antakse **õigus** võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. **Artikli 5 lõikes 3, artikli 12 teises lõigus, artikli 22 lõike 7 neljandas lõigus, artikli 37 lõikes 13, artikli 38 lõike 4 kolmandas lõigus, artikli 40 lõikes 4, artikli 41 lõikes 3, artikli 42 lõike 1 teises lõigus, artiklis 42 lõikes 6, artikli 61 lõike 3 teises, kolmandas, neljandas ja seitsmendas lõigus, artikli 63 lõikes 4 ning artikli 64 lõikes 4, artikli 68 lõike 1 teises lõigus, artikli 101 neljandas lõigus, artikli 122 lõike 2 viiendas lõigus, artikli 125 lõike 8 esimeses lõigus ning artikli 125 lõikes 9, artikli 127 lõigetes 7 ja 8 ning artikli 144 lõikes 6 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile alates ...* kuni 31. detsembrini 2020.**

* Väljaannete talitus: palun sisestada käesoleva määruse jõustumise kuupäev.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad **artikli 5 lõikes 3, artikli 12 teises lõigus, artikli 22 lõike 7 neljandas lõigus, artikli 37 lõikes 13**, artikli 38 lõike 4 kolmandas lõigus, artikli 40 lõikes 4, artikli 41 lõikes 3, artikli 42 lõike 1 teises lõigus, artiklis 42 lõikes 6, artikli 61 lõike 3 teises, kolmandas, neljandas ja seitsmendas lõigus, artikli 63 lõikes 4 ning artikli 64 lõikes 4, artikli 68 lõike 1 teises lõigus, artikli 101 neljandas lõigus, artikli 122 lõike 2 viiendas lõigus, artikli 125 lõike 8 esimeses lõigus ning artikli 125 lõikes 9, artikli 127 lõigetes 7 ja 8 ning artikli 144 lõikes 6 **■** osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

5. *Artikli 5 lõike 3, artikli 12 teise lõigu, artikli 22 lõike 7 neljanda lõigu, artikli 37 lõike 13, artikli 38 lõike 4 kolmanda lõigu, artikli 40 lõike 4, artikli 41 lõike 3, artikli 42 lõike 1 teise lõigu, artiklis 42 lõike 6, artikli 61 lõike 3 teise, kolmanda, neljanda ja seitsmenda lõigu, artikli 63 lõike 4 ning artikli 64 lõike 4, artikli 68 lõike 1 teise lõigu, artikli 101 neljanda lõigu, artikli 122 lõike 2 viienda lõigu, artikli 125 lõike 8 esimese lõigu ning artikli 125 lõike 9, artikli 127 lõigete 7 ja 8 ning artikli 144 lõike 6 **alusel vastu võetud** delegeeritud **õigusakt** jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.*

■

Artikkel 150
Komiteemenetlus

1. **Käesoleva määruse**, ERFi määruse, ESFi määruse, ETK määruse ja Ühtekuuluvusfondi määruse **kohaldamisel** abistab komisjoni **Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide** koordineerimiskomitee. Kõnealune komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.
3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Kui komitee arvamust ei esita, ei võta komisjon **seoses artikli 8 kolmandass lõigus, artikli 22 lõike 7 viiendas lõigus, artikli 38 lõike 3 teises lõigus, artikli 38 lõikes 10, artikli 39 lõike 4 teises lõigus, artikli 46 lõikes 3, artikli 96 lõike 2 teises lõigus, artikli 115 lõikes 4 ja artikli 125 lõike 8 teises lõigus osutatud rakendusvolitustega** rakendusakti eelnõu vastu ja kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku.

II PEATÜKK

Ülemineku- ja lõppsätted

Artikkel 151

Läbivaatamine

Euroopa Parlament ja nõukogu vaatavad käesoleva määruse läbi 31. detsembriks **2020** ELi toimimise lepingu artiklis 177 sätestatud korras.

Artikkel 152

Üleminekusätted

1. Käesolev määrus ei mõjuta sellise abi jätkamist või muutmist, sealhulgas täielikku või osalist tühistamist, mille komisjon on kiitnud heaks määruse (EÜ) nr 1083/2006 alusel või mis tahes muude õigusaktide alusel, mida kohaldatakse sellise abi suhtes 31. detsembri 2013. aasta seisuga. ***Kõnealust määrust või muid õigusakte kohaldatakse pärast 31. detsembrit 2013 sellise abi või asjaomaste tegevuste suhtes kuni nende lõpetamiseni. Käesoleva lõike kohaldamisel hõlmab abi rakenduskavasid ja suurprojekte.***

2. Määruse (EÜ) nr 1083/2006 alusel esitatud **või heaks kiidetud abitaotlused** jäävad jõusse.
3. ***Kui liikmesriik kasutab artikli 123 lõikes 3 sätestatud võimalust, võib ta esitada komisjonile taotluse, et korraldusasutus saaks erandina määruse (EÜ) nr 1083/2006 artikli 59 lõike 1 punktist b täita sertifitseerimisasutuse ülesandeid määruse (EÜ) nr 1083/2006 alusel rakendatud asjaomaste rakenduskavade puhul. Taotlusele tuleb lisada auditeerimisasutuse hinnang. Kui komisjon on talle auditeerimisasutuse poolt kättesaadavaks tehtud teabe ja tema enda auditite põhjal veendunud, et kõnealuste rakenduskavade juhtimis- ja kontrollisüsteemid toimivad tõhusalt ning sertifitseerimisasutuse ülesannete täitmine korraldusasutuse poolt ei mõjuta nende süsteemide toimimist, teavitab ta liikmesriiki oma nõusolekust kahe kuu jooksul alates taotluse saamise kuupäevast.***

Artikkel 153

Kehtetuks tunnistamine

1. ***Ilma et see piiraks artikli 152 sätete kohaldamist, tunnistatakse*** määrus (EÜ) nr 1083/2006 kehtetuks alates 1. jaanuarist 2014.
2. Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ***ning neid loetakse XIV lisas esitatud vastavustabeli kohaselt.***

Artikkel 154

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikleid 20–24, artikli 29 lõiget 3, artikli 39 lõike 1 punkti a, artikleid 58, 60, 76–92, 118, 120, 121 ja artikleid 129–147 kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2014.

Artikli 39 lõike 2 seitsmenda lõigu teist lauset ja artikli 76 viiendat lõiku kohalatakse alates kuupäevast, mil jõustub finantsmääruse muudatus kulukohustustest vabastamise kohta.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

...

Euroopa Parlamendi nimel

Nõukogu nimel

president

eesistuja

Ühine strateegiline raamistik

1. SISSEJUHATUS

Et *edendada harmoonilise, tasakaaluka ja jätkusuutliku liidu arengut ja tagada Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide* maksimaalne panus liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia saavutamisse, *lisaks ka Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide fondispetsiifiliste, sealhulgas majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse alaste ülesannete täitmisse*, on tarvis tagada, et liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia raames võetud poliitilisi kohustusi toetaksid *Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide* ja muude liidu instrumentide kaudu tehtavad investeeringud. *Ühine strateegiline raamistik peab kooskõlas artikliga 10 ja vastavuses fondispetsiifiliste eeskirjadega sätestatud prioriteetide ja eesmärkidega tagama strateegilised juhtpõhimõtted, et saavutada integreeritud arengu lähenemisviis, kasutades Euroopa struktuuri- ja investeerimisfonde kooskõlas muude liidu instrumentide ja poliitikatega, vastavalt liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvustrateegia poliitiliste sihtide ja peaesmärkide saavutamisele ning vajaduse korral juhtalgatuste elluviimisele, võttes samal ajal arvesse põhilisi territoriaalseid probleeme ja konkreetseid riiklikke, piirkondlikke ja kohalikke kontekste.*

2. ***EUROOPA STRUKTUURI- JA INVESTEERIMISFONDIDE PANUS LIIDU ARUKA, JÄTKUSUUTLIKU
JA KAASAVA MAJANDUSKASVU STRATEEGIASSE JA LIIDU MAJANDUSLIKU JUHTIMISE
SIDUSUSSE***

1. ***Et toetada tõhusalt aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu prioriteete
koostöölepingutes ja -programmides, määratakse käesoleva määruse artikli 9 esimeses
lõigus kooskõlas liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia sihtidega
kindlaks üksteist valdkondlikku eesmärki, millele antakse toetust Euroopa struktuuri- ja
investeeringufondidest.***

2. *Majanduskasvuks ja tööhõiveks vajaliku kriitilise massi tagamiseks peavad liikmesriigid kooskõlas artiklis 9 sätestatud valdkondlike eesmärkidega koondama käesoleva määruse artikli 18 kohaselt toetuse ja fondispetsiifilised eeskirjad valdkondlikele kontsentreerumisele ja tagama kulutamise tulemuslikkuse. Liikmesriigid pööravad erilist tähelepanu kasvu soodustavate kulude eelistähtsustamisele, sealhulgas haridus-, teadus-, innovatsiooni- ja energiatõhususkulutustele ning kulutustele, mis tehakse selleks, et hõlbustada VKEde juurdepääsu rahastamisele, tagada keskkonnasäästlikkus, loodusvarade majandamine ja kliimameetmed ning ajakohastada ka avalikku haldust. Samuti võtavad nad arvesse tööturuasutuste ja aktiivse tööturupoliitika ulatuse ja tulemuslikkuse säilitamist või suurendamist, et võidelda tööpuudusega, pöörates eritähelepanu noorte tööpuudusele, ja käsitlevad kriisi sotsiaalseid tagajärgi ning edendavad sotsiaalset kaasatust.*

3. *Selleks et tagada järjepidevus Euroopa poolaasta raames kehtestatud prioriteetidega, kavandavad liikmesriigid partnerluslepingute ettevalmistamisel vastavalt oma rollile ja kohustustele Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kasutamist selliselt, et võtavad vajaduse korral arvesse riiklikke reformikavu, kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 121 lõikega 2 vastu võetud uusimaid asjakohaseid riigipõhiseid soovitusi ning kooskõlas ja ELi toimimise lepingu artikli 148 lõikega 4 vastu võetud asjakohaseid nõukogu soovitusi. Liikmesriigid võtavad vajaduse korral arvesse ka vastavaid nõukogu soovitusi, mis põhinevad stabiilsuse ja kasvu paktil ning majanduse kohandamise programmidel. ■*
4. *Selleks et määrata kindlaks, kuidas Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid saavad kõige tulemuslikumalt aidata kaasa liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia eesmärkidele, ja võtta arvesse ELi toimimise lepingu eesmärgi, sealhulgas majanduslik, sotsiaalne ja territoriaalne ühtekuuluvus, peavad liikmesriigid Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kavandatavaks kasutamiseks valima valdkondlikud eesmärgid sobivas riiklikus, piirkondlikus ja kohalikus kontekstis.*

3. **EUROOPA STRUKTUURI- JA INVESTEERIMISFONDIDE INTEGREERITUD LÄHENEMISVIIS JA KASUTUSKORD**

3.1 Sissejuhatus

1. ***Kooskõlas artikli 15 lõike 2 punktiga a märgitakse partnerluslepingus ära integreeritud lähenemisviis territoriaalsele arengule. Liikmesriigid tagavad, et valdkondlike eesmärkide, investeeringute ja liidu prioriteetide valikus käsitletakse arenguvajadusi ja territoriaalseid probleeme integreeritud viisil kooskõlas punktis 6.4. toodud analüüsiga. Liikmesriigid püüavad võimalusi ära kasutada maksimaalselt, et tagada Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kooskõlastatud ja integreeritud teostamine.***
2. Liikmesriigid ***ja vajaduse korral kooskõlas artikli 4 lõikega 4 piirkonnad*** tagavad, et ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide*** kaudu toetatavad sekkumised on vastastikku täiendavad ja et neid rakendatakse koordineeritult viisil, ***mille eesmärk on luua koostoimet, et vähendada korraldusasutuste ja toetusesaajate*** halduskulusid ja halduskoormust ***vastavalt artiklitele 4, 15 ja 27.***

3.2 Koordineerimine ja vastastikune täiendavus

1. Liikmesriigid ja korraldusasutused, kes vastutavad ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide*** rakendamise eest, teevad partnerluslepingute ja programmide ettevalmistamisel, rakendamisel, seiramisel ja hindamisel tihedat koostööd. Eelkõige tagavad nad, et viiakse ellu järgmised meetmed:
 - a) tuvastada sekkumisvaldkonnad, kus ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfonde*** saab omavahel kombineerida vastastikku täiendaval viisil, et saavutada käesolevas määruses sätestatud valdkondlikud eesmärgid;
 - b) ***tagada kooskõlas artikli 4 lõikega 6 Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide korra olemasolu nende tõhusaks koordineerimiseks, et suurendada fondide mõju ja tulemuslikkust, sealhulgas vajaduse korral mitme rahastajaga programmide kasutamise abil fondide puhul;***

- c) edendada muude ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide*** eest vastutavate korraldusasutuste või muude korraldusasutuste ja vastavate ministeeriumide kaasamist toetuskavade väljatöötamisse, et tagada koordineerimine ja vältida kattumisi;
- d) kui see on asjakohane, moodustada ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide*** rakendamise programmide jaoks ühised seirekomisjonid ja töötada välja muud ühised juhtimis- ja kontrollstruktuurid, et lihtsustada koostööd ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide*** rakendamise eest vastutavate ametiasutuste vahel;
- e) kasutada ära ühiseid e-valitsuse lahendusi, mis võivad abiks olla taotlejatele ja toetusesaajatele ning mis pakuvad ühtset juurdepääsupunkti, sealjuures nõu kõigist ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest*** toetuse saamise võimaluste kohta;

- f) kehtestada mehhanismid, millega koordineeritakse ERFist ja ESFist rahastatavat koostööd ning majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi alla kuuluvatest programmidest toetatavaid investeeringuid;
- g) *edendada Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ühiseid lähenemisviise suunistele, milles käsitletakse tegevuste arendamist, projektikonkursse ja valikumenetlusi või teisi mehhanisme, mis lihtsustavad fondidele juurdepääsu integreeritud projektide jaoks;*

h) soodustada koostööd Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide eri korraldusasutuste vahel seire, hindamise, juhtimise ja kontrolli valdkondades ning auditeerimisel.

3.3 Integreeritud lähenemisviiside soodustamine

1. Kui see on asjakohane, kombineerivad liikmesriigid *Euroopa struktuuri- ja investeerimisfonde* kohalikul, piirkondlikul või riiklikul tasandil integreeritud pakettideks, mis on spetsiaalselt välja töötatud, et vastata konkreetsetele *piirkondlikele probleemidele*, eesmärgiga toetada *partnerluslepingus ja -programmides esitatud* eesmärkide saavutamist. *Seda on võimalik teha* integreeritud territoriaalseid investeeringuid, ühtseid tegevusi, ühiseid tegevuskavu *ja kogukonna juhitud kohalikku arengut kasutades*.

2. *Kooskõlas artikliga 36 võib valdkondlike eesmärkide integreeritud kasutamise saavutamiseks erinevate prioriteetsete suundade või rakenduskavade raames rahastamise, mida toetatakse ESFist, ERFist ja Ühtekuuluvusfondist, kombineerida integreeritud territoriaalsete investeeringute alla. Integreeritud territoriaalsete investeeringute alla kuuluvate tegevuste rahastamist võib täiendada EAFRDi või EMKFi rahalise toetusega vastavatest programmidest.*
3. *Kooskõlas fondispetsiifiliste eeskirjade asjaomaste sätetega võib prioriteetne suund puudutada valdkondlikult ühtse integreeritud lähenemisviisi mõju ja tulemuslikkuse suurendamiseks rohkem kui ühte piirkondlikku kategooriat, kombineerida vähemalt ühe ERFi, Ühtekuuluvusfondi ja ESFi täiendava investeerimisprioriteedi ühe valdkondliku eesmärgi alla ning asjakohaselt põhjendatud juhtudel kombineerida vähemalt ühe täiendava investeerimisprioriteedi erinevatest valdkondlikest eesmärkidest, et saavutada nende maksimaalne panus prioriteetse suuna suhtes.*

4. Liikmesriigid edendavad **kooskõlas oma institutsioonilise ja õigusraamistikuga ning artikliga 32** kohalike ja allpiirkondlike lähenemisviiside väljatöötamist **■**. Kogukonna juhitud kohalikku arengut rakendatakse strateegilise lähenemisviisi raames ja selle eesmärk on tagada, et kohalike vajaduste „alt üles” kindlaksmääramisel võetaks arvesse kõrgemal tasandil seatud prioriteete. Seepärast määravad liikmesriigid kindlaks kogukonna juhitud kohalikus arengus kasutatava lähenemisviisi, mida rakendada **EAFRD ja, kui see on asjakohane, ERFi, ESFi või EMKFi kaudu kooskõlas artikli 15 lõikega 2**, ning märgivad partnerluslepingusse, milliseid peamisi probleeme sel viisil lahendatakse, millised on kogukonna juhitud kohaliku arengu peamised eesmärgid ja prioriteedid ning kaetavad territooriumid, milline roll antakse strateegiate elluviimisel kohalikele algatusrühmadele ja milline nähakse ette **EAFRD-le ja, kui see on asjakohane, ERFi, ESFi või EMKFi** kogukondlikult juhitud kohaliku arengu strateegiate rakendamisel eri tüüpi territooriumidel, nagu maa-, linna- ja rannikupiirkondades, ning millised on vastavad koordineerimismehhanismid.

4. **EUROOPA STRUKTUURI- JA INVESTEERIMISFONDIDE KOORDINEERIMINE JA KOOSTOIME**
MUUDE LIIDU POLIITIKAVALDKONDADE JA VAHENDITEGA

Käesolevas jaos ette nähtud liikmesriikide koordineerimist kohaldatakse juhtudel, kus liikmesriik kavatseb asjaomases poliitikavaldkonnas kasutada Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ning muude liidu vahendite toetust. Käesolevas jaos sätestatud liidu programmid ei kujuta endast ammendavat loetelu.

4.1 Sissejuhatus

1. Liikmesriigid *ja komisjon võtavad kooskõlas oma asjaomaste kohustustega arvesse* liidu valdkonnapoliitika mõju riiklikul ja piirkondlikul tasandil ning mõju sotsiaalsele, majanduslikule ja territoriaalsele ühtekuuluvusele, et soodustada *koostoime loomist ja* tulemuslikku koordineerimist, teha kindlaks kõige sobivamad viisid, kuidas kasutada liidu fonde kohalike, piirkondlike ja riiklike investeringute toetamisel ning edendada neid kasutusviise. *Liikmesriigid tagavad samuti vastastikuse täiendavuse liidu poliitikavaldkondade ja vahendite ning riiklike, piirkondlike ja kohalike sekkumiste vahel.*

2. Liikmesriigid *ja komisjon* tagavad *kooskõlas artikli 4 lõikega 6 ja kooskõlas oma vastavate kohustustega liidu struktuuri- ja investeerimisfondide ja muude asjakohaste liidu vahendite vahelise Euroopa ja liikmesriigi tasandil koordineerimise. Nad võtavad asjakohaseid meetmeid, et tagada* programmide koostamise ja rakendamise etapis *Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest* toetatavate sekkumiste ja muude liidu poliitikasuundade eesmärkide vaheline kooskõla. Selleks püüavad nad võtta arvesse järgmisi aspekte:
- a) *parandada* liidu mitmesuguste rahastamisvahendite vastastikust täiendavust *ja nendevahelist koostoimet liidu*, riiklikul ja piirkondlikul tasandil, niihästi planeerimisetapis kui ka rakendamisel;
 - b) optimeerida olemasolevaid struktuure ja vajaduse korral luua uusi, mis hõlbustavad strateegilist prioriteetide määramist eri rahastamisvahendite ja koordineerimisstruktuuride vahel *liidu ja* riiklikul tasandil, vältida kattuvat tegevust ja teha kindlaks valdkonnad, kus on vaja täiendavat rahalist toetust;

- c) kasutada ■ ära võimalust kombineerida toetust erinevatest rahastamisvahenditest, et toetada üksikuid tegevusi, ja teha tihedat koostööd **liidu ja riiklikul tasandil rakendamise eest** vastutavate isikutega, et tagada toetusesaajatele sidusad ja ladusad rahastamisvõimalused.

4.2 Koordineerimine ühise põllumajanduspoliitika ja ühise kalanduspoliitikaga


1. EAFRD on ühise põllumajanduspoliitika lahutamatu osa ja täiendab Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondi alusel rakendatavaid meetmeid, mis pakuvad otsetoetusi põllumajandustootjatele ja toetavad turumeetmeid. Seepärast juhivad liikmesriigid neid sekkumisi üheskoos, et saavutada maksimaalne koostoime ja liidu toetuse lisaväärtus.
2. EMKFi eesmärk on saavutada reformitud ühise kalanduspoliitika ja integreeritud merenduspoliitika eesmärgid. Seepärast peavad liikmesriigid kasutama EMKFi, et toetada jõupingutusi andmekogumise parandamiseks ja tugevdada kontrolli, ning tagavad, et koostoimet taotletakse ka integreeritud merenduspoliitika prioriteetide, nagu näiteks merealaste teadmiste, mereala ruumilise planeerimise, rannikualade integreeritud majandamise, integreeritud mereseire, merekeskkonna ja elurikkuse kaitse ning rannikualade kliimamuutuste kahjulike mõjudega kohandamise toetamisel.

- 4.3 Programm „Horisont 2020” ja muud tsentraalselt juhitud liidu programmid teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas
1. Liikmesriigid ja komisjon pööravad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2013⁺¹ kohaselt nõuetekohast tähelepanu koordineerimise ja vastastikuse täiendavuse tugevdamisele ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide*** ja programmi „Horisont 2020”, ettevõtete konkurentsivõime ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate programmi (COSME) ning muude asjakohaste tsentraalselt juhitud liidu rahastamisprogrammide vahel, säilitades samas nende vahel sekkumisvaldkondade selge jaotuse.

⁺
1 Väljaannete talitus: palun sisestada dokumendis 58/13 sisalduva määruse viide. Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) nr .../2013, millega kehtestatakse ettevõtete konkurentsivõime ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate programm (COSME) (2014–2020) ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1639/2006/EÜ (ELT L ...).

2. ***Kui see on asjakohane***, töötavad liikmesriigid välja riiklikud ja/või piirkondlikud
- „aruka spetsialiseerumise” ***strateegiad*** kooskõlas riikliku reformikavaga. ***Strateegiad võivad olla riikliku või piirkondliku teadus- ja innovatsioonistrateegia „aruka spetsialiseerumise” poliitikaraamistiku vormis või nendes sisalduda. Aruka spetsialiseerumise*** strateegiate väljatöötamisse kaasatakse ettevõtluse vaimus toimuva avastamisprotsessi käigus riiklikud või piirkondlikud korraldusasutused ja sidusrühmad, nagu näiteks ülikoolid ja muud kõrgharidusasutused, tööstus ja sotsiaalpartnerid. Programmiga „Horisont 2020” otseselt seotud ametiasutused peavad olema selle protsessiga tihedalt seotud. Aruka spetsialiseerumise strateegiate ***hulka kuuluvad***:
- a) suutlikkuse suurendamise kaudu arendatakse välja „eelnevad meetmed”, et valmistada piirkondlikud teadus- ja innovatsiooniosalised ette programmis Horisont 2020 osalemiseks („redel tippu”). Tugevdatakse teabevahetust ja koostööd programmi „Horisont 2020” riiklike kontaktpunktide ja ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide*** korraldusasutuste vahel.

- b) „järgnevad meetmed” annavad võimaluse kasutada ja turul levitada programmist „Horisont 2020” ja varasematest programmidest tulenevaid teaduse ja innovatsiooni tulemusi, pöörates erilist tähelepanu *ettevõtetele ja tööstusele, sh* VKEdele innovatsioonisõbraliku *keskkonna* loomisele ja järgides asjaomaste territooriumide jaoks vastavas aruka spetsialiseerumise strateegias kindlaks määratud prioriteete.
3. Liikmesriigid kasutavad punktis 2 osutatud strateegiate osade rakendamiseks kasutatavates programmides täies ulatuses käesoleva määruse sätteid, mis võimaldavad kombineerida *Euroopa struktuuri- ja investeerimisfonde* programmi Horisont "2020" alla kuuluvate *ressurssidega*. Riiklikele ja piirkondlikele ametiasutustele antakse selliste strateegiate koostamisel ja rakendamisel ühist toetust, et teha kindlaks võimalused üleeuroopalise tähtsusega teadus- ja innovatsioonitaristu ühiseks rahastamiseks, rahvusvahelise koostöö edendamiseks, metodoloogiliseks abiks vastastikuste eksperdihinnangute kaudu, hea tava vahetamiseks ja koolituseks eri piirkondades.

4. Eesmärgiga avada nende potentsiaal tipptaseme teadusuuringuteks ja innovatsiooniks viisil, mis täiendab programmi „Horisont 2020” ja loob sellega koostoimet, kaaluvad liikmesriigid *ja asjakohasel juhul artikli 4 lõike 4 kohaselt piirkonnad* lisameetmeid, eelkõige ühise rahastamise kaudu. Nimetatud meetmeteks on:
- a) sidemete loomine *tipptasemel teadusasutuste ja vähem arenenud piirkondade ning madala teadus- ja arendustegevuse ja innovatsioonisuutlikkusega liikmesriikide ja piirkondade vahel, et luua vähem arenenud ning madala teadus- ja arendustegevuse ja innovatsioonisuutlikkusega liikmesriikides ja piirkondades uusi tipptasemel keskusi või ajakohastada olemasolevaid;*
 - b)  vähem arenenud *piirkondades ning madala teadus- ja arendustegevuse ja innovatsioonisuutlikkusega liikmesriikides ja piirkondades sidemete loomine tunnustatud tipptasemega innovaatiliste klastrite vahel;*
 - c) „Euroopa teadusruumi õppetoolide” loomine, et meelitada ligi väljapaistvaid teadlasi, eelkõige vähem arenenud piirkondades *ning madala teadus- ja arendustegevuse ning innovatsioonisuutlikkusega liikmesriikides ja piirkondades;*

- d) teadlaste ja uuendajate jaoks, kes on vähem seotud Euroopa teadusruumiga või pärinevad ■ vähem arenenud piirkondadest ***või madala teadus- ja arendustegevuse ning innovatsioonisuutlikkusega liikmesriikidest ja piirkondadest,*** rahvusvahelistesse võrgustikesse pääsu toetamine;
- e) vastavalt olukorrale Euroopa innovatsioonipartnerlustesse panustamine;
- f) riigi asutuste ja/või tippklastrite ettevalmistamine Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudi (EIT) teadmis- ja innovaatikakogukondades osalemiseks; ning
- g) teadlastele ette nähtud kõrge kvaliteediga rahvusvaheliste liikuvusprogrammide korraldamine, mida kaasrahastatakse Marie Skłodowska-Curie nimelistest meetmetest.

Kui see on asjakohane, edendavad liikmesriigid kooskõlas artikliga 70 paindlikkust tegevuste toetamisel väljaspool programmi piirkonda, pakkudes kriitilise massi saavutamiseks piisaval tasandil investeeringuid, et rakendada esimeses lõigus osutatud meetmeid kõige tulemuslikumal viisil.

- 4.4 Demoprojektide rahastamine uute osalejate reservist (NER 300)¹
1. Liikmesriigid tagavad ■, et *Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidelt* saadavat rahastust koordineeritakse programmist NER 300 saadava toetusega, milles kasutatakse tulu, mis on saadud ELi heitkogustega kauplemise süsteemi uute osalejate reservi alusel reserveeritud 300 miljoni saastekvoodi enampakkumistest ■.
- 4.5 Keskkonna ja kliimameetmete programm LIFE²⁺ ja keskkonnaõigustik
1. *Liikmesriigid ja komisjon* püüavad *tugevama valdkondliku keskendumise kaudu programmides ja säästva arengu põhimõtte rakendamise kaudu kooskõlas artikliga 8* ära kasutada koostoimet liidu poliitikainstrumentidega (niihästi rahastamisvahendite kui ka muude vahenditega), mille eesmärgiks on kliimamuutuste leevendamine ja nendega kohanemine, keskkonnakaitse ja ressursitõhusus.

¹ Komisjoni 3. novembri 2010. aasta otsus 2010/670/EL, millega nähakse ette kriteeriumid ja meetmed, et rahastada ühenduse kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemi raames vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2003/87/EÜ tööstuslikke näidisprojekte, mille eesmärk on süsinikdioksiidi keskkonnaohutu kogumine ja geoloogiline säilitamine, ning näidisprojekte, mis tutvustavad taastuvenergiaga seotud innovatiivseid tehnoloogialahendusi (ELT L 290, 6.11.2010, lk 39).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus (EL) nr .../2013, millega luuakse keskkonna- ja kliimameetmete programm (LIFE) ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 614/2007 (ELT L ...).

⁺ Väljaannete talitus: palun lisada andmed dokumenti 70/13 sisalduvat määrust käsitlevasse joonealusesse märkusesse.

2. **Liikmesriigid edendavad ning vajaduse korral ja kooskõlas artikliga 4** tagavad vastastikuse täiendavuse ja koordineerimise programmiga LIFE, eelkõige integreeritud projektidega looduse, *bioloogilise mitmekesisuse*, vee, jäätmete, õhu, kliimamuutuste leevendamise ja kliimamuutustega kohanemise valdkonnas. Selline koordineerimine saavutatakse *meetmete kaudu, nt* edendades *Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide* kaudu sellise tegevuse rahastamist, mis täiendab programmi LIFE alla kuuluvaid integreeritud projekte, samuti soodustades LIFE programmi alusel kinnitatud lahenduste, meetodite ja lähenemisviiside kasutamist, *hõlmates muu hulgas investeringuid rohelistesse taristusse, energiatõhusust, ökoloogilist innovatsiooni, ökosüsteemil põhinevaid lahendusi ja seonduvate innovatiivsete tehnoloogiate kasutuselevõtmist.*
3. **Vastavad valdkondlikud kavad, programmid või strateegiad (sealhulgas tähtsusjärjestatud rakenduskavad, vesikonna majandamise kava, jäätmekava, mõju vähendamise kava või kohanemisstrateegia) võivad** koordineerimise raamistikuna *toimida, kui nendes valdkondades on toetused kavandatud.*

4.6 ERASMUS¹⁺

1. Liikmesriigid püüavad kasutada *Euroopa struktuuri- ja investeerimisfonde*, et peavoolustada programmi „Erasmus+” alusel välja töötatud ja edukalt katsetatud töövahendeid ja meetodeid, *et maksimeerida inimestele suunatud investeeringute sotsiaalset ja majanduslikku mõju ning anda muu hulgas tõuge noortealgatustele ja kodanikutegevustele*.
2. Liikmesriigid *edendavad ja* tagavad *kooskõlas artikliga 4 Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide* ja programmi „Erasmus+” vahelise tulemusliku koordineerimise riiklikul tasandil, tõmmates selge eraldusjoone investeeringutüüpide ja toetatavate sihtrühmade vahele. Liikmesriigid püüavad saavutada vastastikust täiendavust liikuvusmeetmete rahastamisel **II**.
3. Koordineerimine saavutatakse asjakohaste koostöömehhanismide kehtestamisega korraldusasutuste ja programmi „Erasmus+” alusel moodustatud riiklike büroode vahel, *mis võib edendada kodanikele suunatud läbipaistvat ja juurdepääsetavat suhtlust liidu, riigi ja piirkonna tasandil*.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) nr .../2013, millega luuakse „Erasmus+”: liidu haridus-, koolitus-, noorte- ja spordiprogramm ning tunnistatakse kehtetuks otsused nr 1719/2006/EÜ, nr 1720/2006/EÜ ja nr 1298/2008/EÜ (ELT L ...).

⁺ Väljaannete talitus: palun lisada andmed dokumenti 63/13 sisalduvat määrust käsitlevasse joonealusesse märkusesse.

4.7 ***Euroopa Liidu tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programm***¹

1. Liikmesriigid ***edendavad ja tagavad kooskõlas artikli 4 lõikega 6 tulemusliku koordineerimise Euroopa Liidu tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programmi ning Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest tööhõive ja sotsiaalse kaasatuse valdkondlike eesmärkide raames antava toetuse vahel. Nimetatud tulemuslik koordineerimine hõlmab Euroopa Liidu tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programmi EURESe tegevussuuna alusel antava toetuse koordineerimist meetmetega, mille eesmärk on tõhustada ESFist toetatavat tööjõu riikidevahelist liikuvust, et edendada töötajate geograafilist liikuvust ja suurendada töövõimalusi, ning füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise, ettevõtluse, ettevõtete asutamise ja sotsiaalsete ettevõtete jaoks Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest antava toetuse koordineerimist mikrofinantseerimise ja sotsiaalse ettevõtluse tegevussuuna alusel antava Euroopa Liidu tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programmi toetusega.***
2. **■** Liikmesriigid ***püüavad*** laiendada kõige edukamaid ***Euroopa Liidu tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programmi*** tegevussuuna „Progress” raames välja töötatud meetmeid, eelkõige sotsiaalse innovatsiooni ja sotsiaalpoliitilise eksperimenteerimise alal koos ESFiga.

■

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) nr .../2013, millega luuakse Euroopa Liidu tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programm (EaSI) ning muudetakse otsust nr 283/2010/EL, millega luuakse tööhõive elavdamise ja sotsiaalse kaasamise Euroopa mikrokrediidirahastu „Progress” (ELT L ...).

+ Väljaannete talitus: palun lisada andmed dokumenti 80/13 sisalduvat määrust käsitlevasse joonealusesse märkusesse.

4.8 Euroopa ühendamise rahastu¹

1. **Maksimeerimaks Euroopa lisaväärtust** transpordi, telekommunikatsiooni ja energeetika valdkonnas ■ tagavad liikmesriigid ja komisjon, et ERFi ja Ühtekuuluvusfondi sekkumised kavandatakse tihedas koostöös Euroopa ühendamise rahastust antavate toetustega, et niiviisi **tagada vastastikune täiendavus**, vältida kattuvat tegevust ja tagada, et eri tüüpi taristud on kohalikul, piirkondlikul ja riiklikul tasandil ning kogu liidus omavahel optimaalselt seotud. Liiduülese ja siseturu mõõtmega projektidele, eelkõige sellistele projektidele, mis rakendavad transpordi, energeetika ja digitaalse taristu prioriteetseid võrgustikke (mis on kindlaks määratud vastavates üleeuroopalise võrgu poliitikaraamistikutes), tagatakse eri rahastamisvahendite maksimaalne finantsvõimendus, **et ehitada uut taristut ja uuendada oluliselt olemasolevat taristut**.

¹ **Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus(EL) nr .../2013, millega luuakse Euroopa ühendamise rahastu ja muudetakse määrust (EL) nr 913/2010 ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 680/2007 ja (EÜ) nr 67/2010 (ELT L ...).**

+ Väljaannete talitus: palun lisada andmed dokumenti 76/13 sisalduvat määrust käsitlevasse joonealusesse märkusesse.

2. Transpordi valdkonnas põhinevad *investeeringuskavad* tegelikul ja prognoositaval transpordinõudlusel ning neis tehakse kindlaks puuduvad ühenduslülid ja kitsaskohad, võttes *ühtses lähenemisviisis* arvesse liidu piiriüleste ühenduste arendamist ja arendades ühe liikmesriigi piires piirkondadevahelisi ühendusi. Investeeringud piirkondlikesse ühendustesse tervikliku üleeuroopalise transpordivõrguga (TEN-T) ja TEN-T põhivõrguga peavad tagama, et linna- ja maapiirkonnad saavad kasu suurte võrkude loodud võimalustest.
3. Selliste investeeringute puhul, mille mõju ulatub väljapoole ühtainust liikmesriiki, eelkõige *mis on osa* TEN-T põhivõrgukoridoridest, tuleb prioriteete koordineerida TEN-T plaanide ja põhivõrgukoridoride rakendamise kavadega, et investeeringud, mis tehakse ERFist ja Ühtekuuluvusfondist transporditaristu, oleksid täielikult kooskõlas TEN-T suunistega.

4. Liikmesriigid **keskenduvad** kestlikele transpordiliikidele ja kestlikule linnalisele liikumiskeskonnale ning investeerimisele valdkondadesse, mis pakuvad suurimat Euroopa lisaväärtust, **võttes arvesse transporditeenuste kvaliteedi, juurdepääsetavuse ja usaldusväärsuse parandamise vajadust ühistranspordi edendamise jaoks**. Kui investeeringud on kindlaks määratud, seatakse need prioriteetsusjärjekorda vastavalt nende panusele liikuvusse, kestlikkusse, kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamisse ning Euroopa ühtsesse transpordipiirkonda, **mis on kooskõlas valges raamatus „Euroopa ühtse transpordipiirkonna rakenduskava – Konkurentsivõimelise ja ressursitõhusa transpordisüsteemi suunas”¹ esitatud nägemusega, rõhutades, et transpordisektoris tuleb olulisel määral vähendada kasvuhoonegaase. Tuleks edendada sisemaiste veeteede arendamise kaudu teostatavate säästlike Euroopa kaubatranspordivõrgustike projektide panust nende keskkondliku mõju eelneva hindamise põhjal**.
5. **Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid** tagavad kohalikud ja piirkondlikud taristud ning nende seose prioriteetsete liidu võrgustikega energeetika ja telekommunikatsiooni valdkonnas.

¹ COM(2011)0144.

6. Liikmesriigid ja komisjon kehtestavad asjakohase koordineerimise ja tehnilise abi mehhanismi, millega tagatakse IKT-meetmete vastastikune täiendavus ja tulemuslik planeerimine, et lairibaühenduse võrkude ja digiteenuste taristute rahastamisel kasutada täielikult ära erinevaid liidu instrumente (***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid***, Euroopa ühendamise rahastu, üleeuroopalised võrgud, programm "Horisont 2020"). Kõige sobivama rahastamisvahendi valimisel võetakse arvesse tegevuste tulutekitamispotentsiaali ja riskitaset, et avalikku raha kõige tulemuslikumalt kasutada.
- Liikmesriigid peaksid Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest antava toetuse taotluste hindamisel arvesse võtma nendega seonduvate tegevuste hindamisi, mis on esitatud Euroopa ühendamise rahastu jaoks, aga mida ei ole valitud, ilma et see piiraks korraldusasutuse lõplikku valikuotsust.***

- 4.9 Ühinemiseelse abi rahastamisvahend, Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahend ja Euroopa Arengufond.
1. Liikmesriigid ja komisjon püüavad suurendada koordineeritust väliste vahendite ning ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide*** vahel, et parandada tulemuslikkust mitme ELi poliitilise eesmärgi saavutamisel. Koordineerimine ja vastastikune täiendavus Euroopa Arengufondi, ühinemiseelse abi rahastamisvahendi ja Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendiga on eriti oluline.
 2. Et toetada sügavamat territoriaalset integratsiooni, püüavad liikmesriigid kasutada ära koostoi met ühtekuuluvuspoliitika alusel toimuva territoriaalse koostöö ja Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendite vahel, eelkõige seoses piiriülese koostööga, ***võttes arvesse*** ETKRide ***poolt pakutavat potentsiaali***.

I

5. ARTIKLITES 5, 7 JA 8 OSUTATUD HORISONTAALSED PÕHIMÕTTED JA VALDKONNAÜLESED
POLIITILISED EESMÄRGID

I

5.1 Partnerlus ja mitmetasandiline valitsemine

1. Vastavalt artiklile 5 järgivad liikmesriigid partnerluse ja mitmetasandilise valitsemise põhimõtet, et hõlbustada sotsiaalse, majandusliku ja territoriaalse ühtekuuluvuse ning liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu eesmärkide saavutamist. Nende põhimõtete järgimine nõuab koordineeritud tegevust *eelkõige valitsemise eri tasandite vahel*, milles järgitakse subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtet, *sh tegevuste alases ja institutsioonilises koostöös*, seoses *partnerluslepingu ja -programmide ettevalmistamise* ja rakendamisega.
2. *Liikmesriigid uurivad partnerite institutsioonilise suutlikkuse tugevdamise vajadust, et arendada nende partnerluse tulemuslikkusele kaasa aitavat potentsiaali.*

5.2 Säästev areng

1. ***Liikmesriigid ja korraldusasutused tagavad rakendamise kõigis etappides*** säästva arengu täieliku peavoolustamise ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondides, järgides*** ELi lepingu artikli 3 ***lõikes 3*** sätestatud säästva arengu põhimõtet, ELi toimimise lepingu artiklis 11 sätestatud keskkonnakaitse nõuete lõimimise kohustust ning ELi toimimise lepingu artikli 191 ***lõikes 2*** sätestatud saastaja-maksab-põhimõtet.

Korraldusasutused võtavad kogu programmi vältel meetmeid, et vältida või vähendada sekkumiste kahjulikku mõju keskkonnale ja tagada sotsiaalvaldkonnas, keskkonna ja kliimamuutuste alal tegeliku kasu saamine. ***Võetavad meetmed võivad hõlmata*** järgmist:

- a) investeringute suunamine kõige ressursitõhusamatesse ja kestlikumatesse variantidesse;
 - b) selliste investeringute vältimine, mis võivad avaldada märkimisväärset negatiivset mõju keskkonnale või kliimamuutustele, ja nende meetmete toetamine, mis muid mõjusid leevendavad;
 - c) alternatiivsete investeringuvariantide olelusringi kulude võrdlemisel pikaajalisest perspektiivist lähtumine;
 - d) keskkonnasäästlike riigihangete kasutamise laiendamine.
2. Liikmesriigid tagavad, et ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide*** toel tehtavates investeringutes võetakse arvesse kliimamuutuste leevendamise ***ja nendega kohanemise*** potentsiaali ***kooskõlas artikliga 8, ning tagavad, et need on*** vastupidavad kliimamuutuste ja loodusõnnetuste, nagu näiteks kõrgema üleujutusriski, ***põudade***, kuumalainete, ***metsatulekahjude*** ja äärmuslike ilmastikunähtuste suhtes.

I

3. Investeeringud **on** kooskõlas **veehalduse** tähtsusjärjekorraga **Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2000/60/EÜ¹ direktiivi järgides**, keskendudes veenõudluse haldussuundadele. **Alternatiivseid** tarnevõimalusi kaalutakse vaid juhul, kui vee säästmise ja tõhusama kasutamise võimalused on ammendatud. Riiklik sekkumine jäätmeäitlussektoris peab täiendama erasektori jõupingutusi, eelkõige tootjavastutuse osas. **Investeeringutega julgustatakse** innovaatilisi lahendusi, mis edendavad **ringlussevõtu kõrget taset**. **Investeeringud** peavad olema kooskõlas jäätmehierarhiaga, **mis on kehtestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2008/98/EÜ²**. **Bioloogilise mitmekesisuse ja loodusvarade kaitsmisega seotud kulutused peavad olema kooskõlas nõukogu direktiiviga 92/43/EMÜ³**.
- 5.3 Meeste ja naiste võrdõiguslikkuse edendamine ja mittediskrimineerimine

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiiv 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik (EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiiv 2008/98/EÜ, mis käsitleb jäätmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks teatud direktiivid (ELT L 312, 22.11.2008, lk 3).

³ Nõukogu 21. mai 1992. aasta direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.7.1992, lk 7).

1. Vastavalt artiklile 7 seavad liikmesriigid **ja komisjon** eesmärgiks meeste ja naiste võrdõiguslikkuse ning astuvad asjakohaseid samme, et vältida igasugust diskrimineerimist **Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest** kaasrahastatavate programmide tegevuste ettevalmistamise, rakendamise, seire ja hindamise käigus ■ . Artikli 7 eesmärgi täites peavad liikmesriigid ■ kirjeldama võetavaid meetmeid, eelkõige seoses tegevuste valiku, sekkumiste eesmärkide püstitamise ning seire ja aruandluse korraldusega. Liikmesriigid teevad ka soolisi analüüse, kui see on asjakohane. **Eelkõige toetatakse ESFi kaudu kindlaid sihipäraseid meetmeid.**
2. Liikmesriigid tagavad **kooskõlas artiklitega 5 ja 7** võrdõiguslikkuse, mittediskrimineerimise ja juurdepääsu edendamise eest vastutavate organite osalemise partnerluses ning tagavad kooskõlas riiklike tavadega, et on olemas piisavad struktuurid, mis annavad nõu soolise võrdõiguslikkuse, mittediskrimineerimise ja juurdepääsu küsimustes, et tuua vajalik asjatundlikkus **Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide** ettevalmistusse, seiresse ja hindamisse. ■

3. Korraldusasutused viivad seirekomisjonidega koordineerides **■** läbi *hindamisi* või enesehindamisi, milles keskendutakse soolise võrdõiguslikkuse peavoolustamise põhimõtte rakendamisele.
4. Liikmesriigid võtavad asjakohasel viisil arvesse ebasoodsamas olukorras olevate inimrühmade vajadusi, et need saaksid paremini integreeruda tööturule, *hõlbustades seeläbi nende täielikku osalemist* ühiskonnaelus.

■

5.4 Ligipääsetavus

1. ***Liikmesriigid ja komisjon võtavad kooskõlas artikliga 7 asjakohaseid meetmeid, et vältida mis tahes diskrimineerimist puude alusel.*** Korraldusasutused tagavad ***meetmetega kogu programmi vältel***, et kõik tooted, kaubad, teenused ja taristud, mis on üldsusele avatud või mida üldsusele pakutakse ning mida kaasrahastatakse ***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest***, on kättesaadavad kõikidele kodanikele, sealhulgas puuetega inimestele ***kooskõlas kohaldatava õigusega, aidates sellega luua tõketeta keskkonda puuetega inimeste ja eakate jaoks***. Lisaks sellele ***tagatakse*** juurdepääs füüsilisele keskkonnale, transpordile, IKTle, et ***edendada*** ebasoodsamas olukorras olevate rühmade, sealhulgas puuetega inimeste kaasatust. ***Võetavad meetmed võivad hõlmata investeringute suunamist olemasolevate hoonete ja pakutavate teenuste ligipääsetavuse tagamisele.***

5.5 Demograafiliste muutustega toimetulek

1. Demograafilistest muutustest tulenevaid probleeme, *sh eelkõige neid, mis on seotud töötava elanikkonna vähenemise, pensionil olevate inimeste osakaalu suurenemisega kogurahvastikus ja rahvaarvu vähenemisega*, võetakse arvesse kõikidel tasanditel. *Liikmesriigid kasutavad Euroopa struktuuri- ja investeerimisfonde, kooskõlas asjakohaste siseriiklike või piirkondlike strateegiatega, kui need on kehtestatud*, et lahendada demograafilisi probleeme ning tekitada vananeva ühiskonnaga seotud majanduskasvu.
2. Liikmesriigid kasutavad *Euroopa struktuuri- ja investeerimisfonde kooskõlas asjakohaste siseriiklike või piirkondlike strateegiatega*, et lihtsustada kõigi vanuserühmade kaasamist, *sh parandatud juurdepääsu kaudu haridusele ja sotsiaalsetele tugistruktuuridele eesmärgiga suurendada* töövõimalusi eakate ja noorte jaoks, *keskendudes liidu keskmise määraga võrreldes kõrge noorte tööpuuduse määraga piirkondadele*. Investeeringud tervishoiu taristusse teenivad eesmärgi tagada kõikidele liidu kodanikele pikk ja terve tööiga.

3. Demograafilistest muutustest kõige enam mõjutatud piirkondades **probleemide käsitlemiseks** teevad liikmesriigid **eelkõige** kindlaks meetmed, millega:
- a) toetada rahvastiku noorenemist perekondadele paremate tingimuste loomise ning töö- ja pereelu parema tasakaalustamise kaudu;
 - b) suurendada tööhõivet, tõsta tootlikkust ja majanduslikku tulemuslikkust, investeerides haridusse, IKTsse ning teadusuuringutesse **ja innovatsiooni**;
 - c) keskenduda hariduse, **koolituse** ja sotsiaalsete tugistruktuuride piisavusele ja kvaliteedile **ning vajaduse korral sotsiaalkaitstesüsteemide tõhususele**;
 - d) **edendada** kulutõhusat tervishoidu ja pikaajalist hooldust, sealhulgas investeeringuid e-tervisesse, e-hooldusse ja vastavasse taristusse.

5.6 Kliimamuutuste leevendamine ja nendega kohanemine

Kooskõlas artikliga 8 lõimitakse kliimamuutuste leevendamine ja nendega kohanemine ning riskiennetus *partnerluslepingute ja programmide* ettevalmistamisse *ja* rakendamisse

I .

I

6. TERRITORIAALSETE *VÕTMETÄHTSUSEGA* PROBLEEMIDE LAHENDAMISE KORD

6.1 *Liikmesriigid võtavad arvesse geograafilisi ja demograafilisi omadusi ja võtavad meetmeid spetsiifiliste territoriaalsete probleemide lahendamiseks igas piirkonnas, et päästa valla nende konkreetne arengupotentsiaal, aidates neil seeläbi ka saavutada arukat, jätkusuutlikku ja kaasavat majanduskasvu kõige tõhusamal viisil.*

6.2 *Valdkondlike eesmärkide valik ja kombinatsioon ning vastavate investeerimis- ja liidu prioriteetide ja konkreetsete eesmärkide kogumi valik kajastab iga liikmesriigi ja piirkonna vajadusi ning aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu potentsiaali.*

6.3 *Liikmesriigid võtavad seetõttu partnerluslepingute ja programmide ettevalmistamisel arvesse, et peamised ühiskondlikud väljakutsed, millega liit täna silmitsi seisab – globaliseerumine, demograafilised muutused, keskkonnatingimuste halvenemine, ränne, kliimamuutused, energiakasutus, kriisi majanduslikud ja sotsiaalsed tagajärjed – võivad erinevaid piirkondi erinevalt mõjutada.*

6.4 *Integreeritud territoriaalse lähenemisviisi puhul territoriaalsete probleemide lahendamisele tagavad liikmesriigid, et Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest rahastatavad programmid kajastavad Euroopa piirkondade mitmekesisust seoses tööhõivele ja tööturule iseloomulike joontega, eri sektorite vaheliste seostega, töökoha ja kodu vahelise liikumise viisidega, elanikkonna vananemise ja demograafiliste muutustega, kultuuriliste, maastiku- ja pärandielementidega, kliimamuutustest tingitud haavatavuse ja mõjudega, maa kasutamise ja ressursside piiratusega, loodusvarade säästvama kasutamise potentsiaaliga (sh taastuvad loodusvarad), institutsioonilise ja juhtimiskorraga, ühenduste ja juurdepääsuga ning maa- ja linnapiirkondade omavaheliste sidemetega. Kooskõlas artikli 15 lõike 1 punktiga a võtavad liikmesriigid ja piirkonnad oma partnerluslepingute ja programmide ettevalmistamiseks seetõttu järgmised meetmed:*

- a) liikmesriigi või piirkonna *erijoonte*, arengupotentsiaali ja -suutlikkuse analüüs, eelkõige seoses liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegias määratletud võtmeprobleemide, riiklike reformikavade ja *vajaduse korral* asjaomaste riigipõhiste soovitustega, *mis on vastu võetud kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 121 lõikega 2, ja asjakohaste nõukogu soovitustega, mis on vastu võetud kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 148 lõikega 4*;
- b) hinnang peamistele probleemidele, millega piirkonnal või liikmesriigil tuleb tegeleda, kitsaskohtade ja puuduvate lülide, innovatsiooni lünkade, sealhulgas pikaajalist potentsiaalset majanduskasvu ja töökohtade loomist pärssiva liigvähese planeerimis- ja rakendamissuutlikkuse kindlakstegemine. Selle põhjal tehakse kindlaks võimalikud valdkonnad ja tegevused poliitiliste prioriteetide seadmiseks, sekkumiseks ja kontsentreerumiseks;
- c) hinnang valdkondade- või jurisdiktsioonidevahelistele või piiriülestele koordineerimisprobleemidele, eelkõige makropiirkondlikke ja mere vesikonna strateegiate raames;

- d) teha kindlaks sammud, mis tuleb astuda, et saavutada ***asjakohast territoriaalset ulatust ja poliitika kujundamise konteksti ning liikmesriikide institutsioonilist ja õiguslikku raamistikku arvesse võttes*** parem koordineerimine eri territoriaalsete tasandite ja rahastamisallikate vahel, et jõuda integreeritud lähenemisviisini, mis seob omavahel liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia ning piirkondlikud ja kohalikud toimijad.

6.5 Et võtta arvesse territoriaalse ühtekuuluvuse eesmärki, tagavad liikmesriigid ja piirkonnad ***eelkõige***, et aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu edendamise üldine lähenemisviis vastab ***asjaomastes valdkondades*** järgmistele tingimustele:

- a) see kajastab linnade, ***linna- ja*** maapiirkondade, kalandus- ja rannikualade ning eriliste ***väga ebasoodsate*** geograafiliste või demograafiliste tingimustega alade rolli;
- b) selles võetakse arvesse äärepoolseimate piirkondade, väga väikese rahvastikutihedusega põhjapoolseimate piirkondade ja saarte, piiriüleste ja mägiapiirkondade eriprobleeme;

- c) selles käsitletakse linna- ja maapiirkondade ühendusi, s.t juurdepääsu taskukohastele ja kvaliteetsetele taristutele ja teenustele, ning pakutakse lahendusi probleemidele piirkondades, kus sotsiaalselt tõrjutud elanikkonnarühmade kontsentratsioon on suur.

7. Koostöötegevus

7.1 Koordineerimine ja vastastikune täiendavus

- 1. Liikmesriigid püüavad saavutada koostöötegevuse ning muude Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest toetatavate meetmete vahelist vastastikust täiendavust.**
- 2. Liikmesriigid tagavad, et koostöötegevus annab tõhusa panuse liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia eesmärkide saavutamisse ja et koostöö korraldatakse selliselt, et see toetab laiemaid poliitilisi eesmärke. Selle saavutamiseks tagavad liikmesriigid ja komisjon kooskõlas oma vastavate kohustustega vastastikuse täiendavuse ja koordineerimise liidu rahastatud programmide ja vahenditega.**

3. *Et suurendada ühtekuuluvuspoliitika tulemuslikkust, püüavad liikmesriigid saavutada koordineeritust ja vastastikust täiendavust Euroopa territoriaalse koostöö ja majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi alla kuuluvate programmide vahel, eelkõige selleks, et tagada sidus plaanimine ja hõlbustada suuremahulisi investeeringuid.*
4. *Liikmesriigid tagavad vajaduse korral, et makropiirkondlike ja mere vesikonna strateegiate eesmärgid moodustavad kooskõlas käesoleva määruse artikli 15 lõikega 2 osa üldisest strateegilisest planeerimisest ja partnerluslepingutest ning asjaomaste piirkondade ja liikmesriikide programmidest kooskõlas fondispetsiifiliste eeskirjade asjakohaste sätetega. Liikmesriigid püüavad samuti tagada, et kui on kehtestatud makropiirkondlikud ja mere vesikonna strateegiad, siis toetavad nende rakendamist Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid, kooskõlas käesoleva määruse artikli 15 lõikega 2 ja fondispetsiifiliste eeskirjade asjakohaste sätetega ning kooskõlas liikmesriigi määratletud programmivaldkonna vajadustega. Et tagada tõhus rakendamine, tuleb koordineerida ka teiste liidu rahastatavate vahendite ning muude asjakohaste rahastamisvahenditega.*

5. *Kui see on asjakohane, kasutavad liikmesriigid võimalust teostada piirkondade- ja riikidevahelisi meetmeid toetusesaajatega, kes asuvad vähemalt ühes teises liikmesriigis, majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi alla kuuluvate rakenduskavade raames, sealhulgas nende aruka spetsialiseerumise strateegiast tulenevate asjakohaste teadus- ja innovatsioonimeetmete rakendamise osas.*
6. *Liikmesriigid ja piirkonnad kasutavad parimal viisil territoriaalse koostöö programme, et ületada halduspiire ületavaid koostöötõkkeid, andes panuse liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegiasse ning tugevdades majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust. Sellega seoses tuleks eritähelepanu pöörata ELi toimimislepingu artikliga 349 hõlmatud piirkondadele.*

7.2 *ERFist toetatav piiriülene, riikidevaheline ja piirkondadevaheline koostöö*

- 1. *Liikmesriigid ja piirkonnad püüavad kasutada koostööd kriitilise massi saavutamiseks, muu hulgas IKT ning teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas, ning samuti ühiste aruka spetsialiseerumise lähenemisviiside arendamise ja haridusasutuste vaheliste partnerluste edendamiseks. Piirkondadevaheline koostöö hõlmab vajaduse korral koostöö edendamist uuenduslike teadusmahukate klastrite vahel ja teabeasutuste vahelist teabevahetust, võttes arvesse teadusuuringute seitsmenda raamprogrammi meetmete „Teadmiste piirkonnad” ja „Teadusuuringute potentsiaal lähenemis- ja äärepoolseimates piirkondades” põhjal saadud kogemusi.***
- 2. *Liikmesriigid ja piirkonnad püüavad asjaomastes valdkondades kasutada piiriülest ja riikidevahelist koostööd selleks, et:***
 - a) *tagada, et alad, millel on ühised geograafilised erijooned (saared, järved, jõed, mere vesikonnad või mäed), toetavad oma loodusvarade ühist majandamist ja edendamist;***

- b) kasutada saavutatavat mastaabisäästu, eelkõige seoses ühiste avalike teenuste jagatud kasutamisega seotud investeeringuga;*
- c) edendada sidusat piiriülese taristu võrgustiku kavandamist ja väljaarendamist, eelkõige puuduvate piiriüleste ühenduste ja keskkonnasõbralike ja koostalitlusvõimeliste transpordiviiside kavandamist ja väljaarendamist suurtel geograafilistel aladel;*
- d) saavutada kriitilist massi, eelkõige teadusuuringute, innovatsiooni ning IKT ja hariduse valdkonnas ning seoses VKEde konkurentsivõime parandamiseks ette nähtud meetmetega;*
- e) tugevdada piiriüleseid tööturuteenuseid, et edendada töötajate piiriülest liikuvust;*
- f) parandada piiriülest juhtimist.*

3. *Liikmesriigid ja piirkonnad püüavad kasutada piirkondadevahelist koostööd, et tugevdada ühtekuuluvuspoliitika tõhusust, julgustades piirkondade ja linnade vahel kogemuste vahetamist, et tugevdada majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi ja Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi alla kuuluvate programmide koostamist ja rakendamist.*
- 7.3 *Põhiprogrammide panus makropiirkondlikesse ja mere vesikonna strateegiatesse*
 1. *Liikmesriigid püüavad kooskõlas käesoleva määruse artikli 15 lõike 2 punkti a alapunktiga ii ja asjakohaste fondispetsiifiliste eeskirjade sätetega tagada liidu rahastamise eduka koondamise makropiirkondlike ja mere vesikonna strateegiate jaoks, kooskõlas liikmesriigi poolt kindlaks tehtud programmivaldkonna vajadustega. Eduka koondamise saab lisaks muudele meetmetele tagada, eelistades makropiirkondlikest ja mere vesikonna strateegiatest tulenevaid tegevusi, korraldades nende jaoks konkreetseid pakkumiskutseid või andes neile tegevustele valikumenetluses eelise, määrates kindlaks tegevused, mida saab erinevate programmide kaudu ühiselt rahastada.*

2. *Liikmesriigid kaaluvad asjakohaste riikidevaheliste programmide kasutamist raamistikena, millega toetada erinevaid poliitika valdkondi ning makropiirkondlike ja mere vesikonna strateegiate rakendamiseks vajalikke vahendeid.*
3. *Liikmesriigid edendavad, kui see on asjakohane, Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide fondide kasutamist makropiirkondlike strateegiate kontekstis Euroopa transpordikoridoride loomiseks, sealhulgas selleks, et toetada tolli ajakohastamist; loodusõnnetuste ennetamist, nendeks valmisolekut ja neile reageerimist, veemajandust valgala tasandil, rohelist taristut, integreeritud piiri- ja sektoriülest merenduskoostööd, teaduse ja innovatsiooni ning IKTga võrgustikke ning ühiste mere vesikonna mereressursside haldust ja merekeskkonna elurikkuse kaitset.*

7.4 ESFist toetatav riikidevaheline koostöö

- 1. Liikmesriigid püüavad käsitleda asjakohastes nõukogu soovitustes kindlaks määratud valdkondi, et maksimeerida vastastikust õppimist.**
- 2. Kui see on asjakohane, püüavad liikmesriigid valida riikidevaheliste meetmete teemad ja luua asjakohased rakendusmehhanismid vastavalt oma erivajadustele.**

II LISA

Tulemusraamistiku kehtestamise meetod

1. Tulemusraamistik koosneb igale prioriteedile – *v.a tehnilisele abile pühendatud prioriteetidele ning artikli 39 kohaselt rahastamisvahenditele pühendatud programmidele – 2018. aastaks* kehtestatud vahe-eesmärkidest ning *2023. aastaks* kehtestatud eesmärkidest. Vahe-eesmärgid ja eesmärgid esitatakse tabelis 1 ettenähtud vormis.

Tabel 1. Tulemusraamistiku standardvorm

Prioriteet	Vajaduse korral näitaja ja mõõtühik		Vahe-eesmärk 2018. aastaks	Eesmärk 2023. aastaks

2. Vahe-eesmärgid on prioriteedi konkreetse eesmärgi saavutamiseks *otsest seotud*, vahe-etappideks seatud eesmärgid, mis *vajaduse korral* väljendavad ettenähtud tempot perioodi lõpuks seatud eesmärkide poole liikumisel. 2018. aastaks kehtestatud vahe-eesmärgid hõlmavad finants- ja väljundinäitajaid ning vajaduse korral tulemusnäitajaid, *mis on tihedalt seotud toetatavate poliitikasekkumistega. Tulemusnäitajaid ei võeta arvesse artikli 22 lõigete 6 ja 7 kohaldamisel*. Samuti võib kehtestada vahe-eesmärke rakendamise olulisimatele etappidele.
3. Vahe-eesmärgid *ja eesmärgid* peavad olema:
- a) *realistlikud, saavutatavad ja* asjakohased, sisaldades olulist teavet prioriteedi saavutamisel tehtavate edusammude kohta;
 - b) *kooskõlas prioriteedi konkreetsete eesmärkide laadi ja omadustega;*
 - c) läbipaistvad, objektiivselt kontrollitavate eesmärkide ja määratud lähteandmetega ning, *kui see on asjakohane*, avalikkusele kättesaadavad;

- d) kontrollitavad, tekitamata ebaproportsionaalset halduskoormust;
- e) vajaduse korral kõikides programmides ühtsed.

- 4. *Prioriteedile 2023. aastaks eesmärkide kehtestamisel võetakse arvesse vastava prioriteedi jaoks moodustatud tulemusreservi summat.*
- 5. *Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, nt majandus-, keskkonna- ja tööturu tingimuste oluliste muutuste korral liikmesriigis või piirkonnas, ning lisaks konkreetse prioriteedi eraldiste muutmistest tulenevatele muudatustele võib liikmesriik teha artikli 30 kohaselt ettepaneku vahe-eesmärkide ja eesmärkide läbivaatamiseks.*

III lisa

Sätted artikli 23 lõikes 11 osutatud kulukohustuste või maksete peatamise kohaldamisala ja määra kindlaksmääramiseks

1. Kulukohustuste peatamise määra kindlaksmääramine

Liikmesriigi suhtes kohaldatava peatamise maksimummäära kindlaksmääramisel võetakse eelkõige arvesse artikli 23 lõike 11 kolmanda lõigu punktides a–c sätestatud ülemmäärasid. Määra vähendatakse, kui täidetud on üks või mitu järgmistest tingimustest:

- a) kui tööpuuduse määr asjaomases liikmesriigis oli artikli 23 lõikes 9 osutatud käivitavale sündmusele eelnenud aastal liidu keskmisest rohkem kui kahe protsendipunkti kõrgem, vähendatakse peatamise maksimummäära 15% võrra;*
- b) kui tööpuuduse määr asjaomases liikmesriigis oli artikli 23 lõikes 9 osutatud käivitavale sündmusele eelnenud aastal liidu keskmisest rohkem kui viie protsendipunkti kõrgem, vähendatakse peatamise maksimummäära 25% võrra;*

- c) *kui tööpuuduse määr asjaomases liikmesriigis oli artikli 23 lõikes 9 osutatud käivitavale sündmusele eelnenud aastal liidu keskmisest rohkem kui kaheksa protsendipunkti kõrgem, vähendatakse peatamise maksimummäära 50% võrra;*
- d) *kui vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus olevate inimeste osakaal asjaomases liikmesriigis oli artikli 23 lõikes 9 osutatud käivitavale sündmusele eelnenud aastal liidu keskmisest rohkem kui 10 protsendipunkti kõrgem, vähendatakse peatamise maksimummäära 20% võrra;*
- e) *kui asjaomase liikmesriigi reaalne SKP vähenes artikli 23 lõikes 9 osutatud käivitavale sündmusele eelnenud kahe või enama aasta jooksul, vähendatakse peatamise maksimummäära 20% võrra;*
- f) *kui peatamine puudutab kulukohustusi aastateks 2018, 2019 või 2020, kohaldatakse artikli 23 lõike 11 kohaldamisest tuleneva määra suhtes järgmist vähendamist:*

- i) 2018. aasta puhul vähendatakse peatamise määra 15% võrra;*
- ii) 2019. aasta puhul vähendatakse peatamise määra 25% võrra;*
- iii) 2020. aasta puhul vähendatakse peatamise määra 50% võrra;*

Punktide a–f kohaldamisest tulenev peatamise määra vähendamine ei tohi olla suurem kui 50%.

Juhul kui punktides b või c kirjeldatud olukord esineb samal ajal punktis b või c esitatud olukorraga, lükatakse peatamise jõustumine ühe aasta võrra edasi.

- 2. Kulukohustuste peatamise kohaldamisala kindlaksmääramine programmide ja prioriteetide kaupa*

Liikmesriigi suhtes kohaldatav kulukohustuste peatamine mõjutab esmajoones proportsionaalselt kõiki programme ja prioriteete.

Kuid järgmised programmid ja prioriteedid arvatakse peatamise kohaldamisalast välja:

- i) programmid ja prioriteedid, mille suhtes juba kohaldatakse artikli 23 lõike 6 kohaselt vastu võetud peatamise otsust;***
- ii) programmid ja prioriteedid, mille vahendeid on vaja suurendada komisjoni poolt artikli 23 lõikes 9 osutatud käivitava sündmuse aastal vastavalt artikli 23 lõikele 1 käsitletud ümberplaneerimise taotlusele;***
- iii) programmid ja prioriteedid, mille vahendeid on artikli 23 lõike 5 kohaselt vastu võetud otsuse tulemusena artikli 23 lõikes 9 osutatud käivitavale sündmusele eelnenud kahe aasta jooksul suurendatud;***

iv) väga olulised programmid ja prioriteedid, millega püütakse leida lahendust negatiivsetele majandus- ja sotsiaalingimustele. Selliste programmide või prioriteetide hulka kuuluvad programmid ja prioriteedid, millest toetatakse liidu jaoks eriti olulisi noorte tööhõive algatusega seotud investeeringuid. Programme ja prioriteete võib pidada väga oluliseks, kui nendest toetatakse investeeringuid, mis on seotud Euroopa poolaasta raames asjaomasele liikmesriigile antud soovitude elluviimisega ning on suunatud struktuurireformidele, või mis on seotud prioriteetidega, millest toetatakse vaesuse vähendamist või VKEde konkurentsivõimet suurendavaid rahastamisvahendeid.

3. *Kulukohustuste peatamise lõpliku määra kindlaksmääramine peatamise kohaldamisalasse kuuluvate programmide puhul*

Programmis sisalduva prioriteedi väljajätmiseks vähendatakse programmi kulukohustust võrdeliselt prioriteedi eraldisega.

Programmide kulukohustuste suhtes kohaldatav peatamise määr on selline, mida on vaja punktis 1 määratletud peatamise kogumäära saavutamiseks.

4. Maksete peatamise kohaldamisala ja määra kindlaksmääramine

Punkti 2 alapunktides i–iv osutatud programmid ja prioriteetidid arvatakse ka maksete peatamise kohaldamisalast välja.

Kohaldatava peatamise määr ei ületa 50% programmide ja prioriteetide maksetest.

IV LISA

Rahastamisvahendite rakendamine: rahastamislepingud

- 1. *Kui rahastamisvahendit rakendatakse määruse artikli 38 lõike 4 punktide a ja b kohaselt, sisaldab rahastamisleping rakenduskavast rahastamisvahendisse maksete tegemise tingimusi ning vähemalt järgmist:***
 - a) investeerimisstrateegia või -poliitika, mis hõlmab rakendamiskorda, pakutavaid finantstooteid, sihtgrupiks olevaid lõppsaajaid ja (vajaduse korral) kavandatud kombineerimist toetustega;***
 - b) rakendatava rahastamisvahendi äriplaan või samaväärsed dokumendid, sealhulgas artikli 37 lõikes 2 osutatud eeldatav võimendav mõju;***
 - c) eesmärgiks seatud tulemused, mida asjaomase rahastamisvahendi abil loodetakse saavutada, et anda panus asjakohase prioriteedi või meetme konkreetsete eesmärkide ja tulemuste saavutamisse;***

- d) sätted investeeringute kasutamise ja investeerimispakkumiste seire kohta, sealhulgas rahastamisvahendi aruandlus fondifondile ja/või korraldusasutusele, et tagada vastavus artiklile 46;*
- e) auditeerimisnõuded, näiteks miinimumnõuded rahastamisvahendi tasandil (ja vajaduse korral fondifondi tasandil) säilitatava dokumentatsiooni kohta, nõuded seoses eraldi arvepidamisega erinevat liiki toetuste kohta vastavalt artikli 37 lõigetele 7 ja 8 (vajaduse korral), sealhulgas sätted ja nõuded liikmesriikide asutuste, komisjoni audiitorite ja Euroopa Kontrollikoja juurdepääsu kohta dokumentidele, et tagada selge kontrolljälg vastavalt artiklile 40;*
- f) nõuded ja menetlused rakenduskavast vastavalt artiklile 41 saadavate järkjärguliste maksete haldamiseks ja investeerimispakkumiste prognoosimiseks, sealhulgas nõuded usalduskontode / eraldi arvepidamise kohta, nagu on sätestatud artikli 38 lõikes 6;*

- g) nõuded ja menetlused intresside ja artiklis 43 osutatu kohaselt tekkinud muude tulude haldamiseks, sealhulgas nõuetekohased sularahatehingud/investeeringud ning asjaosaliste vastutus ja kohustused;*
- h) sätted rahastamisvahendi halduskulude või haldustasude arvutamise ja maksmise kohta;*
- i) sätted Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest saadud toetusele lisanduvate vahendite uuesti kasutamise kohta kuni rahastamiskõlblikkusperioodi lõpuni vastavalt artiklile 44;*
- j) sätted Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest saadud toetusele lisanduvate vahendite kasutamise kohta kuni rahastamiskõlblikkusperioodi lõpuni vastavalt artiklile 45 ning Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest saadud toetuste rahastamisvahendist väljaviimise poliitika;*

- k) tingimused programmist saadud rahalise toetuse võimalikuks täielikuks või osaliseks väljaviimiseks programmidest rahastamisvahenditesse, sealhulgas vajaduse korral fondifondi;*
- l) sätted, millega tagatakse, et rahastamisvahendeid rakendavad asutused haldavad rahastamisvahendeid sõltumatult ja kooskõlas vastavate kutsenõuetega ning tegutsevad vaid rahastamisvahendisse rahalist toetust andvate poolte huvides;*
- m) sätted rahastamisvahendi tegevuse lõpetamise kohta.*

Kui rahastamisvahendid on korraldatud fondifondi kaudu, siis peab korraldusasutuse ja fondifondi rakendava asutuse vaheline rahastamisleping lisaks sisaldama ka sätteid rahastamisvahendeid rakendavate asutuste hindamise ja valimise kohta, sealhulgas hankemenetluses osalemise taotluste esitamise ettepanekute või riigihangete korra kohta.

2. Artikli 38 lõike 8 punkti c kohaselt rakendatavate rahastamisvahendite strategiadokumendid, millele on osutatud artikli 38 lõikes 4, peavad sisaldama vähemalt järgmist:
- a) rahastamisvahendi investeerimisstrateegia või -poliitika, kavandatud laenutoodete üldtingimused, sihtgrupid ja toetatavad tegevused;
 - b) rakendatava rahastamisvahendi äriplaan või samaväärsed dokumendid, sealhulgas artikli 37 lõikes 2 osutatud eeldatav võimendav mõju;
 - c) Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest saadud toetusele lisanduvate vahendite kasutamine ja uuesti kasutamine vastavalt artiklitele 43, 44 ja 45;
 - d) rahastamisvahendi rakendamise seire ja aruandlus, et tagada vastavus artiklile 46.

V LISA

Puhastulu tekitavate projektide kindla maksemäära kindlaksmääramine

	<i>Sektor</i>	<i>Kindel maksumäär</i>
<i>1</i>	<i>MAANTEEVEDU</i>	<i>30 %</i>
<i>2</i>	<i>RAUDTEEVEDU</i>	<i>20 %</i>
<i>3</i>	<i>LINNATRANSPORT</i>	<i>20 %</i>
<i>4</i>	<i>VESI</i>	<i>25 %</i>
<i>5</i>	<i>TAHKED JÄÄTMED</i>	<i>20 %</i>

VI LISA

Kulukohustuste assigneeringute jaotus aastate kaupa aastateks 2014–2020

Korrigeeritud jaotus aastate kaupa (sh noorte tööhõive algatuse jaoks ettenähtud lisatoetus)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Kokku
<i>eurodes, 2011. aasta hindades</i>	44.677.333.745	45.403.321.660	46.044.910.729	46.544.721.007	47.037.288.589	47.513.211.563	47.924.907.446	325.145.694.739

VII LISA

Eraldamismetoodika

Majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi kohaselt rahastamiskõlblikele, artikli 90 lõike 2 esimese lõigu punktis a osutatud vähem arenenud piirkondadele toetuse eraldamise meetod

1. *Igale liikmesriigile ettenähtud eraldised on tema rahastamiskõlblikele NUTS 2. tasandi piirkondadele eraldatavate vahendite summa, mis arvutatakse vastavalt järgmistele alapunktidele:*
 - a) *absoluutsumma (eurodes) määratakse kindlaks, korrutades kõnealuse piirkonna rahvaarvu kõnealuse piirkonna elaniku kohta arvestatava SKP (mõõdetuna ostujõu pariteetides) ja 27-liikmelise ELi elaniku kohta arvestatava keskmise SKP (mõõdetuna ostujõu pariteetides) vahega;*
 - b) *kõnealusele piirkonnale eraldatava kogueraldise kindlaksmääramiseks kohaldatakse ülaltoodud absoluutsumma suhtes protsendimäära; selline protsendimäär on astmeline, et võtta arvesse rahastamiskõlbliku piirkonna asukohaks oleva liikmesriigi suhtelist jõukust ostujõu pariteetides võrreldes 27-liikmelise ELi keskmisega, s.o*
 - i) *selliste piirkondade puhul, mis asuvad liikmesriikides, mille kogurahvatulu elaniku kohta on alla 82 % 27-liikmelise ELi keskmisest: 3,15 %;*

- ii) *selliste piirkondade puhul, mis asuvad liikmesriikides, mille kogurahvatulu elaniku kohta on 82–99 % 27-liikmelise ELi keskmisest: 2,70 %;*
- iii) *selliste piirkondade puhul, mis asuvad liikmesriikides, mille kogurahvatulu elaniku kohta on üle 99 % 27-liikmelise ELi keskmisest: 1,65 %;*
- c) *kui see on kohaldatav, lisatakse alapunktis b saadud summale summa, mis saadakse 1300 euro suuruse lisamakse eraldamisega iga töötu elaniku kohta aastas, kohaldatuna arvu suhtes, mille võrra ületab asjaomase piirkonna töötute arv nende inimeste arvu, kes oleksid töötud, kui kohaldataks kõikide ELi vähemarenenud piirkondade keskmist tööpuuduse määra.*

Majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi kohaselt rahastamiskõlblikele, artikli 90 lõike 2 esimese lõigu punktis b osutatud üleminekupiirkondadele toetuse eraldamise meetod

2. *Igale liikmesriigile ettenähtud eraldised on tema rahastamiskõlblikele NUTS 2. tasandi piirkondadele eraldatavate vahendite summa, mis arvutatakse vastavalt järgmistele alapunktidele:*

- a) *abi minimaalse ja maksimaalse teoreetilise osatähtsuse kindlaksmääramine iga rahastamiskõlbliku üleminekupiirkonna kohta. Toetuse miinimumtase määratakse kindlaks abi keskmise osatähtsuse järgi elaniku kohta liikmesriigis enne piirkondliku turvaabinõu kohaldamist ja see eraldatakse kõnealuse liikmesriigi enamarenenud piirkondadele. Kui liikmesriigis ei ole enamarenenud piirkondi, vastab toetuse miinimumtase kõigi enamarenenud piirkondade abi keskmisele algele osatähtsusele elaniku kohta, s.o 19,80 eurole inimese kohta aastas. Toetuse maksimumtaseme puhul kasutatakse teoreetilist piirkonda, mille SKP elaniku kohta on 75 % 27-liikmelise ELi keskmisest, ja see arvutatakse punkti 1 alapunktides a ja b sätestatud meetodit kasutades. Nii saadud summast võetakse arvesse 40%;*
- b) *algsete piirkondlike eraldiste arvutamine, mille puhul võetakse arvesse piirkonna SKPd elaniku kohta (mõõdetuna ostujõu pariteetides), kasutades piirkonna ühe elaniku kohta arvestatava suhtelise SKP kohta lineaarset interpoleerimist 27-liikmelise ELiga võrreldes;*
- c) *kui see on kohaldatav, lisatakse alapunktis b kohaselt saadud summale summa, mis saadakse 1100 euro suuruse lisamakse eraldamisega iga töötu elaniku kohta aastas, kohaldatuna arvu suhtes, mille võrra ületab asjaomase piirkonna töötute arv nende inimeste arvu, kes oleksid töötud, kui kohaldataks kõikide vähemarenenud piirkondade keskmist tööpuuduse määra.*

Majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi kohaselt rahastamiskõlblikele, artikli 90 lõike 2 esimese lõigu punktis c osutatud enamarenenud piirkondadele toetuse eraldamise meetod

3. *Algne teoreetiline kogueraldis saadakse, korrutades abi osatähtsuse 19,80 eurot elaniku kohta aastas rahastamiskõlbliku elanikkonna arvuga.*
4. *Igale asjaomasele liikmesriigile kuuluv osa on riigi rahastamiskõlblike NUTS 2. tasandi piirkondade osade summa, mis määratakse kindlaks järgmiste kriteeriumide alusel vastavalt esitatud osakaalule:*
 - a) *kogu piirkonna rahvaarv (osakaal 25%);*
 - b) *töötute arv NUTS 2. tasandi piirkondades, mille tööpuuduse määr on suurem kui kõigi enamarenenud piirkondade keskmine (osakaal 20%);*
 - c) *täiendav tööhõive, mida on tarvis liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia 75%-lise piirkondliku tööhõive määra (20–64aastase elanikkonna seas) eesmärgi saavutamiseks (osakaal 20%);*
 - d) *kolmanda taseme hariduse omandanud 30–34aastaste inimeste täiendav arv, mida on tarvis liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia 40%-lise eesmärgi saavutamiseks (osakaal 12,5 %);*

- e) *haridus- ja koolitussüsteemist varakult lahkunud noorte arv (vanuses 18–24 aastat), mis tuleb praegusest lahutada, et saavutada liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia 10%-line eesmärk (osakaal 12,5 %);*
- f) *piirkonna tegeliku SKP (mõõdetuna ostujõu pariteetides) ja piirkonna teoreetilise SKP vaheline erinevus, kui piirkonnas oleks sama SKP elaniku kohta mis kõige jõukamal NUTS 2. tasandil piirkonnal (osakaal 7,5 %);*
- g) *rahvaarv NUTS 3. tasandi piirkondades, mille rahvastiku tihedus on alla 12,5 elaniku/km² (osakaal 2,5 %).*

Eraldamismeetod vastavalt artikli 90 lõikele 3 Ühtekuuluvusfondist toetust saavate liikmesriikide jaoks

- 5. *Teoreetiline kogueraldis saadakse, korrutades abi keskmise osatähtsuse 48 eurot elaniku kohta aastas rahastamiskõlbliku elanikkonna suurusega. Sellest teoreetilisest kogueraldisest igale rahastamiskõlblikule liikmesriigile antavate eraldiste eelnevalt kindlaks määratud summa vastab protsendimäärale, mis põhineb riigi elanikkonnal, pindalal ja riigi jõukusel, ning saadakse järgmiste alapunktide rakendamise abil:*

- a) liikmesriigi rahvaarvu ja pindala aritmeetilise keskmise osakaalu arvutamine kõigi rahastamiskõlblike liikmesriikide kogu rahvaarvust ja pindalast. Kui liikmesriigi osakaal kogu elanikkonnast ületab tema osakaalu kogupindalast teguri võrra, mis on viis või suurem, peegeldades äärmiselt suurt rahvastikutihedust, kasutatakse selles etapis ainult liikmesriigi osakaalu kogu elanikkonnast;
- b) sellisel viisil saadud protsendimäära korrigeeritakse koefitsiendiga, mis moodustab ühe kolmandiku protsendimäärast, mille võrra selle liikmesriigi 2008.–2010. aasta kogurahvatulu elaniku kohta (mõõdetuna ostujõu pariteetides) ületab kõigi rahastamiskõlblike liikmesriikide keskmist kogurahvatulu elaniku kohta või jääb sellest allapoole (keskmine vastab 100 %-le).
6. Selleks et võtta arvesse Euroopa Liiduga 1. mail 2004. aastal või hiljem ühinenud liikmesriikide olulisi vajadusi transpordi ja keskkonna valdkonnas, määratakse nende Ühtekuuluvusfondi osaks vähemalt üks kolmandik nende lõplikust rahalisest kogueraldisest pärast piiristuse kohaldamist, nagu on määratud punktides 10–13., mis saadakse keskmiselt perioodi vältel.

7. Artikli 90 lõike 3 teises lõigus kindlaks määratud liikmesriikidele Ühtekuuluvusfondist ettenähtud eraldis makstakse seitsme aasta jooksul välja kahanevate summadena. See üleminekutoetus on 2014. aastal 48 eurot elaniku kohta ja seda kohaldatakse liikmesriigi kogu elanikkonna suhtes. 2014. aastale järgnevate aastate summad on väljendatud protsendimäärana 2014. aasta summast järgmiselt: 2015. aastal 71 %, 2016. aastal 42 %, 2017. aastal 21 %, 2018. aastal 17%, 2019. aastal 13 % ja 2020. aastal 8 %.

ETK määruse artiklis 4 osutatud Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgiga seotud eraldamismeetod

8. Igale liikmesriigile eraldatavate vahendite summa, mis hõlmab piiriülest ja riikidevahelist koostööd ja mis sisaldab Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendile ja ühinemiseelse abi rahastamisvahendile ERFist eraldatavat toetust, on kindlaks määratud piirialade elanikkonna osakaalu ja liikmesriigi koguelanikkonna osakaalu kaalutud summana. Kaaluteguri määravad piiriülese ja riikidevahelise koostöö vastavad osakaalud. Piiriülese ja riikidevahelise koostöö osakaalud on 77,9 % ja 22,1 %.

Artikli 92 lõike 1 punktis e osutatud piirkondadele ettenähtud täiendava toetuse eraldamise meetod

9. *Äärepoolseimatele NUTS 2. tasandi piirkondadele ja hõredalt asustatud põhjapoolsetele NUTS 2. tasandi piirkondadele on ette nähtud täiendav eritoetus, mis vastab abi osatähtsusele 30 eurot elaniku kohta aastas. See eraldis jaotatakse piirkonna ja liikmesriigi kohta proportsionaalselt nende piirkondade kogurahvastikuga.*

Ühtekuuluvust toetavatest fondidest tehtavate ülekannete maksimummäärad

10. *Selleks, et soodustada ühtekuuluvusvahendite asjakohast koondamist vähim arenenud piirkondadesse ja liikmesriikidesse ning erinevuste vähendamist elaniku kohta antava keskmise abi osatähtsuses, on igale liikmesriigile fondidest ülekantavate summade maksimummäär (piiristus) 2,35 % liikmesriigi SKPst. Piiristust kohaldatakse aastapõhiselt, tehes kohandusi, mida on vaja, et rakendada võimalikult kiiresti noorte tööhõive algatust, ning vajaduse korral vähendatakse sellega proportsionaalselt kõiki ülekandeid (välja arvatud ülekanded enamarenenud piirkondadele ja ülekanded Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi raames) asjaomastele liikmesriikidele, et saavutada ülekannete maksimummäär. Liikmesriikide puhul, kes ühinesid liiduga enne 2013. aastat ja kelle keskmine SKP reaalkasv aastatel 2008–2010 oli alla -1%, kehtestatakse ülekannete maksimummäär 2,59%.*

11. *Lõikes 10 osutatud ülemmäärad sisaldavad ERFi toetust Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendi ja ühinemiseelse abi rahastamisvahendi piiriülesele harule. Ülemmäärades ei sisaldu noorte tööhõive algatusele ettenähtud 3 000 000 000 euro suurune sihtotstarbeline eraldis.*
12. *Komisjon teeb SKP arvutused 2012. aasta mais kättesaadavate statistiliste andmete põhjal. Komisjoni poolt 2012. aasta mais aastateks 2014–2020 prognoositud individuaalseid rüklikke SKP kasvumäärasid kohaldatakse iga liikmesriigi puhul eraldi.*
13. *Lõikes 10 kirjeldatud eeskirjade alusel ei tohi ühelegi liikmesriigile määrata eraldist, mis on suurem kui 110 % liikmesriigi programmiperioodi 200.–201 tegelikult määrast.*

Lisavahendid

14. *Kõigi piirkondade puhul, mille SKP elaniku kohta (möödetuna ostujõu pariteetides), mida kasutatakse rahastamiskõlblikkuse kriteeriumina, oli programmiperioodil 2007–2013 alla 75 % 25-liikmelise ELi keskmisest, kuid mille SKP elaniku kohta on enam kui 75 % 27-liikmelise ELi keskmisest, võrdub aastatel 2014–2020 eraldatava toetuse miinimumtase majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi raames igal aastal 60 %ga nende varasemast keskmisest soovituslikust aastaeraldise, mis tehti lähenemiseesmärgi alusel; protsendid on komisjon välja arvutanud 2007.–2013. aasta mitmeaastase finantsraamistiku raames.*

15. *Ükski üleminekupiirkond ei saa vähem, kui ta oleks saanud siis, kui ta oleks olnud enamarenenud piirkond. Miinimumeraldise taseme kindlaksmääramiseks kohaldatakse enamarenenud piirkondade puhul kasutatavat eraldiste jaotamise meetodit kõikide piirkondade suhtes, mille SKP elaniku kohta on vähemalt 75% 27-liikmelise ELi keskmisest.*
16. *Liikmesriigile fondidest tehtava kogueraldise miinimummäär on 55 % aastate 2007–2013 kogueraldisest sellele riigile. Selle nõude täitmiseks tehtavat kohandust kohaldatakse proportsionaalselt fondide eraldistele, välja arvatud Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi raames tehtavad eraldised.*
17. *Selleks, et leevendada majanduskriisi mõju euroala liikmesriikidele vastavalt nende jõukuse tasemele ja et soodustada neis liikmesriikides majanduskasvu ja tööhõivet, eraldatakse struktuurifondidest järgmised lisasummad:*

- a) *Kreeka vähem arenenud piirkondadele 1 375 000 000 miljardit eurot;*
 - b) *Portugalile 1 000 000 000 eurot, mis jaguneb järgmiselt: enamarenenud piirkondadele 450 000 000 eurot, millest 150 000 000 eurot eraldatakse Madeirale, 75 000 000 eurot üleminekupiirkonnale ja 475 000 000 eurot vähim arenenud piirkondadele;*
 - c) *Iirimaa piirkonnale Border, Midlands and Western 100 000 000 eurot;*
 - d) *Hispaaniale 1 824 000 000 eurot, millest 500 000 000 eurot eraldatakse Extremadurale, 1 051 000 000 eurot üleminekupiirkondadele ning 273 000 000 enamarenenud piirkondadele;*
 - e) *Itaalia vähemarenenud piirkondadele 1 500 000 000 eurot, millest 500 000 000 eurot linnavälistele piirkondadele.*
18. *Selleks et võtta arvesse probleeme, millega seisavad silmitsi saareriikidest liikmesriigid ja teatavad liidu kaugemad piirkonnad, saavad Malta ja Küpros pärast punktis 16 osutatud meetodi kohaldamist vastavalt 200 000 000 euro ja 150 000 000 euro suuruse lisatoetuse majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi alusel ning see jaguneb järgmiselt: üks kolmandik Ühtekuuluvusfondi ja kaks kolmandikku struktuurifondide jaoks.*

Hispaania piirkondadele Ceuta ja Melilla eraldatakse struktuurifondidest lisavahenditena kokku 50 000 000 eurot.

Äärepoolseimale piirkonnale Mayotte'ile eraldatakse struktuurifondidest toetusena kokku 200 000 000 eurot.

19. *Selleks et aidata teatavatel piirkondadel kohaneda kas muutusega oma rahastamiskõlblikkuse staatuses või nende majanduste hiljutiste suundumuste pikaajalise mõjuga, tehakse järgmised lisaeraldised:*

- a) Belgiale 133 000 000eurot, millest 66 500 000eurot eraldatakse Limburgile ja 66 500 000miljonit eurot Valloonia üleminekupiirkondadele;*
- b) Saksamaale 710 000 000eurot, millest 510 000 000 eurot eraldatakse üleminekupiirkondade kategooriasse kuuluvatele endistele lähenemispiirkondadele ja 200 000 000 eurot Leipzigi piirkonnale;*

c) *olenemata lõikest 10 eraldatakse struktuurifondidest Ungari vähem arenenud piirkondadele 1 560 000 000euro suurune lisasumma, Tšehhi Vabariigi vähem arenenud piirkondadele 900 000 000euro suurune lisasumma ja Sloveenia vähem arenenud piirkondadele 75 000 000euro suurune lisasumma.*

20. *Programmi „PEACE” jaoks eraldatakse kokku 150 000 000 eurot, millest 106 500 000eurot eraldatakse Ühendkuningriigile ja 43 500 000 miljonit eurot Iirimaaale. Programm viiakse ellu piiriülese koostööprogrammina, milles osalevad Põhja-Iirimaa ja Iirimaa.*

Lisasummad vastavalt artikli 92 lõikele 2

21. *Lisaks artiklites 91 ja 92 sätestatud summadele eraldatakse Küprosele peale selle summa, mis talle on ette nähtud struktuurifondidest, 2014. aastal 94 200 000 euro ja 2015. aastal 92 400 000euro suurune lisasumma.*

VIII LISA

Noorte tööhõive algatuse jaoks ettenähtud sihtotstarbelise eraldise iga-aastase jaotuse arvutamise meetod, millele on osutatud artiklis 91

- I. Noorte tööhõive algatuse sihtotstarbelise eraldise **■** jaotus määratakse kindlaks järgmiste sammudega:
1. 15–24-aastaste töötute noorte arv määratakse kindlaks NUTS 2. tasandi piirkondades nagu need on määratletud ESFi määruse artiklis 16, kus 15-24-aastaste noorte tööpuuduse määr aastal 2012 oli üle 25 %, ***või liikmesriikide puhul, kus tööpuuduse määr oli aastal 2012 suurenenud üle 30 %, nende piirkondade puhul, kus noorte töötuse määr oli aastal 2012 üle 20 % ("rahastamiskõlblikud piirkonnad")***.
 2. Igale rahastamiskõlblikule piirkonnale vastav eraldis arvutatakse rahastamiskõlbliku piirkonna töötute noorte arvu ja kõikide rahastamiskõlblike piirkondade punktis 1 osutatud töötute noorte koguarvu suhte põhjal.
 3. Igale liikmesriigile ette nähtud eraldis on kõigi tema rahastamiskõlblike piirkondade eraldiste summa.

- II. VII lisas sätestatud toetuse ülempiiri eeskirjade kohaldamisel seoses koguvahendite eraldamisega ei arvestata noorte tööhõive algatusele ette nähtud sihtotstarbelist eraldist.
- III. *Kui Eurostati andmed NUTS 2. tasandi kohta ei ole kättesaadavad, tehakse noorte tööhõive algatusest Mayotte'ile eraldatav sihtotstarbeline eraldis kindlaks noorte töötuse määra ja töötute noorte arvu puudutavate kõige uuemate saadaolevate riigi tasandi andmete põhjal.*
- IV. *Noorte tööhõive algatuse vahendid võib nende suurendamise eesmärgil aastateks 2016–2020 läbi vaadata eelarvemenetluse raames vastavalt määruse (EL) nr .../2013⁺ artiklile 14. Lisavahendite jaotamisel liikmesriikide kaupa järgitakse samu, algsel eraldamisel tehtud samme, kuid kasutatakse kõige uuemaid saadaolevaid iga-aastaseid andmeid.*

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada mitmeaastase finantsraamistiku (2014-2020) viitenumber (dokument st 11791/13).

IX LISA

ESFi minimaalse osa kindlaksmääramise metoodika

Igas liikmesriigis ESFi eraldatud artikli 92 lõikes 4 osutatud struktuurivahendite osale lisatav täiendav osa protsentides, mis vastab liikmesriigi programmiperioodi 2007–2013 osale, määratakse kindlaks järgmiselt, võttes aluseks tööhõive määra (20-64-aastaste isikute puhul) aastal 2012:

- *kui tööhõive määr on 65% või vähem, suurendatakse osa 1,7 protsendipunkti võrra;*
- *kui tööhõive määr on üle 65%, kuid mitte üle 70%, suurendatakse osa 1,2 protsendipunkti võrra;*
- *kui tööhõive määr on üle 70%, kuid mitte üle 75%, suurendatakse osa 0,7 protsendipunkti võrra;*
- *kui tööhõive määr on üle 75%, osa ei suurendata.*

Liikmesriigi täiendava osa järgne koguosa protsentides ei ületa 52% artikli 92 lõikes 4 osutatud struktuurivahenditest.

Horvaatia osa struktuurivahenditest (välja arvatud Euroopa territoriaalse koostöö eesmärk), mis eraldatakse ESFile programmiperioodiks 2007–2013, on nende liikmesriikide lähenemiseesmärgi alla kuuluvatest piirkondade keskmine osa, kes ühinesid liiduga 1. jaanuaril 2004 või pärast seda.

X LISA
Täiendavus

1. AVALIKU SEKTORI VÕI SAMAVÄÄRSED STRUKTUURILISED KULUD

Nendes liikmesriikides, kus vähemarenenud piirkonnad hõlmavad vähemalt 65% elanikkonnast, kasutatakse avaliku sektori või samaväärsete struktuuriliste kulude määramiseks liikmesriikide poolt vastavalt määrusele (EÜ) nr 1466/97 oma keskpika perioodi eelarvestrateegia esitamiseks koostatud stabiilsus- ja ühtekuuluvusprogrammides esitatud kapitali kogumahutust põhivarasse kirjeldavat arvnäitajat. Kasutatakse sama arvnäitajat, mis esitatakse seoses valitsemissektori bilansi ja võlga ning valitsemissektori eelarveproгноosidega ja see esitatakse protsendina SKPst.

Nendes liikmesriikides, kus vähemarenenud piirkonnad hõlmavad rohkem kui 15% ja vähem kui 65% elanikkonnast, kasutatakse avaliku sektori või samaväärsete struktuuriliste kulude määramiseks vähemarenenud piirkondade kapitali kogumahutust põhivarasse kirjeldavat arvnäitajat. See esitatakse samas vormis kui on sätestatud esimeses lõigus.

2. KONTROLL

Artikli 95 lõike 5 kohane täiendavuse kontroll toimub järgmiste eeskirjade kohaselt.

2.1 Eelkontroll

- a) Kui liikmesriik esitab partnerluslepingu, esitab ta andmed kulude kavandatava profiili kohta tabeli 1 vormis. ■

Tabel 1

Valitsemis sektori kulud osana SKPst	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
P51	X	X	X	X	X	X	X

- b) *Liikmesriigid, kus vähemarenenud piirkonnad hõlmavad rohkem kui 15% ja vähem kui 65% elanikkonnast, esitavad samuti teavet vähemarenenud piirkondade kulude kavandatava profiili kohta tabeli 2 vormis.*

Tabel 2

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Valitsemissektori							
kapitali							
kogumahutus							
põhivarasse	X	X	X	X	X	X	X
vähemarenenud							
piirkondades							
suhtena SKPsse							

- c) Liikmesriik esitab komisjonile andmed peamiste makromajanduslike näitajate ja prognooside kohta, mis on avaliku sektori või samaväärsete struktuuriliste kulude taseme aluseks.
- d) *Liikmesriigid, kus vähemarenenud piirkonnad hõlmavad rohkem kui 15% ja vähem kui 65% elanikkonnast, esitavad samuti komisjonile teavet meetodi kohta, mida kasutatakse hindamiseks nende piirkondade kapitali kogumahutust põhivarasse. Sel eesmärgil kasutavad liikmesriigid võimaluse korral piirkondliku tasandi avalike investeeringute andmeid. Kui selliseid andmeid ei ole või muudel nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, k.a siis, kui liikmesriik on aastateks 2014–2020 märkimisväärselt muutnud määruses (EÜ) nr 1059/2003 määratletud piirkondlikku jaotust, võib kapitali kogumahutust põhivarasse hinnata, kohaldades piirkondlike avalike kulutuste või piirkondliku elanikkonna näitajaid riikliku tasandi avaliku sektori investeeringute andmete suhtes.*

- e) Kui komisjon ja liikmesriik on kokkuleppele jõudnud, lisatakse asjaomase liikmesriigi partnerluslepingusse tabel 1 *ja, kui see on asjakohane, tabel 2* avaliku sektori või samaväärsete struktuuriliste kulude kontrolltasemenä, mida tuleb aastatel 2014–2020 säilitada.

2.2 Vahekontroll

- a) Vahekontrolli ajal loetakse liikmesriik avaliku sektori või samaväärsete struktuuriliste kulude taseme säilitanuks, kui kulude aastane keskmine aastatel 2014–2017 võrdub partnerluslepingus määratud kulude kontrolltasemega või ületab selle.

- b) Pärast vahekontrolli võib komisjon liikmesriigiga konsulteerides avaliku sektori või samaväärsete struktuuriliste kulude kontrolltaseme partnerluslepingus üle vaadata, kui liikmesriigi majandusolukord on partnerluslepingu vastuvõtmise hetkel prognoositust oluliselt muutunud.

2.3 Järelkontroll

Järelkontrolli ajal loetakse liikmesriik avaliku sektori või samaväärsete struktuuriliste kulude taseme säilitanuks, kui kulude aastane keskmine aastatel 2014–2020 võrdub partnerluslepingus määratud kulude kontrolltasemega või ületab selle.

3. FINANTSKORREKTSIOONI MÄÄRAD PÄRAST JÄRELKONTROLLI

Kui komisjon otsustab kohaldada finantskorrektsiooni artikli 95 lõike 4 kohaselt, saadakse finantskorrektsiooni tase, lahutades partnerluslepingu kontrolltaseme ja saavutatud taseme vahelisest erinevusest, väljendatuna kontrolltaseme protsendina, 3% ning jagades seejärel tulemuse kümnega. Finantskorrektsioon määratakse, kohaldades finantskorrektsiooni määra toetusele, mille asjaomane liikmesriik on saanud fondidest vähem arenenud ja üleminekupiirkondade jaoks kogu programmiperioodiks.

Kui partnerluslepingu kontrolltaseme ja saavutatud taseme vaheline erinevus, väljendatuna protsendina kontrolltasemest partnerluslepingus, on 3% või alla selle, siis finantskorrektsiooni ei kohaldata.

Finantskorrektsioon ei tohi ületada 5% fondist asjaomasele liikmesriigile kogu programmiperioodiks eraldatud toetusest, mis on ette nähtud vähemarenenud *piirkondade* jaoks.

XI LISA
Eeltingimused

I OSA Valdkonnapõhised eeltingimused

Valdkondliku d eesmärgid	Investeeringuprioriteedid	Eeltingimus	Täitmise kriteeriumid
<p>1. Teaduse, tehnoloogia-arenduse ja innovatsiooni edendamine</p> <p>(teadus- ja arendustegevuse eesmärk)</p> <p>(osutatud artikli 9 lõike 1 esimeses lõigus)</p>	<p>ERF:</p> <p>– kõik investeeringuprioriteedid valdkondliku eesmärgi nr 1 raames</p>	<p>1.1. Teadus ja innovatsioon: Riikliku ja/või regionaalse aruka spetsialiseerumise strateegia olemasolu</p> <p>■ kooskõlas riikliku reformikavaga, et võimendada erasektori kulusid teadusuuringutele ja innovatsioonile, mis vastavad hästitoimivate riiklike või regionaalsete teadusuuringute ja innovatsioonisüsteemide tunnustele.</p>	<p>– Rakendatud on riiklik ja/või regionaalne aruka spetsialiseerumise strateegia, mis:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rajaneb SWOT-analüüsil või sellele sarnasel analüüsil, et suunata vahendeid piiratud hulgale teadusuuringute ja innovatsiooniprioriteetidele; – esitab meetmeid, millega stimuleeritakse erainvesteeringuid teadusuuringutesse ja tehnoloogiaarendusse; – sisaldab seiremehhanismi. <p>– Vastu on võetud raamistik, milles esitatakse kättesaadavaks tehtud eelarvelised vahendid teadusuuringutele ja innovatsioonile.</p>

	<p>ERF:</p> <p>– teadusuuringute ja innovatsiooni taristu ning suutlikkuse parandamine teadusuuringute ja innovatsiooni tipptaseme arendamiseks ja eelkõige Euroopa huvides olevate oskuskeskuste edendamiseks</p>	<p>1.2 Teadusuuringute ja innovatsiooni taristu: mitmeaastase kava olemasolu investeeringute eelarvestamiseks ja eelisarendamiseks.</p>	<p>–</p> <p>Vastu on võetud soovituslik mitmeaastane kava liidu prioriteetidega seotud investeeringute ja vajadusel Euroopa teadustaristu strateegiafoorumi (ESFRI) eelarvestamiseks ja eelisarendamiseks .</p>
<p>2. Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) kättesaadavuse ja nende kasutamise ning kvaliteedi parandamine (lairibaühendusega seotud eesmärk)</p> <p>(osutatud</p>	<p>ERF:</p> <p>– IKT-toodete ja -teenuste ning e-kaubanduse arendamine ning IKT nõudluse suurendamine</p> <p>– e-valitsuse, e-õppe, e-kaasatuse, e-kultuuri ja e-tervise alaste IKT rakenduste tugevdamine</p>	<p>2.1. Digitaalne kasv:</p> <p> digitaalse kasvu strateegiline poliitiline raamistik, et tõhustada taskukohaseid, kvaliteetseid ja koostalitlusvõimelisi IKT-põhiseid avalikke ja eraõiguslikke teenuseid ning suurendada nende vastuvõttu kodanike, sealhulgas haavatavate elanikkonnarühmade, ettevõtjate ja korraldusasutuste hulgas, sealhulgas piiriüleste</p>	<p>–</p> <p>Rakendatud on digitaalse majanduskasvu strateegiline poliitiline raamistik näiteks riiklikus või piirkondlikus aruka spetsialiseerumise strateegias, mis sisaldab järgmist:</p> <ul style="list-style-type: none"> – meetmete eelarvestamine ja eelisarendamine SWOT-analüüsi või sellele sarnase analüüsi kaudu, mis tehakse kooskõlas Euroopa digitaalse rakenduskava tulemustabeliga; – teostatud peaks olema IKT toodete ning teenuste nõudluse ja pakkumise tasakaalustamise analüüs; – näitajaid, et mõõta sekkumiste edusamme näiteks digitaalpädevuse, e-kaasatuse, e-juurdepääsetavuse ja e-tervise valdkonnas ELi toimimise lepingu artikli 168 piires, mis on vajaduse korral kooskõlas olemasolevate liidu, riiklike

artikli 9 lõike 2 esimeses lõigus)		algatuste raames.	või piirkondlike valdkonnastrateegiatega; – hinnang vajadusele tugevdada IKT-suutlikkuse suurendamist.
	ERF: – <i>lairibaiühenduse kasutuselevõtu ja kiire ühendusega võrkude väljaarendamise laiendamine ning tulevaste ja kujunemisjärgus tehnoloogiate ja digitaalmajanduse võrgustike kasutulevõtmise toetamine</i>	2.2. Järgmise põlvkonna võrgu taristu : selliste riiklike või piirkondlike järgmise põlvkonna võrgu kavade olemasolu, milles võetakse arvesse regionaalseid meetmeid liidu kiire internetiühenduse eesmärkide saavutamiseks, suunates tähelepanu valdkondadele, kus turg ei paku avatud taristu taskukohase hinnaga ega kvaliteediga, mis vastab liidu konkurentsi- ja riigiabi-eeskirjadele, ning pakutakse haavatavatele elanikkonnarühmadele kättesaadavaid teenuseid.	– Rakendatud on riiklik või piirkondlik järgmise põlvkonna võrgu kava, mis sisaldab järgmist: – majandusanalüüsil põhinev taristuinvesteeringute kava, milles võetakse arvesse avaliku ja erasektori olemasolevat taristut ja kavandatud investeeringuid ; – jätkusuutliku investeerimise mudelid, mis edendavad konkurentsi ja tagavad juurdepääsu avatud, taskukohasele, kvaliteetsele ja tulevikuks hästi ette valmistatud taristule ning teenustele; – meetmed erasektori investeeringute stimuleerimiseks.

<p>3. Väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete konkurentsivõime suurendamine</p> <p>(osutatud artikli 9 lõike 3 esimeses lõigus)</p>	<p>ERF:</p> <p>– <i>ettevõtluse edendamine, eelkõige uute ideede kasutuselevõtu ja uute ettevõtete loomise soodustamise abil, muu hulgas ettevõtlusinkubaatorite kaudu (ERFi määruse artikkel 3 a)</i></p> <p>– <i>uute ärimudelite arendamine ja rakendamine VKEde jaoks, eelkõige pidades silmas rahvusvahelist tegevust (ERFi määruse artikkel 3b)</i></p> <p>– <i>VKEde piirkondlikel, riiklikel ja rahvusvahelistel turgudel kasvus ja innovatsiooniprotsessid es osalemise suutlikkuse toetamine</i></p>	<p>3.1. Teostatud on konkreetseid meetmeid, et <i>toetada ettevõtluse ergutamist, võttes arvesse Euroopa väikeettevõtlusalgatust „Small Business Act” (SBA)</i></p> <p>■ .</p>	<p>– Konkreetsed meetmed <i>on järgmised:</i></p> <p>■</p> <p>– <i>võetud on</i> meetmed, <i>mille eesmärk on vähendada</i> ettevõtete käivitamise <i>aega ja kulu, võttes arvesse SBA eesmäärke;</i></p> <p>– <i>võetud on</i> meetmed, <i>mille eesmärk on vähendada</i> aega, mida on vaja lubade saamiseks, et ettevõtte võiks konkreetse tegevusalaga tegelema hakata, <i>võttes arvesse SBA eesmäärke;</i></p> <p>– <i>loodud on</i> mehhanism <i>kehtestatud SBA meetmete rakendamise jälgimiseks ja</i> VKEdele avalduva õigusaktide mõju ■ hindamiseks ■ .</p>
		■	■

<p>4. Vähese CO₂-heitega majandusele ülemineku toetamine kõikides sektorites</p> <p>(osutatud artikli 9 lõike 4 esimesele lõigule)</p>	<p>ERF+Ühtekuuluvus fond:</p> <p>– <i>energiatõhususe, aruka energiamajanduse ja taastuvenergia kasutamise toetamine avalikes taristutes, sealhulgas üldkasutatavates hoonetes ja eluasemesektoris</i></p>	<p>4.1. <i>Võetud on meetmeid energia lõpptarbimise tõhususe kulutõhusa parandamise edendamiseks ja kulutõhusate investeeringute tegemiseks energiatõhususse hoonete ehitamisel ja renoveerimisel.</i></p>	<p>– Meetmed on järgmised:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>meetmed, mis tagavad</i> direktiivi Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2010/31/EL¹ artiklite 3, 4 ja 5 kohaselt nõutavate ehitiste energiatõhususega seotud miinimumnõuete kehtestamise; – direktiivi 2010/31/EL artikli 11 kohase hoonete energiamärgise väljastamise süsteemi kehtestamiseks vajalikud meetmed; – <i>meetmed, millega tagatakse</i> Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2012/27/EL² artikli 3 kohane energiatõhususe strateegiline planeerimine; <p>I</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>meetmed, mis vastavad energia lõpptarbimise tõhusust ja energiateenuseid käsitleva</i> Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/32/EÜ³ artiklike 13, <i>et tagada individuaalsete mõõturite andmine</i> lõpptarbijatele niipalju kui on tehniliselt võimalik, majanduslikult põhjendatud ja võimaliku energiasäästu suhtes proportsionaalne.
---	---	--	---

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. mai 2010. aasta direktiiv 2010/31/EL hoonete energiatõhususe kohta (ELT L 153, 18.6.2010, lk 13).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiiv 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust, muudetakse direktiive 2009/125/EÜ ja 2010/30/EL ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2004/8/EÜ ja 2006/32/EÜ (ELT L 315, 14.11.2012, lk 1).

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2006. aasta direktiiv 2006/32/EÜ, mis käsitleb energia lõpptarbimise tõhusust ja energiateenuseid ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 93/76/EMÜ (ELT L 114, 27.4.2006, lk 64).

			I
--	--	--	---

<p>ERF + Ühtekuuluvusfond</p> <p>– soojuse ja elektri suure tõhususega koostootmise edendamine, mille aluseks on kasulik nõudlus</p>	<p>4.2. Võetud on meetmeid soojuse ja elektri suure tõhususega koostootmise edendamiseks.</p>	<p>– Meetmed on järgmised:</p> <p>– soojus- ja elektrienergia koostootmise toetamine põhineb kasuliku soojuse nõudlusel ja primaarenergia säästmisel kooskõlas direktiivi 2004/8/EÜ artikli 7 lõikega 1 ja artikli 9 lõike 1 punktidega a ja b ning liikmesriigid või nende pädevad asutused on hinnanud kehtivaid õigusakte ja reguleerivat raamistikku loa andmise menetluse või muude menetluste suhtes, et</p> <p>a) soodustada selliste koostootmisüksuste projekteerimist, mis vastaksid majanduslikult põhjendatud nõudlusele kasuliku soojuse toodangu järele ja ei toodaks rohkem soojust kui kasulik soojus, ning</p> <p>b) vähendada regulatiivseid ja mitteregulatiivseid takistusi, et suurendada koostootmist.</p>
<p>ERF+Ühtekuuluvus fond:</p> <p>– taastuvatest energiaallikatest saadud energia tootmise ja jaotuse</p>	<p>4.3. Võetud on meetmeid taastuvatest energiaallikatest saadud energia tootmise ja jaotamise edendamiseks¹.</p>	<p>– Kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/28/EÜ¹ artikli 14 lõikega 1, artikli 16 lõikega 2 ja artikli 16 lõikega 3 on rakendatud läbipaistvad toetuskavad, seatud prioriteedid elektrivõrkudele juurdepääsul või tagatud juurdepääsul ja dispetšjuhtimises ning on kehtestatud avalikustatud standardeeskirjad tehniliste kohanduste kulude kandmise ning jagamise kohta.</p>

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiv 2009/28/EÜ taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta ning direktiivide 2001/77/EÜ ja 2003/30/EÜ muutmise ja hilisema kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 140, 5.6.2009, lk 16).

	<i>edendamine</i>		– <i>Liikmesriik on võtnud vastu riikliku taastuvenergia rakenduskava kooskõlas direktiivi 2009/28/EÜ artikliga 4.</i>
--	-------------------	--	---

<p>5. Kliimamuutu stega kohanemise ja riskide ennetuse edendamine</p> <p>(kliimamuutu sega seotud eesmärk)</p> <p>(osutatud artikli 9 lõike 5 esimeses lõigus)</p>	<p>ERF+Ühtekuuluvus fond:</p> <p>– <i>selliste investeeringute edendamine, mis on mõeldud konkreetsete riskidega toimetulemiseks, vastupanuvõime tagamiseks suurõnnetuste puhul ja suurõnnetuste tagajärgedega toimetuleku süsteemide väljatöötamiseks</i></p>	<p>5.1. Riskiennetus ja riskijuhtimine: selliste riskihinnangute olemasolu suurõnnetuste likvideerimise juhtimiseks, milles arvestatakse kliimamuutustega kohanemist.</p>	<p>– Rakendatud on <i>riiklikku või piirkondlikku riskihindamist</i>, mis hõlmab <i>järgmisi elemente</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> – protsessi, metoodika, meetodite ja mittetundlike andmete kirjeldus, mida kasutatakse riskihindamiseks, <i>ning investeeringute tähtsuse järjekorda seadmise riskipõhiste kriteeriumide kirjeldus</i> – ühe ja mitme riskiga stsenaariumide kirjeldus; – vajaduse korral riiklike kliimamuutusega kohanemise strateegiate arvestamine.
--	--	---	---

<p>6. Keskkonna säilitamine, keskkonnakaitse ja ressursside säästliku kasutamise edendamine</p> <p>(osutatud artikli 9 lõike 6 esimeses lõigus)</p>	<p><i>ERF + Ühtekuuluvusfond</i></p> <p><i>– investeerimine veesektorisse, et täita ELi keskkonnavalade õigustiku nõuded ning liikmesriikide poolt määratletud, nendest nõuetest kaugemale ulatuvaid investeeringuid nõudvad vajadused</i></p>	<p>6.1. Veesektor: sellise veehinnapoliitika olemasolu, mis tagab kasutajatele piisavad stiimulid veeressursside tõhusaks kasutamiseks, ning b) eri veekasutusviiside piisav panus veeteenuste kulude katmisse <i>programmidega toetatavate investeeringute jaoks heakskiidetud vesikonna majandamise kavas kindlaksmääratud määra kohaselt.</i></p>	<p>– <i>ERFist ja Ühtekuuluvusfondist toetust saavates sektorites on liikmesriik taganud eri veekasutusviiside osaluse veevarustusteenuste kulude katmisel sektorite kaupa kooskõlas direktiivi 2000/60/EÜ artikli 9 lõike 1 esimese taandega, võttes vajadusel arvesse kulude katmise sotsiaalseid, keskkonnavaladeid ja majanduslikke tagajärgi ning kõnealuse piirkonna või kõnealuste piirkondade geograafilisi ja kliimatingimusi;</i></p> <p>– vesikonna majandamise kava vastuvõtmine valglapiirkonnale <i>vastavalt</i> Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/60/EÜ artiklile 13.</p>
---	--	---	---

<p><i>ERF + Ühtekuuluvusfond</i></p> <p><i>– investeerimine jäätmesektorisse, et täita ELi keskkonnavalase õigustiku nõuded ning liikmesriikide poolt määratletud, nendest nõuetest kaugemale ulatuvaid investeeringuid nõudvad vajadused</i></p>	<p>6.2. Jäätmesektor: <i>majanduslikult jätkusuutliku ja keskkonda säästva jäätmesektorisse investeerimise edendamine, eelkõige jäätmekavade väljatöötamise abil kooskõlas jäätmeid käsitleva direktiiviga 2008/98/EÜ ja jäätmehierarhiaga.</i></p>	<p>– <i>Komisjonile on esitatud direktiivi 2008/98/EÜ artikli 11 lõike 5 alusel nõutav rakendusaruanne edusammude kohta, mida on tehtud direktiivi 2008/98/EÜ artiklis 11 sätestatud eesmärkide saavutamiseks;</i></p> <p>– <i>Ühe või mitme jäätmekava olemasolu, nagu seda nõutakse direktiivi 2008/98/EÜ artiklis 28;</i></p> <p>– <i>Jäätmetekke vältimise kavade olemasolu, nagu seda nõutakse direktiivi 2008/98/EÜ artiklis 29;</i></p> <p>– <i>võetud on vajalikud meetmed taaskasutuseks ja ringlussevõtuks ettevalmistumisega seotud eesmärkide saavutamiseks 2020. aastaks kooskõlas direktiivi 2008/98/EÜ artikli 11 lõikega 2.</i></p>
---	---	---

<p>7. Säästva transpordi edendamine ja tähtsate võrgutaristute kitsaskohtade kõrvaldamine</p> <p>(osutatud artikli 9 lõike 7 esimeses lõigus)</p>	<p>ERF + Ühtekuuluvusfond</p> <p>Euroopa ühtse mitmeliigilise transpordipiirkonna toetamine, investeerides üleeuroopalisse transpordivõrku (TEN-T)</p> <p>– ulatuslike, kvaliteetsete ja koostalitlusvõimeliste raudteesüsteemide arendamine ja taastamine ning mürataseme vähendamise meetmete edendamine</p>	<p>7.1. Transport: selliste kõikehõlmava(t)e kava(de) või raamistiku (raamistike) olemasolu liikmesriikide institutsioonilisele korraldusele vastavate transpordivaldkonna investeeringute (sealhulgas regionaalne ja kohaliku tasandi ühistransport) tegemiseks, mis toetavad taristu arendamist ja parandavad ühendust TEN-T üldise ja põhivõrguga.</p>	<p>– Sellis(t)e transporti investeerimist reguleeriva(te) kõikehõlmava(t)e kava(de) või raamistiku (raamistike) olemasolu, mis täidab (või täidavad) keskkonnamõju strateegilisele hindamisele esitatavad õiguslikud nõuded ja milles sätestatakse järgmine:</p> <p>■</p> <p>– Euroopa parlamendi ja nõukogu määruse /EL) nr .../2013¹⁺ artikliga 10 kooskõlas olev panus Euroopa ühtse transpordipiirkonna edendamisse, sealhulgas investeerimisprioriteedid järgmistes valdkondades:</p> <p>– TEN-T põhivõrk ja üldine võrk, mille puhul nähakse ette investeeringud ERFist ja Ühtekuuluvusfondist, ning</p> <p>– lisaühendus;</p> <p>– realistlik ja töövalmis süsteem selliste projektide esitamiseks, millele kavandatakse toetust ERFist ja Ühtekuuluvusfondist;</p>
---	--	--	---

¹ **Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse /EL) nr .../2013 üleeuroopalise transpordivõrgu arendamist käsitlevate liidu suuniste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 661/2010/EL (ELT L ...).**

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada määrust PE-CONS 42/13 puudutavad andmed.

–
*keskkonnasõbralike
 (sh vähe müra
 tekitavate) ja vähese
 CO₂-heitega
 transpordisüsteemid
 e, sealhulgas
 sisevee- ja
 meretranspordi,
 sadamate, eri
 transpordiliikide
 ühendamise ja
 lennujaama taristu
 arendamine ja
 täiustamine, et
 edendada säästvat
 regionaalset ja
 kohalikku liikuvust*

ERF:

– *piirkondliku
 liikuvuse
 tõhustamine,
 ühendades teise ja
 kolmanda
 suurusjärgu sõlmed,
 sealhulgas
 mitmeliigilised*

– meetmed, *et tagada vahendusasutuste ja toetusesaajate
 suutlikkus* teostada projektide esitamise süsteemi.

*sölmed TEN-T
taristuga*

<p>ERF + Ühtekuuluvusfond</p> <p>– Euroopa ühtse mitmeliigilise transpordipiirkonna toetamine, investeerides üleeuroopalisse transpordivõrku (TEN-T)</p> <p>– ulatuslike, kvaliteetsete ja koostalitusvõimeliste raudteesüsteemide arendamine ja taastamine ning müüra taseme vähendamise meetmete edendamine</p> <p>– Keskkonnasõbralike</p>	<p>7.2. Raudtee: <i>Sellise kõikehõlmava(t)es transpordikava(de)s või raamistikus (raamistik)es</i> raudtee arengule pühendatud <i>eriosa olemasolu, mis vastab liikmesriikide institutsioonilisele korraldusele (sealhulgas regionaalne ja kohaliku tasandi ühistransport), ning mis toetab taristu arendamist ja parandab ühendust TEN-T üldise ja põhivõrguga.</i> Investeeringud hõlmavad liikuvat vara ning koostalitusvõimet ja suutlikkuse tõhustamist.</p>	<p>– <i>eespool nimetatud raudtee arengule pühendatud osa kõikehõlmava(t)es transpordikava(de)s või raamistikus (raamistik)es, mis täidab keskkonnamõju strateegilisele hindamisele esitatavaid õiguslikke nõudeid ning milles sätestatakse realistlik ja töövalmis kavandatud projektide esitamise süsteem (sealhulgas ajakava, eelarveraamistik);</i></p> <p>– meetmed, <i>et tagada vahendusasutuste ja toetusesaajate suutlikkus teostada projektide esitamise süsteemi.</i></p>
--	--	--

<p><i>(sh vähe müra tekitavate) ja vähese CO2-heitega transpordisüsteemide, sealhulgas sisevee- ja meretranspordi, sadamate, eri transpordiliikide ühendamise ja lennujaama taristu arendamine ja täiustamine, et edendada säästvat regionaalset ja kohalikku liikuvust</i></p> <p>ERF:</p> <p><i>– piirkondliku liikuvuse tõhustamine, ühendades teise ja kolmanda suurusjärgu sõlmed, sealhulgas mitmeliigilised sõlmed TEN-T taristuga</i></p>		
--	--	--

	<p>ERF+Ühtekuuluvus fond:</p> <p>– Euroopa ühtse mitmeliigilise transpordipiirkonna toetamine, investeerides üleeuroopalisse transpordivõrku (TEN-T)</p> <p>– ulatuslike, kvaliteetsete ja koostalitlusvõimeliste raudteesüsteemide arendamine ja taastamine ning mürataseme vähendamise meetmete edendamine</p>	<p>7.3. Muud transpordiliigid, sealhulgas sisevee- ja meretransport, sadamad, mitmeliigilised ühendused ja lennujaamade taristu: sellise kõikehõlmava(t)es transpordikava(de)s või raamistikus (raamistikes) sisevee- ja meretranspordile, sadamatele, mitmeliigilistele ühendustele ja lennujaamade taristule pühendatud eriosa olemasolu, mis aitab kaasa TEN-T üldise ja põhivõrguga ühenduvuse parandamisele ning säästva piirkondliku ja kohaliku liikuvuse edendamisele.</p>	<p>– Sellise transpordikava(de)s või raamistikus (raamistikes) sisevee- ja meretranspordile, sadamatele, mitmeliigilistele ühendustele ja lennujaamade taristule pühendatud osa olemasolu:</p> <p>– mis täidab keskkonnamõju strateegilisele hindamisele esitatavaid õiguslikud nõuded;</p> <p>– milles sätestatakse realistlik ja töövalmis kavandatud projektide esitamise süsteem (sealhulgas ajakava ja eelarveraamistik);</p> <p>– meetmed, et tagada vahendusasutuste ja toetusesaajate suutlikkus teostada projektide esitamise süsteemi.</p>
--	---	---	--

<p>– keskkonnasõbralike (sh vähe müra tekitavate) ja vähese CO2-heitega transpordisüsteemid e, sealhulgas sisevee- ja meretranspordi, sadamate, eri transpordiliikide ühendamise ja lennujaama taristu arendamine ja täiustamine, et edendada säästvat piirkondlikku ja kohalikku liikuvust</p> <p>ERF:</p> <p>– piirkondliku liikuvuse tõhustamine, ühendades teise ja kolmanda suurusjärgu sõlmed, sealhulgas mitmeliigilised sõlmed TEN-T</p>		
--	--	--

	<i>taristuga</i>		
--	------------------	--	--

	ERF: – <i>energiatõhususe ja varustuskindluse</i>	7.4 Arukate energia jaotus-, salvestus- ning ülekandesüsteemide	– <i>Kehtestatud on terviklikud riiklikke energia taristu prioriteete kirjeldavad kavad,</i> – <i>mis on kooskõlas direktiivi 2009/72/EÜ ja direktiivi</i>
--	---	--	---

-
- ¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 714/2009 võrkudele juurdepääsu tingimuste kohta piiriüleses elektri- ja gaasivõrgus ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1228/2003 (ELT L 211, 14.8.2009, lk 15).
- ² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2013. aasta määrus (EL) nr 347/2013 üleeuroopalise energiataristu suuniste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1364/2006/EÜ ning muudetakse määrusi (EÜ) nr 713/2009, (EÜ) nr 714/2009 ja (EÜ) nr 715/2009 (ELT L 115, 25.4.2013, lk 39).

	<p><i>parandamine arukate energia jaotus-, salvestus- ja ülekandesüsteemide abil ning taastuvatest allikatest toodetud energia hajustootmise integreerimise abil</i></p>	<p><i>väljatöötamine.</i></p> <p><i>Selliste terviklike arukasse energia taristusse tehtavate investeeringute kavade olemasolu ning reguleerivate meetmete olemasolu, mis aitavad parandada energiatõhusust ja varustuskindlust.</i></p>	<p><i>2009/73/EÜ artikliga 22, kui see on asjakohane, ning</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>– mis on kooskõlas artikli 12 kohaste asjaomaste piirkondlike investeerimiskavadega ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 714/2009¹ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 715/2009² artikli 8 lõike 3 punkti b kohase kümneaastase liiduülese võrgu arengukavaga ning</i> <i>– mis on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 347/2013¹ artikli 3 lõikega 4;</i> <i>– need kavad sisaldavad järgmist:</i> <ul style="list-style-type: none"> <i>– realistlik ja töövalmis süsteem selliste projektide esitamiseks, millele kavandatakse toetust ERFist;</i> <i>– meetmed, mille eesmärk on saavutada sotsiaalse ja majandusliku ühtekuuluvuse ning keskkonnakaitse eesmärgid, kooskõlas direktiivi 2009/72/EÜ artikli 3 lõikega 10 ja direktiivi 2009/72/EÜ artikli 3 lõikega 9;</i> <i>– meetmed, mille eesmärk on optimeerida energiakasutust ja edendada energiatõhusust, kooskõlas direktiivi 2009/72/EÜ artikli 3 lõikega 11 ja direktiivi 2009/73/EÜ artikli 3 lõikega 8.</i>
--	--	--	--

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2013. aasta määrus (EL) nr 347/2013 üleeuroopalise energiataristu suuniste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1364/2006/EÜ ning muudetakse määrusi (EÜ) nr 713/2009, (EÜ) nr 714/2009 ja (EÜ) nr 715/2009 (ELT L 115, 25.4.2013, lk 39).

<p>8. Jätkusuutliku ja kvaliteetse tööhõive edendamine ja tööjõu liikuvuse toetamine</p> <p>(tööhõive eesmärk)</p> <p>(osutatud artikli 9 lõike 8 esimeses lõigus)</p>	<p>ESF:</p> <p>– tööotsijate ja tööturult eemalejäänud inimeste, sealhulgas pikaajaliste töötute ja tööturust kaugel paiknevate inimeste juurdepääs töövõimalustele, muu hulgas kohaliku tähtsusega tööhõivealgatuste ning töölase liikuvuse toetamise kaudu</p>	<p>8.1. ■ Aktiivset tööturupoliitikat arendatakse ja teostatakse tööhõivesuuniseid arvesse võttes.</p>	<p>– Tööturuasutused suudavad korraldada ja tegelikult korraldavad:</p> <ul style="list-style-type: none"> – isiklikele vajadustele kohandatud teenuseid ning varase etapi aktiivseid ja preventiivseid tööturumeetmeid, mis on avatud kõikidele tööotsijatele, keskendudes kõige suuremas tõrjutuse ohus olevatele inimestele, sealhulgas inimestele marginaliseerunud kogukondadest; – terviklik ja läbipaistev teave uute vabade töökohtade ja tööhõivevõimaluste kohta, võttes arvesse tööturu muutuvaid vajadusi. <p>– Tööturuasutused on alustanud ametliku ja mitteametliku koostöö korraldamist asjaomaste sidusrühmadega.</p>
---	--	---	---

<p>ESF:</p> <p><i>– füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemine, ettevõtlus ja ettevõtete asutamine, sealhulgas innovatiivsed väikesed ja keskmise suurusega ning mikroettevõtjad</i></p> <p>ERF:</p> <p><i>– ettevõtlusinkubaatorite arendamise toetamine ning investeeringutoetuse pakkumine füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsejatele, mikroettevõtjatele ja ettevõtete asutamiseks</i></p>	<p>8.2. Füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemine, ettevõtlus ja ettevõtete asutamine: <i>strateegilise poliitilise raamistiku</i> olemasolu ettevõtete starditoetuseks ■ .</p>	<p>– Rakendatud on <i>strateegiline poliitiline raamistik ettevõtete starditoetuseks, mis sisaldab järgmisi elemente:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>võetud on</i> meetmed, <i>mille eesmärk on vähendada</i> ettevõtete käivitamise <i>aega ja kulu, võttes arvesse SBA eesmäärke;</i> – <i>võetud on</i> meetmed, <i>mille eesmärk on vähendada</i> aega, mida on vaja lubade saamiseks, et ettevõtte võiks konkreetse tegevusalaga tegelema hakata, <i>võttes arvesse SBA eesmäärke;</i> – meetmed, mis ühendavad sobivaid ettevõtluse arendamise ja finantsteenuseid (juurdepääs kapitalile), sealhulgas <i>vajadusel</i> teavitustegevust ebasoodsamas olukorras olevatele rühmadele, piirkondadele või mõlemale.
--	---	--

<p>ESF:</p> <p>– <i>niisuguste tööturuasutuste nagu avaliku ja erasektori tööhõivetalituste ajakohastamine, parandades vastavust tööturu vajadustele, parandades tööjõu riikidevahelist liikuvust, sealhulgas meetmete tõhustamine liikuvuskavade ja parema koostöö abil asutuste ja asjaomaste sidusrühmade vahel</i></p> <p>ERF:</p> <p>– <i>tööturuteenuste taristutesse investeerimine</i></p>	<p>8.3. ■ Tööturuasutusi ajakohastatakse ja tugevdatakse, pidades silmas tööhõivesuuniseid;</p> <p>tööturuasutuste reformidele eelneb selge strateegiline raamistik ja eelhindamine, mis hõlmab ka soolist mõõdet.</p>	<p>– Meetmed tööturuasutuste reformimiseks, mille eesmärk on tagada neile suutlikkus korraldada:</p> <ul style="list-style-type: none"> – isiklikele vajadustele kohandatud teenuseid ning varase etapi aktiivseid ja preventiivseid tööturumeetmeid, mis on avatud kõikidele tööotsijatele, keskendudes kõige suuremas tõrjutuse ohus olevatele inimestele, sealhulgas inimesed marginaliseerunud kogukondadest; – kõikehõlmav ja läbipaistev teave uute vabade töökohtade ja tööhõivevõimaluste kohta, võttes arvesse tööturu muutuvaid vajadusi. <p>■</p> <p>– Tööturuasutuste reform hõlmab asjaomaste sidusrühmadega ametlike või mitteametlike koostöövõrkude loomist.</p>
--	--	--

ESF: – täisväärtusliku eluperioodi pikendamine	8.4. Täisväärtusliku eluperioodi pikendamine: täisväärtusliku eluperioodi pikendamise poliitikat kujundatakse tööhõivesuuniseid arvesse võttes .	– täisväärtusliku eluperioodi pikendamise poliitika kujundamisse ja järeelmeetmete võtmisse on kaasatud asjaomased sidusrühmad, eesmärgiga hoida eakaid töötajaid tööturul ning edendada nende tööhõivet ; – liikmesriigis on rakendatud meetmed täisväärtusliku eluperioodi pikendamiseks ■ .
ESF: – töötajate, ettevõtete ja ettevõtjate kohanemine muutustega	8.5. Töötajate, ettevõtete ja ettevõtjate kohanemine muutustega: sellise poliitika olemasolu, mille eesmärk on soodustada muutuste ja ümberstruktureerimise prognoosimist ning head juhtimist ■ .	– Rakendatud on ■ vahendid, mille eesmärk on toetada tööturu osapooli ja avaliku sektori asutusi, kes töötavad välja ja kontrollivad muutustele ning ümberstruktureerimisele suunatud ennetavaid lähenemisviise, mis hõlmavad meetmeid : – mille eesmärk on edendada muutusteks valmisolekut ; – mille eesmärk on edendada ümberstruktureerimisprotsessi ettevalmistamist ja juhtimist .

	<p>ESF:</p> <p>– <i>eelkõige mittetöötavate ja mitteõppivate noorte, sealhulgas sotsiaalselt tõrjutute riskirühma ja marginaliseeritud kogukondadesse kuuluvate noorte jätkusuutlik integreerimine tööturule, kasutades selleks ka noortegarantiid;</i></p>	<p>8.6. ■ Strateegilise poliitikaraamistiku olemasolu noorte tööhõive <i>edendamiseks, muu hulgas</i> noortegarantii kaudu</p> <p><i>Seda eeltingimust kohaldatakse ainult noorte tööhõive algatuse suhtes</i></p>	<p>– ■ On kehtestatud ■ strateegiline poliitikaraamistik noorte tööhõive <i>edendamiseks</i>, mis:</p> <ul style="list-style-type: none"> – põhineb tõenditel, millega mõõdetakse ■ mittetöötavate ja mitteõppivate noorte hulgas saavutatud tulemusi <i>ja millega luuakse alus sihipärase poliitika väljatöötamiseks ja arengute jälgimiseks;</i> – ■ – teeb kindlaks asjakohase ametiasutuse, kes vastutab <i>noorte tööhõive meetmete</i> haldamise ning kõiki tasandeid ja sektoreid hõlmavate partnerluste koordineerimise eest; – kaasab kõik noorte tööpuuduse seisukohalt asjakohased sidusrühmad; – <i>võimaldab varast sekkumist ja aktiveerimist;</i> – sisaldab toetusmeetmeid <i>juurdepääsuks tööhõivele ning oskuste, tööjõu liikuvuse ning mittetöötavate ja mitteõppivate noorte jätkusuutlikku tööturule integreerimise edendamist.</i>
--	--	--	--

<p>9. Sotsiaalse kaasatuse edendamine ning vaesuse ja mis tahes diskrimineerimise vastu võitlemine</p> <p>(vaesuse vähendamise eesmärk)</p> <p>(osutatud artikli 9 lõike 9 esimeses lõigus)</p>	<p>ESF:</p> <p>– <i>aktiivne kaasamine, mille üks eesmärke on edendada võrdseid võimalusi ja aktiivset osalemist ning parandada tööalast konkurentsivõimet</i></p> <p>ERF:</p> <p>– <i>investeeringud tervishoidu ja sotsiaalsesse taristusse, mis aitavad kaasa piirkondlikule ja kohalikule arengule, vähendades tervisealast ebavõrdsust, ning sotsiaalse kaasatuse edendamine parema juurdepääsu abil</i></p>	<p>9.1. Sellise vaesuse vähendamise riikliku strateegilise poliitikaraamistiku olemasolu ja rakendamine, mille eesmärk on tööturult tõrjutud inimeste aktiivne kaasamine, pidades silmas tööhõivesuuniseid.</p>	<p>– Rakendatud on vaesuse vähendamise riiklik <i>strateegiline poliitikaraamistik, mille eesmärk on aktiivne kaasamine ja</i> mis:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>tagab piisava tõenditebaasi</i> vaesuse vähendamise poliitika arendamiseks ja arengu jälgimiseks ■ ; – <i>sisaldab meetmeid, millega toetatakse</i> riikliku vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vähendamise eesmärgi <i>saavutamist (nagu see on määratletud riiklikus reformiprogrammis), mis sisaldab suurima sotsiaalse tõrjutuse ohus olevatele inimestele, sealhulgas marginaliseeritud kogukondades olevatele inimestele suunatud jätkusuutlike ja kvaliteetsete tööhõivevõimaluste edendamist,</i> ■ – <i>kaasab vaesusega võitlemisel asjaomased sidusrühmad;</i> – <i>tuvastatud vajadustest sõltuvalt sisaldab meetmeid üleminekuks institutsioonilistelt hooldusteenustelt kogukonnapõhisele hoolekandestruktuurile;</i> ■ – <i>taotluse korral ja põhjendatud juhtudel võib asjaomaseid sidusrühmi toetada projektitaotluste esitamisel ja valitud projektide rakendamisel ning juhtimisel.</i>
---	---	---	---

	<i>sotsiaalsetele, kultuuri- ja</i>		
--	---	--	--

	<p><i>meelelahutusteenuste ning üleminek institutsioonilistelt hoolekandeteenustelt</i></p> <p><i>kogukonnapõhisele hoolekandestruktuurile</i></p> <p><i>– puudust kannatavate linna- ja maapiirkondade kogukondade füüsilise, majandusliku ja sotsiaalse taaselustamise toetamine</i></p>		
--	--	--	--

ESF:

– *marginaliseerunud kogukondade, näiteks romade, sotsiaal-majanduslik integreerimine;*

ERF:

– *investeeringud tervishoidu ja sotsiaalsesse taristusse, mis panustavad riiklikku, piirkondlikku ja kohalikku arengusse, vähendades tervisestaatusealast ebavõrdsust, edendades sotsiaalset kaasatust juurdepääsu kaudu sotsiaal-, kultuuri- ja meelelahutusteenustele ning üleminekut*

9.2. Rakendatud on riiklik romade kaasamise *strateegiline poliitikaraamistik*.

–

Rakendatud on riiklik romade kaasamise strateegia, mis:

– seab saavutatavad riiklikud romade integratsiooni eesmärgid, et vähendada vahet elanikkonna põhiosaga; need eesmärgid peaksid hõlmama nelja ELi romade integratsiooni eesmärki, mis on seotud juurdepääsuga haridusele, tööhõivele, tervishoiule ja eluasemele;

■

– määrab vajaduse korral kindlaks ebasoodsas olukorras mikropiirkonnad või eraldatud naabruskonnad, kus kogukonnad on kõige enam puudust kannatavad; selleks kasutatakse juba olemasolevaid sotsiaalmajanduslikke ja territoriaalseid näitajaid (s.o väga madal haridustase, pikaajaline töötus jne);

■

– sisaldab rangeid järelevalvemeetodeid, et hinnata romade integreerimise meetmete mõju ja vaadata üle strateegia kohandamise mehhanism;

– seda koostatakse, rakendatakse ja kontrollitakse tihedas koostöös ja pidevas dialoogis roma kodanikuühiskonna ning piirkondlike ja kohalike ametiasutustega;

■

*institutsioonilistelt
hoolekandeteenustel
t kogukonnapõhisele
hoolekandestruktuurile*

*– puudust
kannatavate linna-
ja maapiirkondade
kogukondade
füüsilise,
majandusliku ja
sotsiaalse
taaselustamise
toetamine*

– investeerimine
haridusse, koolitusse
ning oskuste
omandamiseks
kutsekoolitusse ja
pidevõppesse
haridus- ja

– *taotluse ja vajaduse korral toetatakse* asjaomaseid sidusrühmi
projektitaotluste esitamisel ja valitud projektide rakendamisel ning
juhtimisel.

	<i>koolitustaristu arendamise abil</i>			
--	--	--	--	--

	<p>ESF:</p> <p>– juurdepääsu parandamine taskukohastele, jätkusuutlikele ja kvaliteetsetele teenustele, sealhulgas tervishoiuteenustele ja üldist huvi pakkuvatele sotsiaalteenustele;</p> <p>ERF:</p> <p>– investeeringud tervishoidu ja sotsiaalsesse taristusse, mis aitavad kaasa piirkondlikule ja kohalikule arengule, vähendades tervisealast ebavõrdsust ning edendades sotsiaalset kaasatust</p>	<p>9.3. Tervishoid: sellise majanduslikku jätkusuutlikkust tagava riikliku ja/või piirkondliku strateegilise poliitikaraamistiku olemasolu, mis käsitleb tervishoidu ELi toimimise lepingu artiklis 168 sätestatud piirides.</p>	<p>– Rakendatud on riiklik <i>ja/või piirkondlik tervishoiu strateegiline poliitikaraamistik</i>, mis sisaldab:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kooskõlastatud meetmeid tervishoiuteenuste ligipääsetavuse parandamiseks; – meetmeid tervishoiusektori tõhususe stimuleerimiseks, rakendades teenuse osutamise mudeleid ja taristu; – kontrolli- ja järelevalvesüsteemi. <p>– Liikmesriik või piirkond on võtnud vastu raamistiku, milles esitatakse <i>soovituslikult</i> tervishoiule kättesaadavaks tehtud eelarvelised vahendid ning prioriteetsete vajaduste rahuldamiseks eraldatud vahendite kulutõhus koondamine.</p>
--	---	---	---

	<p><i>parema juurdepääsu abil sotsiaalsetele, kultuuri- ja puhketeenustele ning üleminekut hooldeasutustes pakutavatelt hoolekandeteenustel t kohalikule hoolekandestruktuurile</i></p>		
--	---	--	--

<p>10. Investeeringid haridusse, koolitusse ja kutseõppesse oskuste omandamiseks ja elukestva õppe eesmärgil</p> <p>(haridusega seotud eesmärk)</p> <p>(osutatud artikli 9 esimese lõigu punktis 10)</p>	<p>ESF:</p> <p>– <i>koolist väljalangemise vähendamine ja ennetamine ning võrdse juurdepääsu edendamine kvaliteetsele haridusele nii koolieelsetes lasteasutustes kui ka põhi- ja keskkoolis, sealhulgas (formaalsed, mitteformaalsed ja informaaalsed) õppimisvõimalused taasintegreerimiseks haridusse ja koolitusse;</i></p> <p>ERF:</p> <p>– <i>investeeringud haridusse, oskustesse ja elukestvasse õppesse</i></p>	<p>10.1. Koolist väljalangenute arv: <i>strateegilise poliitikaraamistiku olemasolu</i> koolist väljalangemise vähendamiseks <i>ELi toimimise lepingu artiklis 165 sätestatud piirides.</i></p>	<p>– <i>Asjakohasel tasandil on rakendatud koolist väljalangemist puudutavate andmete ja teabe kogumine ning analüüsimine, mis:</i></p> <p>– tagab piisava tõenditebaasi sihtpoliitika arendamiseks <i>ja jälgib muutusi.</i></p> <p>– Rakendatud on <i>koolist väljalangemist käsitlev strateegiline poliitikaraamistik</i>, mis:</p> <p>– rajaneb tõenditel;</p> <p>– <i>hõlmab asjaomaseid</i> haridusvaldkondi, sh varajast lapsepõlve, <i>ja on suunatud eelkõige haavatavatele elanikkonnarühmadele, kelle puhul on koolist väljalangemise oht kõige suurem, sealhulgas inimestele marginaliseerunud kogukondadest, ning</i> käsitleb ennetamis-, sekkumis- ja kompensatsioonimeetmeid;</p> <p>– <i>hõlmab</i> kõiki poliitikavaldkondi ja sidusrühmi, mis on olulised koolist väljalangemise lahendamiseks.</p>
---	--	--	--

	<i>haridus- ja koolitustaristu arendamise abil</i>		
--	--	--	--

<p>ESF:</p> <p>– kolmanda taseme või samaväärse hariduse kvaliteedi, tulemuslikkuse ja avatuse parandamine, et suurendada osalust ja parandada haridustaset, pidades eriti silmas ebasoodsas olukorras olevaid isikuid</p> <p>ERF:</p> <p>– investeerimine haridusse, koolitusse ning oskuste omandamiseks kutsekoolitusse ja pidevõppesse haridus- ja koolitustaristu arendamise abil</p>	<p>10.2. Kõrgharidus: riikliku või piirkondliku strateegilise poliitikaraamistiku olemasolu kolmanda taseme hariduse omandamise, kvaliteedi ja tõhususe suurendamiseks ELi toimumise lepingu artiklis 165 sätestatud piirides.</p>	<p>– Rakendatud on kolmanda taseme haridust käsitlev riiklik või piirkondlik strateegiline poliitikaraamistik, mis sisaldab järgmisi elemente:</p> <p>– vajaduse korral meetmeid osalemise ja omandamise suurendamiseks, mis:</p> <p>■</p> <p>– suurendavad kõrghariduse omandamist madala sissetulekuga ja muudes alaesindatud rühmades, pöörates erilist tähelepanu ebasoodsas olukorras olevatele inimestele, sealhulgas inimestele marginaliseerunud kogukondadest;</p> <p>■</p> <p>– ■ vähendavad koolist väljalangenute arvu / suurendavad kooli lõpetanute arvu;</p> <p>– meetmed, millega soodustatakse uuenduslikku infosisu ja programmikavandit;</p> <p>■</p> <p>– meetmeid tööalase konkurentsivõime ja ettevõtlikkuse suurendamiseks, mis:</p> <p>– soodustavad mitmeid valdkondi hõlmavate oskuste, sealhulgas ettevõtlikkuse arenemist asjaomastes</p>
---	---	---

		<p>kõrghariduskavades;</p> <ul style="list-style-type: none"> – vähendavad soolisi erinevusi haridus- ja kutseharidusvalikutes ■ . <p>■</p>
<p>ESF:</p> <p>– kõikide vanuserühmade võrdsete võimaluste parandamine juurdepääsul elukestvate õppele formaalsetes, mitteformaalsetes ja informaalsetes vormides, tööjõu teadmiste, oskuste ja pädevuse suurendamine ning paindlike õppimisvõimaluste edendamine karjäärinõustamise ja omandatud oskuste tunnistamise kaudu;</p>	<p>10.3. Elukestev õpe: sellise riikliku ja/või piirkondliku strateegilise poliitikaraamistiku olemasolu, mis käsitleb elukestvat õpet ELi toimimise lepingu artiklis 165 sätestatud piirides.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Rakendatud on riiklik ja/või piirkondlik elukestva õppe strateegiline poliitikaraamistik, mis sisaldab meetmeid: <ul style="list-style-type: none"> – millega toetatakse elukestva õppe teenuste arendamist ja omavahelist ühendamist, sealhulgas nende rakendamist ja kutseoskuste täiendamist (<i>st kehtivus, nõustamine, haridus ja koolitus</i>) ning asjaomaste sidusrühmade ■ osalemise ja partnerluse tagamist; – mitmesuguste sihtrühmade vajadustele vastavaid ■ oskuste arendamiseks, juhul kui need rühmad on määratletud riiklike või piirkondlike strateegiliste poliitikaraamistike prioriteetidena (näiteks kutset omandavad noored, täiskasvanud, tööturule naasvad lapsevanemad, madala kvalifikatsiooniga ja vanemad töötajad, migrandid ning teised ebasoodsas olukorras rühmad, eelkõige puuetega isikud); – millega laiendatakse juurdepääsu elukestvate õppele, sealhulgas jõupingutused läbipaistvuse tagamise vahendite tulemuslikuks rakendamiseks (näiteks Euroopa kvalifikatsiooniraamistik, riiklik kvalifikatsiooniraamistik, Euroopa kutsehariduse ja -koolituse ainepunktide süsteem, Euroopa kvaliteeditagamise kutsehariduse ja koolituse

	<p>ERF:</p> <p>– investeerimine haridusse, koolitusse ning oskuste omandamiseks kutsekoolitusse ja pidevõppesse haridus- ja koolitustaristu arendamise abil</p>		<p>valdkonnas) .</p> <p>– millega parandatakse hariduse ja koolituse tööturu vajadustele vastavust ning kohandatakse seda väljaselgitatud sihtrühmade vajadustele (näiteks kutset omandavad noored, täiskasvanud, tööturule naasvad lapsevanemad, madala kvalifikatsiooniga ja eakamad töötajad, migrandid ning teised ebasoodsas olukorras rühmad, eelkõige puuetega isikud).</p>
--	--	--	--

ET

610/652

<p>ESF:</p> <p>– haridus- ja koolitussüsteemide tööturu vajadustele vastavuse parandamine, hõlbustades siirdumist õpingutelt tööle, samuti kutseõppe ja -koolitussüsteemide ja nende kvaliteedi parandamine, kasutades selleks ka kutseoskuste prognoosimist, õppekavade kohandamist ning luues ja edasi arendades töökohal toimuva väljaõppe süsteeme, kaasa arvatud kaheosalise õppe süsteemid ja praktikaskeemid.</p> <p>ERF:</p> <p>– investeerimine haridusse, koolitusse ning oskuste</p>	<p>10.4 Riikliku või piirkondliku strateegilise poliitikaraamistiku olemasolu kutsehariduse ja -koolituse süsteemide kvaliteedi ja tõhususe suurendamiseks ELi toimimise lepingu artiklis 165 sätestatud piirides.</p>	<p>– On kehtestatud riiklik või piirkondlik strateegiline poliitikaraamistik, millega suurendada kutsehariduse ja -koolituse süsteemide kvaliteeti ja tõhusust ELi toimimise lepingu artiklis 165 sätestatud piirides ning mis hõlmab meetmeid:</p> <ul style="list-style-type: none"> – millega parandada tihedas koostöös sidusrühmadega kutsehariduse ja -koolituse süsteemide tööturu vajadustele vastavust, sealhulgas vahendid kutseoskuste prognoosimiseks, õppekavade kohandamiseks ja töökohal toimuva õppe pakkumiseks eri vormides; – millega suurendada kutsehariduse ja -koolituse süsteemide kvaliteeti ja ligitõmbavust, kehtestades muu hulgas riikliku lähenemise kutsehariduse ja -koolituse süsteemide kvaliteedi tagamiseks (näiteks kooskõlas Euroopa kvaliteeditagamise võrdlusraamistikuga kutsehariduse ja -koolituse valdkonnas) ning rakendades läbipaistvus- ja tunnustusvahendeid, näiteks Euroopa kutsehariduse ja -koolituse ainepunktide süsteemi (ECVET).
---	---	--

	omandamiseks kutsekoolitusse ja pidevõppesse <i>haridus- ja koolitustaristu arendamise abil</i>		
--	---	--	--

<p>11. <i>Avaliku sektori asutuste ja sidusrühmade</i> institutsioonilise suutlikkuse parandamine ja avaliku halduse tõhustamine</p> <p>(osutatud artikli 9 esimese lõigu punktis 11)</p>	<p>ESF:</p> <p>– <i>investeeringud institutsioonilisse suutlikkusse ning avaliku halduse ja avalike teenuste tõhususse riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil, pidades silmas reforme, paremat reguleerimist ja head haldustava</i></p> <p>ERF:</p> <p>– <i>riigiasutuste ja sidusrühmade institutsioonilise suutlikkuse ja tõhusa avaliku halduse parandamine haldusorganite institutsioonilise suutlikkuse ja</i></p>	<p> strateegilise poliitikaraamistiku olemasolu liikmesriigi haldustõhususe tugevdamiseks, sealhulgas avaliku halduse reformiks .</p>	<p>– Strateegiline poliitikaraamistik liikmesriikide <i>ametiasutuste</i> haldustõhususe ja oskuste tugevdamiseks on olemas ja rakendamisel järgmiste elementidega:</p> <ul style="list-style-type: none"> – õiguslike, organisatsiooniliste ja/või menetluste reformimise meetmete analüüs ning strateegiline planeerimine; – kvaliteedijuhtimise süsteemide arendamine; – integreeritud meetmed haldusmenetluste lihtsustamiseks ja ratsionaliseerimiseks; – inimressursistrateegiate ja -poliitika arendamine ning rakendamine viisil, mis hõlmab peamisi tuvastatud puudujääke selles valdkonnas; – kutseoskuste arendamine kõikidel <i>ametiasutuste ametiastmetel;</i> – seire- ja hindamismenetluste ja -vahendite arendamine.
---	---	--	---

<p><i>tõhususe ning ERFi rakendamisega seotud avalike teenuste tugevdamise kaudu; sellega toetatakse ka ESFi toetatud meetmeid institutsioonilise suutlikkuse ja avaliku halduse tõhustamiseks</i></p> <p><i>Ühtekuuluvusfond:</i></p> <p><i>– riigiasutuste ja sidusrühmade institutsioonilise suutlikkuse ja tõhusa avaliku halduse parandamine tegevuste kaudu, mis tõstavad haldusorganite institutsioonilist suutlikkust ja tõhusust ning tugevdavad Ühtekuuluvusfondi</i></p>		
---	--	--

	<i>rakendamisega seotud avalikke teenuseid</i>		
--	--	--	--

II OSA: Üldised eeltingimused

Valdkond	Eeltingimused	Täitmise kriteeriumid
1. Diskrimineerimisvastased meetmed	<i>Haldussuutlikkuse olemasolu, et rakendada ja kohaldada liidu diskrimineerimisvastast õigust ja poliitikat Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide valdkonnas</i>	<ul style="list-style-type: none"> – <i>liikmesriikide institutsioonilisele ja õiguslikule raamistikule vastav kord kõikide isikute võrdväärse kohtlemise edendamise eest vastutavate organite kaasamiseks programmide ettevalmistamisse ja rakendamisse, sealhulgas nõustamine võrdse kohtlemise kohta Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidega seotud meetmete puhul;</i> – <i>kord nende ametiasutuste personali koolitamiseks, kes osalevad liidudiskrimineerimisvastase õiguse ja poliitika valdkonna Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide haldamises ja seires;</i>

2. Sooline võrdõiguslikkus	<i>Haldussuutlikkuse olemasolu, et rakendada ja kohaldada liidu soolise võrdõiguslikkuse alast õigust ja poliitikat Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide valdkonnas</i>	<ul style="list-style-type: none"> – <i>liikmesriikide institutsioonilisele ja õiguslikule raamistikule vastav kord soolise võrdõiguslikkuse edendamise eest vastutavate organite kaasamiseks programmide ettevalmistamisse ja rakendamisse, sealhulgas nõustamine soolise võrdõiguslikkuse kohta Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidega seotud meetmete puhul;</i> – <i>kord nende ametiasutuste personali koolitamiseks, kes osalevad liidu soolise võrdõiguslikkuse alase õiguse ja poliitika ning soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise valdkonna Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide haldamises ja seires.</i>
----------------------------	--	---

3. Puuetega inimesed	<p><i>Haldussuutlikkuse olemasolu, et rakendada ja kohaldada ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide valdkonnas vastavalt nõukogu otsusele 2010/48/EÜ¹</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – <i>liikmesriikide institutsioonilisele ja õiguslikule raamistikule vastav kord puuetega inimeste õiguste kaitse eest vastutavate organitega või puuetega inimeste esindusorganisatsioonidega ja muude sidusrühmadega konsulteerimiseks ning nende kaasamiseks programmide ettevalmistamisse ja rakendamisse;</i> – <i>kord nende ametiasutuste personali koolitamiseks, kes osalevad puuetega inimeste suhtes kohaldatava liidu ja riikliku õiguse ja poliitika valdkonna Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide haldamises ja seires. Nimetatud koolitus peaks vajaduse korral hõlmama ka juurdepääsu ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioonile ja selle praktilist kohaldamist liidu ja riiklike õigusaktide kohaselt;</i> – <i>kord, millega tagatakse ÜRO puuetega inimeste konventsiooni artikli 9 rakendamise seires Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidega kogu programmide ettevalmistamise ja rakendamise etapis.</i>
----------------------	--	--

¹ Nõukogu 26. novembri 2009. aasta otsus Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni puuetega inimeste õiguste konventsiooni sõlmimise kohta Euroopa Ühenduse nimel (ELT L 23, 27.1.2010, lk 35).

4. Avalikud hanked	<i>Korra olemasolu liidu avalike hangete õiguse tõhusaks kohaldamiseks Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide valdkonnas.</i>	<ul style="list-style-type: none"> – <i>kord liidu avalike hangete eeskirjade tõhusaks kohaldamiseks asjakohaste mehhanismide kaudu;</i> – <i>kord, millega tagatakse läbipaistev lepingute sõlmimise menetlus;</i> – <i>kord fondide rakendamisse kaasatud personali koolitamiseks ja teavitamiseks;</i> – <i>kord haldussuutlikkuse tagamiseks liidu avalike hangete eeskirjade rakendamisel ja kohaldamisel.</i>
5. Riigiabi	<i>Korra olemasolu liidu riigiabieeskirjade tõhusaks kohaldamiseks Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide valdkonnas.</i>	<ul style="list-style-type: none"> – <i>kord liidu riigiabiõiguse eeskirjade tõhusaks kohaldamiseks;</i> – <i>kord Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide rakendamisse kaasatud personali koolitamiseks ja teavitamiseks;</i> – <i>kord haldussuutlikkuse tagamiseks liidu riigiabiõiguse rakendamisel ja kohaldamisel.</i>

6. Keskkonnamõju hindamise ning keskkonnamõju strateegilise hindamisega seotud keskkonnavalaste õigusaktid	Korra olemasolu keskkonnamõju hindamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamisega seotud ELi keskkonnavalaste õigusaktide tõhusaks rakendamiseks .	<ul style="list-style-type: none"> – kord Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/92/EL ¹ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/42/EÜ ² tõhusaks kohaldamiseks; – keskkonnamõju hindamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise direktiivide rakendamisse kaasatud personali koolitamiseks ja teavitamiseks; – kord piisava haldussuutlikkuse tagamiseks.
--	--	---

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 2011. aasta direktiiv 2011/92/EL teatavate riiklike ja eraprojektide keskkonnamõju hindamise (ELT L 26, 28.1.2012, lk 1).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. juuni 2001. aasta direktiiv 2001/42/EÜ teatavate kavade ja programmide keskkonnamõju hindamise kohta (EÜT L 197, 21.7.2001, lk 30).

<p>7. Statistilised süsteemid ja tulemusnäitajad</p>	<p>Programmide tõhususe ja mõju hindamiseks <i>vajaliku statistilise aluse olemasolu</i>.</p> <p>■ Tulemusnäitajate süsteemi olemasolu <i>soovitud tulemuste saavutamisele kõige tõhusamalt kaasa aitavate meetmete valimiseks</i>, tulemuste suunas tehtavate edusammude seireks ja mõju hindamiseks.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Kord statistiliste</i> andmete õigeaegselt kogumiseks ja koondamiseks, mis hõlmab <i>järgmisi elemente</i>: <ul style="list-style-type: none"> – allikate ja mehhanismide <i>väljaselgitamine</i> statistilise valideerimise tagamiseks; – <i>koondandmete</i> avaldamise ja üldsusele kättesaadavuse <i>kord</i>; – tõhus tulemusnäitajate süsteem, sealhulgas: <ul style="list-style-type: none"> – tulemusnäitajate valimine iga programmi jaoks, mis annab teavet <i>selle kohta, mis põhjustel valitakse</i> programmist rahastatavad poliitikameetmed; – sihtide kehtestamine nende näitajate jaoks; – järgmiste nõuete täitmine iga näitaja puhul: järjepidevus ja statistiline valideerimine, normatiivse tõlgendamise selgus, reageerimine poliitikale, andmete õigeaegne kogumine ■ ; – rakendatud on ■ menetlused, et tagada, et kõikide programmist rahastatavate tegevuste puhul võetakse kasutusele tõhus näitajate süsteem.
--	--	--

XII LISA

Teave fondide toetuse kohta ja sellest teavitamine

1. TEGEVUSTE LOEND

Artikli 115 lõikes 2 osutatud tegevuste loend sisaldab vähemalt ühes liikmesriigi ametlikus keeles järgmisi andmevälju:

- toetusesaaja nimi (ainult juriidilised isikud; füüsilisi isikuid ei nimetata);
- tegevuse nimi;
- tegevuse kokkuvõte;
- tegevuse alustamise kuupäev;
- tegevuse lõpetamise kuupäev (tegevuse eeldatav füüsilise lõpuleviimise või täieliku rakendamise kuupäev);

- tegevusele eraldatud rahastamiskõlblike kulude kogusumma;
- liidu kaasfinantseerimise määr (vastavalt prioriteetsele suunale);
- tegevuse sihtnumber; ***või muu asjakohane asukohanäitaja;***
- riik;
- tegevuse sekkumiskategooria ***kooskõlas artikli 96 lõike 2 esimese lõigu punkti b alapunktiga vi;***
- tegevusete loendi viimase ajakohastatud versiooni kuupäev.

Andmeväljade rubriigid ■ esitatakse samuti vähemalt ühes liidu ametlikest keeltest.

2. AVALIKKUSELE SUUNATUD TEABE- JA *TEAVITAMISMEETMED*

Liikmesriik, korraldusasutus ja toetusesaajad rakendavad vajalikke avalikkusele suunatud teabe- ja *teavitamismeetmeid* rakenduskava raames toetatavate tegevuste kohta kooskõlas käesoleva määrusega.

2.1. Liikmesriigi ja korraldusasutuse kohustused

1. Liikmesriik ja korraldusasutus tagavad, et teabe- ja *teavitamismeetmeid* rakendatakse kooskõlas teavitamisstrateegiaga ning et meetmete eesmärk on võimalikult lai meediakajastus, kasutades eri teavitamisvorme ja meetodeid sobival tasemel.
2. Korraldusasutus vastutab vähemalt järgmiste teabe- ja *teavitamismeetmete* eest:
 - a) suuremõõtmelise teavitussürituse korraldamine, millega avalikustatakse *rakenduskava(de)* käivitumine, *isegi enne asjakohaste teavitamisstrateegiate heakskiitmist*;

- b) aastas ■ ühe suuremõõtmelise teavitusürituse korraldamine, kus teavitatakse rahastamisvõimalustest, rakendatavatest strateegiatest ja esitletakse ***rakenduskava või rakenduskavade*** raames saavutatut, sealhulgas võimalusel suuremaid projekte ja muid näiteid projektidest;
- c) liidu ***embleemi*** kasutamine iga korraldusasutuse ■ ruumides;
- d) tegevuste loendi elektrooniline avaldamine kooskõlas käesoleva lisa 1. jaoga;
- e) tegevustenäited rakenduskavade kaupa ühtsel veebilehel või rakenduskava veebiportaalil, mis on ligipääsetav ühtse veebilehe kaudu; näited peaksid olema mõnes levinumas liidu ametlikus keeles, mis ei ole asjaomase liikmesriigi ametlik keel või üks tema ametlikest keeltest;

- f) teabe ajakohastamine rakenduskava rakendamise, sealhulgas **vajaduse korral** peamiste saavutuste kohta, ühtsel veebilehel või rakenduskava veebiportaalil, mis on ligipääsetav ühtse veebilehe kaudu.
3. Korraldusasutus kaasab teabe- ja **teavitamismeetmetesse** kooskõlas liikmesriikide õigusnormide ja tavaga **vajaduse korral** järgmised asutused:
- a) artiklis 5 osutatud partnerid;
 - b) Euroopa kohta teavet jagavad infokeskused ning ka komisjoni esindused **ja Euroopa Parlamendi infobürood** liikmesriikides;
 - c) haridus- ja teadusasutused.

Need organid levitavad ulatuslikult artikli 115 lõikes 1 **■** kirjeldatud teavet.

2.2. Toetusesaajate kohustused

1. Kõikides toetusesaaja teabe- ja teavitamismeetmetes tunnustatakse fondidest tegevusele antud toetust järgmisega:
 - a) liidu embleemi kasutamine koos viitega liidule kooskõlas tehniliste näitajatega, mis sätestatakse rakendusaktis, mille komisjon võtab vastu artikli 115 lõike 4 alusel;
 - b) viide tegevust toetava(te)le fondi(de)le.

Kui teave või teavitamismeede on seotud tegevuse või mitme tegevusega, mida kaasrahasatakse rohkem kui ühest fondist, võib punktis b märgitud viite asendada viitega Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidele.

2. Tegevuse teostamise ajal teavitab toetusesaaja üldsust fondidelt saadud toetusest järgmisega:

- a) tegevuse lühikirjelduse esitamine (*proportsionaalselt toetuse tasemega*) toetusesaaja veebisaidil, juhul kui taoline veebisait on olemas, koos tegevuse eesmärkide ja tulemustega, tõstes esile rahalist abi liidult;
 - b) *punktide 4 ja 5 alla mittekuuluvate tegevuste puhul* üldsusele hõlpsasti nähtavasse kohta, näiteks hoone sissepääsu juurde, vähemalt ühe plakati paigutamine (vähemalt suuruses A3), millel on teave projekti kohta, sealhulgas liidu rahalise toetuse kohta.
3. ESFist toetust saavate tegevuste ja vajadusel ERFist või Ühtekuuluvusfondist toetust saavate tegevuste puhul tagab toetusesaaja, et tegevuses osalejaid on rahastamisest teavitatud.

Iga dokument, mis on seotud *tegevuse rakendamisega ning mida kasutatakse avalikkuse või osalejate jaoks*, sealhulgas iga osalemis- või muu tunnistus, peab sisaldama avaldust selle kohta, et rakenduskava on saanud toetust fondist või fondidest.

4. ERFi või Ühtekuuluvusfondi tegevuse rakendamise ajal paneb toetusesaaja üles üldsusele hõlpsasti nähtavas kohas märkimisväärsede mõõtmetega ajutise stendi iga tegevuse kohta, mis seisneb taristu või ehitustööde rahastamises, mille puhul avaliku sektori kogutoetus tegevusele ületab 500 000 eurot.
5. Hiljemalt kolm kuud pärast tegevuse lõpetamist paneb toetusesaaja üldsusele hõlpsasti nähtavas kohas üles märkimisväärsede mõõtmetega alalise tahvli või stendi iga tegevuse kohta, mis vastab järgmistele kriteeriumidele:
 - a) ELi toetus tegevusele ületab 500 000 eurot;
 - b) tegevus seisneb füüsilise eseme ostmises või taristu või ehitustegevuse rahastamises.

Tahvilil või stendil näidatakse tegevuse **■** nimetus ja *peamine eesmärk*. See valmistatakse ette kooskõlas tehniliste näitajatega, mille komisjon võtab vastu kooskõlas artikli 115 lõikega 4.

3. OLEMASOLEVATELE JA POTENTIAALSETELE TOETUSESAAJATELE SUUNATUD TEABEMEETMED
- 3.1. Potentsiaalsetele toetusesaajatele suunatud teavitamismeetmed
 1. Korraldusasutus tagab kooskõlas teavitamisstrateegiaga, et rakenduskava strateegiat, eesmärke ning liidu ja liikmesriigi ühisel toetusel pakutavaid rahastamisvõimalusi koos asjaomaste fondide rahalise toetuse üksikasjadega tutvustataks laialdaselt kõigile potentsiaalsetele toetusesaajatele ja huvitatud isikutele.
 2. Korraldusasutus tagab potentsiaalsete toetusesaajate **juurdepääsu asjakohasele teabele, sh vajaduse korral ajakohastatud teabele, ja võttes arvesse elektrooniliste või muude sideteenuste juurdepääsetavust teatud potentsiaalsete toetusesaajate jaoks** vähemalt järgmisest:

- a) ***rahastamisvõimalused ning taotlusvooru avamine;***
- b) kulutuste rahastamiskõlblikkuse tingimused, mis tuleb täita, et kvalifitseeruda toetuse saamiseks rakenduskava raames;
- c) rahastamistaotluste läbivaatamise korra ja menetlustähtaegade kirjeldus;
- d) toetatavate tegevuste valimise kriteeriumid;
- e) riikliku, piirkondliku või kohaliku tasandi kontaktisikud, kes oskavad anda teavet rakenduskavade kohta;
- f) ***potentsiaalsete toetusesaajate kohustus teavitada avalikkust tegevuse eesmärgist ning fondidest tegevusele antavast toetusest kooskõlas punktiga 2.2. Korraldusasutus võib nõuda potentsiaalsetelt toetusesaajatelt taotlustes tegevuse suurusega proportsionaalse teavitamistegevuse väljapakkumist.***

3.2. ■ Toetusesaajatele suunatud teavitamismeetmed

1. Korraldusasutus teavitab toetusesaajaid sellest, et nõustudes rahastamisega, nõustuvad nad ühtlasi enda lisamisega artikli 115 lõike 2 kohaselt avaldatavasse toetusesaajate nimekirja.
2. Korraldusasutus tagab teabe- ja *teavitamisvahendid*, sealhulgas elektroonilised vormid, et aidata toetusesaajatel täita punktis 2.2 sätestatud kohustusi, kus see on asjakohane.

4. TEAVITAMISSTRATEEGIA KOMPONENDID

Korraldusasutuse *ja vajaduse korral liikmesriigi* koostatud teavitamisstrateegia sisaldab ■ järgmisi komponente:

- a) teavitamisesl rakendatava lähenemisviisi kirjeldus, sealhulgas peamised teabe- ja **teavitamismeetmed**, mis liikmesriigil või korraldusasutusel rakendada tuleb ja mis on suunatud võimalikele toetusesaajatele, olemasolevatele toetusesaajatele, levitusvahenditele ja laiemale üldsusele, arvestades artiklis 115 kirjeldatud eesmärke;
- b) materjalide kirjeldus, mis tehakse kättesaadavaks vormis, mis on juurdepääsetav puuetega inimestele;
- c) kirjeldus, kuidas toetusesaajaid teavitamistegevuses toetatakse;
- d) strateegia rakendamise kavandatav eelarve;
- e) haldusorganite, sealhulgas personaliressursside kirjeldus, kes vastutavad teabe- ja **teavitamismeetmete** rakendamise eest;
- f) punktis 2 osutatud teabe- ja **teavitamismeetmete** kord, sealhulgas veebileht või veebiportaal, kus taolised andmed leiduvad;

- g) teave selle kohta, kuidas hinnatakse teabe- ja *teavitamismeetmeid* poliitika, rakenduskava ja tegevuste nähtavuse ja teadvustamise valguses ning liidu etendatava rolli valguses;
- h) vajadusel eelmise rakenduskava peamiste tulemuste kasutuse kirjeldus;
- i) iga-aastane ajakohastamine, milles kirjeldatakse *järgmisel aastal* teostatavat teabe- ja teavitamisitegevust.

XIII lisa

Korraldusasutuse ja sertifitseerimisasutuse määramise kriteeriumid

1. Sisekontrollikeskkond

- i) Sellise organisatsioonistruktuuri olemasolu, mis hõlmab korraldusasutuse ja sertifitseerimisasutuse ülesandeid ja ülesannete jaotust kummaski nimetatud asutuses, ning mis tagab vajaduse korral funktsioonide lahususe põhimõtte järgimise.*
- ii) Raamistik, millega tagatakse vahendusasutustele ülesannete delegeerimise korral nende vastavate vastutusalade ja kohustuste määratlemine, nende delegeeritud ülesannete täitmiseks vajaliku suutlikkuse kontrollimine ja aruandluskorra olemasolu.*
- iii) Eeskirjade eiramise ja põhjendamatult makstud summade tagasinõudmise aruandlus- ja seiremenetlus.*
- iv) Kava organisatsioonis vajalike tehniliste oskustega personali määramiseks organisatsiooni eri tasanditel ja eri ülesannete jaoks.*

2. *Riskijuhtimine*

Arvestades proportsionaalsuse põhimõtet, raamistik, millega tagatakse, et vajaduse korral toimub asjakohane riskijuhtimine, eelkõige juhul, kui tegevusi muudetakse märkimisväärselt.

3. *Juhtimis- ja kontrollimeetmed*

A. *Korraldusasutus*

- i) *Menetlused, mis on seotud toetuse taotlustega, taotluste hindamisega, rahastamiseks taotluste väljavalimisega, sealhulgas juhised ja suunised, et tagada, et tegevused aitavad kaasa asjakohaste prioriteetsete suundade osas konkreetsete eesmärkide täitmisele ja tulemuste saavutamisele kooskõlas artikli 125 lõike 3 punkti a alapunktiga i.*

- ii) *Menetlused juhtimise kontrollitoimingute jaoks, sealhulgas toetusesaajate esitatud hüvitamistaotluste halduskontrollid ja tegevuste kohapealsed kontrollid.*
- iii) *Toetusesaajate esitatud hüvitamistaotluste käsitlemise ja maksete heakskiitmise menetlused.*
- iv) *Menetlused süsteemi jaoks, et koguda, kirjendada ja salvestada elektroonilisel kujul andmeid iga tegevuse kohta, sealhulgas vajaduse korral andmed tegevuses osalejate kohta ja näitajaid puudutavate andmete liigendamine soo alusel, kui see on vajalik, ning et tagada, et süsteemide turvalisus vastab rahvusvaheliselt tunnustatud standarditele.*

- v) *Korraldusasutuse määratud menetlused, mille eesmärk on tagada, et toetusesaajad kasutavad eraldi raamatupidamissüsteemi või vastavaid raamatupidamiskooide kõigi tegevusega seotud tehingute kohta.*
- vi) *Tõhusate ja proportsionaalsete pettusevastaste meetmete rakendamise menetlused.*
- vii) *Piisava kontrolljälje ja arhiveerimissüsteemi tagamise menetlused.*
- viii) *Vahendite haldaja kinnituse, tehtud kontrolle ja tuvastatud nõrkusi käsitleva raporti ning lõppauditite ja -kontrollide aastakokkuvõtte koostamise menetlused.*
- ix) *Menetlused tagamaks, et toetusesaajale esitatakse dokument, milles kirjeldatakse iga tegevuse toetuse tingimusi.*

B. Sertifitseerimisasutus

- i) Komisjonile esitatavate vahemaksetaotluste tõendamise menetlused.*
- ii) Menetlused, mis käsitlevad raamatupidamise aastaaruannete koostamist ja selle tõendamist, et need on õiged, terviklikud ja täpsed ning et kulud vastavad kohaldatavatele õigusnormidele, võttes arvesse kõigi auditite tulemusi.*
- iii) Menetlused piisava kontrollijälje tagamiseks, mis saavutatakse elektroonilise raamatupidamisarvestuse pidamisega, sealhulgas iga tegevuse osas sissenõutavate, sissenõutud ja tühistatud summade kohta.*
- iv) Vajaduse korral menetlused tagamaks, et sertifitseerimisasutus saab korraldusasutustelt piisava teabe tehtud kontrollide kohta ja auditeerimisasutuse poolt või tema vastutusel teostatud auditite tulemused.*

4. Seire

A. Korraldusasutus

- i) Menetlused seirekomisjoni töö toetamiseks.*
- ii) Menetlused rakendamise aasta- ja lõpparuannete koostamiseks ning komisjonile esitamiseks.*

B. Sertifitseerimisasutus

Menetlused, mis puudutavad sertifitseerimisasutuse ülesannet seirata juhtimise kontrollitoimingute tulemuste ning auditeerimisasutuse poolt või tema vastutusel teostatud auditite tulemuste üle enne maksetaotluste komisjonile esitamist.

XIV lisa

Vastavustabel

<i>Määrus (EÜ) nr 1083/2006</i>	<i>Käesolev määrus</i>
<i>Artikkel 1</i>	<i>Artikkel 1</i>
<i>Artikkel 2</i>	<i>Artikkel 2</i>
<i>Artiklid 3 ja 4</i>	<i>Artikkel 89</i>
<i>Artiklid 5, 6 ja 8</i>	<i>Artikkel 90</i>
<i>Artikkel 7</i>	-
<i>Artikkel 9</i>	<i>Artiklid 4 ja 6</i>
<i>Artikkel 10</i>	<i>Artikli 4 lõige 1</i>
<i>Artikkel 11</i>	<i>Artikkel 5</i>
<i>Artikkel 12</i>	<i>Artikli 4 lõige 4</i>
<i>Artikkel 13</i>	<i>Artikli 4 lõige 5</i>
<i>Artikkel 14</i>	<i>Artikli 4 lõiked 7 ja 8 ning artikkel 73</i>
<i>Artikkel 15</i>	<i>Artikkel 95</i>
<i>Artikkel 16</i>	<i>Artikkel 7</i>
<i>Artikkel 17</i>	<i>Artikkel 8</i>
<i>Artikkel 18</i>	<i>Artikkel 91</i>
<i>Artiklid 19-21</i>	<i>Artikkel 92</i>
<i>Artikkel 22</i>	<i>Artiklid 93 ja 94</i>
<i>Artikkel 23</i>	<i>Artikli 92 lõige 6</i>
<i>Artikkel 24</i>	<i>Artikli 91 lõige 3</i>
<i>Artikkel 25</i>	<i>Artiklid 10 ja 11</i>

<i>Määrus (EÜ) nr 1083/2006</i>	<i>Käesolev määrus</i>
<i>Artikkel 26</i>	<i>Artikkel 12</i>
<i>Artikkel 27</i>	<i>Artikkel 15</i>
<i>Artikkel 28</i>	<i>Artiklid 14 ja 16</i>
<i>Artikkel 29</i>	<i>Artikkel 52</i>
<i>Artikkel 30</i>	<i>Artikkel 53</i>
<i>Artikkel 31</i>	<i>Artikkel 113</i>
<i>Artikkel 32</i>	<i>Artiklid 26, 29 ja artikli 96 lõiked 9 ja 10</i>
<i>Artikkel 33</i>	<i>Artikkel 30 ja artikli 96 lõige 11</i>
<i>Artikkel 34</i>	<i>Artikkel 98</i>
<i>Artikkel 35</i>	<i>Artikkel 99</i>
<i>Artikkel 36</i>	<i>Artikkel 31</i>
<i>Artikkel 37</i>	<i>Artikkel 27 ja artikli 96 lõiked 1-8</i>
<i>Artikkel 38</i>	-
<i>Artikkel 39</i>	<i>Artikkel 100</i>
<i>Artikkel 40</i>	<i>Artikkel 101</i>
<i>Artikkel 41</i>	<i>Artiklid 102 ja 103</i>
<i>Artikkel 42</i>	<i>Artikli 123 lõige 7</i>
<i>Artikkel 43</i>	-
<i>Artikkel 43a</i>	<i>Artikkel 67</i>
<i>Artikkel 43b</i>	<i>Artikkel 67</i>
<i>Artikkel 44</i>	<i>Artiklid 37-46</i>
<i>Artikkel 45</i>	<i>Artiklid 58 ja 118</i>

<i>Määrus (EÜ) nr 1083/2006</i>	<i>Käesolev määrus</i>
<i>Artikkel 46</i>	<i>Artiklid 59 ja 119</i>
<i>Artikkel 47</i>	<i>Artikkel 54</i>
<i>Artikkel 48</i>	<i>Artikkel 55, artikli 56 lõiked 1-3, artikkel 57 ja artikli 114 lõiked 1 ja 2</i>
<i>Artikkel 49</i>	<i>Artikli 56 lõige 4, artikkel 57 ja artikli 114 lõige 3</i>
<i>Artikkel 50</i>	<i>Artiklid 20-22</i>
<i>Artikkel 51</i>	<i>-</i>
<i>Artikkel 52</i>	<i>Artikkel 121</i>
<i>Artiklid 53 ja 54</i>	<i>Artiklid 60 ja 120</i>
<i>Artikkel 55</i>	<i>Artikkel 61</i>
<i>Artikkel 56</i>	<i>Artiklid 65-70</i>
<i>Artikkel 57</i>	<i>Artikkel 71</i>
<i>Artikkel 58</i>	<i>Artikkel 73</i>
<i>Artikkel 59</i>	<i>Artikkel 123</i>
<i>Artikkel 60</i>	<i>Artikkel 125</i>
<i>Artikkel 61</i>	<i>Artikkel 126</i>
<i>Artikkel 62</i>	<i>Artikkel 127</i>
<i>Artikkel 63</i>	<i>Artikkel 47</i>
<i>Artikkel 64</i>	<i>Artikkel 48</i>
<i>Artikkel 65</i>	<i>Artikkel 110</i>
<i>Artikkel 66</i>	<i>Artikkel 49</i>
<i>Artikkel 67</i>	<i>Artiklid 50 ja 111</i>

<i>Määrus (EÜ) nr 1083/2006</i>	<i>Käesolev määrus</i>
<i>Artikkel 68</i>	<i>Artiklid 51 ja 112</i>
<i>Artikkel 69</i>	<i>Artiklid 115-117</i>
<i>Artikkel 70</i>	<i>Artiklid 74ja 122</i>
<i>Artikkel 71</i>	<i>Artikkel 124</i>
<i>Artikkel 72</i>	<i>Artikkel 75</i>
<i>Artikkel 73</i>	<i>Artikkel 128</i>
<i>Artikkel 74</i>	<i>Artikkel 147</i>
<i>Artikkel 75</i>	<i>Artikkel 76</i>
<i>Artikkel 76</i>	<i>Artiklid 77ja 129</i>
<i>Artikkel 77</i>	<i>Artiklid 78 ja 130</i>
<i>Artiklid 78 ja 78a</i>	<i>Artikkel 131</i>
<i>Artikkel 79</i>	-
<i>Artikkel 80</i>	<i>Artikkel 132</i>
<i>Artikkel 81</i>	<i>Artiklid 80 ja 133</i>
<i>Artikkel 82</i>	<i>Artiklid 81 ja 134</i>
<i>Artikkel 83</i>	-
<i>Artikkel 84</i>	<i>Artikkel 82</i>
<i>Artiklid 85-87</i>	<i>Artikkel 1356</i>
<i>Artikkel 88</i>	-
<i>Artikkel 89</i>	<i>Artikkel 141</i>
<i>Artikkel 90</i>	<i>Artikkel 140</i>
<i>Artikkel 91</i>	<i>Artikkel 83</i>
<i>Artikkel 92</i>	<i>Artikkel 142</i>
<i>Artikkel 93</i>	<i>Artiklid 86ja 136</i>
<i>Artikkel 94</i>	-

<i>Määrus (EÜ) nr 1083/2006</i>	<i>Käesolev määrus</i>
<i>Artikkel 95</i>	-
<i>Artikkel 96</i>	<i>Artikkel 87</i>
<i>Artikkel 97</i>	<i>Artikkel 88</i>
<i>Artikkel 98</i>	<i>Artikkel 143</i>
<i>Artikkel 99</i>	<i>Artiklid 85 ja 144</i>
<i>Artikkel 100</i>	<i>Artikkel 145</i>
<i>Artikkel 101</i>	<i>Artikkel 146</i>
<i>Artikkel 102</i>	<i>Artikkel 147</i>
<i>Artiklid 103 ja 104</i>	<i>Artikkel 150</i>
<i>Artikkel 105</i>	<i>Artikkel 152</i>
<i>Artikkel 105a</i>	-
<i>Artikkel 106</i>	<i>Artikkel 151</i>
<i>Artikkel 107</i>	<i>Artikkel 153</i>
<i>Artikkel 108</i>	<i>Artikkel 154</i>

AVALDUSED

Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisavaldus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 läbivaatamise kohta, mis on seotud assigneeringute uuesti kasutusele võtmisega

Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon on leppinud kokku lisada finantsmääruse läbivaatamisse, mis ühtlustab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL, Euratom) nr 966/2012 mitmeaastase finantsraamistikuga aastateks 2014–2020, sätteid, mis on vajalikud tulemusreservi eraldamise korraks ning seoses artikli 39 (VKEsid käsitlev algatus) kohase rahastamisvahendite rakendamisega määruse raames, millega sätestatakse Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ühissätted, mis käsitlevad järgmiste assigneeringute uuesti kasutusele võtmist:

- i) programmide tulemusreserviga seoses kulukohustustega seotud assigneeringud, mis tuli vabastada, kuna nende programmide prioriteetide vahe-eesmärke ei saavutatud ning
- ii) artikli 39 lõike 4 punktis b osutatud eriprogrammide kulukohustustega seotud assigneeringud, mis tuli vabastada, kuna liikmesriigi rahaline osalus rahastamisvahendis tuli lõpetada.

Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisavaldus artikli 1 kohta

Kui on vaja täiendavaid ühiste eeskirjade põhjendatud erandeid, et võtta arvesse EMKFi ja EAFRD eripära, kohustuvad Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon neid erandeid võimaldama, tehes nõuetekohase hoolsusega vajalikud muudatused määruses, millega sätestatakse Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ühissätted.

**Euroopa Parlamendi ja nõukogu ühisavaldus artikli 5 lõike 3 kohaldamisega seotud
tagasiulatuvuse välistamise kohta**

Euroopa Parlament ja nõukogu lepivad kokku, et:

- Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ühissätete määruse artikli 14 lõike 2, artikli 15 lõike 1 punkti c ja artikli 26 lõike 2 kohaldamise osas sisaldavad liikmesriikide võetud meetmed artikli 5 lõikes 1 nimetatud partnerite kaasamiseks partnerluslepingu ja artikli 5 lõikes 2 nimetatud programmide ettevalmistamisse kõiki liikmesriikide praktilisel tasandil võetud meetmeid sõltumata nende ajastusest ning meetmeid, mida nad on võtnud enne nimetatud määruse jõustumist ja enne sama määruse artikli 5 lõike 3 alusel vastu võetud Euroopa käitumisjuhendit käsitleva delegeeritud õigusakti jõustumist, liikmesriigi programmitöö menetluse ettevalmistavas etapis, eeldusel et määruhes sätestatud partnerluspõhimõtte eesmärgid saavutatakse; seoses sellega teevad liikmesriigid vastavalt oma riiklikule ja piirkondlikule pädevusele otsuse nii kavandatava partnerluslepingu kui ka kavandatavate programmiprojektide sisu osas kooskõlas nimetatud määruse asjakohaste sätete ja fondispetsiifiliste eeskirjadega;

- artikli 5 lõike 3 alusel vastu võetud Euroopa käitumisjuhendit käsitlev delegeeritud õigusakt ei oma mingil juhul ning ei otseselt ega kaudselt mingit tagasiulatuvat mõju, eelkõige seoses partnerluslepingu ja programmide heakskiitmismenetlusega, kuna liidu seadusandja sooviks ei ole anda komisjonile volitusi lükata tagasi partnerluslepingu ja programmide heakskiitmist üksnes ja ainult artikli 5 lõike 3 alusel vastu võetud Euroopa käitumisjuhendi mingit laadi rikkumise põhjal;
- Euroopa Parlament ja nõukogu kutsuvad komisjoni üles tegema neile artikli 5 lõike 3 alusel vastu võetava delegeeritud õigusakti eelnõu teksti kättesaadavaks nii varakult kui võimalik, kuid hiljemalt kuupäeval, mil nõukogu võtab vastu poliitilise kokkuleppe Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ühissätete määruse kohta, või kuupäeval, mil nimetatud määrust käsitleva raporti projekti hääletatakse Euroopa Parlamendi täiskogul, sõltuvalt sellest, kumb kuupäev on varasem.

Nõukogu ja komisjoni ühisavaldus artikli 147 lõike 7 kohta

Nõukogu ja komisjon kinnitavad, et artikli 147 lõike 7 mõistes hõlmab viide terminile "kohaldatav õigus" seoses suurte puudustega juhtimis- ja kontrollisüsteemide tõhusas toimimises kõnealuse õiguse tõlgendamist Euroopa Liidu Kohtus, Euroopa Liidu Üldkohtus ja komisjonis (sh komisjoni tõlgendusmärkused), mida kohaldatakse ajal, mil komisjonile esitati asjaomased juhtkonna kinnitavad avaldused, iga-aastased kontrolliaruanded ja auditiarvamused.

Euroopa Parlamendi avaldus artikli 5 kohaldamise kohta

Euroopa Parlament võtab teadmiseks eesistuja poolt 2012. aasta 19. detsembril COREPERi arutelude järgselt edastatud teabe liikmesriikide kavatsuse kohta võtta programmitöö ettevalmistusetapis võimalikult palju arvesse kõnealuse teabe edastamise aegses määruse eelnõus (millega sätestatakse Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ühissätteid) kajastatud põhimõtteid, mis puudutavad strateegilise kavandamise blokki, sealhulgas artiklis 5 sätestatud partnerluse põhimõtte eesmärki ja sisu.

Komisjoni avaldus artikli 22 kohta

1. Komisjon on seisukohal, et tulemusraamistiku peamine eesmärk on stimuleerida programmide tõhusat elluviimist kavandatud tulemuste saavutamiseks ning et seda eesmärki arvestades tuleks kohaldada lõigetes 6 ja 7 nimetatud meetmeid.
2. Kui komisjon on lõike 6 alusel peatanud kõik prioriteedile ette nähtud vahemaksed või osa vahemaksetest, võib liikmesriik jätkuvalt esitada prioriteedi kohta maksetaotlusi, et vältida programmi vabastamist kulukohustustest vastavalt artiklile 86.

3. Komisjon kinnitab, et ta kohaldab artikli 22 lõike 7 sätteid, et ära hoida vahendite kahekordset kaotust, mis tuleneb prioriteedi raames vahendite alakasutamisega seotud puudulikust eesmärkide saavutamisest. Kui osa programmiga seotud kulukohustustest on artiklite 86–88 kohaldamise tulemusena vabastatud, mille tagajärjel väheneb prioriteedile antava toetuse summa, või kui programmiperioodi lõpus on prioriteedile eraldatud summat alakasutatud, korrigeeritakse artikli 22 lõike 7 kohaldamisel tulemusraamistikus välja toodud asjakohaseid eesmärke proportsionaalselt.

Komisjoni avaldus, mis käsitleb kompromissteksti näitajate kohta

Komisjon kinnitab, et viib kolme kuu jooksul alates määruste vastuvõtmisest lõpule ERFi, ESFi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa territoriaalse koostöö ühisnäitajaid käsitlevate suuniste koostamise, konsulteerides seejuures asjaomaste hindamisvõrgustikega, mis koosnevad riiklikest hindamisekspertidest. Kõnealused suunised hõlmavad iga ühisnäitaja määratlust ning ühisnäitajaid käsitlevate andmete kogumise ja edastamise meetodeid.

**Komisjoni avaldus partnerluslepingute ja rakenduskavade muutmise kohta seoses
artikliga 23**

Komisjon on arvamusel, et ta võib olenemata artikli 23 lõigetest 4 ja 5 teha vajaduse korral märkusi artikli 23 lõike 4 kohaselt liikmesriikide esitatud partnerluslepingute ja rakenduskavade muutmissetpanekute kohta, eelkõige juhul, kui need ei ole kooskõlas nende liikmesriikide poolt esitatud artikli 23 lõike 3 kohase varasema vastusega, ja igal juhul artiklite 16 ja 30 alusel. Komisjon leiab, et artikli 23 lõikes 5 sätestatud kolmekuuline otsuse vastuvõtmise tähtaeg, millega kiidetakse heaks partnerluslepingu ja asjakohaste programmide muutmine, algab lõike 4 kohaste muudatusettepanekute esitamisest, tingimusel et neis võetakse nõuetekohaselt arvesse komisjoni kõiki märkusi. Komisjon on samuti arvamusel, et artikli 23 lõikes 5 sätestatud asjaomastele programmidele tehtavate maksete osaline või täielik peatamise kolmekuuline tähtaeg algab partnerluslepingu ja rakenduskavade muutmissetpanekute kohta tehtud märkuste kuupäevast, kui komisjon on selliseid märkusi teinud.

**Komisjoni deklaratsioon selle kohta, millist mõju avaldab kaasseadusandjate vahel
tulemusreservi ja eelmaksete tasemete suhtes saavutatud kokkulepe maksete
ülemmääradele**

Komisjon on seisukohal, et täiendavad maksete assigneeringud, mida tulemusreservi ja eelmaksetega seotud muudatuste tulemusena võidakse vajada ajavahemikus 2014–2020, on üsna väikesed.

Tagajärjed on ilmselt hallatavad ning võimaldavad järgida mitmeaastase finantsraamistiku määruse eelnõu sätteid.

Maksete üldise taseme aastast kõikumist, mis muu hulgas on seotud eespool nimetatud muudatustega, tasandatakse maksete koguvaru ja nende erivahendite kasutamisega, mis lepiti kokku mitmeaastase finantsraamistiku määruse eelnõus.

Komisjon jälgib tähelepanelikult olukorda ja esitab oma hinnangu vahekokkuvõtte osana.